

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. XLVII: za 2020. godinu

2021

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/43d82433-d17c-49fc-a675-600bbd47ffce>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS za 2020.

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ANNALS
VOLUME XLVII
for 2020

Editor
Muris Čičić

SARAJEVO 2021

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE
АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

LJETOPIS

KNJIGA XLVII
za 2020.

Urednik
Muris Čičić

SARAJEVO, 2021.

Izdavač
Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Za izdavača
Akademik Muris Čičić

Uredništvo
Akademik Muris Čičić / Izvršni odbor ANUBiH

Lektura
Irma Grebović-Muratović

Korektura
Sabina Vejzagić

DTP
Eldin Hodžić

Tiraž
100

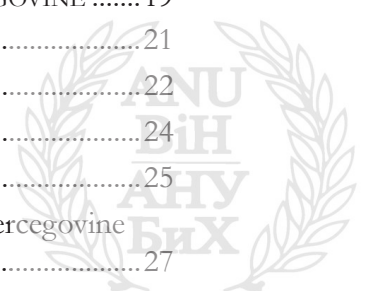
Štampa
Dobra knjiga Sarajevo

Sarajevo, 2021. godine

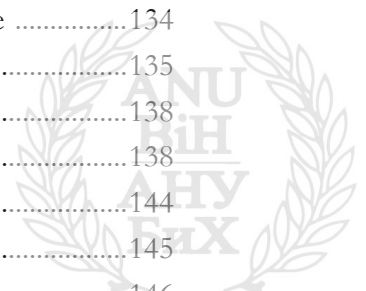

Sadržaj

PREDGOVOR	9
AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE	11
ORGANIZACIJA ANUBiH.....	13
ORGANI UPRAVLJANJA ANUBiH	14
Skupština.....	14
Predsjedništvo.....	14
Izvršni odbor	14
ČLANSTVO ANUBiH	15
Redovni članovi (akademici).....	15
Dopisni članovi.....	16
Inostrani članovi.....	17
AKTIVNOSTI AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE	19
AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA ANUBiH.....	21
Skupština	22
Predsjedništvo.....	24
Izvršni odbor.....	25
Izveštaj o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. jula 2017. do 31. decembra 2020. godine	27
Izveštaj o projektu: Praćenje ostvarivanja „Strategije djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina“.....	63
PREGLED AKTIVNOSTI U ANUBiH	92
Projekti.....	92
Naučne manifestacije	103
Časopisi ANUBiH.....	104
Ostale aktivnosti	114
Javna predavanja.....	114
Promocije	114
Pokroviteljstva	114
Međunarodna saradnja	115
AKTIVNOSTI RADNIH TIJELA PREDSEDNIŠTVA ANUBiH.....	116

Odbor za biblioteku i dokumentaciju	116
Odbor za izdavačku djelatnost.....	117
Odbor za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad	121
Odbor za međunarodnu saradnju.....	122
Komisija za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja BiH	123
Komisija za izmjene i dopune liste relevantnih naučnih baza podataka.....	123
AKTIVNOSTI ZASEBNIH ORGANIZACIONIH JEDINICA ANUBiH	124
Arhiv ANUBiH	124
Biblioteka ANUBiH	125
Sekretarijat ANUBiH.....	126
AKTIVNOSTI ODJELJENJA ANUBiH.....	129
Odjeljenje društvenih nauka.....	129
Aktivnosti Odjeljenja.....	131
Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave	134
Centar za systemska istraživanja	135
Odbor za ekonomske nauke	138
Odbor za pravne nauke	138
Odbor za pedagoške nauke.....	144
Odbor za političke nauke	145
Odbor za sociološke nauke	146
Odjeljenje humanističkih nauka	147
Aktivnosti Odjeljenja.....	148
Centar za balkanološka ispitivanja.....	149
Centar za filozofska istraživanja	151
Centar za leksikologiju i leksikografiju	151
Odbor za istorijske nauke.....	153
Odbor za filozofiju	154
Odjeljenje medicinskih nauka	155
Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja	158
Odbor za edukaciju i scientimetriju u biomedicinskim (naučnim) istraživanjima	159
Odbor za gerontologiju i gerijatriju	159

Odbor za kardiovaskularnu patologiju	160
Odbor za maligna oboljenja	166
Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline	166
Odbor za oralno zdravlje	171
Odbor za psihijatrijska i neurološka istraživanja	171
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	172
Centar za istraživanje i održivi razvoj krša	172
Odbor za prirodne resurse	173
Komisija za šumarstvo	173
Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj	173
Centar za demografsku genetiku	174
Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju	174
Aktivnosti Odjeljenja	175
Odjeljenje tehničkih nauka	178
Odbor za mehatroniku	180
Odbor za energiju, energetiku i okoliš	180
Odjeljenje umjetnosti	183
AKTIVNOSTI ČLANOVA ANUBiH	185
Odjeljenje društvenih nauka	185
Odjeljenje humanističkih nauka	220
Odjeljenje medicinskih nauka	234
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	251
Odjeljenje tehničkih nauka	265
Odjeljenje umjetnosti	281
FINANSIJE	289
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2020. GODINU	291
PRIJEDLOG FINANSIJSKOG PLANA ZA 2021. GODINU	293
IN MEMORIAM	297
Akademik Muhamed Filipović	299
Akademik Dževad Hozo	301
INDEX IMENA I PREZIMENA RADNOG SASTAVA ANUBiH	303

PREDGOVOR

Ljetopis Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ANUBiH) sakuplja, sistematizira i čuva pisanu građu o radu organizacionih jedinica (odjeljenja, centara, odbora, komisija i Sekretarijata), organa upravljanja (Skupštine i Predsjedništva) i Izvršnog odbora Akademije. Da bi se mogao cjelovito sagledati uticaj ANUBiH na bosanskohercegovačko društvo, te razvoj nauke i umjetnosti, *Ljetopis* sadrži i individualne izvještaje o radu članova radnog sastava Akademije. Osnovu za unošenje podataka u *Ljetopis* čine usvojeni zapisnici sa sastanaka organizacionih jedinica i organa i tijela akademije i evidencija o urađenim poslovima koje vodi Kabinet predsjednika. Sadržaj *Ljetopisa* zahtijeva da se Izvršni odbor pojavi i u ulozi uredništva, s tim da dio teksta o radu organizacionih jedinica i organa definitivno usvaja Skupština ANUBiH na svojoj redovnoj godišnjoj sjednici.

Na osnovu vlastitog iskustva, 2020. godina je bila specifična po brojnim okolnostima i događajima. Najprije, Ustavni sud Bosne i Hercegovine je Odlukom broj AP-1679/17 (Sl. gl. BiH 76/12) usvojio apelaciju ANUBiH zbog odbijanja Ministarstva pravde BiH da je upiše u Registar pravnih lica Bosne i Hercegovine. Ovom odlukom Ustavni sud BiH je definitivno potvrdio kontinuirani državni karakter ANUBiH, čime je pravna pozicija Akademije bitno ojačana. Zatim, cijelu 2020. godinu obilježio je period pandemije COVID-19, što je rezultiralo ograničenjima svih vrsta. Akademija se bez poteškoća prilagodila novim uslovima, specifičnim po dominaciji online aktivnosti. Naučnoistraživačka i izdavačka djelatnost su čak povećane! Ove činjenice potvrđuju dobro organizaciono ustrojstvo Akademije. Nadalje, ANUBiH je tokom pandemije afirmisala svoj istraživački potencijal. Od osam novih započetih projekata, čak četiri se odnose na aktualna pitanja borbe protiv SARS-CoV-2 virusa. Među njima je socijalno i politički najvidljiviji „Geoportal za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja virusa COVID-19 virusa – Epidemiološki lokacijsko-obavještajni portal“. Godina 2020. imala je izvještajni karakter. Njen kraj je označio i završetak petogodišnjeg projekta praćenja ostvarivanja „Strategije djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina“. S istekom godine završen je i drugi trogodišnji mandat rukovodstva Akademije. Izvještaji o ostvarivanju strategije ANUBiH i radu Akademije u posljednje tri godine nalaze se u ovom *Ljetopisu*. Dovoljno je kazati kako je naša institucija potpuno ostvarila sve ciljeve koji su zavisili isključivo od njenih napora. I konačno, u demokratskom i zakonitom procesu izabrano je novo rukovodstvo ANUBiH.

Od najvažnijih indikatora uspješnog djelovanja Akademije moraju se spomenuti sljedeći:

- a) pojačanje aktivnosti svih organa i tijela Akademije, prvenstveno zahvaljujući korištenju IKT;
- b) osnivanje tri nova centra;
- c) povećanje broja istraživačkih projekata: započeto je 8 novih, radilo se na 12 postojećih naučnih istraživanja i na jednom umjetničkom projektu;
- d) završetak pripremne faze poslova za izradu Studije izvodljivosti *Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine*;
- e) organiziranje dvije naučne i jedne umjetničke manifestacije uprkos pandemijskim uslovima;
- f) objavljivanje čak 18 naslova, ili u prosjeku 1,5 mjesečno;
- g) nastavak izlaženja svih časopisa, uz napomenu da je „Dijalog“ zaostatak sveo na pola godine;
- h) dalje povećanje priliva i ukupnog prihoda, kao činioca finansijske stabilnosti Akademije.

Nažalost, u 2020. godini smo izgubili dva istaknuta člana radnog sastava: akademika Muhameda Filipovića i akademika Dževada Hozu. Neka im je slava!

Za Izvršni odbor ANUBiH
Akademik Miloš Trifković
predsjednik ANUBiH
(u mandatu 2014–2021)

АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЈЕТНОСТИ
BOSNE I HERCEGOVINE

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (ANUBiH) je najviša naučna i umjetnička institucija na prostoru države Bosne i Hercegovine. Nastala je iz Naučnog društva koje je utemeljeno 1951. godine odlukom Skupštine Republike Bosne i Hercegovine o osnivanju Naučnog društva, a Zakonom o ANUBiH donesenim 1966. godine od strane Skupštine Bosne i Hercegovine ustanovljena je kao ANUBiH.

ORGANIZACIJA ANUBiH

Prema odredbama važećeg Zakona i Statuta ANUBiH te uz uvažavanje većine rješenja u Frascati klasifikaciji iz 2007. godine, važećoj u BiH (uputstvo Ministarstva civilnih poslova broj 10-33-16-1293/12), ANUBiH je organizovana u šest odjeljenja: Odjeljenje društvenih nauka, Odjeljenje humanističkih nauka, Odjeljenje medicinskih nauka, Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, Odjeljenje tehničkih nauka i Odjeljenje umjetnosti. Odjeljenjem rukovodi sekretar kojeg biraju članovi Odjeljenja, a njegov izbor potvrđuje Skupština ANUBiH. Radom odjeljenja koordinira Skupština, odnosno Predsjedništvo ANUBiH.

Odjeljenja su ovlaštena da formiraju radna tijela (odbore i komisije) koja iniciraju, proučavaju i evaluiraju različite aspekte naučnih i umjetničkih aktivnosti. U 2020. godini u okviru Odjeljenja društvenih nauka djelovala su sljedeća radna tijela: Odbor za sociološke nauke, Odbor za pravne nauke, Odbor za ekonomske nauke, Odbor za pedagoške nauke i Odbor za političke nauke; u okviru Odjeljenja humanističkih nauka: Odbor za istorijske nauke; u okviru Odjeljenja medicinskih nauka: Odbor za psihijatrijska i neurološka istraživanja, Odbor za kardiovaskularnu patologiju, Odbor za maligna oboljenja, Odbor za oralno zdravlje, Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja te Odbor za izučavanje antimikrobne rezistencije; u okviru Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka: Odbor za prirodne resurse, Komisija za šumarstvo i Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj te u okviru Odjeljenja tehničkih nauka: Odbor za mehatroniku i Odbor za energiju, energetiku i okoliš. U sastav radnih tijela, pored članova ANUBiH, ulaze i druge istaknute ličnosti iz odgovarajućih oblasti. Radnim tijelima rukovode članovi ANUBiH.

U okviru ANUBiH, odnosno njenih odjeljenja, kao posebne organizacijske jedinice djeluju: Centar za balkanološka ispitivanja, Centar za filozofska istraživanja, Centar za leksikologiju i leksikografiju, Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja, Centar za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije, Centar za istraživanja i održivi razvoj krša, Centar za sistemsko istraživanja, Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave i Centar za demografsku genetiku. Također, u okviru ANUBiH djeluju radna tijela Predsjedništva: Odbor za biblioteku i dokumentaciju, Odbor za izdavačku djelatnost, Odbor za međunarodnu saradnju, Odbor za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad, Komisija za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja BiH, Komisija za izmjene i dopune liste relevantnih naučnih baza podataka, i zasebne organizacione jedinice: Arhiv, Biblioteka i Sekretarijat.

ORGANI UPRAVLJANJA ANUBiH

Prema Statutu, organi upravljanja ANUBiH su: Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor. Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor su u toku 2020. godine obavljali svoje redovne funkcije i zadatke, u skladu s nadležnostima i djelokrugom rada predviđenim Statutom i drugim aktima ANUBiH.

Skupština

Skupština je najviši organ upravljanja ANUBiH. Može biti redovna, izborna i vanredna. Redovnu skupštinu ANUBiH sačinjavaju redovni i dopisni članovi te počasni članovi – državljani Bosne i Hercegovine. Izbornu skupštinu čine redovni i dopisni članovi ANUBiH. Vanredna skupština saziva se po potrebi. Za punovažan rad Skupštine potrebno je prisustvo najmanje dvije trećine redovnih i dopisnih članova Akademije.

Predsjedništvo

Predsjedništvo sačinjava 16 članova: predsjednik, dva potpredsjednika, generalni sekretar te sekretari i po jedan predstavnik svakog od odjeljenja. Članove Predsjedništva bira Skupština tajnim glasanjem. Predsjedništvo ANUBiH može na prijedlog Izvršnog odbora formirati radna tijela s posebnim zadacima u pojedinim oblastima djelovanja ANUBiH.

Članovi Predsjedništva su: Miloš Trifković – predsjednik, Adila Pašalić Kreso i Lidija Lincender-Cvijetić – potpredsjednice, Zijo Pašić – generalni sekretar, Ivan Cvitković (sekretar – Odjeljenje društvenih nauka), Esad Duraković (sekretar – Odjeljenje humanističkih nauka), Muhidin Hamamdžić (sekretar – Odjeljenje medicinskih nauka), Dejan Milošević (sekretar – Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka), Enver Mandžić (sekretar – Odjeljenje tehničkih nauka) i Radivoje Mandić (sekretar – Odjeljenje umjetnosti) te predstavnici odjeljenja: Miodrag Simović (Odjeljenje društvenih nauka), Vladimir Premec (Odjeljenje humanističkih nauka), Husref Tahirović (Odjeljenje medicinskih nauka), Mirjana Vuković (Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka), Branislava Peruničić (Odjeljenje tehničkih nauka) i Ivan Štraus (Odjeljenje umjetnosti).

Izvršni odbor

Operativno/izvršno tijelo Predsjedništva je Izvršni odbor. Čine ga predsjednik, dva potpredsjednika i generalni sekretar ANUBiH. Izvršni odbor u navedenom mandatnom periodu čine: predsjednik Miloš Trifković, potpredsjednice: Lidija Lincender-Cvijetić i Adila Pašalić Kreso te generalni sekretar Zijo Pašić.

ČLANSTVO ANUBiH

Članovi ANUBiH se biraju među najistaknutijim stvaraočima u oblasti nauke i umjetnosti. Izbor vrši Skupština ANUBiH, prema odgovarajućim odredbama Zakona i Statuta, na osnovu prijedloga Statutom predviđenih predlagača: odjeljenja, naučnih jedinica ANUBiH, dva člana ANUBiH te Zakonom predviđenih naučnih i umjetničkih ustanova u Bosni i Hercegovini (univerziteta, fakulteta, visokoškolskih ustanova, naučnoistraživačkih organizacija, umjetničkih akademija te odgovarajućih asocijacija stvaralaca iz oblasti književnosti i umjetnosti).

Radni sastav ANUBiH čine redovni članovi (akademici) i dopisni članovi. Osim statusa redovnih i dopisnih članova, u ANUBiH postoji i status “članovi” (domaći i inostrani) i “počasni članovi”. U status domaćeg člana ANUBiH mogu biti birani državljani Bosne i Hercegovine s prebivalištem van teritorije BiH, a u status inostranog člana strani državljani. Izborna Skupština ANUBiH bira redovne i dopisne članove tajnim glasanjem, a domaće i inostrane članove aklamacijom. Počasne članove bira Skupština ANUBiH na prijedlog Predsjedništva ANUBiH. Počasni članovi se biraju aklamacijom. Radni sastav ANUBiH 31. 12. 2020. godine činilo je ukupno 47 članova: 36 redovnih i 11 dopisnih.

Redovni članovi (akademici)

1. Vladimir Beus (šumarstvo)
2. Ivan Cvitković (sociologija religije, kultura religija)
3. Muris Čičić (marketing)
4. Esad Duraković (arapska književnost, orijentologija, stilistika)
5. Muhamed Filipović (logika, historija filozofije, estetika, etika, politička i kulturna historija i sociologija, metodologija znanosti, historija duhovnog života)
6. Ejup Ganić (termo-fluidne nauke)
7. Muhidin Hamamdžić (veterinarska fiziologija)
8. Kemal Hanjalić (termoenergetika, tehnika okoliša, mašinska tehnika, mehanika fluida, termodinamika, transportni procesi)
9. Dževad Hozo (umjetnička grafika)
10. Serafin Hrkać (filozofija i klasična filologija, grčki i latinski jezik)
11. Mirsada Hukić (mikrobiologija, virusologija, imunologija)
12. Dževad Juzbašić (istorija, BiH u Habzburškoj monarhiji)
13. Dževad Karahasan (književnost)
14. Veselko Koroman (književnost)
15. Slavo Kukić (sociologija, politologija)
16. Lidija Lincender-Cvijetić (radiologija abdominalne dijagnostike)
17. Slobodan Loga (neuropsihijatrija, biološka psihijatrija)
18. Enver Mandžić (inženjerska geologija i geomehanika u građevinarstvu i rudarstvu)

19. Juraj Martinović (novija slovenska književnost i komparativno izučavanje južnoslavenskih književnosti)
20. Senka Mesihović-Dinarević (pedijatrijska kardiologija)
21. Dejan Milošević (teorijska fizika, atomska i molekularna fizika, optička fizika, laserska fizika)
22. Adila Pašalić Kreso (obiteljska pedagogija, komparativna pedagogija, obrazovna politika, interkulturalni odgoj)
23. Ljerka Ostojić (anatomija)
24. Zijo Pašić (sinteza kompleksnih elektroničkih struktura, sistemi sa promjenljivom strukturom i sistemi upravljanja i zaštite elektroenergetskih sistema)
25. Mirko Pejanović (politologija, sociologija)
26. Branislava Peruničić (teorija sistema sa promjenljivom strukturom, digitalna zaštita, teorija grafova)
27. Abdulah Sidran (književnost)
28. Miodrag Simović (pravo)
29. Asif Šabanović (upravljanje, energetska elektronika, robotika i mehatronika)
30. Abdulah Šarčević (povijest filozofije, istočne filozofije, suvremena filozofija, ontologija, filozofska antropologija, filozofija i sociologija kulture, filozofija jezika, hermeneutika, estetika, etika)
31. Husref Tahirović (pedijatrijska endokrinologija, dijabetologija, toksikologija i nefrologija)
32. Berislav Topić (parodontalna kirurgija, oralna imunologija, dentalna antropologija, epidemiologija i socijalna stomatologija)
33. Miloš Trifković (poslovno-pravne i građansko-pravne nauke)
34. Mladen Trkovnik (organska sintetska hemija sa sintezama potencijalno novih lijekova)
35. Zlatko Ugljen (arhitektura)
36. Petar Perica Vidić (likovna umjetnost)
37. Mirjana Vuković (matematika, komutativna algebra, grupe, prsteni, moduli, Fourierova analiza teorije sumabilnosti i funkcionalna analiza)
38. Enver Zerem (interna medicina – gastroenterologija)

Dopisni članovi

1. Mile Babić (filozofija)
2. Slobodan Blagojević (književnost)
3. Fikret Čaušević (ekonomija)
4. Blagoje Govedarica (arheologija)
5. Rifat Hadžiselimović (genetika)
6. Senahid Halilović (lingvistika)
7. Hazim Hrvatović (geologija)

8. Isak Karabegović (mašinstvo)
9. Marina Katnić-Bakaršić (lingvistika)
10. Radivoje Mandić (arhitektura)
11. Izet Smajević (mašinstvo)

Domaći članovi

1. Filip Čulo	10. Asim Kurjak
2. Adnan Čustović	11. Franjo Likar
3. Slobodan Dimitrijević	12. Siniša Malešević
4. Svjetlana Fajfer	13. Ivan Markešić
5. Adnan Ibrahimbegović	14. Gordan Srkalović
6. Mehmed Kantardžić	15. Edin Šarčević
7. Desanka Kovačević-Kojić	16. Mirha Taljanović
8. Mithad Kozličić	17. Safet Zec
9. Mustafa Kulenović	

Inostrani članovi

1. Mohamed Mufak Alarnaut	11. Gordan Karaman
2. Ferdo Bašić	12. Vera Kržišnik-Bukić
3. Jagoda Buić	13. Svein Mønnesland
4. Branko Despot	14. Marko Mušič
5. Robert Donia	15. Boris Paton
6. Srećko Mato Džaja	16. Renzo Piano
7. Momir Đurović	17. Ljubiša Rakić
8. Ivo Goldstein	18. Boris Sket
9. Zijad Haznadar	19. Joseph Straus
10. Miro Jakovljević	20. Vadim I. Utkin

AKTIVNOSTI AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE

AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA ANUBiH

Prema Statutu, organi upravljanja ANUBiH su: Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor. Skupština, Predsjedništvo i Izvršni odbor su u toku 2020. godine obavljali svoje redovne funkcije i zadatke, u skladu s nadležnostima i djelokrugom rada predviđenim Statutom i drugim aktima ANUBiH.

Aktivnosti i rad Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u 2020. godini je, pored ostalog, bio u znaku izbora za časništvo ANUBiH (Izvršni odbor i Predsjedništvo). Izvještaj o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. jula 2017. godine do 31. decembra 2020. godine Predsjedništvo ANUBiH je podnijelo redovnoj godišnjoj Skupštini koja je održana 7. 12. 2020. godine. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u periodu juli 2017–decembar 2020. godine kontinuirano djelovala u skladu s misijom, Strategijom i na osnovu rezultata koji su ostvareni u prethodnom trogodišnjem periodu. U odnosu na prethodni period, napredak je ostvaren na svim poljima rada i u svim aktivnostima Akademije. Zahvaljujući tome, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je spremna za novu fazu svoga razvoja. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u periodu juli 2017–decembar 2020. godine uspješno djelovala i ostvarila zadatke postavljene njenom misijom i *Strategijom djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina*.

Godina 2020. je i posljednja godina implementacije dokumenta *Strategija djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godina* koji predstavlja politiku djelovanja ANUBiH, te je na redovnoj Skupštini održano 7. 12. 2020. godine podnesen Izvještaj o projektu *Praćenje ostvarivanja Strategije djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godina*. Ciljevi koje je ovaj dokument postavio su sljedeći:

- a) očuvanje ANUBiH kao dinamične i nezavisne najviše naučne i umjetničke institucije države Bosne i Hercegovine, reprezentativnog i radnog karaktera,
- b) postizanje pravnog priznanja ANUBiH kao institucije države BiH,
- c) kontinuirano povećanje sredstava i stabilnosti finansiranja ANUBiH iz različitih izvora,
- d) očuvanje članstava ANUBiH kao njenog najvažnijeg resursa,
- e) jačanje radnog kapaciteta ANUBiH,
- f) ustrajavanje na sistematskom i realnom planiranju rada Akademije,
- g) jačanje infrastrukture ANUBiH,
- h) intenziviranje i optimalno iskorištavanje međunarodne saradnje,
- i) sistematsko i trajno otvaranje ANUBiH prema državnim organima, društvenim organizacijama i medijima.

Dokument *Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina* je uspješno ostvaren.

Skupština

Skupština ANUBiH je najviši organ upravljanja ANUBiH. Članom 67. Statuta ANUBiH definisani su osnovni zadaci Skupštine.

U 2020. godini u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine održane su dvije redovne Skupštine i jedna izborna.

Prva redovna sjednica

Zbog pandemije virusa COVID-19 prva redovna Skupština ANUBiH je održana 10. jula 2020. godine pisanim putem. Usvojen je finansijski Izvještaja ANUBiH za 2019. godinu (godišnji obračun poslovanja), Finansijski plan i Budžet za ANUBiH za 2020. godinu. Razmatran je izvještaj o radu organa i radnih tijela ANUBiH u 2019. godini, kao i Izvještaj o praćenju i analizi ostvarivanja Strategije djelovanja ANUBiH za period 2015–2020. godine za 2019. godinu. Usvojen je prijedlog za osnivanje Centra za demografsku genetiku ANUBiH i Centra za za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave ANUBiH.

Druga redovna sjednica

Druga redovna sjednica Skupštine ANUBiH je održana 7. decembra 2020. godine. Usvojen je prijedlog za osnivanje Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH, Izvještaj o radu ANUBiH za period 1. juli 2017. godine do 31. decembar 2020. godine i Izvještaj o projektu Praćenje ostvarivanja *Strategije djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godina*. Donesena je Odluka o razrješenju postojećeg časništva ANUBiH. Članovi ANUBiH su informisani da je akademik fra Petar Perica Vidić poklonio 15 svojih umjetničkih slika ANUBiH.

Izborna Skupština

Izborna Skupština ANUBiH za izbor novog časništva za mandatni period 2021–2023. godina održana je 7. decembra 2020. godine.

Na osnovu rezultata glasanja utvrđeno je da su sljedeći kandidati izabrani u Predsjedništvo ANUBiH:

P R E D S J E D N I K
Akademik MURIS ČIČIĆ

P O T P R E D S J E D N I C I
Akademkinja LIDIJA LINCENDER-CVIJETIĆ
Akademik MIRKO PEJANOVIĆ

GENERALNI SEKRETAR
Akademik ASIF ŠABANOVIĆ

PREDSTAVNICI ODJELJENJA U PREDSJEDNIŠTVU

- Dopisna članica MARINA KATNIĆ-BAKARŠIĆ
Odjeljenje humanističkih nauka
- Akademkinja BRANISLAVA PERUNIČIĆ
Odjeljenje tehničkih nauka
- Akademik HUSREF TAHIROVIĆ
Odjeljenje medicinskih nauka
- Akademik MILOŠ TRIFKOVIĆ
Odjeljenje društvenih nauka
- Akademik PETAR PERICA VIDIĆ
Odjeljenje umjetnosti
- Akademkinja MIRJANA VUKOVIĆ
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Potvrđeni su sljedeći sekretari Odjeljenja:

- Akademik ESAD DURAKOVIĆ
Odjeljenje humanističkih nauka
- Akademik MUHIDIN HAMAMDŽIĆ
Odjeljenje medicinskih nauka
- Dopisni član RADIVOJE MANDIĆ
Odjeljenje umjetnosti
- Akademik ENVER MANDŽIĆ
Odjeljenje tehničkih nauka
- Akademik DEJAN MILOŠEVIĆ
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka
- Akademik MIODRAG SIMOVIĆ
Odjeljenje društvenih nauka

Skup odjeljenja

Na Skupu odjeljenja ANUBiH koji je održan 2. novembra 2020. godine razmatran je Izveštaj Komisije za praćenje kandidacionog postupka i utvrđivanje kandidacione liste za izbor časništva o toku postupka utvrđivanja kandidata za izbor časništva ANUBiH za mandatni period 2021–2023. godina, kao i rasprava o prijedlozima kandidata za izbor časništva ANUBiH za mandatni period 2021–2023. godina.

Skupština Fonda solidarnosti

Skupština Fonda solidarnosti članova ANUBiH održana je 10. jula 2020. godine i 7. decembra 2020. godine. Na dan 1. 1. 2019. godine Fond solidarnosti je imao novčana sredstva u iznosu od 35.737,54 KM. Iz Fonda solidarnosti u 2019. godini odobrena su sredstva za sahrane tri akademika te više beskamatnih kredita. Na dan 31. 12. 2019. godine stanje Fonda solidarnosti je iznosilo 32.626,49 KM. Zaključeno je da, s obzirom na to da Fond solidarnosti niti u jednom trenutku nije bio u padu raspoloživih sredstava, ne treba mijenjati postavljene finansijske uvjete. Fond vrši i beskamatno kratkoročno kreditiranje. Kreditna funkcija ni u jednom trenutku nije ugrozila Fond jer su svi krediti vraćeni na vrijeme.

Predsjedništvo

Predsjedništvo je izvršni organ Skupštine i u vremenu između zasjedanja Skupštine najviši je organ ANUBiH. Predsjedništvo ANUBiH se stara o izvršavanju zaključaka i odluka Skupštine ANUBiH i vrši naročito poslove definisane članom 77. Statuta ANUBiH. Tokom 2020. godine održane su 4 sjednice Predsjedništva ANUBiH.

Prva sjednica

Predsjedništvo ANUBiH je na sjednici održanoj 27. januara 2020. godine raspravljalo o Prijedlogu kandidata ANUBiH za Nobelovu nagradu za književnost u 2020. godini.

Druga sjednica

Predsjedništvo ANUBiH je na sjednici održanoj 24. 6. 2020. godine usvojilo Finansijski izvještaj za 2019. godinu i Budžet za 2020. godinu, Izvještaj o radu organa i radnih tijela ANUBiH u 2019. godini, te Izvještaj o izvršavanju *Strategije djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period 2015–2020. godine* za 2019. godinu. Pokrenute su aktivnosti na pripremi izbora novog časništva ANUBiH. Razmatran je Izvještaj s prvog sastanka radne grupe za izradu Studije izvodljivosti Opće Enciklopedija BiH, prijedlozi za osnivanje novih naučnih jedinica u ANUBiH, usvajanje normativnih akata ANUBiH te davanje pokroviteljstva za naučne skupove.

Treća sjednica

Na sjednici Predsjedništva održanoj 20. oktobra 2020. godine usvojen je Izvještaj Komisije za praćenje kandidacionog postupka i utvrđivanje kandidacione liste za izbor časništva, diskutiralo se o toku postupka utvrđivanja kandidata za izbor časništva ANUBiH za mandatni period 2021–2023. godina i zakazan je Skup odjeljenja ANUBiH. Usvojeni su prijedlozi projekata *Pedagoški i andragoški izazovi u*

kontekstu kućne izolacije djece dobi do 18 godine u vrijeme pandemije COVID-19 i Istraživanje optimalne putanje mobilnog robota za dezinfekciju prostora od corona virusa. Razmatran je prijedlog za osnivanje Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH, te usvajanje normativnih akata ANUBiH.

Četvrta sjednica

Na sjednici Predsjedništva održanoj 24. novembra 2020. godine usvojeni su Planovi rada odjeljenja, centara i organa ANUBiH za 2021. godinu te trogodišnji planovi za 2021–2023. godinu. Usvojen je Plan rada Sekretarijata ANUBiH za 2020. godinu i Plan javnih nabavki za 2020. godinu. Razmatrani su prijedlozi Izvještaj o radu ANUBiH za period 1. juli 2017. do 31. decembar 2020. godine i Izvještaj o projektu Praćenje ostvarivanja *Strategije djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godina.* Utvrđena je konačna kandidaciona lista za izbor časništva ANUBiH za mandatni period 2021–2023. godina. Razmatran je Izvještaj s drugog sastanka Radne grupe Predsjedništva ANUBiH za izradu Studije izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine

Razmatrao se Prijedlog za održavanje pristupnih predavanja novih dopisnih članova ANUBiH koji nisu održali pristupno predavanje. Članovi ANUBiH su upoznati s Odlukom Ustavnog suda po apelaciji ANUBiH. Utvrđen je način održavanja sjednica Izvršnog odbora, Predsjedništva i Skupštine ANUBiH usljed pogoršane epidemiološke situacije, te je donesena Odluka o produženju mandata časništva ANUBiH u slučaju nemogućnosti održavanja Izborne Skupštine ANUBiH 7. 12. 2020. godine.

Izvršni odbor

Izvršni odbor u skladu s članom 83. Statuta ANUBiH izvršava odluke i zaključke Predsjedništva i odluke Skupštine ANUBiH koje mu Predsjedništvo povjeri, obavlja tekuće poslove za koje ga Predsjedništvo ovlasti, odlučuje u okvirima ovlaštenja Predsjedništva, a na prijedlog odjeljenja, o putovanjima u zemlji i inostranstvu, stara se o pravilnom utrošku finansijskih sredstava, kao i o korištenju imovine ANUBiH, prati rad odbora, komisija i drugih naučnih jedinica i službi ANUBiH i o tome izvještava Predsjedništvo te vrši i druge poslove utvrđene Statutom i drugim općim aktima ANUBiH.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine održane su 23. sjednice Izvršnog odbora. Sjednice je zakazivao predsjednik ANUBiH u skladu s ukazanim potrebama te su imale od 1 do 32 tačke dnevnog reda. Pandemija virusa COVID-19 je uticala i na rad Izvršnog odbora ANUBiH, te je više sjednica održano elektronskim putem.

Izvršni odbor je razmatrao nacрте pravnih akata i predlagao nove akte koji su upućeni Predsjedništvu na razmatranje i usvajanje. Rađeno je na projektu preči-

šćavanja pravnih akata ANUBiH, te je krajem godine štampana zbirka prečišćenih normativnih akata ANUBiH.

Nastavljene su aktivnosti na uspostavljanju saradnje kako s institucijama Bosne i Hercegovine tako i s međunarodnim institucijama te naučnim i visokoobrazovnim ustanovama u zemlji i inostranstvu s kojima ranije nije uspostavljena saradnja.

Doneseni su zaključci i odluke u vezi s prijedlozima i molbama upućenim od strane odjeljenja, centara i odbora te je Izvršni odbor radio na rješavanju i drugih tekućih pitanja ANUBiH i Sekretarijata ANUBiH.

Bliže informacije o radu Izvršnog odbora članova ANUBiH dostupne su putem publikacije *Interne informacije* koja sadrži zapisnike sa sjednica Izvršnog odbora, Predsjedništva i Skupštine.

U 2020. godini ANUBiH je, nažalost, izgubila svoje istaknute članove akademika Muhameda Filipovića (26. februara 2020. godine) i akademika Dževada Hozu (21. decembra 2020. godine).

IZVJEŠTAJ O RADU AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD OD 1. JULA 2017. DO 31. DECEMBRA 2020. GODINE

I. PERIOD I CILJEVI IZVJEŠTAJA O RADU

1. Sadašnje rukovodstvo Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (dalje: ANUBiH ili Akademija) izabrano je 20. 6. 2017. godine na Skupštini za izbor časništva Akademije. Mandat je započeo 1. 7. 2017. godine i trebalo je da se završi 1. 7. 2020. godine. Izbor rukovodnih organa Akademije polovinom kalendarske godine zahtijevao je da se izvještaji rukovodstva, umjesto jednom, podnose dva puta godišnje: prvi put za godinu mandatnog perioda, a drugi put za fiskalnu godinu. Da bi se izbjeglo nepotrebno dupliranje izvještavanja, olakšao rad Sekretarijatu ANUBiH i uskladilo stanje u Akademiji s okruženjem, Izvršni odbor je na 59. sjednici od 19. 2. 2020. godine donio odluku da Predsjedništvu ponudi alternativu: izbor novog časništva ANUBiH na period od tri godine i šest mjeseci ili produženje mandata sadašnjem rukovodstvu do 31. 12. 2020. godine. Sjednica Predsjedništva na kojoj je trebalo donijeti odluku zakazana za 17. 3. 2020. nije održana usljed proglašenja stanja nesreće i zabrane okupljanja na području FBiH zbog izbijanja pandemije COVID-19. Zbog više sile mandat ovog rukovodstva i izvještajni period produženi su za pola godine. Na osnovu prijedloga Izvršnog odbora sa 68. sjednice od 14. 5. 2020. godine Predsjedništvo je na sjednici održanoj 17. 6. 2020. godine usvojilo navedenu odluku.

2. Na prošlim izborima se sastav Predsjedništva nije značajno promijenio. Predsjednik, potpredsjednici i generalni sekretar Akademije su reizabrani, čime je sastav Izvršnog odbora ostao isti. Programska osnova za rad oba tijela i dalje je bila „Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina“ (glavni istraživač i urednik: Miloš Trifković, ANUBiH, Sarajevo, 2016; dalje i: Strategija). Očigledni kontinuitet djelovanja zahtijevao je da struktura i metodologija „Izvještaja o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. jula 2017. do 31. decembra 2020. godine“ (dalje i: Izvještaj) budu, *mutatis mutandis*, isti kao i kod prethodnog. Tabela prikazi aktivnosti ANUBiH 2017–2020. godine dodati su radi cjelovitijeg sagledavanja procesa u Akademiji. Time će biti olakšan uvid u ispunjenje ciljeva Strategije u posljednje tri i po godine. O ostvarivanju Strategije u cijelom periodu za koji je donesena sačinjen je poseban dokument koji će se razmotriti istovremeno s ovim Izvještajem.

Podaci na kojima se temelji Izvještaj uzeti su prvenstveno iz: godišnjih izvještaja o radu Akademije, „Ljetopisa“ ANUBiH (dalje: Ljetopis), godišnjih i trogodišnjeg pregleda aktivnosti ANUBiH od 2017. do 2020. godine, Izvještaja o ostvarivanju Strategije ANUBiH, materijala pojedinih organa i tijela Akademije i finansijskih izvještaja. Sve informacije su provjerene najmanje dva puta.

II. ČLANSTVO ANUBIH

1. Na dan 1. jula 2017. godine radni sastav Akademije brojao je 47 umjesto 55 članova. Prepreka novim izborima bio je naslijeđeni način finansiranja na bazi 45 redovnih i dopisnih članova. Zbog toga je rukovodstvo Akademije odmah nastavilo intenzivne kontakte s predstavnicima Ministarstva civilnih poslova BiH, Kantona Sarajevo te različitih političkih i društvenih struktura s ciljem da se obračunavanje budžetskog granta Kantona Sarajevo vrati na osnovicu od 55 članova. Zahvaljujući razumijevanju sagovornika, to je i ostvareno počevši sa fiskalnom 2018. godinom. Put ka novim izborima je bio otvoren.

Pripreme za nove izbore u ANUBiH tekle su paralelno s naporima za osiguravanje finansijskih sredstava. Predsjedništvo je 27. 12. 2017. godine usvojilo dokument „Politika prijema novih članova u ANUBiH“. Dalji tok postupka detaljno je izložen u „Izveštaju o provedenim izborima članova ANUBiH“ koji su Izvršni odbor i Koordinaciono tijelo za izbor novih članova podnijeli Predsjedništvu (Br. 04-01-2-208-57/18). Taj izvještaj je usvojen na 8. sjednici Predsjedništva od 20. 3. 2019. godine. Pored toga, podaci o izborima, uključujući proceduralne korake, nalaze se u Izveštaju o radu ANUBiH za period 3. 1. 2018–31. 12. 2018. godine i u Ljetopisu za tu godinu. Ponavljanje, dakle, nije potrebno, ali neke ključne konstatacije o proteklim izborima smatramo korisnim.

2. Izborni postupak je trajao od 17. aprila 2017. godine, kada je Izvršni odbor od odjeljenja zatražio da razmotre stanje nauke i kadrova u „svojim“ oblastima, do datuma Skupštine za izbor novih članova. Procedura i ozbiljnost izbornih radnji su takve da ukazuju na opravdanost statutarnog rješenja o najmanje dvogodišnjem periodu između dva izborna ciklusa u ANUBiH. S druge strane, dužina izbornog postupka pri postojećoj starosnoj strukturi članstva ANUBiH zahtijeva da odjeljenja pripreme znatno više prijava od broja kandidata koji se biraju. Na ovaj način se može spriječiti nepopunjavanje izborne kvote uslijed nepostojanja dovoljnog broja adekvatnih referata.

U toku predizbornog postupka temeljito je preispitan Poslovnik o prijemu novih članova. Njegov prečišćeni tekst je solidna normativna osnova za izbore koji će se odvijati u doglednoj budućnosti. Ova konstatacija ne isključuje, nego podrazumijeva dalju raspravu u odjeljenjima i Skupu odjeljenja o citiranosti u relevantnim bazama kao glavnom ili jedinom kriteriju rangiranja kandidata. Drugi opšti akt – Odluka o pravima i obavezama domaćih članova – jest novina kojom se nastoji radno obavezati domaće članove na pojačanu aktivnost u ANUBiH. Prvi pozitivni rezultati već su se pokazali u radu časopisa *Acta Medica Academica*, pri organiziranju naučnog savjetovanja o sistemu nauke i u izradi studije izvodljivosti za Opću enciklopediju Bosne i Hercegovine. Među proceduralnim novinama izbornog procesa treba istaći zajedničke sjednice Koordinacionog izbornog tijela i Izvršnog odbora.

Zahvaljujući dobroj saradnji Koordinacionog tijela i Izvršnog odbora s odjeljenjima ovi izbori su pokazali da članovi Akademije i njena tijela prednost daju opštim interesima ANUBiH nad opravdanim potrebama i zahtjevima odjeljenja. Jedino tako je bilo moguće da se Odjeljenje medicinskih nauka (OMN) i neka druga odjeljenja u ovim izborima odreknu jednog „svog“ mjesta u cilju radnog osposobljavanja Odjeljenja humanističkih nauka (OHN). Ovo stanje duha treba očuvati i poštivanjem budućih prioriteta u korist kooperativnih odjeljenja, na koje se obavezalo Predsjedništvo ANUBiH.

Uspješnim završetkom izbora radni potencijal Akademije je ojačan za 10 novih redovnih članova, 11 dopisnih članova, sedam domaćih i pet inostranih članova. Ukupan broj članova radnog sastava je bio 54, a svih članova 93. Prosječna starost članova radnog sastava je sa 78 spuštena na 75 godina. Odjeljenja su zadovoljila većinu svojih naučnih prioriteta, a pokrivenost naučnih polja po Frascati klasifikaciji je na početku 2019. godine bila 74% (Strategija, str. 75). Na ovako povoljan rezultat sjenu baca činjenica da je, usprkos evidentnom otvaranju Akademije prema društvu, od 23 prijedloga za dopisne članove svega sedam njih prispjelo izvan ANUBiH. Činjenica da naša institucija ne snosi odgovornost za ovakvo stanje ipak ne otklanja opasnost „samoreprodukcije“ članstva ANUBiH.

3. Tokom 2019. godine pet novoprimljenih dopisnih članova održalo je pristupna predavanja. Taj proces je u 2020. godini usporen zabranom okupljanja uzrokovanom pandemijom COVID-19. Zbog nje je u ovoj godini održano samo jedno pristupno predavanje. Sljedeća povoljna posljedica provedenih izbora jest pojačan rad centara ANUBiH. U prvoj polovini 2020. godine osnovan je Centar za demografsku genetiku pri Odjeljenju prirodnih i matematičkih nauka (OPMN) i Centar za istraživanje lokalne i regionalne samouprave pri Odjeljenju društvenih nauka (ODN). Aktiviran je rad Centra za leksikologiju i leksikografiju (CLL) i Centra za filozofska istraživanja (CFI) pri Odjeljenju humanističkih nauka (OHN) i imenovani su novi direktori ovih centara. Do kraja 2020. godine očekuje se osnivanje Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije pri Odjeljenju medicinskih nauka (OMN).

U 2019. godini je oživljena tradicija obilježavanja jubileja članova. U skladu s pravilnikom održani su skupovi za akademike Kemala Hanjalića, Adilu Pašalić-Kreso i Ivana Cvitkovića. Objavljene su i tri posebne publikacije o životu i radu slavljenika.

Članovi ANUBiH djeluju kao naučnici i intelektualci izvan i unutar naše institucije. Prvi dio njihove aktivnosti nalazi se u individualnim izvještajima o radu koji se objavljuju u Ljetopisu. To nam dozvoljava da se u daljim izlaganjima zadržimo isključivo na rezultatima njihovog napora u Akademiji.

4. Insistiranje na izboru članova ANUBiH se, nažalost, pokazalo opravdanim iz još jednog razloga. U proteklom mandatnom periodu izgubili smo dvanaest istaknutih kolega iz radnog sastava. To su: akademik Fikret Vajzović (2017),

akademik Vladimir Premec (2018), akademik Zdenko Lešić (2018), akademik Ivan Štraus (2018), akademik Dževad Sarač (2018), akademik Taib Šarić (2019), akademkinja Hanifa Kapidžić-Osmanagić (2019), akademik Tvrtko Kulenović (2019), akademik Teodor Romanić (2019), akademik Ljubomir Berberović (2019), akademik Muhamed Filipović (2020) i akademik Dževad Hozo (2020). Od domaćih članova preminuli su Naim Afgan i Mehmedalija Đonlagić. S nama nisu više ni inostrani članovi Predrag Matvejević (2017), Aleksandar E. Šejndlin (2017), Stanislav V. Emeljanov (2018), Drago Grdenić (2018), Harry Miller (2018), Stane Bernik (2019), Georgi Filipovski (2019), Horst Haselsteiner (2019), Radoslav Katičić (2019) i Boris Paton (2020). Slava im!

Na dan završetka ovoga izvještaja, 1. 10. 2020. godine, ANUBiH u radnom sastavu ima 48 članova. Ta činjenica opravdava inicijativu Izvršnog odbora datu na 50. sjednici od 14. 10. 2019. godine da odjeljenja preispitaju naučnu i kadrovsku situaciju u svojim oblastima radi otpočinjanja novog izbornog procesa u članstvo Akademije.

III. RAD ORGANA I TIJELA ANUBIH

1. Rad organa i tijela Akademije prikazaćemo prvenstveno kvantitativnim pokazateljima o aktivnostima pojedinih elemenata njene organizacione strukture. Pri tome treba imati na umu da se podaci daju za period od 45, a ne 36 mjeseci. Ukoliko je zbog načina prikupljanja informacija period za koji se iskazuju podaci kraći ili duži od navedenog, na tu činjenicu će se posebno skrenuti pažnja.

2. U posmatranom periodu održane su četiri redovne godišnje skupštine ANUBiH. Zbog podnošenja izvještaja sadašnjeg rukovodstva i osnivanja novih centara, u decembru 2020. godine će biti održana i peta godišnja Skupština. Dnevni red i tok skupština određuju zakoni, Statut i drugi opšti akti ANUBiH. Provođenje izbora novih članova zahtijevalo je da se organizuje jedan Skup članova ANUBiH i posebna Izborna skupština. S obzirom na to da se izbor novog časnništva vrši po posebnoj proceduri, organizovano je i održavanje Skupštine za izbor novog rukovodstva Akademije. Zapisnici s ovih skupova se, pored arhiva, nalaze u Ljetopisu. Ovdje je, stoga, dovoljno istaći da je u djelovanju ovih organa strogo poštovan princip zakonitosti. Budući da je kadrovska situacija otežavala učešće dovoljnog broja članova ANUBiH u radu navedenih organa, ističemo da prethodna konstatacija podjednako važi za utvrđivanje kvoruma i za rad.

3. Kao najviši organ upravljanja između dvije Skupštine, Predsjedništvo ANUBiH je do kraja septembra 2020. godine održalo ukupno 23 sjednice ili prosječno jednu svaka 2 mjeseca. Do završetka izbornog procesa planirane su još dvije sjednice Predsjedništva. Izvršni odbor i drugi organi Akademije dosljedno su poštovali upravljačku poziciju Predsjedništva. Radi omogućavanja konsultacija članova Predsjedništva s odjeljenjima iz kojih dolaze, sjednice su blagovremeno zakazivane. Ovaj organ je raspravljao i odlučivao o svim pitanjima važnim za

poziciju, politiku i razvoj Akademije. Na svakoj sjednici Predsjedništva Izvršni odbor je podnosio detaljan izvještaj o radu ANUBiH između dvije sjednice. O dva osjetljiva pitanja vezana za Nobelovu nagradu za književnost održani su posebni sastanci ovog organa. Formiran je novi odbor Predsjedništva za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad. Pored toga, za praćenje aktivnosti Međunarodnog instituta za održive tehnologije u jugoistočnoj Evropi (The South-East European International Institute for Sustainable Technologies – SEEIIST) formirana je posebna komisija. Ova tijela su usko saradivala i s Izvršnim odborom, odnosno predsjednikom. Za tri i po godine održano je 25 sjednica različitih odbora Predsjedništva.

4. Izvršni odbor je dosljedno djelovao kao kolektivni rukovodni organ. Do 1. novembra 2020. godine održao je 80 sjednica ili 23 godišnje, odnosno 2 sjednice mjesečno. Na dnevnom redu Izvršnog odbora nalazila su se sva pitanja poslovanja Akademije. O važnijim poslovnim potezima odlučivalo se na osnovu prethodno pripremljenih materijala, a često i na bazi prethodnih usmenih diskusija o pojedinim problemima. Zbog hitnosti pojedinih poslova i nakon nastupanja zabrane okupljanja izazvane COVID-19, Izvršni odbor je održavao elektronske sjednice. Način pripreme ovih sjednica i izvršavanja donesenih odluka nije se razlikovao od sjednica u prisustvu članova.

5. Težište rada Akademije nalazi se u njenim tijelima, odjeljenjima prvenstveno. Ukupan broj sjednica odjeljenja po godinama varira između 60 (2017) i 50 (2018). Od 1. 1. 2017. do 1. 11. 2020. godine održano je 208 sjednica odjeljenja ili prosječno 4,5 sjednica mjesečno. U prosjeku, odjeljenja se sastaju jednom u dva mjeseca, što odgovara rezultatima istraživanja provedenim za Strategiju i za protekli mandatni period. Analiza rada odjeljenja pokazuje dvije stvari koje zaslužuju posebnu pažnju. Najprije, učestalost sastanaka odjeljenja varira – između onih koja se sastaju najčešće i onih koja imaju najmanje sastanaka razlika je gotovo dvostruka. Najmanji broj sastanaka jednog odjeljenja u 2018. godini je 6, a najveći 12. U 2019. godini taj odnos je 7 : 13. Drugo, od 56 sjednica odjeljenja u 2019. godini, 36 ih je održano u prisustvu članova, a 20 elektronskim putem, uključujući i telefonsko učešće u diskusiji i glasanju. Zbog krize izazvane pandemijom COVID-19 u prvih pet mjeseci 2020. godine 11 sjednica odjeljenja je održano u prisustvu članova, a čak 7 elektronskim putem. Ovakva situacija, povezana s iskustvima iz perioda zabrane okupljanja zbog pandemije, postavlja pitanje da li elektronsko organizovanje elektronskih sjednica treba posebno regulisati. Za sada je utvrđeno nekoliko potencijalnih ograničenja održavanju online sastanaka: teme o kojima ne treba odlučivati bez diskusije (predlaganje i izbori članova, nagrade npr.) i činjenica da od ukupnog broja članova radnog sastava samo njih 36 redovno koristi komunikaciju putem e-maila.

6. Centri su istraživačke organizacije jednog ili više odjeljenja zajedno. Njihova aktivnost će se razmotriti kroz naučnoistraživački rad. Ovdje se, stoga, možemo zadržati na organizacionim pitanjima. Godine 2017. u ANUBiH je postojalo šest

centara s ukupno 93 člana. Tri centra su se bavila gotovo isključivo izdavanjem časopisa, dva su radila na projektima i jedan – Centar za leksikologiju i leksikografiju – iz kadrovskih razloga bio je u stanju mirovanja. Nakon posljednjih izbora imenovanjem novih direktora oživljen je rad Centra za leksikologiju i leksikografiju i Centra za filozofska istraživanja. Oni su do marta 2020. održali ukupno sedam sastanaka članova ili vijeća. Reizbor direktora centara izvršiće se 2021. godine. Formirana su dva nova centra: za demografsku genetiku (OPMN) i za istraživanje lokalne i regionalne samouprave (ODN). U toku je osnivanje Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije (OMN). Osnivanje ovog centra biće potvrđeno na godišnjoj Skupštini u decembru 2020. Povećanje broja centara je značajno ne samo zbog jačanja naučne infrastrukture ANUBiH nego i zbog diversifikacije naučnog rada u našoj instituciji.

7. Cilj osnivanja i rada odbora odjeljenja jest razmatranje stanja i praćenje razvoja nauke u oblasti za koju su osnovani. Rezultate njihovih aktivnosti izložit ćemo kroz analizu naučnoistraživačkih projekata i naučnih manifestacija. To nam dozvoljava da se ovdje zadržimo na numeričkim podacima o organizaciji i radu ovih tijela. Djelovanjem Odjeljenja medicinskih nauka broj odbora odjeljenja je u proteklom periodu povećan za dva, tako da ih danas ima ukupno 17. Novi su odbori OMN za gerijatriju i gerontologiju te za edukaciju i za sciencimetriju u biomedicinskim naučnim istraživanjima. Svi odbori su do 31. 5. 2020. godine održali ukupno 55 sjednica ili u prosjeku 4,5 mjesečno. Iako ovaj podatak zadovoljava, treba imati na umu da broj sastanaka nije ujednačen i da varira između jedan i tri godišnje. U članstvu odbora se trenutno nalazi 230 istaknutih naučnika i oni predstavljaju najširu osnovicu radnog potencijala Akademije. Novina u položaju odbora je i odluka Predsjedništva da se članovi odbora biraju na šest godina počevši od 2016. te da Akademija izdaje tipiziranu povelju o članstvu. Na taj način je omogućena sistematska revizija postojećeg članstva u odborima i njihovo otvaranje naučnim kadrovima koji su se u međuvremenu naučno afirmisali.

8. Iz svega izloženog vidljivo je da su organi i tijela ANUBiH nastavili da djeluju u skladu s dobrom praksom koja je već bila uspostavljena. Njene osnovne karakteristike su: ravnomjerna i sistematična aktivnost i zakonitost. Takav pristup odrazio se i na rezultate rada, koji će kasnije biti izloženi. Smatramo da se dileme na koje smo ukazali mogu uspješno rješavati na već uspostavljenom modelu funkcionisanja Akademije.

IV. NAUČNOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI PROJEKTI

1. U periodu 2008–2014. godine ANUBiH je na različite konkurse prijavila 40 naučnoistraživačkih projekata, od čega je dobila sredstva i završila njih 12 (Strategija, str. 106). U prvom mandatu ovog rukovodstva nastavljeno je jačanje normativnih, kadrovskih, organizacionih i drugih uslova za ubrzavanje aktivnosti na stvaranju novog znanja. Paralelno s tim postepeno je rastao i broj novih naučno

istraživačkih projekata: sedam u 2015, pet u 2016. i 15 u 2017. godini. Rezultati su se počeli pokazivati već krajem prve godine ovoga mandata. Oni su zabilježeni u Ljetopisima, pa se ovdje možemo zadovoljiti njihovim brojčanim prikazom.

2. Pregled aktivnosti na projektima dajemo tabelarnim prikazom.

Tabela 1. Pregled projektnih aktivnosti

R. br.	Godina	Projekti				Učešće drugih institucija
		U pripremi	U toku	Završeni	Ukupno	
1	2	3	4	5	6	7
1.	2017.	12	5	3	20	4 s drugim licima
2.	2018.	7	16	1	24	4 s drugim licima
3.	2019.	4	15	8	27	2 s drugim licima
4.	IX/2020.	7	16	4	27	4 s drugim licima
5.	Ukupno za 45 mj.	30	51	16	98	

Osnovni zaključci iz prethodne tabele su sljedeći. Najprije, Akademija je godišnje u prosjeku radila na 25,8 projekata. Drugo, najbrojnija skupina su „projekti u toku“, na koje otpada 72,5% svih istraživačkih aktivnosti. Time se može objasniti činjenica da se zabrana okupljanja i usporavanje aktivnosti zbog pandemije COVID-19 nisu odrazili na rezultate Akademije u domenu istraživanja. Treće, ANUBiH svaka 4,2 mjeseca završi po jedan projekt. Četvrto, ukupan broj projekata u toku po godinama neznatno varira i kreće se između 14 i 17. To pokazuje ravnomjernost u naučnoistraživačkom radu ANUBiH. Peto, 6,9% projekata se izvodi zajedno s drugim subjektima. Ova činjenica zaslužuje pozitivnu ocjenu. I šesto, odnos projekata u toku i završenih projekata je 3,1 : 1, što je izrazito nepovoljno sa stanovišta (su)finansiranja istraživačkog rada, zasnovanog isključivo na godišnjoj osnovi.

3. Aktivnost naučnih odjeljenja, njihovih centara i odbora također ćemo sagledati brojčano.

Tabela 2. Broj projekata u svim fazama po odjeljenju

R. br.	Godina/ Ukupno	Broj projekata u svim fazama po odjeljenju							Ukupno
		ANUBiH	ODN	OHN	OMN	OPMN	OTN	OU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	2017.	2	6	2	6	/	1	3	20
2.	2018.	1	5	4	7	/	2	5	24
3.	2019.	2	6	4	8	/	2	5	27
4.	IX/2020.	3	6	4	9	1	1	3	27
5.	Ukupno	8	23	14	30	1	6	16	98

Gornja tabela dozvoljava nekoliko važnih zaključaka. Prvo, jedno od pet naučnih odjeljenja ne učestvuje u naučnoistraživačkom radu čiji se rezultati pripisuju ANUBiH kao instituciji. Budući da se OPMN bavi naukama koje spadaju u „science“, očito je da su one, osim u području medicinskih i zdravstvenih nauka, na Akademiji zanemarene. Drugo, na odjeljenja društvenih i medicinskih nauka otpada 77,8% naučnoistraživačkih projekata Akademije. Treće, za relativno visok broj projekata OHN treba zahvaliti prvenstveno trajnim projektima OLA, ELA i BLA koji se rade zajedno s drugim institucijama i ponovljeno uračunavaju u svaku godinu posmatranog perioda. Ovome se može dodati i podatak da je OHN pripisana „Studija izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine“ iako je ona ustvari projekt cijele Akademije na čelu sa Predsjedništvom i njegovom posebnom Radnom grupom. Četvrto, iz intraakademijskih komunikacija je poznato da su brojni članovi OPMN i (OTN) izuzetno angažirani u primarnim istraživanjima, ali ona nemaju afilijaciju ANUBiH. Ovakvu situaciju treba postepeno mijenjati. Peto, nužno je preispitati, pa zatim i intenzivirati naučnoistraživački rad centara odjeljenja koji u periodu ovog izvještaja nisu završili nijedan naučnoistraživački projekat. Izdavanje časopisa ne može biti jedini razlog daljeg postojanja nekog centra.

4. Specifičnosti predmeta i tema umjetničkih projekata čine njihovu metodologiju daleko neujednačenijom nego kod naučnih istraživanja. To zahtijeva prvenstveno predmetni i individualni pristup analizi ovih projekata. Druga karakteristika umjetničkih projekata Akademije je ispoljavanje njihovih rezultata kao publikacija ili umjetničkih manifestacija. Napokon, priroda i način materijalizacije ovih projekata zahtijevaju daleko veće direktno učešće Izvršnog odbora i Predsjedništva u njihovoj realizaciji.

Odjeljenje umjetnosti je u toku izvještajnog perioda imalo jedan trajni izdavačko-prevodilački projekat „Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine – Edicija“. U okviru tog projekta objavljeno je 8 novih prevoda. Reprezentativna uloga ovog poduhvata se, između ostalog, ogleda i u distribuciji prevedenih knjiga diplomatskim i kulturnim predstavništvima stranih država u Bosni i Hercegovini. Nažalost, još nisu urodili plodom napori da se kompleti ove edicije dostave našim diplomatskim misijama u inostranstvu.

Muzikologija je zastupljena objavljivanjem kompozicija akademika Teodora Romanića: „Put muzike – odabrane kompozicije“ 2017. godine. Urednici su bili akademik Petar Perica Vidić i Tatjana Romanić.

U oblasti likovnih umjetnosti ovaj izvještajni period obilježen je razmjenom reprezentativnih izložbi članova Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i Makedonske akademije nauka i umjetnosti. ANUBiH je svoje likovne umjetnike predstavila u Likovnom salonu MANU u Skopju od 11. 4. do 22. 4. 2019. godine. Uzvratna izložba održana je u Umjetničkoj galeriji Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, od 24. 10. 2019. do 4. 11. 2019. godine. O kvalitetu ovih događaja najbolje svjedoče katalogi koji su tim povodima izdati te odjek koji su

izložbe imale u javnosti. Tri napomene uz ove manifestacije su nužne. Prva – suorganizator obje izložbe na strani ANUBiH je na osnovu sporazuma o saradnji bila Umjetnička galerija BiH. Drugo, povodom izložbe MANU u Sarajevu, akademik Gazanfer Bajram je našoj Akademiji poklonio svoj mozaik velike vrijednosti pod nazivom „Četiri elementa“. I treće, bez „Sarajevo osiguranja“ kao najvećeg sponzora ova izložba ne bi bila moguća.

Od sredine 2017. godine ANUBiH je saradivala sa njujorškim Muzejom moderne umjetnosti (MoMA) u prikupljanju građe prvenstveno akademika Juraja Neidhardta za izložbu *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980*. S obzirom na to da su Bosnu i Hercegovinu predstavljali isključivo radovi tri naša člana, Akademija je prihvatila i ulogu logističke tačke za BiH. Zahvaljujući tome spomenuti smo kao jedna od tri bosanskohercegovačke institucije koje su pomogle ovome poduhvatu. Nužno je istaći da je izložbeni prostor koji su dobili arhitekta članovi ANUBiH bio imponozantno veliki. Već u pripremi izložbe javila se ideja da kćerka akademika Neidhardta Tatjana prepusti njegovu intelektualnu zaostavštinu ANUBiH. Modus je nađen u ugovoru o čuvanju sa pravom ANUBiH da građu koristi za svoje potrebe, uz istovremeno testamentarno prenošenje cijelog legata u vlasništvo Akademije. Na osnovu ovog aranžmana, gospođa Tatjana Neidhardt je tematski sredila ostavštinu koja se nalazi u arhivu ANUBiH. Svi navedeni poslovi tekli su paralelno s pripremom monografija o ovom našem članu. Nakon višegodišnjih napora, 2019. godine se u izdanju ANUBiH pojavilo djelo „Juraj Neidhardt – arhitekt, urbanist, teoretičar, pedagog, publicist“ na našem i engleskom jeziku. Autori tekstova su Ibrahim Krzović i Tomislav Premerl. Urednik je akademik Petar Perica Vidić. Gospođa Tatjana Neidhardt pružila je nesebičnu podršku i ovom izdavačkom projektu. Odjek monografije u javnosti je bio ogroman. O tome najbolje svjedoče pozivi iz Mostara, Visokog i Zenice da ANUBiH ovo djelo prezentira u tim gradovima.

Tokom 2018. i 2019. godine vođeni su razgovori s nasljednicima i posjednicima dijela zaostavštine akademika Živorada Jankovića, koji nije uništen u toku posljednje opsade Sarajeva. Iz pravno-tehničkih razloga nije bilo moguće primijeniti isti model kao u slučaju Neidhardta, ali je sklopljen ugovor o trajnom čuvanju građe sa pravom korištenja i izlaganja. Obrada ovog materijala tek predstoji.

Sljedeći u nizu arhitektonskih projekata je djelo dopisnog člana Radivoja Mandića. Na molbu predsjednika, on je uradio idejno rješenje restauracije zgrade „stare“ Skupštine BiH koja je pod zaštitom države. Ovaj projekt je uz angažman njegovog autora bio osnova za dobijanje saglasnosti Federalnog zavoda za zaštitu spomenika za restauraciju. Odobreno idejno rješenje je podneseno Vladi Kantona Sarajevo i proslijeđeno međunarodnim organizacijama radi potencijalnog finansiranja. Promjena Vlade Kantona Sarajevo u 2020. godini i pandemija COVID-19 odložile su nastavak ovog projekta.

5. Ključni problemi naučnog i umjetničkog istraživačkog rada u ANUBiH imaju sistemski karakter i djeluju sinergijski. Mogu se podijeliti na kadrovske, finansijske

i organizacione. U prvu grupu spadaju naročito: nedovoljan broj članova radnog sastava, dobna struktura članstva, radni odnos većine članova ispod 65 godina života te nemogućnost Akademije da u radnom odnosu angažuje saradnike u naučnim i istraživačkim zvanjima. Finansijske zapreke su brojne i nalaze se izvan uticaja ANUBiH. Među njima se ističu naročito: rascjepkano budžetsko finansiranje projektnih aktivnosti svih vrsta, jednogodišnje obezbjeđivanje sredstava za projekte koji realno traju najmanje dvije ili tri godine, apsolutno nedovoljan procent BDP koji se izdvaja za nauku u društvu, pa time i za ANUBiH, i nepostojanje sredstava za naučnoistraživački rad kojima bi Akademija raspolagala na osnovu odluka svojih organa. Napokon, ključni organizacioni problemi su nepostojanje instituta i druge infrastrukture – posebno u oblasti prirodnih i tehničkih nauka, saradnja sa drugim subjektima sistema nauke na *ad hoc* bazi i izostanak rasprava o etičkim pitanjima naučnoistraživačkog rada na Akademiji. Realno je očekivati da će svi navedeni problemi biti prisutni i u narednom mandatu časništva ANUBiH.

V. NAUČNE I UMJETNIČKE MANIFESTACIJE

1. Naučne i umjetničke manifestacije su jedan od osnovnih instrumenata ostvarivanja misije ANUBiH. Na njima se prezentiraju rezultati sopstvenih i tuđih istraživanja te vrši sistematizacija i revalorizacija akumuliranih znanja. U periodu 2008–2014. godine naučne manifestacije praćene izdavanjem odgovarajućih publikacija bile su osnovni vid djelovanja Akademije. Zajedno ih je bilo 79,^{*} ili u prosjeku 11,3 godišnje. Budući da je svaka naučna manifestacija praćena i publikacijom, može se, bez straha od velike greške, zaključiti da je održano ukupno 40 manifestacija ili prosječno 5,6 godišnje. Na toj osnovi akumulirana iskustva su u prošlom mandatu sažeta u poseban Pravilnik o održavanju zajedničkih naučnih manifestacija sa drugim subjektima odgovarajućeg naučnog profila.

2. U daljem izlaganju će biti obuhvaćene sve vrste održanih naučnih manifestacija, kako ih definišu opšti akti ANUBiH, ali ne i publikacije koje su ih pratile. Ukupan broj naučnih manifestacija u prvom mandatnom periodu ovoga rukovodstva je bio 13, ili prosječno 4,3 godišnje.** Od 2017. do 30. 9. 2020. godine ANUBiH je organizirala 22 naučne i umjetničke manifestacije ili u prosjeku njih 6 godišnje, odnosno jednu u dva mjeseca. Treba napomenuti da je, zbog ograničenja nametnutih pandemijom COVID-19, do kraja septembra 2020. godine održana samo jedna naučna manifestacija, iako ih je bilo planirano nekoliko.

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 106, Tabela br. 12.

** Vidjeti „Izveštaj o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. jula 2014. godine do 1. jula 2017. godine“, koji je Predsjedništvo uputilo Redovnoj skupštini ANUBiH, broj protokola: 03-01-3 – 316-1/17, odsjek „IV NAUČNE I UMJETNIČKE MANIFESTACIJE“

Broj manifestacija koje je održalo svako odjeljenje daje se u posebnoj tabeli. Jedna manifestacija je 2019. godine održana u saradnji ODN i OHN i pripisana je svakom od ovih odjeljenja. Zbog toga je broj manifestacija u tabeli 23. Sve ostale zajedničke manifestacije plod su kooperacije sa subjektima izvan ANUBiH i tretirane su kao aktivnosti odjeljenja suorganizatora. U zgradama tabele br. 3 se nalaze brojevi naučnih i umjetničkih manifestacija koje su izvedene sa pravnim licima izvan ANUBiH.

Tabela 3. Broj održanih naučnih manifestacija po odjeljenjima

R. br.	Godina/ Ukupno	Broj održanih naučnih manifestacija po odjeljenjima						Ukupno
		ODN	OHN	OMN	OPMN	OTN	OU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2017.	1 (1)	/	2 (1)	/	/	1 (1)	4
2.	2018.	/	1	3	2	1 (1)	/	7
3.	2019.	4	1	2	/	1 (1)	3 (2)	11
4.	IX/2020.	2 (1)	/	/	/	/	1	3
5.	Ukupno	7	2	7	2	2	5	25

Najvažniji zaključci su sljedeći. Prvo, prosječan broj naučnih i umjetničkih manifestacija u ovom izvještajnom periodu u odnosu na prethodne tri godine povećan je za 59%. To pokazuje da su odjeljenja uspostavila balans između naučnoistraživačkog rada i djelovanja organizovanjem naučnih manifestacija. Drugo, od 22 naučne i umjetničke manifestacije, njih 11 ili 52,3% odjeljenja ANUBiH su organizovala s drugim subjektima. Ovaj procent svjedoči o uspješnom povezivanju cijele ANUBiH s drugim institucijama nauke i umjetnosti. Treće, u Akademiji su najagilnija odjeljenja medicinskih i društvenih nauka. I četvrto, aktivnosti odjeljenja su bile ravnomjernije u organizovanju naučnih i umjetničkih manifestacija nego u iniciranju i provođenju naučnoistraživačkih projekata.

3. Najprisutniji problemi u organizovanju naučnih manifestacija slični su onima koji prate istraživački rad. Kadrovske teškoće se, ipak, ispoljavaju u nešto blažem obliku zahvaljujući jednokratnosti angažmana autora i ličnim vezama članova ANUBiH sa relevantnim naučnicima i umjetnicima. Finansijske zapreke su iste kao kod projektnih aktivnosti. Među najčešćim organizacionim problemima su pribavljanje radova koji se ne honorišu, obezbjeđivanje recenzija – međunarodnih posebno – i činjenica da se materijali sa naučnih manifestacija objavljuju u izdanjima ANUBiH koja nisu zbog svog karaktera uvijek zabilježena u relevantnim bazama podataka.

VI. IZDAVAČKA DJELATNOST

1. Objavljeni rezultati rada su za ANUBiH, naučnu, umjetničku i opštu javnost objektivno mjerilo uspješnosti ostvarivanja misije Akademije. Zbog toga se naša institucija i u proteklom mandatnom periodu pridržavala principa da se smatra

urađenim samo ono što je objavljeno. Na ovim premisama se može razumjeti publicistički angažman svih tijela i organa Akademije, a posebno Odbora za izdavačku djelatnost.

Od jula 2017. do kraja 2019. godine održano je ukupno devet sjednica Odbora za izdavačku djelatnost na čelu s akademikom Husrefom Tahirovićem. Do oktobra 2020. godine zbog krize izazvane COVID-19 nije bilo sastanaka, ali šest naslova objavljenih od marta ove godine pokazuju da je Izdavačka djelatnost i dalje intenzivno radila. Njeni najvažniji rezultati na normativnom planu su donošenje novog Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti u kome su sažeta iskustva iz prethodnog perioda te revizija formulara za objavljivanje izdanja ANUBiH. Druga značajna oblast je podizanje sadržine i kvaliteta rada na viši nivo: lektorisanje, insistiranje na odgovornosti urednika za dodjelu DOI brojeva i obavezi odjeljenja da prate pojavljivanje njihovih članova u bazama podataka, prijedlog da se „Radovi“ kao posebna vrsta publikacija brišu iz Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti, sastanak svih urednika časopisa Akademije, inoviranje formulara za praćenje štampanja publikacija Akademije itd. Napokon, treće, Odbor je razmatrao i saradnju sa firmom „University Press“ zbog toga što ona u razmjenju ne uzima, kako je ugovoreno, sva izdanja ANUBiH, nego samo publikacije za koje je zainteresovana. Budući da preko ovog distributera izdanja Akademije dopijevaju u najvažnije biblioteke svijeta, za istaknuti problem će biti neophodno naći obostrano zadovoljavajuće rješenje.

2. Akademija nema fond za izdavačku djelatnost. Sredstva za izdavačku djelatnost u izvještajnom periodu pribavljana su na različite načine: u okviru finansiranja istraživačkih projekata i naučnih manifestacija, traženjem sredstava za izdavačku djelatnost na javnim pozivima resornih ministarstava i donacijama. U protekle tri i po godine ANUBiH se tri puta prijavila radi pokrivanja troškova štampanja i publikacije na „Javni poziv Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za program za dodjelu podrške programima i projektima institucija nauke i kulture od značaja za BiH“ i tri puta na „Javni poziv Ministarstva za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo za izdavanje naučnih časopisa“ (AMA i SJM). Pored toga, Akademija redovno konkuriše kod Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo i Fondacije za izdavačku djelatnost koja sufinansira izdavanje publikacija iz oblasti kulture (*Godišnjak CBI*, *Dijalog*, monografija o akademiku Juraju Neidhardt, „Demografske i etničke promjene u BiH“ i „Religija u raljama politike“).

3. Akademija je od 2017. do 30. 9. 2020. godine izdala 77 publikacija. Ovaj broj zahtijeva dodatna objašnjenja. Prvo, dva djela su publikovana u kompletu od po dvije knjige pa se svaki od njih vodi kao jedan poseban naslov. Drugo, katalog izložbe „Članovi ANUBiH – likovni umjetnici“ iz 2019. nije prikazan u tabeli 6 jer ne pripada niti jednoj vrsti publikacija koje su navedene u njoj. Pregled finansiranja izdavačke djelatnosti prema načinu obezbjeđenja sredstava za publikovanje dajemo u tabeli broj 4, a strukturu troškova u tabeli broj 5.*

* Autorica tabela je mr. sci. Amra Avdagić sa saradnicama iz Računovodstva Akademije.

Tabela 4. Pregled utrošenih sredstava za izdavačku djelatnost prema načinu obezbjeđenja sredstava za publikovanje izdanja za period 2017–30. 9. 2020.

R. br.		2017.	2018.	2019.	do 31. 8. 2020.	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ukupno utrošena sredstva za izdavačku djelatnost	122.175	52.933	109.852	47.565	332.525,00
2.	I. IZVORI SREDSTAVA ZA IZDAVAČKU DJELATNOST RESORNIH MINISTARSTAVA PUTEJ JAVNOG POZIVA					
3.	MCP BiH	20.000,00	-			20.000,00
4.	FMON	30.877,00	-	29.871,11	35.300,64	96.048,75
5.	Fondacija za izdavaštvo	5.500,00	7.000,00	4.000,00	-	16.500,00
6.	MONKS	5.000,00	2.227,00	2.776,00	-	10.003,00
7.		61.377,00	9.227,00	36.647,11	35.300,64*	142.551,75
8.	II. SREDSTVA OBEZBIJEĐENA U FINANSIJSKOM PLANU PROJEKTA (NAUČNOISTRAŽIVAČKOG ILI MANIFESTACIJE)					
9.	Iznosi sredstava	60.798,00	43.706,00	73.204,89	12.264,00	189.973,25

Tabela 5. Pregled ukupnih troškova za izdavanje 77 publikacija i redovnu razmjenu 2017– 30. 9. 2020. godine

R. br.	Vrsta troška	2017.	2018.	2019.	do 31. 8. 2020.	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
1.	prevod	19.382	2.681	16.138	1.615	39.815
2.	lektura/korektura	11.827	1.070	16.113	4.166	33.175
3.	prelom	16.572	6.508	9.767	6.763	39.611
4.	CIP	1.280	320	1.040	480	3.120
5.	štampanje	63.291	34.954	54.827	25.641	178.712
6.	razmjena	9.823	7.401	11.967	8.901	38.092
7.	UKUPNO	122.175	52.933	109.852	47.565	332.525

Prethodna tabela zahtijeva nekoliko komentara. Najprije, ona uopšte ne sadrži autorske honorare budući da izvori sredstava ne priznaju ovu vrstu izdataka. Dalje, štampanje je ubjedljivo najveći trošak izdavačke djelatnosti. Napokon, troškovi razmjene, tj. poštarine, praktično su izjednačeni s izdacima za najsloženije stručne poslove izdavaštva. Zaključak je jasan: izdavačka djelatnost dijeli sudbinu naučnoistraživačkog rada.

4. Ukupne rezultate izdavačke djelatnosti ANUBiH prikazujemo tabelarno. Prvi osnov za sistematizaciju je godina izdanja. Drugi kriterij je vrsta publikacija.

* Iznos obuhvata sredstva za štampanje do konca 2020. godine

Treće, svaki broj svake vrste publikacija tretira kao jedan „naslov“. Napokon, prevodi imaju isti tretman kao i djela originalno nastala aktivnošću Akademije.

Tabela 6. Pregled objavljenih publikacija prema vrstama

R. br.	Godina/ Ukupno	Vrsta publikacije – broj naslova						Ukupno
		Časopisi	Ljetopis	Posebna izdanja	Građa	Djela	Vanserijska izdanja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2017.	9	1	7	1	1	6	25
2.	2018.	9	1	3	/	/	2	15
3.	2019.	7	1	5	/	2	5	20
4.	IX/2020	8	1	8	/	/	/	17
5.	Ukupno	33	4	23	1	3	13	77

Zaključci iz Tabele 6. slijede. Prvo, ukupan broj novih naslova značajno varira po godinama i kreće se u rasponu od 15 do 25. Drugo, za tri i po godine se pojavilo 77 naslova, što je za 28 ili 63,3% više nego u prethodnom izvještajnom periodu. Treće, u prosjeku je publikovano 20,53 naslova godišnje ili 1,8 naslova mjesečno. Treće, među vrstama publikacija dominiraju časopisi sa 33 naslova. Iako je *Herbologija* ugašena u prvoj polovini 2017. godine, ukupno je izašlo 6 naslova časopisa više nego u prethodnom trogodišnjem razdoblju. Četvrto, od 2007. godine nije objavljen nijedan broj „Radova“ kao posebne vrste publikacija, pa se postavlja pitanje opravdanosti njihovog daljeg opstanka. Peto, „Građa“ je najslabije zastupljena vrsta publikacija. Dominiraju časopisi sa prosječno 8,8 naslova godišnje, a zatim slijede „Posebna izdanja“ sa 6,1 i „Vanserijska izdanja“ sa 3,4 naslova godišnje u prosjeku. Napokon, šesto, prethodna analiza pokazuje da je izdavačka djelatnost pratila povećanje naučnoistraživačkog i umjetničkog rada Akademije i aktivnosti i da je naša institucija zadržala poziciju jednog od najvažnijih, ako ne i najvažnijeg izdavača naučne literature u državi.

4. Izdavačke napore odjeljenja također ćemo prikazati kvantitativno. U Tabeli 7 će biti zbirno uneseni svi naslovi koje je pojedino odjeljenje priredilo za objavljivanje u posmatranim godinama. Zajedničke publikacije dva ili više odjeljenja ANUBiH pripisane su odjeljenjima koja su navedena kao suorganizator. Ljetopis ANUBiH uređuje Izvršni odbor, pa će oni biti isključeni iz pregleda. Po istom osnovu u tabelu nije uvrštena ni publikacija izdata povodom Jubileja ANUBiH 65/50 (urednice: A. Avdagić, M. Đelmo, N. Tanović).

Tabela 7. Pregled ukupnog broja naslova publikacija po odjeljenjima

R. br.	Godina/ Ukupno	Ukupan broj naslova publikacija po odjeljenjima						Ukupno
		ODN	OHN	OMN	OPMN	OTN	OU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2017.	4	3	4	5	1	6	23
2.	2018.	5	2	4	2	/	1	14
3	2019.	6*	1**	5	2	1	5	20
4.	VI/2020	8	2	4	2	/	/	16
5.	Ukupno	23	8	17	11	2	12	73***

Prvi zaključak je da su četiri odjeljenja ravnomjerno zastupljena u izdavačkoj djelatnosti. Rezultat OHN se može objasniti lošim zdravstvenim stanjem članova. Drugo, po broju naslova prednjače odjeljenja koja u svom sastavu imaju časopise. Treće, dobar rezultat OU počiva na izdavanju „Edicije savremene bosanskohercegovačke književnosti“, odnosno prevodima.

Zbirni rezultati i njihova kvantitativna analiza su nužan, ali ne i dovoljan uslov za sagledavanje stanja izdavačke djelatnosti i njenih nosilaca. Zbog toga ćemo se u daljim izlaganjima osvrnuti na neke procese i probleme koji se ne vide iz opšte slike.

5. Uloga časopisa u nauci zahtijeva da im se pokloni posebna pažnja. Akademija i OPMN nisu uspjeli da u roku od godinu dana od izlaska posljednjeg broja časopisa *Herbologija* početkom 2017. godine nastave njegovo izdavanje. Zbog toga je časopis automatizmom međunarodnih i domaćih procedura u stanju mirovanja, tj. brisan sa spiska postojećih časopisa. U uslovima poslije pandemije COVID-19 ovo se može smatrati ozbiljnim gubitkom za društvo i našu instituciju.

Časopis *Dijalog* nije ugašen, ali se još uvijek bori za opstanak. Za razliku od ostalih časopisa Akademije, ovaj najvećim dijelom sadrži priloge na našem jeziku. U maju 2020. godine su izašla dva dvobroja za 2018. i jedan dvobroj za 2019. godinu. Time je inicijalni zaostatak iz 2015. godine sa 3,5 smanjen na 1,5 godinu. Za ovo treba zahvaliti prvenstveno uredniku akademiku Slavi Kukiću. Iako dosadašnji rezultati *Dijaloga* nisu zanemarljivi, ipak se ne mogu smatrati dovoljnim. Prema viđenju Izvršnog odbora, osnovni razlozi za ovakvo stanje su: nedovoljan angažman Međunarodnog centra za mir kao suosnivača časopisa, pasivnost najvećeg djela redakcije, izostanak angažmana Centra za filozofska istraživanja i nakon imenovanja novog direktora, problemi sa pribavljanjem kvalitetnih radova, teškoće u dobijanju stranih recenzija itd. Smatramo da u narednom periodu rukovodstvo ANUBiH treba preispitati ukupnu politiku prema ovome časopisu.

* Tokom 2019. godine, Odjeljenje društvenih nauka i Odjeljenje humanističkih nauka zajedno su izdali posebno izdanje: 75. godišnjica Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a pod brojem CLXXIX (knj. 11 i 46)

** Isto

*** Stvarni broj je 72 jer su dva odjeljenja izdala jednu publikaciju. Vidjeti fusnotu broj 5.

Imenovanjem akademkinje Mirjane Vuković za urednicu *Sarajevo Journal of Mathematics*, ovaj časopis je ubrzao kretanje uzlaznom putanjom. Časopis je indeksiran u bazama Mathematical Reviews i Zentralblatt MATH. *Acta Medica Academica* na čelu s urednikom akademikom Husrefom Tahirovićem najuspješniji je časopis ANUBiH. U prilog ovoj tvrdnji dovoljno je navesti indeksaciju u bazama Medline/Pubmed, EBSCOhost, Indeks Copernicus, CAB Abstract/Global Health Database, IndexScholar, DOAJ, CrossRef, InfoBase Indeks, ponude za uključivanje časopisa u međunarodne lance publikovanja i distribucije časopisa i prelazak na izdavanje tri umjesto, kao do sada, dva broja godišnje. *Godišnjak* Centra za balkanološka ispitivanja redovno izlazi jednom godišnje i zadržao je svoju međunarodnu reputaciju.

6. Namjena i obim ovog izvještaja ne dozvoljavaju detaljnu analizu ostalih vrsta izdanja. Zbog toga ćemo napomene vezane za izdavanje ostalih vrsta publikacija Akademije dati u skraćenom obliku i na jednom mjestu.

Prevođenje najznačajnijih domaćih djela na strane jezike je sve intenzivnije: 13 naslova u ovom prema pet naslova u prethodnom izvještajnom periodu. Deset prevoda je objavljeno u okviru edicije „Međunarodna afirmacija bosanskohercegovačke književnosti“. Pokušaji rukovodstva ANUBiH da se kompleti ove edicije poklone diplomatskim predstavništvima BiH u inostranstvu nisu za sada uspjeli. Prevod na engleski jezik monografije „Članovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine – umjetnici i arhitekti“ završen je 2017. godine. Urednici ovog djela, kapitalnog za afirmaciju naše kulture i same Akademije, su P. Vidić i I. Krzović. Među prevode posvećene umjetnosti može se uvrstiti i dvojezična monografija autora I. Krzović – T. Premerl: „Juraj Neidhardt, arhitekt/architect, urbanist/urban planner, teoretičar/theroretician, pedagog/educator, publicist/publicist“ čiji je urednik akademik Petar Perica Vidić. Pandan ovim djelima u oblasti nauke je prevod djela Ivana Soklića „Fossil Flora and Fauna of Bosnia and Herzegovina“, koji je u 2019. godini ostvarilo Odjeljenje tehničkih nauka.

Izdavačku djelatnost su u protekom periodu obilježile i pojave nekih izuzetno značajnih naslova koji čine intelektualnu infrastrukturu u relevantnim oblastima. Pored djela iz domena umjetnosti koja su već spomenuta, ovdje se primjera radi mogu navesti: „Izvori za historiju srednjovjekovne Bosne I/1 i I/2“ (Ispisi iz knjiga zaduženja državnog arhiva u Dubrovniku 1365–1521)“ (E. Kurtović), „Leksikon krivičnog prava Bosne i Hercegovine“ (M. Simović, D. Jovašević), „Bibliografija članova odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH“ (E. Duraković, urednik) i „Bibliografija radova o državnosti Bosne i Hercegovine 1943–2019“ (Z. Šehić, urednik).

Analiza posebnih i vanserijskih izdanja koja su se pojavila do oktobra 2020. godine pokazuje da su obrađena pitanja i publikovani radovi o najvažnijim problemima i razvojnim potrebama bosanskohercegovačkog društva i države. Navodimo samo neke od velikih tema o kojima su naučna odjeljenja ANUBiH dala svoj pisani doprinos. Odjeljenje društvenih nauka je ispitalo: geopolitičke

promjene u svijetu i položaj Bosne i Hercegovine u tim procesima, demografske i etničke promjene prema rezultatima posljednjeg popisa u BiH, lokalnu samoupravu, uključujući i položaj Grada Sarajeva, sva tri zasjedanja ZAVNOBiH-a – historijski i u današnjem značenju, odnose religije, politike i društva, migracije iz BiH u Evropsku uniju i mogućnosti harmonizacije sistema nauke u našoj državi. Odjeljenje humanističkih nauka je bilo orijentisano na pitanja historiografije o Bosni i Hercegovini. Odjeljenje medicinskih nauka se bavilo raznim aspektima dječijih oboljenja, jonizirajućim zračenjima kod medicinskih ekspozicija, kardiovaskularnim oboljenjima i zdravstvenim menadžmentom. Posebno se mora istaći doprinos OMN u borbi protiv pandemije COVID-19. Naslovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka pokrivaju oblast poljoprivrede i šumarstva brdsko-planinskih i mediteransko-submediteranskih regija. Napokon, Odjeljenje tehničkih nauka (OTN) je bilo orijentisano na fosilne i obnovljive izvore energije. U svjetlu podataka koji su ranije izneseni, ova analiza nam daje osnova za tvrdnju da je ANUBiH i bez ulaženja u dnevno-politički diskurs djelovala kao izrazito društveno angažirana najviša naučna institucija.

7. Problemi izdavačke djelatnosti nisu se značajnije promijenili u odnosu na prethodni period. Na prvom mjestu se nalazi nedovoljno i neadekvatno finansiranje. Ono je posebno izraženo kod časopisa, budući da nasuprot njihovoj obaveznoj redovnoj izlaska dva do četiri broja godišnje stoji neizvjesno i jednokratno finansiranje. Drugu teškoću čini nedovoljna aktivnost redakcija kod časopisa, odnosno naučnih savjeta kod djela koja su rezultat naučnih manifestacija. Treće, bez obzira na afirmaciju izdavačke djelatnosti ANUBiH, pribavljanje vrhunskih radova bez ikakve naknade i dalje je problem. Isto se može reći i za recenzije, posebno međunarodne. Na kraju, u izloženim uslovima ne začuđuje da je održavanje rokova iz godišnjeg izdavačkog plana uvijek neizvjesno.

8. Da zaključimo! Izdavačka djelatnost ANUBiH je u proteklom mandatnom periodu postigla značajne rezultate. Oni se ne manifestuju u daljem organizacionom učvršćivanju, povećanju broja i kvaliteta objavljenih naslova i u uspješnom predstavljanju rada cijele Akademije stručnoj i najširoj javnosti. Izdavačka djelatnost je doprinijela ugledu ANUBiH u zemlji i u međunarodnom okruženju.

VII. PROMOCIJE, JAVNA PREDAVANJA, SAOPŠTENJA

1. Obavješćavanje šire stručne i opšte javnosti o izdanjima, pa time i o radu Akademije, vrši se promocijama. Broj održanih promocija u 2017. godini bio je osam, u 2018. dvije i u 2019. pet. U 2020. godini je zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19 održana samo jedna promocija. Ukoliko se i ona uzme u obzir, u cijelom periodu je održano prosječno 4,2 promocije godišnje.

Odnos ukupnog broja objavljenih publikacija i promocija je 4,8 : 1. Kvantitativno posmatrano, to znači da svaki peti naslov koji izda Akademija ne bude na ovaj način predstavljen publici. Ako se iz ukupnog broja naslova izuzmu

časopisi, zato što je način njihovog promovisanja specifičan, odnos objavljenih naslova i promocija je povoljniji: 2,7 : 1. Ovakav ishod nije zadovoljavajući, pa njegova promjena zahtijeva sistemsku saradnju odjeljenja s Odborom za izdavačku djelatnost.

2. Radi ispunjavanja dijela svoje misije koji se odnosi na upoznavanje javnosti sa stanjem i rezultatima nauke, Akademija tradicionalno organizuje javna predavanja. Standardi po kojima se to čini doneseni su 2015. godine. Za posljednje tri i po godine održana su ukupno 32 javna predavanja ili 1,3 mjesečno. Prema godinama izvještajnog perioda, broj javnih predavanja je: 7 – 18 – 6 – 1. Odnos predavača sa prebivalištem u BiH i u inostranstvu je približno 1 : 2, što pokazuje da je ova aktivnost povezana i sa međunarodnom saradnjom. Tu konstataciju potvrđuje i podatak da su od pet stranih državljana dvojica predavača bili predsjednici Evropske akademije nauka i umjetnosti i Austrijske akademije nauka, a jedan bivši predsjednik CANU, naš član, akademik Momir Đurović. Teme predavanja su se nalazile u rasponu od globalizacije i futurologije do matematičkih i medicinskih aktuelnosti. Izborom naslova dominirala je želja Akademije da se domaćoj naučnoj i stručnoj javnosti na mjerodavan način prezentiraju aktuelni opšti ili specifični bosanskohercegovački problemi.

Ovaj segment djelovanja ANUBiH u proteklom periodu se generalno može ocijeniti uspješnim. Među problemima na koje treba ubuduće obratiti pažnju naročito se ističu dva. Prvi, organizacija javnih predavanja nije dovoljno precizno planirana ili koordinirana. Zbog toga se moglo desiti da u 2018. godini bude održano više javnih predavanja nego u dvije i po ostale godine zajedno. Drugi, privlačenje domaće publike uvijek je bilo problematično. Izuzetno slaba posjećenost uočena je čak i kod tema koje su u doba održavanja predavanja bile u žiži interesovanja naše javnosti. Najupečatljiviji izuzetak od ovakvog stanja je bilo veliko prisustvo publike na predavanje akademika Zeillingera, predsjednika Austrijske akademije nauka.

3. ANUBiH daje saopštenja za javnost kada želi da nedvosmisleno upozna bosanskohercegovačko društvo sa stavovima naše institucije o bitnim naučnim, stručnim i političkim pitanjima. U prošlom mandatu to je učinjeno samo tri puta. Analiza ovih iskustava je pokazala da saopštenja mogu biti samoinicijativna i reaktivna. Procedura formulisanja i usvajanja teksta nije bila do kraja definisana.

U ovom mandatu ANUBiH je izdala dva saopštenja. Prvo je izdalo Predsjedništvo povodom dodjele Nobelove nagrade za književnost u 2019. godini austrijskom piscu gospodinu Handkeu. To saopštenje je sadržavalo duboko moralno neslaganje s izborom laureata koji su učinili Švedska akademija nauka i umjetnosti i Nobelov komitet. Saopštenje je poslato novinskim agencijama i medijskim kućama s kojima ANUBiH redovno saraduje. Preko njih je informisana i šira društvena javnost. Drugo saopštenje je djelo Odbora za pedagoške nauke ODN povodom objavljivanja rezultata PISA testiranja. Ono upozorava na ozbiljnost

stanja obrazovanja u BiH i traži preduzimanje konkretnih akcija radi ublažavanja uočenih slabosti.

Društvena osjetljivost i politička težina saopštenja Predsjedništva navele su Izvršni odbor da formuliše proceduru koja može biti korištena i ubuduće. Ukratko: inicijativa mjerodavnog ili bilo kojeg odjeljenja, odnosno organa ili člana Akademije – odluka Izvršnog odbora da se uradi tekst saopštenja – izrada nacрта teksta saopštenja u saradnji sa najmjerodavnijim članovima, tijelima ili organima ANUBiH – prijedlog Izvršnog odbora Predsjedništvu – odluka Predsjedništva o davanju i konačnom tekstu saopštenja.

VIII. POLOŽAJ ANUBIH U BOSANSKOHERCEGOVAČKOM DRUŠTVU

1. U postojećim ustavnim, pravnim i političkim uslovima, dobar položaj ANUBiH u bosanskohercegovačkom društvu je bitan uslov ne samo njenog razvoja nego i opstanka. Od 11 stubova društvenog pozicioniranja Akademije kakvu želimo, njih 10 je fundirano u segmentima društva s kojima naša institucija održava i mora održavati uske veze.* U ovom izvještaju već su analizirani: članstvo u ANUBiH, saradnja u oblasti naučnoistraživačkih projekata, naučne manifestacije i zajedničke naučne manifestacije te izdavačka i suizdavačka djelatnost. Međunarodna saradnja i finansijska pitanja tek će se ispitati. Sada je potrebno utvrditi rezultate ANUBiH u povezivanju i zajedničkom djelovanju s najvažnijim institucijama države i društva.

Analiza obuhvata samo one podatke koji nisu ili neće biti obrađeni na drugim mjestima. Informacije o socijalnoj interakciji ANUBiH u oblastima koje su ovdje obuhvaćene se nalaze u godišnjim izvještajima o aktivnostima ANUBiH i u Ljetopisima. Velika raznovrsnost na koju ti izvori ukazuju zahtijeva da se kao njihov zajednički nazivnik koristi kategorija „aktivnost“. Pod ovim izrazom podrazumijevamo sve vrste pretežno planiranih voljnih interakcija ANUBiH s drugim socijalno relevantnim subjektima. Konkretna sadržaj „aktivnosti“ zavisi od vrste i nadležnosti subjekata iz okruženja, predmeta i cilja saradnje. Na primjer, u domenu saradnje s državnim organima, „aktivnost“ obuhvata zvaničnu posjetu čelnika Akademije ili drugih institucija, radni sastanak, učešće na manifestacijama itd. „Aktivnost“ u vezi s medijima obuhvaća davanje saopštenja, intervjua, dostavljanje materijala, prenošenje tekstova koje je ANUBiH objavila itd. Ako bude potrebno, dalje preciziranje „aktivnosti“ će se izvršiti prilikom analize odnosa s pojedinim vrstama subjekata.

2. Kvantitativni izgled odnosa Akademije s okruženjem dajemo tabelarno.

* Strategija, str. 151, Šema broj 1

Tabela 8. Kvantitativni izgled odnosa s okruženjem

R. br.	Godina/ Ukupno	Državni organi	Organi lokalne samouprave	Univerziteti i Rektorska konferencija BiH	Druge naučne i privredne organizacije i udruženja	Pokro- viteljstva	Mediji	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	2017.	14	2	10	8	/	9	43
2.	2018.	8	1	8	8	5	12	42
3.	2019.	12	2	9	11	7	14	55
4.	IX/2020.	7	1	2	1	2	11	24
5.	Ukupno	41	6	29	28	14	46	164

Prvi zaključak iz prethodne tabele je da se ANUBiH u posmatranom periodu ravnomjerno angažovala u kontaktima i saradnji sa subjektima iz državnog i društvenog okruženja. Ako se iz računice izuzmu dva mjeseca godišnjih odmora, onda je učestalost kontakata s okruženjem bila u prosjeku jedan sedmično. Drugo, s obzirom na način medijskog izvještavanja o radu Akademije, može se reći da je najobimnija i najintenzivnija saradnja ostvarena s državnim organima svih nivoa vlasti. Isti zaključak se, nažalost, ne može izvući za saradnju s lokalnom samoupravom. Treće, saradnja s univerzitetima je redovna i stabilna. Četvrto, ANUBiH se uspješno otvorila prema širem krugu subjekata sistema nauke i privrede. Broj pokroviteljstava potvrđuje naš prethodni zaključak. I peto, mediji redovno prate rad ANUBiH.

3. Kontakti s državnim organima odvijali su se ravnomjerno na sva tri nivoa vlasti. S članovima Predsjedništva BiH iz Federacije razmatrala su se opšta pitanja položaja ANUBiH. Pored načelne podrške Akademiji, članovi Predsjedništva, bivši predsjedavajući Vijeća ministara i ministar civilnih poslova BiH velikim dijelom su zaslužni za vraćanje finansiranja Akademije na bazi 55 članova radnog sastava. Početkom krize zbog pandemije COVID-19, odnosi sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH dobili su i radni kvalitet. Predsjedavajući Predsjedništva BiH gospodin Džaferović prihvatio je pokroviteljstvo nad projektom „Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS): ekspertni sistem za praćenje i sprečavanje širenja epidemije COVID-19“, kojim rukovodi akademkinja Mirsada Hukić i znatno pomogao u njegovom pokretanju. Dodatno, g. Džaferović je razgovarao s dopisnim članom ANUBiH prof. dr. Fikretom Čauševićem o ekonomskim posljedicama pandemije COVID-19 na Bosnu i Hercegovinu.

Predstavnici ANUBiH su se s premijerom Vlade FBiH sastajali barem jednom godišnje. Pored položaja Akademije, razgovori su vođeni i o projektima koje Akademija radi za potrebe Vlade. Dvije studije o migracijama pod rukovodstvom akademika Murisa Čičića su najkonkretniji izraz saradnje na ovom nivou. Stalni radni kontakti uspostavljeni su s nadležnim Federalnim ministarstvom za obrazovanje i nauku. Rezultati su vidljivi ne samo u domenu finansiranja opštih potreba i projekata ANUBiH nego i u realizaciji trogodišnjeg istraživanja o harmonizaciji sistema nauke u Bosni i Hercegovini koje je vodio akademik Miloš

Trifković. Susreti su redovno organizirani i s Federalnim ministarstvom kulture i sporta, ali su njihovi rezultati u svakom pogledu daleko skromniji.

Kanton Sarajevo je glavni finansijer ANUBiH. U skladu s tim obavljene su tri zvanične posjete delegacija Kantona Sarajevo Akademiji i održani brojni radni sastanci s čelnicima zakonodavne i izvršne vlasti. Za nas su značajne tri stvari. Najprije, do sada nijedno od tijela vlasti u Kantonu Sarajevo nije osporilo finansiranje Akademije iz kantonalnog budžeta. Zatim, prihvaćena je ispravka osnove finansiranja ANUBiH sa 45 na 55 članova radnog sastava, a iznosi su čak i nešto povećani. I treće, nadležno kantonalno ministarstvo redovno odobrava, makar i simbolično, godišnje sufinansiranje dva projekta Akademije. Od ostalih kantona ANUBiH ima najbližu saradnju sa Tuzlanskim.

U Tabeli br. 8 su iskazani samo oficijelni kontakti s načelnicima općina Stari Grad i Centar. Na tim sastancima su raspravljana opšta pitanja njihove saradnje s Akademijom. Generalno se može zaključiti da je Općina Stari Grad pružila značajnu pomoć ANUBiH u popravci i održavanju zgrada, dok je Općina Centar bila aktivna u podršci projektima Akademije. Važno je istaći da su i druge općine na osnovu kontakata s rukovodiocima projekata Akademije pružile značajnu podršku našem radu. Grad Sarajevo je u skladu sa svojim mogućnostima također podržavao rad Akademije.

4. Platformu o saradnji s univerzitetima u BiH Akademija je usvojila još 2015. godine. Na toj osnovi je ovaj mandatni period bio vrijeme proširenja i učvršćivanja saradnje ANUBiH sa svojim prirodnim partnerima. Od početka 2017. do kraja juna 2020. godine obavljeno je ukupno 19 aktivnosti sa svim javnim univerzitetima u BiH, osim s Univerzitetom Istočno Sarajevo. Saradnja se konkretizirala kroz javna predavanja, učešće u raspravama o položaju nauke u BiH, formiranje istraživačkih timova, prisustvo promocijama i svečanim sjednicama i razmjenu mišljenja o pitanjima od zajedničkog interesa.

Sistematsko i redovno uključivanje ANUBiH u rad Rektorske konferencije/zbora Bosne i Hercegovine u pitanjima koja se tiču nauke dodatni je i izuzetno važan vid saradnje s javnim univerzitetima. Do kraja 2019. godine predsjednik ANUBiH je učestvovao na 16 sastanaka Rektorskog zbora. Dva su bitna ishoda ove aktivnosti: upoznavanje i uspostavljanje personalnih veza te mogućnost zajedničkog nastupa prema državnim organima i javnosti u materiji položaja nauke u našoj državi.

Akademija je kontaktirala i s privatnim univerzitetima. Među njima se po učestalosti razgovora ističu SSST i Američki univerzitet u BiH.

5. Kolona 6. Tabele 8 je izuzetno raznorodna. Zbog toga ćemo subjekte podijeliti na one koji su bili najčešći i najvažniji partneri i ostale. Iako su instituti po djelatnosti izrazito upućeni na Akademiju, saradnja s njima nije bila posebno uspješna. Formalno su nastavljeni zajednički projekti OLA i BLA. Propao je pokušaj da se formira konzorcij instituta iz cijele države pod patronatom nekih akademija

iz BiH, koji bi radio na projektu „Optimalizacija efekata integracije Bosne i Hercegovine u EU – CGE model“. Od ostalih subjekata ove grupe najprije se mora spomenuti Umjetnička galerija BiH. S njom je održano ukupno šest zvaničnih i veliki broj neformalnih radnih sastanaka. Oni su bili najučestaliji u periodima razmjene izložbi likovnih umjetnika – akademika MANU i ANUBiH. Potrebno je istaći da bez saradnje Umjetničke galerije BiH organiziranje pomenutih izložbi ne bi ni bilo moguće. Drugi subjekt je Federalni zavod za statistiku. Vrhunac kooperacije s ovom institucijom je statističko istraživanje u okviru projekta Akademije „Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini“, koje je 2020. godine objavljeno kao zajedničko izdanje dvije institucije.

Akademija je u prethodne tri i po godine održavala veze sa više udruženja građana u čijoj djelatnosti se nalazi i naučnoistraživački rad. Saradnja sa Fondacijom „Pravda za BiH“ se mora posebno istaći. Ovo udruženje je potaklo razgovore o izradi Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine (OEBiH) u ANUBiH i ponudilo inicijalno finansiranje projekta. Na razini Izvršnog odbora ANUBiH i Upravnog odbora Fondacije održana su četiri sastanka i niz drugih kontakata vezanih za Opću enciklopediju BiH. Predsjedništvo je krajem 2019. godine zaključilo je da je potrebno najprije posebno sačiniti studiju o izvodljivosti ovog projekta. Na drugom sastanku Radne grupe Predsjedništva ANUBiH za izradu studije izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine, koji je održan 22. 9. 2020. godine, jednoglasno je odlučeno da se Predsjedništvu ANUBiH uputi prijedlog za početak izrade studije izvodljivosti ovog megaprojekta. Razgovori o (su)finansiranju studije izvodljivosti OEBiH od strane Fondacije „Pravda za BiH“ biće nastavljeni izjašnjavanjem Predsjedništva ANUBiH o ulasku u ovaj projekt.

Direktna saradnja ANUBiH sa privrednim subjektima je tek u začetku. Prednjači Energoinvest d.d. sa kojim smo potpisali sporazum o saradnji te BH Telekom d.d. u granicama koje određuju njegova pravila o društveno odgovornom djelovanju. U tom kontekstu se može posmatrati i podrška projektu ELIS vezanom za pandemiju COVID-19. Posrednik u kontaktima sa privredom je bilo Udruženje poslodavaca FBiH. Pored toga, udruženje je na molbu Akademije obezbjeđivalo kontakte naših istraživača sa privrednim subjektima.

6. Svi pozitivni trendovi ostvareni u odnosima Akademije s medijima iz prethodnog nastavljeni su i u ovome mandatu. Mora se istaći da su u ovom procesu podjednako učestvovala novine, televizijske stanice i portali. Povodom naših aktivnosti ostvareno je preko 50 kontakata sa bosanskohercegovačkim medijima. Statistički to znači da nije protekao nijedan mjesec a da javnost nije bila informisana o događajima i radu ANUBiH. Napisi o ANUBiH i izvještavanje o njenim aktivnostima su bili potpuno korektni. Ta činjenica ne svjedoči samo o dobrim odnosima ANUBiH i novinara nego i o njihovoj percepciji značaja Akademije. Važnu novinu predstavlja prenošenje pojedinih tekstova nastalih istraživanjima i naučnim manifestacijama u „Oslobođenju“.

7. U Izvješčaju za 2014–2017. godinu detaljno je iznesen historijat upravnih postupaka i sudskih sporova koje je Akademija vodila kako bi Sud Bosne i Hercegovine naložio Ministarstvu pravde BiH da ANUBiH upiše u Registar pravnih lica koja osnivaju institucije Bosne i Hercegovine. Nakon druge, ovaj put negativne odluke Suda Bosne i Hercegovine o istoj pravnoj stvari, ANUBiH je 28. 4. 2017. godine podnijela apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine. Prema usmenim informacijama našeg advokata, Ustavni sud je u februaru 2020. godine donio pozitivnu odluku o zahtjevu ANUBiH. Pisani otpravak odluke očekuje se krajem septembra. Do tada je preuranjeno govoriti o elementima i dometima odluke povodom naše apelacije. U svakom slučaju, odluka Ustavnog suda BiH će se konkretizovati kroz novu, treću presudu Suda Bosne i Hercegovine koju tek treba ishoditi. Za sada se može zaključiti da je odluka Ustavnog suda BiH pored pravnog ojačala i društveni položaj Akademije.

8. Iz dosadašnjih izlaganja vidljivo je da je položaj ANUBiH kao najviše naučne i umjetničke institucije u bosanskohercegovačkom društvu poboljšana. Ta činjenica ima pozitivne sociološke, političke, finansijske i pravne konsekvence. One ne djeluju samo unutar naših granica nego i u međunarodnim odnosima Akademije.

IX. MEĐUNARODNA SARADNJA*

1. Međunarodna saradnja jedan je od najvažnijih pokretača razvoja nauke i zato spada u zakonske obaveze ANUBiH. Pravci djelovanja i načini ispunjavanja ove dužnosti Akademije nisu se promijenili u odnosu na prethodni izvještajni period. Različite aktivnosti u ovoj oblasti imaju za cilj unapređenje naučnog rada Akademije te promociju i reprezentacije ne samo ANUBiH nego i nauke u Bosni i Hercegovini. Postojanje više organizacija s nazivom „akademija nauka i umjetnosti“ unutar Bosne i Hercegovine dodatno zahtijeva da se ANUBiH intenzivno angažuje na međunarodnom planu.

2. Akademija je sredstva za međunarodnu saradnju osiguravala uštedama na materijalnim troškovima, osim u 2018. godini, kada je od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke dobila namjenski grant od 20.000 KM za ovu aktivnost. Dugoročno gledano, ovakav način finansiranja međunarodne saradnje nije održiv jer ugrožava ispunjavanje ostalih zadataka naše institucije. Uslijed sve manjih izdvajanja za međunarodnu saradnju kod nas i u partnerskim zemljama, ova izuzetno važna aktivnost sve više zavisi od naše trenutne finansijske situacije i od mogućnosti partnerskih institucija da rade po principu podjele troškova projekata, posjeta i drugih naučnih manifestacija. Posljedice pandemije COVID-19 na finansiranje međunarodne saradnje ANUBiH još se ne mogu sagledati.

* Tekst ovog odsjeka je pripremila saradnica za međunarodnu saradnju, gospođa Dina Masnik. Autor nacrta izvještaja je redigovao tekst i dodao kvantitativnu analizu djelovanja ANUBiH u ovoj oblasti.

3. ANUBiH je članica osam međunarodnih asocijacija u kojima značajnu većinu čine državne akademije. To su: ALLEA – *The European Federation of Academies of Sciences and Humanities*, EMAN – *Euro-Mediterranean academic network*, IAP – *Inter-Academy Panel on International Issues*, IUC – *Inter-University Centre*, IAC SEE – *Inter-Academy council of the national academies of South East Europe*, ISC – *The International Science Council*, IUA – *International Academy Union* i ICSSR – *Indian Council of Social Science Research*. Članarina u navedenim organizacijama također se alimentira iz opštih sredstava ANUBiH. Na osnovu odluka Izvršnog odbora naši predstavnici aktivno su učestvovali u skupštinama i na sastancima navedenih asocijacija akademija. Realni uticaj ANUBiH na odluke zavisi od slučaja do slučaja. Repräsentativna funkcija stoga izbija u prvi plan razmatranog tipa saradnje. Izvršni odbor je 2018. godine zaključio da ovakvu politiku treba mijenjati. Na osnovu dosadašnjeg djelovanja predstavnika ANUBiH kandidovali smo tri naša predstavnika za članove upravnih odbora međunarodnih organizacija. Bez obzira na neuspjeh, ovu praksu ne treba napustiti. Većina od 26 službenih putovanja u okviru međunarodne saradnje odnosila se na prisustvo članova Izvršnog odbora na generalnim skupštinama ALLEA, godišnjim sastancima evropskih članica ISC i na redovnim sesijama u okviru Zapadnobalkanskog procesa (WBP).

Saradnja s drugim državnim akademijama na osnovu posebnih sporazuma drugi je najvažniji stub međunarodne saradnje ANUBiH. Potpisan je Sporazum o saradnji sa Bosanskohercegovačko-američkom akademijom umjetnosti i nauka (BHAAAS) i Memorandum o razumijevanju sa Human Life Advancement Foundation (HLAF). Na osnovu prethodnih kontakata, prijedlog sporazuma poslat je Albanskoj i Bjeloruskoj akademiji nauka. Sporazum s Austrijskom akademijom nauka (OEAW) je revidiran i ponovo potpisan tokom posjete njenog predsjednika, gospodina Antona Zeilingera Sarajevu, u martu 2020. godine. Ova saradnja sve više poprima radni karakter. Posjeta prof. dr. sci. Felixa Ungera, dr. h. c. mult., predsjednika Evropske akademije nauka i umjetnosti iz Salzburga (*European Academy of Science and Arts – EASA*) Sarajevu i ANUBiH je početak procesa kontinuirane saradnje ove i naše akademije.

4. U cilju unapređenja međunarodne saradnje u periodu od 2017. do 2020. godine održano je osam javnih predavanja.

Predavanje na temu *Next Europe and the role of the Balkans* predavača prof. dr. sci. Felixa Ungera, dr. h. c. mult., predsjednika Evropske akademije nauka i umjetnosti iz Salzburga (*European Academy of Science and Arts – EASA*), održano je u organizaciji Odbora za kardiovaskularnu patologiju OMN. Posjeta prof. dr. Antona Zeilingera, predsjednika OEAW, obilježena je, pored zvaničnog sastanka sa rukovodstvom ANUBiH, i stručnim predavanjem iz oblasti fizike „Kvantna zagonetka: od osnova do primjene“ na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Predavanje je praćeno velikim interesom studenata i profesora iz oblasti fizike. U prepunom amfiteatru nakon predavanja se razvio instruktivan dijalog.

ANUBiH je u saradnji s ambasadom Savezne Republike Njemačke u Bosni i Hercegovini organizovala javno predavanje Nj. E. ambasadorice Christiane Hohmann na temu „Bosna i Hercegovina i približavanje EU – perspektiva i izazov“. Javnost u Sarajevu je pokazala značajan interes, pa je Velika sala ANUBiH bila prepuna. Posjeta je iskorištena i za prezentaciju rada ANUBiH gospođi ambasadorici.

Predavanje akademika Jakše Barbića, potpredsjednika HAZU, bilo je naslovljeno „Odgovornost članova uprave društva kapitala za štetu pričinjenu društvu i članovima društva – građansko-pravni aspekti i zaštitne mjere“.

Akademik Peter Komjáth, član Mađarske akademije nauka i jedan od najpoznatijih matematičara u oblastima konačne i beskonačne kombinatorike i teorije grafova, održao je predavanje: „Primjene teorije skupova na bojenja euklidskih prostora“ u organizaciji Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka. Tema je izabrana tako da može biti privlačna generalnoj matematičkoj i intelektualnoj publici. Akademik Peter Komjáth je govorio i o svom radu sa slavnim prof. dr. Erdősom.

U organizaciji Odjeljenja društvenih nauka akademik Momir Đurović, redovni član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i inostrani član ANUBiH, održao je predavanje „Šta čovječanstvo može očekivati u bliskoj budućnosti?“ Predstavio je aktuelne trendove u današnjem globaliziranom svijetu. Posebna pažnja je posvećena onim procesima čije izuzetno ubrzanje i ireverzibilnost utiču i na opstanak ljudske vrste.

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka bilo je organizator predavanja „O funkcijama i uopštenim funkcijama“ akademika Stevana Pilipovića, redovnog člana novosadskog ogranka SANU i profesora na Odsjeku za matematiku i informatiku Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Ukazao je na načine kojima je razvoj diferencijalnog i integralnog računa i teorije diferencijalnih jednačina doveo do nastanka teorije funkcija i uopštenih funkcija.

Predavanje akademika Vlastimila Dlaba, člana Kraljevske akademije nauka Kanade, bilo je naslovljeno „Glamur kompleksnih brojeva u geometriji i teoriji brojeva“. S obzirom na to da je on jedan od naučnika svjetskog nivoa i bogatog iskustva u vođenju naučnih časopisa najvišeg ranga, angažovao se savjetima i ličnim ugledom u nastojanja za uključjenje našeg časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics* u jače baze, kao što je Scopus.

5. Iako je već spominjano, i ovdje se mora navesti da su u okviru saradnje s Makedonskom akademijom nauka i umjetnosti organizovane izložbe likovnih umjetnika ANUBiH u Skopju (april 2019) i Likovnih umjetnika MANU u Sarajevu (oktobar, 2019). U sklopu otvaranja izložbi organizirane su press-konferencije i održani radni sastanci. Susretu u Sarajevu prisustvovali su i predstavnici Makedonske ambasade u Bosni i Hercegovini.

Jedna od značajnih aktivnosti na polju međunarodne saradnje u proteklom periodu bila je već spomenuta saradnja ANUBiH s Muzejom moderne umjetno-

sti u New Yorku (MoMA) povodom organizacije izložbe pod naslovom *Toward a Concrete Utopia: Architecture in Yugoslavia, 1948–1980*, čijem je otvorenju u julu 2018. godine prisustvovao predsjednik ANUBiH. Na izložbi su predstavljeni radovi redovnih članova ANUBiH Živorada Jankovića, Juraja Neidhardta, Ivana Štrausa i Zlatka Ugljena.

6. Zapadnobalkanski proces (WBP) – također poznat kao Berlinski proces – zajednička je inicijativa 16 evropskih zemalja i Evropske komisije. Zadatak inicijative je da podrži napore na integrisanju država regije u Evropsku uniju i na jačanju njihove međusobne saradnje. Proces obuhvata područja poput rješavanja bilateralnih sporova, podržavanja vladavine zakona, povezanosti i ekonomskog razvoja, kao i jačanje saradnje u obrazovanju, nauci (istraživanju i inovacijama) i međudruštvenom dijalogu. Krug učesnika čine nacionalne akademije nauka i umjetnosti, rektorske konferencije i vodeća sveučilišta, istraživačke organizacije, kao i ugledni naučnici, mlađi naučnici i stručnjaci pozvani *ad personam*. Pozvani predstavnici međunarodnih organizacija, Evropske komisije, nacionalnih vlada i ambasada mogu učestvovati kao učesnici ili promatrači.

ANUBiH je od 2015. godine aktivno uključena u Zapadnobalkanski proces / Berlinski proces. Glavni organizator Zajedničke naučne konferencije (JSC) u okviru WBP konferencija je Njemačka nacionalna akademija nauka „Leopoldina“. Proces koji je započet u Njemačkoj u julu 2015. i u maju 2016. u Austriji nastavljen je 2017. godine u Parizu. Treća JSC-WBP koncentrisala se na dvije glavne teme: „Ulaganje u mlade naučnike“ i „Obrazovanje i inovacije za radna mjesta i rast“. Dogovoreno je osnivanje Fondacije za istraživanje zapadnog Balkana, čije bi sjedište bilo u Trstu u Italiji. Predsjednik ANUBiH je učestvovao u radnoj grupi koja je sačinila elaborat o osnivanju, organizaciji i djelovanju Fondacije. Fondacija bi ohrabivala i podržavala naučnike sa zapadnog Balkana da ostanu i rade u svojim matičnim zemljama. Naredne dvije konferencije održane su u Italiji i Velikoj Britaniji. Informacija iz 2020. godine pokazuje da bi se rad navedene Fondacije u donekle izmijenjenoj formi mogao pokrenuti u skoroj budućnosti

Detaljne informacije o JSC – WBP konferencijama dostupne su na internet-skoj stranici Njemačke nacionalne akademije nauka „Leopoldina“ <https://www.leopoldina.org/en/jsc/>, dok se izvještaji o učešću i radu predsjednika ANUBiH na konferencijama i sastancima ekspertne grupe nalaze na protokolu ANUBiH i u arhivi službe za međunarodnu saradnju.

7. Od 2017. godine ANUBiH je proširila saradnju s predstavnicima pojedinih država i međunarodnih organizacija koje su akreditirane u Bosni i Hercegovini. Održano je više od trideset sastanaka sa predstavnicima diplomatskog kora i međunarodnih organizacija u BiH. Bilježi se prisustvo članova Izvršnog odbora na više od pedeset prijema organizovanih od strane ambasada i međunarodnih organizacija u BiH. Prijemi su bili prilike za prezentovanje ANUBiH kao najviše naučne i umjetničke institucije u BiH. Osnovi ciljevi organizovanja sastanaka

bili su afirmisanje ANUBiH kao najviše državne naučne institucije, prisustvo u prostoru naučne diplomatije, razmatranje mogućnosti saradnje s nacionalnim institucijama dotičnih država i ispitivanje mogućnosti podrške u dobijanju sredstava iz odgovarajućih institucija tih zemalja.

8. Međunarodna aktivnost ANUBiH u izvještajnom periodu može se prikazati i kvantitativno, metodologijom koja je korištena za brojčani prikaz relacija ANUBiH sa subjektima bosanskohercegovačkog društva. A to znači da je pojam kategorije „aktivnost“ u ovoj oblasti isti kao i u prethodnoj, s tim da se njen sadržaj modificira prema vrsti subjekta i predmetu saradnje. Kao osnov za razvrstavanje „aktivnosti“ biće uzete tri osnovne funkcije ANUBiH.

Tabela 9. Pregled aktivnosti međunarodne saradnje

R. br.	Godina/ Ukupno	Aktivnosti međunarodne saradnje			Ukupno
		Radne	Reprezentativne	Promotivne	
1	2	3	4	5	6
1.	2017.	4	9	12	25
2.	2018.	11	12	9	32
3.	2019.	9	10	13	32
4.	VI/2020.	3	3	2	8
5.	Ukupno	27	34	36	97

Prvi zaključak glasi da je ANUBiH mjesečno imala u prosjeku 2,3 aktivnosti međunarodne saradnje. Kada se uzmu u obzir neriješen način finansiranja i negativni efekti pandemije COVID-19, ovaj rezultat je zadovoljavajući. Drugo, sve tri vrste međunarodnih aktivnosti Akademije su ravnomjerno zastupljene. Treće, posebno zadovoljava veliki broj radnih aktivnosti, budući da one obuhvataju pripremu i potpisivanje sporazuma o saradnji, zajedničke projekte, zajedničke naučne manifestacije, organizovanje izložbi itd.

9. Ukupno gledano, može se zaključiti da je međunarodna saradnja postala integralni dio aktivnosti Akademije i da je njena misija u ovom segmentu u potpunosti ispunjena. Postignut je osnovni cilj – jačanje radne i reprezentativne funkcije Akademije u međunarodnim krugovima, ali i u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Na osnovu dosadašnjih iskustava mogu se utvrditi najveće opasnosti koje prijete daljem razvoju međunarodne saradnje. To su: nedostatak finansijskih sredstava, otežana mobilnost, teškoće u dogovaranju zajedničkih projekata, slaba pozicija ANUBiH pri konkurisanju na projekte EU i generalno nedovoljna zainteresovanost subjekata sistema nauke u BiH da podrže istraživački rad.

X. UNAPREĐIVANJE USLOVA ZA RAD ANUBIH*

1. Poboljšanje radnih uslova obuhvata razvoj organizacione, kadrovske i materijalno-tehničke infrastrukture djelovanja Akademije. Svaki od ovih procesa ima svoje specifičnosti. Uzeti zajedno, oni su uslov i posljedica djelovanja ANUBiH kao cjeline. Zbog toga su pojedini elementi radne infrastrukture morali biti spomenuti već pri izlaganju nekih aktivnosti naše institucije. Nastojaćemo da izbjegnemo ponavljanja.

2. U domenu organizacionih uslova mora se najprije spomenuti obogaćenje postojeće naučne strukture Akademije. Osnovan je jedan novi odbor Predsjedništva – onaj za naučnoistraživački rad. Uspostavljena su tri nova centra odjeljenja, koja će započeti s radom u 2021. godini. Nakon izbora novih članova u 2019. godini, svi centri koji nisu imali direktora ili su umirili svoj rad, stavljeni su u funkciju. Prvi rezultati se još uvijek očekuju. Pored toga, odjeljenja su uspostavila i dva nova odbora. Budući da je u prethodnom mandatnom periodu normativno uređenje aktivnosti u Akademiji praktično zaokruženo, u protekle tri godine doneseno je samo 11 opštih pravnih akata.

3. Drugi vid organizacionih uslova odnosi se na stručnu podršku naučnim i umjetničkim aktivnostima Akademije. Na prvom mjestu se nalazi Biblioteka ANUBiH. Primljena je nova bibliotekarka, u prostor i opremu čitaonice i magazina investirano je nešto više od 86.000 KM. Godišnji fond za kupovinu knjiga je iznosio 5000 KM – od čega su utrošene samo dvije trećine ili 9.995,56 KM. Akademija se pretplatila na tri nova značajna časopisa (*Science, Economist, Foreign Affairs*), nastavljena je edukacija rukovodioca Biblioteke za rad u sistemu COBISS i povećan broj unosa naših knjiga u taj sistem za 2531 zapis ili 675 godišnje, Biblioteka je otvorena za stručnu javnost itd. Osnovni problemi u radu ove organizacione cjeline ostaju nedovoljno brzo unosenje zapisa u COBISS i razmjena izdanja s University Press.

Nove procedure su u Arhiv ANUBiH uvedene u prošlom mandatu ovog rukovodstva. U ovome je uređen privremeni depo i odlučeno da će se nakon rekonstrukcije „stare“ zgrade Skupštine arhiv trajno i adekvatno smjestiti u njoj. Ovim je omogućeno da se Arhiv posveti svome osnovnom poslu: prikupljanju i sređivanju građe. Sa gospođom Tanjom Neidhardt je zaključen ugovor o čuvanju i testamentarnom nasljeđivanju ostavštine akademika Juraja Neidhardta te je sređena njegova ostavština. Sličan model odnosa je uspostavljen sa kćerkom našeg drugog akademika – Živorada Jankovića. S nosiocem autorskih prava zaključen je trajni ugovor o čuvanju s ovlaštenjima ANUBiH da obrađuje i koristi građu. Pokušaji da se proširi arhitektonski fundus odvijali su se i s porodicom Štraus te Asocijacijom arhitekata BiH. Oni za sada nisu dali konkretne rezultate. Među najvažnijim zadacima novog rukovodstva u domenu arhivistike su: imenovanje

* Koautor ovoga dijela Izvještaja je sekretarka Sekretarijata gospođa mr. sci. Amra Avdagić

direktora Arhiva, priprema preseljenja arhiva i nastavak dogovora sa porodicom Štraus oko formiranja njegovog fundusa u ANUBiH.

Informacioni sistem ANUBiH se nalazi na granici organizacionih i tehničkih uslova rada naše institucije. Njegov značaj je potenciran načinom djelovanja koji diktira pandemija COVID-19. Zbog toga je sretna okolnost da je plan rekonstrukcije bio usvojen i djelomično urađen još u prošlom mandatu. U proteklom trogodišnjem periodu urađena je rekonstrukcija kompletne eksterne i interne mreže. Pri tome su nabavljeni novi serveri, računarska i druga oprema koja se redovno obnavlja i certificirani *office* i *windows* programi. Cijeli sistem je uspješno testiran i pušten u rad. Sve ovo je postignuto *outsourcingom*. Isti pristup je primijenjen i u kreiranju nove web stranice Akademije. Potrebe projekta Geoportal ELIS ukazale su na nužnost njene djelomične rekonstrukcije i eventualno izradu potpuno nove maske. Formirana je radna grupa i proces je u toku. Njegovim završetkom će biti revaloriziran repozitorij publikacija ANUBiH. Trenutno je najveći problem u oblasti informacionog sistema i web stranice odlazak u penziju stalno zaposlenog informatičara Akademije. Pravilnik o radnim odnosima ANUBiH zahtijeva za ovo radno mjesto VSS elektrotehničke ili informatičke struke. Stanje na tržištu rada je takvo da su kvalifikovane osobe nedostupne za platu koju Akademija može da ponudi. Očito je da će kompromisna rješenja biti nužna. Akademija je uspješno dogradila svoj informacioni sistem zahtjevima koje u uslovima pandemije nameću *online* komunikacije, naročito naučne manifestacije. Ipak, stalno povećavanje zahtjeva za rad „na daljinu“ i nove tehnologije zahtijevaće stalno praćenje i investiranje u ovaj segment infrastrukture.

4. Stanje članstva kao komponenta kadrovske strukture ANUBiH u proteklom periodu je već razmotreno, pa ćemo se ovdje zadržati samo na zaposlenim u Sekretarijatu ANUBiH. U protekle tri godine u penziju je otišlo pet, a primljeno je pet novih zaposlenika Akademije. Trenutno brojčano stanje je 22 uposlenika. Magistarsko zvanje imaju dvije uposlenice, njih 11 je sa VSS, a 9 sa SSS. S obzirom na dobnu i spolnu strukturu uposlenih, može se reći da je dalje smanjenje broja zaposlenih u Sekretarijatu nedopustivo.

Da bi u postojećim uslovima Sekretarijat mogao da zadovolji narasle potrebe Akademije, intenzivno i planski se radilo na podizanju znanja, vještina i kompetencija uposlenika/ca Sekretarijata ANUBiH. O tome svjedoči naredna tabela.

Tabela 10. Podaci o učešću uposlenih u Sekretarijatu ANUBiH na seminarima

R. br.	Godina/ Ukupno	Domaći seminari	Međunarodni seminari	Stručna obuka	Ukupno
1	2	3	4	5	6
1.	2017.	25	1	/	26
2.	2018.	15	2	/	17
3.	2019.	15	5	/	20
4.	IX/2020.	9	3	1	13
5.	Ukupno	64	11	1	76

Podaci iz gornje tabele zahtijevaju dopunska objašnjenja. Najprije, domaći seminari su se odnosili na pitanja iz oblasti finansija, javnih nabavki, radnih odnosa i priprema projekata EU. Na njima je učestvovalo šest uposlenica. Organizatori međunarodnih edukacija su bili TUBA sa dvije jednomjesečne ljetne škole u Turskoj, COBISS – dva kursa za bibliotekare u Sloveniji, te Evropska unija i USA – pretežno obuka za učešće na međunarodnim konkursima za naučnoistraživačke projekte. Važno je da u ovu grupu spada i studijski boravak dvije zaposlenice u HAZU. Nakon ovoga se mogu osnovano iznijeti bitni zaključci. Najprije, obuka u zemlji je ravnomjerna i funkcionalna. Njeni efekti se osjećaju u svakodnevnom radu. Drugo, odnos domaćih i stranih vidova obuke je realan: 6 : 1. I treće, usavršavanje kadrova Sekretarijata je permanentan i ravnomjeran proces koji je neophodno nastaviti i ubuduće.

5. Među unapređenjima materijalno-tehničke infrastrukture prvo mjesto svakako zauzima stvaranje novog informacionog sistema i web stranice kao njegovog suštinskog dijela. Na drugom mjestu se nalazi poboljšanje grijanja u zgradi Akademije. Ono je ostvareno najprije zamjenom svih preostalih starih prozora na obje fasade, a zatim i detaljnom rekonstrukcijom sistema centralnog grijanja. Ova rekonstrukcija je obuhvatila adaptaciju kotlovnice – uključujući instalacije, ugradnju novog kotla na gas snage koja odgovara površini prostorija, temeljitu rekonstrukciju toplovoda u unutrašnjem dvorištu Akademije i provjeru unutrašnjih instalacija. Konačno rješenje problema grijanja ujedno je i najveća pojedinačna investicija u proteklom mandatnom periodu, vrijedna skoro 160.000 KM. Treću veliku stavku čine građevinski radovi u prostorijama. Zahvaljujući njihovom završetku odjeljenja i organi i tijela ANUBiH te službe Sekretarijata, uključujući i Arhiv, imaju svoje sopstvene i potrebama prilagođene kancelarije. Uređene su i zajedničke prostorije, mada u tom dijelu treba nastaviti radove na sanitarnim čvorovima i enterijeru.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Akademiji 2002. godine ustupila na korištenje službeno vozilo (Sonata) koje je Akademija koristila do 2018. godine, kada je izvršena zamjena vozila (Audi 6). Akademija je morala uložiti značajna finansijska sredstva da bi zamijenjeno vozilo dovela u stanje sigurno za korištenje.

Sredstva za investiranje u materijalno-tehničku infrastrukturu su određena u godišnjim i trogodišnjem planu u rada. Pribavljana su na javnim pozivima, konkursima i grantovima političko-teritorijalnih jedinica. Dio sredstava je obezbijeđen i uštedama u radu same Akademije. Na kraju, ukupna infrastrukturna ulaganja u zgradu ANUBiH i opremu u periodu 1. 1. 2017–30. 8. 2020. godine dajemo posebnom tabelom. Iz računovodstvenih razloga ona sadrži i izdatke učinjene za nabavku knjiga.

Tabela 11. Pregled infrastrukturnih ulaganja

R. br.	Opis/Sveukupno	Godina ulaganja				Ukupno u KM 3 + 4 + 5 + 6
		2017.	2018.	2019.	2020.	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Radovi ukupno	47.196,13	47.155,76	171.040,80	12.304,97	277.697,66
2.	Oprema ukupno	18.112,81	15.597,26	18.152,14	8.971,06	60.833,27
3.	Namještaj	49.485,93	41.689,22	18.994,87	-	110.170,02
4.	Knjige	1.518,10	3.523,23	3.738,97	1.215,26	9.995,56
5.	Ostalo (software/ licence, sigurnost zgrade, telefonska centrala i dr.)	6.709,46	3.824,07	-	369,68	10.903,21
6.	SVEUKUPNO (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	123.022,43	111.789,54	211.926,78	22.860,97	469.599,72

Iz pokazatelja je jasno da je Akademija u prethodne tri godine uložila značajna sredstva u poboljšanje materijalno-tehničke osnove svoga rada. Ova činjenica je posebno važna kada se uzme u obzir skromno finansiranje naše institucije. Drugo, osim u 2020. godini, ulaganja u infrastrukturu su bila ravnomjerna. Jedinu iznimku predstavlja 2019. godina u kojoj je izvršeno najveće pojedinačno ulaganje za ove namjene. Treće, radovi su ubjedljivo najviša stavka u izdacima ANUBiH. Četvrto, podatak da je obnavljanje namještaja iziskivalo veća sredstva od modernizacije opreme prije ukazuje na zatečeno stanje mobilijara u Akademiji nego na tržišni omjer cijena ove dvije vrste materijalnih dobara. I peto, dosadašnji metod obezbjeđivanja sredstava ne može se primijeniti za infrastrukturna ulaganja u „staru“ zgradu Skupštine.

XI. FINANSIRANJE I FINANSIJSKO POSLOVANJE ANUBIH*

1. Sistem finansiranja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine se u periodu 2017–2020. godine nije promijenio. Akademija i dalje nije korisnik budžeta države Bosne i Hercegovine i entiteta Federacija BiH. Glavni izvor priliva je ostao budžet Kantona Sarajevo koji redovnim mjesečnim tranšama obezbjeđuje sredstva za akademijske nagrade, plate uposlenika i dio materijalnih troškova. Sredstva za programske aktivnosti Akademije, naročito istraživanja, naučne manifestacije i publikacije, pribavljaju se učešćem na konkursima, javnim pozivima različitih nivoa državne organizacije i direktnim zahtjevima. Pored toga, Kanton Tuzla i nekoliko jedinica lokalne samouprave redovnim grantovima za opšte potrebe, investicije ili pojedine programske aktivnosti sufinansiraju dio troškova naše institucije.** Iznos sporadičnih grantova različitih nivoa lokal-

* Koautor ovoga dijela izvještaja je sekretarka Sekretarijata ANUBiH gospođa mr. sci. Amra Avdagić. Potrebne podatke je obezbijedilo Računovodstvo ANUBiH

** U ovom pogledu naročito se ističu: Općina Stari grad, Općina Centar Sarajevo i Grad Sarajevo.

ne samouprave i državnih institucija za pojedine manifestacije u prethodnom je mandatnom periodu porastao.

Izloženi sistem finansiranja ne odgovara misiji, ulozi i načinu rada Akademije. I kada se zanemari nedovoljnost sredstava svih namjena, ostaju strukturni nedostaci. Najvažniji su: ne postoje grantovi za naučnoistraživački rad o čijem bi utrošku odlučivali organi Akademije. Naučnoistraživački rad se sufinansira, a ne finansira, čime je planiranje i izvršavanje svih naučnih i umjetničkih manifestacija otežano. Jednogodišnje finansiranje nije prilagođeno prosječnom trogodišnjem trajanju projekata. Javne nabavke potreba za izvršavanje programskih aktivnosti izložene su gotovo nepremostivim teškoćama, tako da se mogu pojaviti kao faktor usporavanja pojedinih faza projekta, ako ne i završetka projekata na vrijeme itd. Ipak, zahvaljujući sistemu okvirnog planiranja i stečenom iskustvu, Akademija je u proteklom periodu uspjela da prevaziđe većinu spomenutih teškoća.

2. Tranša Kantona Sarajevo je od 2012. godine obračunavana prema stanju iz 2011. godine, tj. na osnovu 45 članova radnog sastava Akademije. Sve do 2018. godine, Kanton Sarajevo nije ponovo prihvatio finansiranje na bazi *numerus clausus* od 55 članova i 23 uposlenika u Sekretarijatu. Nakon brojnih sastanaka sa predstavnicima političkih struktura i državne vlasti, koji su već prezentirani u ovom Izvještaju,* Kanton Sarajevo je u svom budžetu za Akademiju u 2018. i 2019. godini osigurao iznos 1,250.300 KM godišnje. U 2020. godini ova suma je povećana za cca 50.000 KM pa iznosi 1,300.000 KM.

Paralelno s naporima da se finansiranje Akademije u Kantonu Sarajevo obračunava na bazi 55 članova odvijali su se pokušaji da se iznos naših akademijskih nagrada uskladi s visinom koja se primjenjuje u akademijama u okruženju. Povećanje iznosa akademijskih nagrada do iznosa uobičajenih u akademijama iz okruženja stavljeno je na dnevni red naših sastanaka sa predstavnicima vlasti. Istovremeno su pokrenute i aktivnosti usklađivanja plata uposlenika/ca sekretarijata ANUBiH sa platama u službama Kantona Sarajevo. Između predstavnika Akademije i mjerodavnih funkcionera Kantona Sarajevo postignuto je razumijevanje o neprihvatljivosti obračuna akademijskih nagrada i plata na bazi osnovice iz 2007. godine. Konsenzus je materijaliziran u konkretnim prijedlozima ANUBiH. Uspjeh ili neuspjeh će biti vidljiv već u budžetu KS za 2021. godinu.

3. Drugi dio budžeta Akademije čine sredstva dobivena za realizaciju svih vrsta projektnih aktivnosti. Punjenje ovog izvora sredstava Akademija obezbjeđuje putem konkursa i javnih poziva resornih ministarstava različitih nivoa državne organizacije te putem direktnih zahtjeva institucijama. Rok za pravdanje utroška ovih sredstava je godina dana. Produžetak roka za osam mjeseci je moguć ukoliko su odobrena sredstva uplaćena sa zakašnjenjem. S obzirom na to da projektne aktivnosti traju uglavnom duže od jedne godine, to se moraju razlikovati ukupni prilivi i ukupni prihodi po tom osnovu. Sredstva koja se uplate na račun

* Vidjeti Odsjek VIII. ovog izvještaja: „Položaj ANUBiH u bosanskohercegovačkom društvu“

za naučnoistraživački i umjetnički rad predstavljaju priliv i evidentiraju se na karticama projekata za koje su sredstva dobivena. U trenutku nastanka troškova za realizaciju projekata, sredstva postaju prihod Akademije za naučnu i umjetničku djelatnost.

Ukupan priliv sredstava na račun ANUBiH za ove namjene u 2017. godini iznosio je 263.811 KM, u 2018. – 289.177KM, a u 2019. – 480.192 KM. Prihod od naučne i umjetničke djelatnosti ANUBiH u prvoj godini posmatranog perioda iznosio je 300.426 KM, u 2018. godini 241.344KM, a u 2019. godini 502.801 KM. Podaci za 2020. godinu još se ne mogu dati. Ipak, u prvih osam mjeseci je po osnovu javnih poziva i konkursa i direktnih zahtjeva priliv na račun Akademije iznosio 148.606,35 KM. Dalji prilivi se očekuju nakon odluka nadležnih ministarstava. S obzirom na ekonomsku krizu koja se predviđa kao posljedica pandemije COVID-19, realno je očekivati pad priliva po ovom osnovu. To ne bi trebalo ugroziti realizaciju već započelih projekata, budući da je za realizaciju većine njih već izvršena uplata.

Rukovodstvo Akademije, članovi ANUBiH i Sekretarijat učinili su izuzetne napore da obezbijede sredstva za realizaciju planiranih programskih aktivnosti u oblasti naučnog, umjetničkog i izdavačkog rada te u domenu infrastrukture. Rezultata je rast prihoda po ovom osnovu. Kada se prihod iz 2016. godine uzme kao osnova, porast je iznosio 24,55% u 2017, 50% u 2018. i 121% u 2019. godini. Ovaj rezultat pokazuje još jednu izuzetno važnu stvar: u posmatranom periodu radna aktivnost Akademije je znatno povećana, kako u domenu naučnog i umjetničkog rada, tako i u realizaciji infrastrukturnih projekata.

Vlastiti prihodi Akademije potiču iz uplata zakupnine prostora SSST-u i povremenog iznajmljivanja sale ANUBiH. Ovi prihodi su godišnje iznosili u prosjeku cca. 20.000,00 KM.

4. Povećanje prihoda i priliva dajemo i u tabelarnom pregledu. Na isti način će se prikazati i struktura izvora finansiranja ANUBiH.

Tabela 12. Povećanje prihoda i priliva za razdoblje 2017–2019.

R. br.	Godina	Ukupan prihod ANUBiH	% povećanja prihoda	Ukupan priliv sredstava na račun ANUBiH	% povećanja priliva
1	2	3	4	5	6
1.	2016.	1,317,946.00			
2.	2017.	1,371,024.00	4,03 (17/16)	1,399.783,00	4,03 (17/16)
3.	2018.	1,566,696.00	14,27 (18/17)	1,604.308,00	14,61 (18/17)
4.	2019.	1,769,473.00	12,94 (19/18)	1,797.403,00	12,03 (19/18)
5.	2020.*	1,639,000.00			

* Planirani iznos budžeta za 2020. godinu

Tabela 13. Analiza rasta prihoda Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u 2017, 2018, 2019. i 2020. godini

R. br.	Vrsta prihoda	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.*	% u 2017. u odnosu na 2016.	% u 2018. u odnosu na 2017.	% u 2019. u odnosu na 2018.
1	2	5	6	7	8	9	12	13	14
1.	Ukupni prihodi	1.317.946	1.371.024	1.566.696	1.769.473	1.639.000	4,03	14,27	12,94
2.	Vlastiti prihodi	21.250	20.298	20.778	16.392	25.000	- 4,48	2,36	-21,11
3.	Svi prihodi izuzimajući redovnu tranšu Kantona Sarajevo	267.646	300.426	295.638	502.801	314.000	12,25	-1,59	70,07
4.	Prihodi Kantona Sarajevo: redovna tranša	1.050.300	1.050.300	1.250.280	1.250.280	1.300.000	0	19,04	0

* Planirani prihodi za 2020. godinu. Za ovu godinu će se naknadno dati podaci.

4. Ocjena rezultata finansijskog poslovanja ANUBiH u izvještajnom periodu može se svesti na nekoliko osnovnih konstatacija.

Kanton Sarajevo i dalje ostaje najvažniji finansijer ANUBiH. Akademija je uspjela vratiti obračun tranše Kantona Sarajevo na osnovi 55 članova ANUBiH. Od 2018. godine uplata se vrši po ovom kriteriju. Budžetska tranša Kantona Sarajevo je do 2017. godine iznosila 1.050.300,00 KM. Za 2018. i 2019. godinu povećana je na 1.250.280,00 KM, da bi u 2020. godini narasla na 1.300.000,00 KM. Budžetska tranša Kantona Sarajevo je u ovom periodu povećana za 19,04%, a u 2020. u odnosu na 2019. za 3,977%. Dakle, ukupno povećanje tranše Kantona Sarajevo u izvještajnom periodu je 23%.

Budžetske tranše Kantona Sarajevo za period 2017–2019. godine uplaćivane su na račun Akademije, kontinuirano, najviše s jednim mjesecom zakašnjenja. Od 2020. godine trezor tranše isplaćuje još urednije: do 10. u tekućem za protekli mjesec.

Ukupan prihod rastao je u 2017. godini za 4,42% u odnosu na 2016, u 2018. godini 14,27% u odnosu na 2017, a u 2019. 12,94% u odnosu na 2018. godinu. Kretanje ukupnog prihoda u 2020. godini u odnosu na prethodnu još se ne može predvidjeti. Prvi razlog za suzdržavanje od procjene jest još nezavršena finansijska godina. Drugi faktor neizvjesnosti je uticaj krize izazvane pandemijom COVID-19 na preraspodjelu budžetskih sredstava svih nivoa vlasti koja se može različito odraziti na alociranje sredstava Akademiji.

Isplata akademijjskih nagrada i plata uposlenicima vrši se do 25. u mjesecu za protekli mjesec. Eventualne korekcije se isplaćuju shodno donesenim odlukama organa Akademije.

Povećan je iznos sredstava koja ANUBiH dobija za naučnoistraživačku, umjetničku i izdavačku djelatnost na javnim pozivima i konkursima putem direktnih zahtjeva.

Sopstveni prihodi ANUBiH rasli su u 2018, a nakon toga su opadali. Razlog je prestanak ugovora o zakupu prostora sa SSST-om. Pored toga, smanjeno je i izdavanje Velike sale na komercijalnoj osnovi.

Rast svih prihoda nesumnjivo ukazuje na znatno povećanje radne aktivnosti Akademije u ovom mandatnom periodu rukovodstva Akademije.

XIV. ZAKLJUČCI

1. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u periodu juli 2017–decembar 2020. godine kontinuirano djelovala u skladu s misijom, Strategijom i na osnovu rezultata koji su ostvareni u prethodnom trogodišnjem periodu.

2. U odnosu na prethodni period napredak je ostvaren na svim poljima rada i u svim aktivnostima Akademije. Zahvaljujući tome, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je spremna za novu fazu svoga razvoja.

3. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je u periodu juli 2017–decembar 2020. godine uspješno djelovala i ostvarila zadatke postavljene njenom misijom i *Strategijom djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina.*

Akademik Miloš Trifković
Predsjednik ANUBiH
(u mandatu 2014–2021)

IZVJEŠTAJ O PROJEKTU: PRAĆENJE OSTVARIVANJA „STRATEGIJE DJELOVANJA AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU 2015–2020. GODINA“

GLAVA PRVA

„STRATEGIJA DJELOVANJA AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU 2015–2020. GODINA“ I PRAĆENJE NJENOG OSTVARIVANJA

I. STRATEGIJA DJELOVANJA ANUBIH 2015–2020. GODINE

1. Sadašnji predsjednik ANUBiH, dvije potpredsjednice i generalni sekretar preuzeli su prvi mandat 1. 7. 2014. godine, a drugi 1. 7. 2017. godine. Jedna od odluka novog časnštva je bila izrada „Strategije djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godine“ (dalje: Strategija ili Strategija djelovanja ANUBiH). Rukovodilac projekta, pretežni autor i urednik je bio predsjednik Akademije akademik Miloš Trifković. Imena ostalih autora označena su u odgovarajućim dijelovima teksta Strategije. Značajan doprinos u istraživanju rada ANUBiH u periodu 2007–2014. godine dale su saradnice Sekretarijata Akademije.

2. Recenzirana verzija nacrtu „Strategije“ usvojena je na 37. sjednici prvog mandata Izvršnog odbora u novembru 2015. godine. Predsjedništvo ANUBiH je na 6. sjednici od 17. 12. 2015. prihvatilo prijedlog Strategije, čime je ona postala operativan dokument. Godišnja skupština ANUBiH za 2015. godinu, održana u prvom kvartalu 2016. godine, usvojivši amandmane Medicinskog odjeljenja konačno je utvrdila Strategiju djelovanja ANUBiH i kao svoj dokument. S obzirom na to da su se rezultati rada na Strategiji primjenjivali u toku izrade i štampanja tog dokumenta, svi organi ANUBiH su usvojili 2015. godinu kao prvu godinu ostvarivanja Strategije.** Produžetak drugog mandata sadašnjeg rukovodstva ANUBiH, zbog nemogućnosti provođenja izborne procedure u prvoj fazi pandemije COVID-19, doveo je do nastavka praćenja ostvarivanja rezultata ovog strateškog dokumenta. Način obračuna finansijskih rezultata poslovanja Akademije zahtijevao je da se 30. 6. 2020. godine odredi kao zaključni datum. Događaji nakon tog datuma uneseni su u ovaj izvještaj ukoliko je to bilo metodološki izvodljivo.

3. U suštini, struktura Strategije djelovanja ANUBiH se sastoji iz četiri dijela. Prvi (Glava prava) obuhvata razloge za donošenje i metodološke odrednice Strategije.

* „Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina“, glavni istraživač i urednik: Miloš Trifković, ANUBiH, Sarajevo 2016. Citiraće se i kao: Strategija ili Strategija djelovanja ANUBiH.

** Vidjeti: Strategija, str. 5-6.

Drugi dio je deskriptivni. U njemu su utvrđeni, sistematizovani i agregirani podaci o radu naše institucije u prethodnom sedmogodišnjem periodu. U Glavi drugoj su rezimirani osnovni podaci o Akademiji i problemima sa kojim se ona sreće, a u Glavi trećoj položaj ANUBiH u akademijском okruženju slijednica bivše SFRJ i unutar Bosne i Hercegovine. Treći dio ima istraživački karakter. U Glavi petoj je izvršena analiza djelovanja osnovnih elemenata strukture ANUBiH i njenih funkcija. Prikupljeni podaci su u Glavi šestoj izraženi kao SWOT analiza položaja Akademije, koja je rezultirala sa četiri moguća razvojna scenarija. Na toj osnovi su u četvrtom, prognostičkom dijelu Strategije (Glava šesta) utvrđeni glavni strategijski ciljevi u radu ANUBiH te njihovi podciljevi i indikatori. Indikatori omogućavaju praćenje ostvarenja Strategije kao generalne orijentacije djelovanja Akademije.*

II. METODOLOGIJE PRAĆENJA OSTVARIVANJA STRATEGIJE ANUBIH I IZVJEŠTAJA O NJENOM OSTVARIVANJU

1. Nakon usvajanja Strategije Izvršni odbor je odlučio da se praćenje njenog ostvarivanja vrši permanentno i kao poseban projekt (dalje i: Projekt). S obzirom na tehnologiju rada predsjednika i Izvršnog odbora, zaključeno je da kabinet predsjednika bude organizaciona jedinica koja će obaviti taj zadatak. Pored predsjednika, u ovo praćenje ostvarivanja su bili stalno uključeni saradnici u kabinetu predsjednika, sekretarka Sekretarijata ANUBiH i pojedine saradnice Sekretarijata.

Osnovni instrument praćenja rada Akademije i ostvarivanja Strategije bilo je svakodnevno bilježenje svih aktivnosti, sačinjavanje povremenih izvještaja o pojedinim pitanjima – naročito finansijskim, te davanje sintetičkog pregleda aktivnosti organa i tijela ANUBiH između dvije sjednice Predsjedništva. Na kraju svake poslovne godine Izvršni odbor, Predsjedništvo i godišnja Skupština su usvajali zbirne godišnje izvještaje o ostvarivanju Strategije. Time su ova tijela davala prikupljenim informacijama i zvanični karakter. Podaci o radu su prezentirani na dva načina: sistematizovanim popisom aktivnosti i posebnim tabelarnim pregledima aktivnosti na ostvarivanju pojedinih indikatora i ciljeva. Ova dva instrumenta su služila kao izvor za sastavljanje izvještaja o radu ANUBiH koji se objavljuju u Ljetopisu.

Značaj primjene metodologije je višestruk. Ona je omogućila da strategijski pristup upravljanju i rukovođenju Akademijom uvijek ostane u fokusu njenih organa i tijela. Drugo, zahvaljujući izvještajima, svi procesi u Akademiji su vođeni na osnovu kvantificiranih, tj. mjerljivih podataka. Napokon, izvještaji o radu i izvještaji o ostvarivanju Strategije zasnovani su na istom činjeničnom sklopu, tako da između njih nema kvantitativnih i suštinskih razlika.

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 152.

2. Metodologija praćenja ostvarivanja Strategije ANUBiH uslovlila je i način prezentacije konačnog izvještaja o Projektu. U osnovi pristupa nalazi se Zbirni pregled ostvarivanja Strategije djelovanja ANUBiH. Njegova tabela je sačinjena prema godišnjim tabelarnim pregledima u izvještajima, s tim da je na kraju dodan i ukupan brojčani iskaz za indikatore čija je priroda dozvoljavala ovakav postupak. Kod ciljeva, potciljeva i indikatora koji izmiču kvantifikaciji date su opisne informacije uz pozivanje na već navedene izvore.

Dodatne napomene su nužne. Najprije, bez obzira na promjenu rukovodstva Akademije u julu 2014. godine, ta godina označava kraj sedmogodišnjeg perioda u kome su analizirani rezultati rada Akademije. Završno stanje te godine služi kao osnova za upoređivanje sa periodom za koji je Strategija važila. Dalje, podaci za 2020. godinu se daju zaključno sa 30. junom. Ukoliko se u izvještaju iznose i godišnji prosjeci, oni su računati na pet i po godina, ako drukčija osnovica nije posebno označena. Događaji koji se desili u periodu juni – decembar 2020. godine biće uz odgovarajuću napomenu uvršteni u ovaj izvještaj kada to bude moguće. Napokon, svi podaci su višestruko provjeravani. U tom procesu posebno su važni bili Ljetopis ANUBiH i izvještaji o radu u dva trogodišnja mandata ovog rukovodstva.

GLAVA DRUGA
REZULTATI „STRATEGIJE DJELOVANJA AKADEMIJE NAUKA I
UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE U PERIODU 2015–2020.
GODINA“

I. CILJ BR. 1: OČUVANJE ANUBIH

1. Formulacija prvog cilja Strategije glasi: „...očuvanje ANUBiH kao dinamične i nezavisne najviše naučne i umjetničke institucije reprezentativnog i radnog karaktera Države BiH“* (str. 146). Iako na prvi pogled samorazumljivo, citirano određenje je bilo potrebno u uslovima u kojima se Akademija nalazila u doba koncipiranja magistrálnih pravaca njenog djelovanja. Okolnosti u društvu i stanje članstva Akademije zahtijevali su, dalje, da se princip očuvanja institucije postavi kao složen, najvažniji i hijerarhijski najviši cilj svih aktivnosti i ukupnog rada Akademije. Zbog toga se stepen njegove realizacije može sagledati samo kao rezultanta ostvarivanja ostalih ciljeva Strategije, a ne kroz posebne potciljeve i indikatore, kao što je to učinjeno kod ostalih ciljeva. Treba napomenuti da se glavni cilj nije promijenio ni u doba pisanja ovog izvještaja, ali se sada realizuje u donekle povoljnijim uslovima.

2. Navodimo najvažnije rezultate u ostvarivanju ostalih ciljeva kao osnovu za ocjenu ispunjenja primarnog cilja Strategije.

* Vidjeti str. 146. Strategije

Organi Države BiH politički, pravno i finansijski su tretirali ANUBiH zavisno od toga kojoj stranci pripadaju njihovi čelni funkcioneri. Među raznovrsnim mjerama koje je ANUBiH preduzimala protiv ovakve situacije najvažnije su dvije tužbe Akademije protiv Ministarstva pravde BiH zbog odbijanja da se Akademija upiše u Registar subjekata koje osnivaju institucije BiH. Budući da u ponovljenom postupku protiv Ministarstva pravde BiH pred Sudom BiH Akademija nije uspjela, podnijela je apelaciju Ustavnom sudu BiH. Odluka Ustavnog suda BiH po ovoj apelaciji ANUBiH je 2020. godine donesena u korist naše institucije. Ona predstavlja miljokaz na putu učvršćenja ne samo juridičkog nego i opšteg društveno-političkog položaja Akademije.

Finansiranje Akademije je poboljšano. Od 2018. godine osnovicu za obračun budžetskih sredstava Kantona Sarajevo (KS) ponovo čini 55 članova radnog sastava. Prihodi od naučne i umjetničke djelatnosti, tj. sredstva dobivena na javnim pozivima i konkursima za naučne i umjetničke projekte ili manifestacije, rasli su brže od prihoda zasnovanog na budžetskim tranšama Kantona Sarajevo. Sintetički pokazatelj ostvarivanja ovoga potcijlja u periodu 2014–2019. godine je prosječna godišnja stopa rasta ukupnog prihoda od 8,06%.

ANUBiH je 2014. imala 55 redovnih i dopisnih članova. U periodu između 2015. i 2018. godine Akademija je, nažalost, izgubila 10 članova radnog sastava, tako da je 2018. godine ukupan broj dopisnih članova i akademika iznosio 45. Nakon izbora novih članova stanje radnog sastava je 2018. godine iznosilo 54, da bi već u narednoj godini broj dopisnih i redovnih članova pao na 49. U 2020. godini izgubili smo nažalost još jednog člana, tako da sada u radnom sastavu ANUBiH ima 48 članova. Bez obzira na to pokrivenost naučnih polja i grana je ostala praktično ista, dok je brojčano stanje odjeljenja u velikoj mjeri ujednačeno. Broj domaćih članova je u odnosu na 2014. godinu povećan za tri, a broj inostranih članova smanjen za četiri. U vrijeme pisanja ovog Izvještaja Akademija ima ukupno 84 člana u različitim statusima.

Organizaciona struktura Akademije je učvršćena. Usvojeno je ukupno 35 opštih akta, 26 novih i 9 postojećih sa dodatnim izmjenama i dopunama. godišnje i trogodišnje planiranje rada je postalo rutinski posao, a svi organi tijela Akademije rade po ustaljenom ritmu. Znatno je ojačana orijentacija na naučnoistraživačke projekte. U periodu 2008–2014. Akademija je aplicirala s ukupno 40 projekata, od kojih je dobiveno i završeno 12, ili 1,7 godišnje. Godine 2020. u ANUBiH se radi na ukupno 19 naučnoistraživačkih projekata u različitim fazama izvršenja. Prosječan broj naučnih manifestacija je pet godišnje.

Međunarodna saradnja je dobila novi intenzitet. ANUBiH je prosječno godišnje bila involvirana u 17 aktivnosti s elementom inostranosti. U tom sklopu je značajno pojačana i međuakademijska saradnja. Na multilateralnom planu ANUBiH je bila posebno aktivna u Zapadnobalkanskom procesu (WBP). Za ostvarenje prvog cilja Strategije je važno da je međunarodna saradnja, pored radnog, imala i reprezentativni karakter, posebno u kontaktima sa stranim ambasadama.

Reprezentativna funkcija Akademije je došla do izražaja u ediciji „Savremena bosanskohercegovačka književnost“ u kojoj je objavljeno 14 naslova. Razmijenjene su izložbe likovnih umjetnika – članova ANUBiH i Makedonske akademije nauka i umjetnosti. Akademija je sarađivala sa Muzejom moderne umjetnosti iz Njujorka (MoMA, NY) u dijelu pripreme izložbe jugoslovenske arhitekture 1945–1980. godine koja je uključivala arhitekte članove ANUBiH. Jačanju reprezentativne funkcije na nivou diplomatskog protokola znatno su doprinijeli kontakti sa stranim ambasadama.

3. Bez obzira na sumarni karakter prikaza, jasno je da su pojedini ciljevi Strategije značajni za ukupan položaj ANUBiH u bosanskohercegovačkom društvu i međunarodnoj zajednici uspješno ostvareni. Različita mjera uspješnosti u realizaciji pojedinih ciljeva Strategije ne utiče na izneseni stav. Samim time je osnovan i zaključak da je ANUBiH očuvana kao dinamična i nezavisna najviša naučna i umjetnička institucija Države BiH radnog i reprezentativnog karaktera.

II. CILJ BR. 2: POSTIZANJE POTPUNOG PRAVNOG PRIZNANJA ANUBIH KAO INSTITUCIJE DRŽAVE BIH

1. Priznanje ANUBiH kao institucije Države Bosne i Hercegovine na ustavnom i legislativnom planu je nesumnjivo.* Sljedstveno tome, težište ovog cilja se nalazi u riječi „potpuno“. Ona ističe zahtjev da se ANUBiH administrativno, sudski i budžetski učvrsti kao institucija Države BiH, svih njenih organizaciono-političkih dijelova i bosanskohercegovačkog društva kao cjeline. Da bi bilo potpuno, to priznanje mora imati normativni i faktički iskaz.

2. Najvažniji normativno-pravni potcilj i indikator** potpunog priznanja ANUBiH kao subjekta Države je njen upis u Registar institucija koje osniva Bosna i Hercegovina. Historijat spora sa Ministarstvom pravde BiH je poznat.*** Nakon dva upravna postupka pred Ministarstvom pravde BiH i dva upravna spora čiji je cilj bio upis Akademije u pometnuti registar Ministarstva pravde, ANUBiH je 28. 4. 2017. godine podnijela apelaciju Ustavnom sudu BiH na odluku Suda BiH od 24. 2. 2017. godine kojom se presuđuje da ANUBiH nema pravo na pometnuti upis. Početkom 2020. godine Ustavni sud BiH je usvojio apelacioni zahtjev i trenutno se čeka pisani opravak odluke.

Dok su trajali upravni i ustavno-sudski sporovi, ANUBiH je ishodila dva upisa u registre državnih organa nadležnih pitanja nauke. Godine 2017. Ministarstvo civilnih poslova BiH je uvrstilo Akademiju u listu naučnoistraživačkih organizacija, a Ministarstvo za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo upisalo u registar lica koja obavljaju naučnoistraživački rad.

* Vidjeti: Strategija djelovanja ANUBiH, str. 19-20.

** Vidjeti: Strategija djelovanja ANUBiH, str. 153.

*** Vidjeti: Strategija djelovanja ANUBiH, str. 24-25.

Oba upisa su značajno pojednostavila pripremu prijava za konkurse i javne pozive navedenih nivoa vlasti.

3. Faktičke posljedice punog normativnog priznanja su brojne. Ministarstvo civilnih poslova je u periodu 2015–2018. godine podržalo postupke dobijanja međunarodnih projekata sa 135.000 KM. Nadležno kantonalno i federalno ministarstvo redovno finansiraju projektne aktivnosti i dio opštih troškova ANUBiH. Pored toga, ANUBiH se sa državnim organima povezala i na projektnoj osnovi. Predsjedavajući Predsjedništva g. Džaferović je pokrovitelj projekta ELIS vezanog za pandemiju COVID-19, s Vladom FBiH su zaključena dva, a s Vladom KS jedan ugovor o istraživanju različitih aspekata migracija i mladih. Za Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke ANUBiH je uradila dva projekta vezana za sistem nauke u Bosni i Hercegovini.

Osam članova ANUBiH aktivno je učestvovalo u radu savjeta za nauku sva tri nivoa državne organizacije. Pored toga, prisustvo akademika je bilo izrazito vidljivo i u izradi nacrtu strategija razvoja inovacionog sistema. Projekti, aktivnost u savjetima i pitanja finansiranja zahtijevali su intenzivne kontakte između rukovodstva nadležnih organa države i Akademije. Zaključno sa junom 2020. godine bilo ih je 55, ili prosječno 10 godišnje. U navedene brojke nisu uključeni online sastanci u periodu ograničenja kretanja zbog krize izazvane COVID-19.

4. Ako se izloženi rezultati posmatraju u svjetlu sedam potciljeva za ostvarivanje ovog cilja,* dobija se sljedeća kvantitativna slika. Potpuno je ostvaren samo jedan – uključivanje članova ANUBiH u Vijeće za nauku pri MCP BiH. Također, samo jedan niži cilj, koji i ne zavisi od ANUBiH, nije realiziran – uključivanje naše institucije u donošenje novog Zakona o ANUBiH. Ostali niži ciljevi su ostvareni djelomično. Takva situacija zahtijeva posebnu analizu značaja pojedinih indikatora** i njihove parcijalne realizacije za ostvarenje Strategije.

Negativno dejstvo na ostvarenje ovog glavnog cilja imali su naročito: još neotpremljena pozitivna odluka Ustavnog suda BiH po apelaciji Akademije, potreba novog – trećeg – postupka pred Sudom Bosne i Hercegovine, izostanak upisa u odgovarajući Registar pri Ministarstvu pravde BiH i neotvorena rasprava o ANUBiH kao budžetskom korisniku Države Bosne i Hercegovine. Pozitivan uticaj na potpuno pravno priznanje Akademije kao subjekta Države BiH imaju naročito: odluka Ustavnog suda BiH po našoj apelaciji, prevazilaženja problema registracije ANUBiH kao naučne institucije na sva tri nivoa vlasti, učešće svih razina vlasti u finansiranju aktivnosti Akademije te ostvarivanje neposrednih radnih i projektnih kontakata između državnih organa i ANUBiH.

Iz prethodnih izlaganja moguć je samo jedan zaključak: Cilj br. 2 je ostvaren djelomično. Ipak, kvalitativna analiza pokazuje da pozitivni elementi u ispunjavanju ovog cilja pretežu. Najprije, apelacionom odlukom Ustavnog suda u korist

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 147.

** Indikatore vidjeti na str. 153 Strategije djelovanja ANUBiH.

Akademije ostvarena je strategijska prednost nad društvenim snagama koje ne samo politički nego i pravno osporavaju ANUBiH kao instituciju BiH i svih njenih građana i naroda. Drugi argument je sklop normativnih i faktičkih okolnosti vezanih za registracije, finansiranje i operacije, čiji je ishod čvršća juridička pozicija Akademije unutar pravnog poretka i sistema nauke u BiH.

III. CILJ BR. 3: KONTINUIRANO POVEĆANJE SREDSTAVA I STABILNO FINANSIRANJE ANUBIH IZ RAZLIČITIH IZVORA

1. Analiza finansiranja ANUBiH u periodu 2008–2014. godine* pokazala je da se unapređenje materijalnog položaja Akademije mora povezati sa njenim što rasprostranjenijim pravnim priznavanjem kao državne institucije.** U skladu s tim, uspostavljeni su posebni metodi i indikatori*** za ostvarivanje kontinuiranog poboljšanja finansijskog položaja Akademije.

2. Od jula 2014. do kraja juna 2020. godine ostvarena su ukupno 63 kontakta s državnim organima koji imaju uticaja na finansiranje ANUBiH, ili prosječno 10 sastanaka godišnje. Izuzetak je 2017. godina u kojoj je bilo 16 sastanaka. Te godine je, naime, Kanton Sarajevo prihvatio da svoju tranšu ANUBiH ponovo obračunava na bazi 55, umjesto 45 članova radnog sastava. U ukupan broj su uključeni i sastanci sa Federalnim ministarstvom za kulturu i sport i Ministarstvom za obrazovanje nauku i mlade Kantona Sarajevo. Nakon prepiske i razgovora sa direktorom Uprave za indirektno oporezivanje, zaključeno je da se status ANUBiH kao obveznika PDV ne mijenja, premda su se vlastiti prihodi Akademije redovno kretali oko 20.000 KM godišnje. Iako je tadašnji ministar civilnih poslova BiH odigrao značajnu ulogu u popravljajući finansijskog stanja ANUBiH, glavni cilj Strategije ipak nije ostvaren: rasprava o budžetskoj tranši Države BiH njenoj Akademiji nije mogla biti ni otvorena, a kamoli završena. Da zaključimo! Potcilj koji se tiče dobijanja tranše od Države BiH nije ostvaren. Praćenje indikatora za ostale potciljeve pokazuje da su oni uspješno realizirani. Rezultat: budžetska tranša Kantona Sarajevo je u periodu 2014–2017. godina iznosila 1.050.300 KM. U 2018. i 2019. godini tranša je povećana na 1.250.280 KM, a u 2020. na 1.300.000 KM. Dakle, budžetska tranša Kantona Sarajevo je u ovom periodu povećana za 23,77%.

3. Drugi po važnosti izvor sredstava ANUBiH su javni pozivi i konkursi ministarstava različitih nivoa državne organizacije. Sredstvima dobivenim na ovaj način finansiraju se projektne aktivnosti ANUBiH, naučnoistraživački projekti, naučne i umjetničke manifestacije, publikacije i manjim dijelom infrastruktura. Zato je intenzivno apliciranje na ova budžetska sredstva bio jedan od osnovnih potciljeva Strategije i indikatora njenog ostvarenja. Uspjeh je vidljiv. Ukupan

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 21-23 i 114-118.

** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 153.

*** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 153-154.

priliv za ove namjene je u 2014. godini iznosio 159.647 KM, a u 2019. godini 480.192 KM. Prihod od naučne i umjetničke djelatnosti ANUBiH je u prvoj godini posmatranog perioda iznosio 89.888 KM, a u posljednjoj 356.552 KM. Budući da se radi o projektnoj aktivnosti, razlika između priliva i prihoda zadržana je na karticama projekata za koja su dobivena sredstva.

Podaci za 2020. godinu još se ne mogu dati. Ipak, u prvih osam mjeseci je po osnovu javnih poziva, konkursa i direktnih zahtjeva na račun Akademije uplaćeno 163.000 KM. Dalji prilivi se očekuju nakon odluka nadležnih ministarstava. S obzirom na ekonomsku krizu koja se očekuje kao posljedica pandemije COVID-19 i na činjenicu da se projekt ELIS, kojim rukovodi akademkinja Mirsada Hukić, radi na volonterskoj osnovi, realno je očekivati pad priliva po ovom osnovu. Već sada je izvjesno da on ne može biti toliki da ugrozi dobre rezultate prethodnih godina. Zbog toga se može tvrditi da je i ovaj set potciljeva Strategije uspješno ostvaren.

4. Akademija prikuplja sredstva i po ostalim osnovama. Njihova raznovrsnost dovodi do značajnih godišnjih oscilacija. Bez obzira na povećanja ili smanjenja i do 50%, prihod po ovim osnovama nikada nije pao ispod 46.657, koliko je ostvareno u 2014. godini. Najveći je bio u 2019. godini – 146.249 KM. S pravom se, dakle, može tvrditi da indikatori upućuju na dobro ostvarenje i ovog potcilja.

5. Budžetska tranša Kantona Sarajevo koristi se za izdatke „hladnog pogona“ ANUBiH: akademijske nagrade, plate i materijalne troškove redovnog funkcionisanja institucije. Prihodi od naučne i umjetničke djelatnosti i prihodi po ostalim osnovama se koriste za djelatnost Akademije i ostvarivanje njene misije. Zbog toga su za ocjenu uspješnosti finansijskog poslovanja Akademije izuzetno značajni indikatori: procent povećanja priliva sredstava na račun ANUBiH po osnovu konkursa, javnih poziva i direktnih zahtjeva, procent povećanja priliva i prihoda sredstava na račun ANUBiH po osnovu vlastite djelatnosti i procent povećanja ukupnih prihoda ANUBiH.

Navedeni indikatori se mogu izraziti i sintetički, kao povećanje ukupnog priliva sredstava na račun ANUBiH po osnovu konkursa, javnih poziva i direktnih zahtjeva iz budžetskih izvora i ukupnih prihoda ANUBiH.

Tabela 1. Povećanje priliva sredstava na račun ANUBiH po osnovu konkursa, javnih poziva i direktnih zahtjeva iz budžetskih izvora i ukupnih prihoda ANUBiH

R. br.	Godina	Ukupan prihod ANUBiH (1. 1– 31. 12)	% Povećanja priliva		% Povećanja ukupnih prihoda		Komentar
1	2	3	4		5		6
1.	2014.	1.206.622	44,24%	2015/2014.	2,32%	2015/2014.	
2.	2015.	1.234.608	14,89%	2016/2015.	6,75%	2016/2015.	
3.	2016.	1.317.946	-0,29%	2017/2016.	4,03%	2017/2016.	
4.	2017.	1.371.024	9,62%	2018/2017.	14,27%	2018/2017.	
5.	2018.	1.566.696	66,05%	2019/2018.	12,94%	2019/2018.	
6.	2019.	1.769.473		2020/2019.	-7,37%	2020/2019.	Predviđanje
7.	2020.	1.639.000					Finans. plan

Iz gornje tabele je jasno da je u periodu 2014–2019. godine ukupan priliv sredstava na račun ANUBiH po osnovu konkursa, javnih poziva i direktnih zahtjeva iz budžetskih izvora rastao u prosjeku za 26,9%, a ukupan prihod za 8,06%. Ovi podaci najprije pokazuju da su dva najvažnija indikatora poboljšanja i stabilizacija finansijskog položaja ANUBiH ostvarena. Drugi zaključak relevantan za ostvarivanje Strategije je da razlika između ukupnog priliva i ukupnog prihoda omogućava Akademiji barem četveromjesečnu sigurnost u slučaju širih ekonomskih poremećaja u Bosni i Hercegovini.

6. Prva opšta konstatacija iz navedenih podataka je da ANUBiH nije ostvarila potcijl prelaska na finansiranje iz budžeta Države. Drugi bitan zaključak: u postojećim uslovima Akademija je uspjela da ostvari značajno i ravnomjerno povećanje ukupnog priliva i prihoda, a time i realizaciju svojih esencijalnih zadataka. Treće, finansijska stabilnost ANUBiH je ojačana. Sve ovo pokazuje da je treći cilj Strategije u suštini uspješno ostvaren.

IV. CILJ BR. 4: OČUVANJE ČLANSTVA ANUBIH KAO NAJVAŽNIJEG RESURSA AKADEMIJE

1. Strategija djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godine posebnu je pažnju posvetila članstvu Akademije kao nosiocu svih aktivnosti ostvarivanja njene misije.* Očuvanje radno aktivnog članstva se prati posredstvom šest ciljeva i šest indikatora.** Oni su usmjereni u tri glavna pravca: brojnost članstva, pokrivenost naučnih područja, polja i grana po Frascati klasifikaciji i radnim kapacitetom članstva.

* Vidjeti Strategija djelovanja ANUBiH, str. 34–38. i 69–77.

** Vidjeti Strategija djelovanja ANUBiH, str.147–148.

2. U cijelom periodu ostvarivanja Strategije organi upravljanja i rukovođenja Akademijom su vodili računa o svim vrstama članova. Članovi radnog sastava, akademici i dopisni članovi su ipak bili u fokusu, kako zbog brojnosti, tako i zbog njihovog radnog angažmana. Prvi postavljeni potcilj i njegov prvi indikator zahtijevaju zadržavanje broja članova radnog sastava na 55, tj. insistiraju na konstantnom održavanju *numerus clausus*. Pri tome je postavljena i donja granica: radni sastav ne smije biti manji od 50 članova. Za „domaće članove“ se kao cilj postavlja povećanje od 50%, dok se broj inostranih čini zavisnim od zadataka Akademije u periodu važenja Strategije i neposredno nakon njega. Budući da se radi o brojkama, stanje sve tri grupe članova u vrijeme donošenja i isteka važnosti Strategije prikazaćemo tabelom.

Tabela 2. Brojčano stanje članstva ANUBiH

R. br.	Datum	Redovni članovi	Dopisni članovi	„Domaći“ članovi	„Inostrani“ članovi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	30. 6. 2014.	41	11	14	24	90
2.	30. 6. 2020.	37	11	17	20	85

Već na prvi pogled je jasno da ANUBiH nije ostvarila svoj glavni cilj i da je postigla tek jedan od postavljenih kvantitativnih potciljeva: za pet godina broj „domaćih“ članova je porastao za tri (3) ili 21,42%. Ovakav rezultat zahtijeva dalju analizu i objašnjenje.

3. Faktori koji su negativno djelovali na očuvanje članstva kao najvažnijeg radnog resursa ANUBiH su brojni. Tri su osnovna.

Prvi razlog smanjenja broja članova je finansiranje Akademije. U prve tri godine ostvarivanja Strategije, Kanton Sarajevo je nastavio da budžetsku mjesečnu tranšu obračunava na osnovu 45 članova radnog sastava. Primjenom principa solidarnosti, iznosi akademijskih nagrada su nakon izbora 2012. godine dotakli društveno prihvatljivo dno, pa dalje smanjivanje akademijskih nagrada nije dolazilo u obzir. Izbor novih članova je morao da bude odgođen sve do ponovnog obračunavanja tranše Kantona Sarajevo na bazi 55 članova radnog sastava Akademije. Dogovor o tome je postignut 2017. godine, sa važenjem od naredne godine, tj. od početka drugog mandata časništva i druge polovine perioda na koji se Strategija odnosi.

Pripremne radnje za izbor novih članova su započete su još 2017. godine, a postupak izbora je završen promocijom novih članova 7. marta 2019. godine. Detaljan pregled izbornih radnji nalazi se u Izvještaju o radu ANUBiH za protekli mandatni period.* Za izvršavanje Strategije je bitno da je postupak trajao punih 14 mjeseci.

* „Izvještaj o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. jula 2017. do 31. decembra 2020. godine“, od 1. 11. 2020. godine. Vidjeti Odsjek II. „Članstvo ANUBiH“.

Napokon, na brojčano stanje članstva Akademije negativno su djelovali dobra struktura i zdravstveno stanje članova. Pregled preminulih članova dajemo tabelom 3.

Tabela 3. Kvantitativni prikaz preminulih članova

R. br.	Godina/ Ukupno	Redovni članovi	Dopisni članovi	Domaći članovi	Inostrani članovi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	2014.	/	/	1	2	3
2.	2015.	2	/	/	/	2
3.	2016.	3	/	1	/	4
4.	2017.	2	1	/	2	5
5.	2018.	4	/	1	3	8
6.	2019.	5	/	1	4	10
7.	VI/2020.	1	/	/	1	2
8.	Ukupno	17	1	4	12	34

Iz gornje tabele je vidljivo da su 2018. i 2019. godina bile najpogubnije za članstvo ANUBiH. Drugi zaključak je da su dvije godine u kojima su vođeni izbori bile najkritičnije za radni sastav ANUBiH. Napokon, broj preminulih jednak je broju novoprimljenih članova u 2018/19. godini.

Faktor koji je pozitivno djelovao na očuvanje broja članova bili su izbori provedeni od 27. 12. 2017. do 7. 3. 2019. godine. Na njima je izabrano 10 novih redovnih članova/akademika, 11 dopisnih članova, sedam (7) domaćih i pet (5) inostranih članova. Na prvi pogled ukupan broj od 33 novoizabrana člana se podudara sa gubicima u članstvu. Stvarno stanje je nešto drukčije. Novih 10 akademika dolaze iz već postojećeg sastava ANUBiH, tako da ne utiču na ukupnu brojčanu sliku članstva. Jedan „domaći“ član je izabran za dopisnog člana, pa je broj novoizabranih smanjen za još jedno lice. Napokon, jedan akademik je umro u toku izbornog postupka, tako da nije bilo vremena za izbor novog člana na njegovo mjesto. Ovaj nesretni događaj se negativno odrazio i na popunjavanje radnog sastava do *numerus clausus*.

Provedeni izbori novih članova ANUBiH nisu u cjelini otklonili probleme nastale prirodnim odlivom članstva. Njihov najveći doprinos je u tome što su neutralisali najgore posljedice kontinuiranog umanjenja članstva kao bitnog radnog resursa Akademije.

4. Projektima ANUBiH moraju rukovoditi ili im biti korukovodioci članovi Akademije. Zbog toga brojno stanje članstva ANUBiH nije samo sebi cilj. Ono treba omogućiti što veće i što ravnomjernije pokrivanje naučnih područja, polja i grana članovima Akademije, kako bi ona mogla da ostvari svoju misiju. U doba usvajanja Strategije radni sastav ANUBiH je pokrivaio 100% naučnih područja,

74% naučnih polja i 65% naučnih grana.* Na osnovu toga su kao indikatori postavljeni zahtjevi da pokrivenost naučnih područja i polja ne smije pasti ispod 70% i da odjeljenja moraju imati u vidu ovaj zahtjev prilikom predlaganja izbora novih članova.** Ostvarivanje postavljenih potciljeva i indikatora u ovoj oblasti je variralo zavisno od godišnjeg broja članova u svakom odjeljenju, politike kandidiranja novih članova i ostvarivosti te politike na izborima. Dajemo pregled na osnovu godišnjih izvještaja o izvršenju Strategije.

Tabela 4. Pregled pokrivenosti naučnih polja i grana po godinama prema Frascati klasifikaciji

R. br.	Godina	Pokrivenost naučnih područja i polja u %	Pokrivenost naučnih grana u %
1	2	3	4
1.	2014.	74	65
2.	2015.	74	65
3.	2016.	74	65
4.	2017.	71	63
5.	2018.	70	60
6.	2019.	74	65
7.	2020.	75	65

Iz tabele je vidljivo da se oscilacije u broju članova odražavaju i na pokrivenost naučnih područja, polja i grana. Drugi zaključak se odnosi na značajnu razliku u pokrivenosti između naučnih područja i polja s jedne strane i naučnih grana s druge strane. Treće, pokrivenost sva tri segmenta Frascati klasifikacije članstvom radnog sastava je samo 2017. i 2018. neznatno opala. Pregled matičnih istraživačkih oblasti domaćih i inostranih članova pokazuje da oni popunjavaju neke od postojećih praznina u zastupljenosti polja i grana unutar ANUBiH, tako da se može reći da je u ovome podsegmentu Strategija djelovanja ANUBiH u suštini ostvarena.

Nakon posljednjih izbora, sva odjeljenja su relativno ravnomjerno popunjena novim članovima. Dva su pozitivna rezultata provedene politike izbora: otklonjene su značajne praznine u pokrivenosti naučnih polja, u humanističkim naukama naročito, a radni kapacitet odjeljenja je ujednačeniji nego što je bio.

5. Nakon izbora 2018. godine prosječna starost članova radnog sastava je spuštena sa 78 na 74 godine. Gubici članstva ANUBiH u 2019. godini i protok vremena pokazuju da je navedeno poboljšanje dobne strukture privremeno i relativno kratkotrajno. Time se ponovo aktuelizira pitanje provođenja izbora u članstvo Akademije.

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 75. Detaljan pregled vidjeti na str. 69-75.

** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 154.

6. Da rezimiramo! Broj članova ANUBiH značajno varira iz godine u godinu. Usprkos gubicima ukupni broj članova je neznatno smanjen zahvaljujući izborima iz 2018. godine. U tom fluidnom okviru postoje tendencije stagniranja broja članova redovnog sastava i smanjivanja broja inostranih članova. Zaključak je jasan. Kvantitativno posmatrano, cilj br. 4 nije potpuno ostvaren, ali pokrivenost naučnih polja pokazuje da to još nije bitno ugrozilo radni kapacitet Akademije.

V. CILJ BR. 5: JAČANJE RADNOG KAPACITETA ANUBIH

1. Članstvo je najvažniji radni resurs Akademije i zato je posebno obrađeno. Da bi napori članova urodili optimalnim rezultatima, potrebni su odgovarajući organizacioni i materijalni uslovi. Zbog toga se jačanje radnog kapaciteta Akademije kao poseban cilj nalazi u domenu organizacije i rezultata naučnog i umjetničkog rada.***

Značajan dio od ukupno 35 normativnih akta ANUBiH, koji su doneseni u periodu važenja Strategije, neposredno se odnosi na organizaciono jačanje radnog kapaciteta Akademije. Među najvažnijim su: Pravilnik o održavanju zajedničkih naučnih manifestacija ANUBiH s drugim institucijama (2015. i 2016), Pravilnik o časopisima ANUBiH (2015) i pravilnici o radu pojedinih časopisa koje Akademija izdaje, Odluka o šestogodišnjem mandatu radnih tijela ANUBiH (2016), Pravilnik o naučnoistraživačkim i istraživačko-razvojnim projektima (2017), Odluka o pravima i obavezama domaćih članova ANUBiH (2019) i prečišćeni tekst Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti (2019). Efikasnosti primjene ovih akata doprinijeli su formulari kojima se tipizira i ubrzava primjena najvažnijih regulatornih rješenja.

Instrument povezivanja sa subjektima iz okruženja radi jačanja radnog kapaciteta ANUBiH su sporazumi o saradnji. Kao indikator uspješnosti postavljeno je sklapanje najmanje 12 ovakvih akata. U periodu primjene Strategije zaključeno ih je ukupno 18, ili 50% više od predviđenog minimuma. Nastojanje da se naša institucija što čvršće poveže s drugim kompatibilnim subjektima odgovarajućeg statusa bilo je uspješno.

Rad odjeljenja je uređen Statutom ANUBiH i odvija se po ustaljenim obrascima. On je obrađen u godišnjim i periodičnim izvještajima o radu Akademije. Navedene činjenice, potciljevi i indikatori za ovaj glavni cilj dozvoljavaju da se zadržimo samo na tri pitanja: odborima i centrima odjeljenja te sporazumima o saradnji sa drugim institucijama.

2. U izvršavanju Strategije, Predsjedništvo je osnovalo dva nova odbora: za naučnoistraživački i istraživačko-razvojni rad i za međunarodnu saradnju. Njihovo djelovanje je uključeno u odgovarajuće segmente ovoga izvještaja. To dozvoljava da se ovdje zadržimo isključivo na odborima odjeljenja.

*** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 148.

Godine 2014. u ANUBiH je postojalo 11 odbora odjeljenja. Od tada je osnovano šest novih odbora, što predstavlja povećanje od 54,5%. Broj članova je povećan na 232, čime je premašen postavljeni cilj od najmanje 200 aktivnih učesnika u radu odbora.* Akademija izdaje formalizovane certifikate o izboru, a članstvo u odborima se revidira svakih šest godina počevši od 1. 1. 2016. godine. Povećanje broja odbora i njihovog članstva se odrazilo na aktivnostima odbora. Održane su ukupno 72 sjednice ovih tijela ili u prosjeku 12 godišnje. Značajno je da se, pored odbora OMN, i odbori drugih odjeljenja sve češće pojavljuju kao nosioci naučnih manifestacija. Na osnovu svega je jasno da su potciljevi** i generalno Strategija u ovom segmentu potpuno ostvoreni.

3. Godine 2014. u Akademiji je postojalo pet centara kao jedinica čiji je primarni zadatak bavljenje naučnim istraživanjima. Teškoće koje su postojale u radu centara rezultirale su u Strategiji relativno skromnim postavljanjem potciljeva i indikatorima za njihovo ostvarivanje: osnivanje jednog centra i povećanje broja članova centara do broja od 175.*** Ovi zahtjevi su ostvarivanjem Strategije premašeni. Do kraja 2020. godine osnovana su tri nova centra, što je povećanje od 60%. Zbog fluktuacije članstva, ostvarivanje potciljeva i praćenje indikatora bilo je složnije. Na kraju 2014. godine broj članova centara ANUBiH je bio 117. U periodu 2016–2019. godine izabrana su ukupno 73 člana raznih centara, čime bi zaključno sa 2019. godinom članstvo u centrima obuhvaćalo 190 saradnika. Time bi i postavljeni prag od 175 članova bio premašen. Ipak, revizija članstva radi izdavanja certifikata, odliv članstva i ograničavanje aktivnosti nekih centara doveli su do toga da se u njima početkom 2020. godine nalazio svega 91 član. Realno je očekivati da će osnivanje tri nova centra popraviti ovu sliku. Interpretacija podataka daje pravo na tvrdnju da su organizacioni i kadrovski potciljevi i indikatora zadovoljeni. Suštinski posmatrano, rad centara je ostao opterećen brojnim problemima i njihovo otklanjanje zaslužuje punu pažnju cijele Akademije. Argumenti za ove stavove nalaze se u dva izvještaja o radu trenutnog rukovodstva ANUBiH.

4. Od 2008. do kraja 2014. godine ANUBiH je aplicirala na ukupno 40, a završeno je 12 naučnoistraživačkih projekata. Godišnje je u prosjeku bilo 6,6 aplikacija i 1,7 završenih projekata. Iako se ovi podaci sami po sebi teško mogu smatrati zadovoljavajućim, stvarnu sliku dalje pogoršava to što u 2011, 2013. i 2014. godini nema ni prijavljenih ni završenih fundamentalnih ili razvojnih istraživačkih projekata.**** Zatečeno stanje dovelo je do toga da se od 13 potciljeva u ovoj oblasti čak sedam odnosi na unapređenje primarnih istraživanja. Slično je i sa metodama kojima to treba postići.*****

* Vidjeti indikatore na str. 155 Strategije djelovanja ANUBiH.

** Vidjeti podciljeve na str. 148 Strategije djelovanja ANUBiH.

*** Vidjeti indikatore na str. 155 Strategije djelovanja ANUBiH.

**** Vidjeti tabelu br. 12 na str. 106 Strategije djelovanja ANUBiH.

***** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 155.

Indikatori jačanja primarnih istraživanja koji se odnose na formiranje Odbora Predsjedništva za naučnoistraživački i istraživačko-razvojni rad te povećanje broja odbora i centara odjeljenja već su analizirani. Od onih koji se odnose direktno na istraživačke projekte postoji samo jedan: povećanje ukupnog broja primarnih istraživanja za 10%. Zbog toga je utvrđivanje načina ostvarivanja ovog indikatora bitno za Akademiju. Za pet i po godina u Akademiji je rađeno na ukupno 44 projekta ili u prosjeku 8 godišnje. Prema kriteriju završenosti, struktura projekata u periodu važenja Strategije ima sljedeći izgled: u pripremi – 6, u toku – 15 i završeno – 20 te 2 obustavljena projekta. Od ukupno 44 projekta, njih 14 je rađeno u saradnji nekoliko odjeljenja ANUBiH ili u kooperaciji sa subjektima izvan Akademije. Među ovim projektima su posebno važni oni koji traju kontinuirano (OLA, BLA, npr.) ili više godina (Geoportal ELIS i Harmonizacija sistema nauke u BiH, npr.).

Značajno povećanje broja projekata donijelo je i nekoliko novih karakteristika u naučnoistraživačkom radu. Najvažnije su: učestala pojava državnih institucija kao naručilaca projekata i začetak nove generacije kompleksnih projekata. U potonjoj skupini se ističu: izrada stalne postavke ANUBiH, umjetnička galerija naše institucije, projekti vezani za COVID-19 i Studija izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine s ANUBiH kao nosiocem posla.

Zaključak: u domenu naučnoistraživačkog rada Akademija je ubjedljivo nadmašila Strategijom previđene ciljeve. Time je stvorila intelektualni i funkcionalni kapital koji u narednom periodu treba iskoristiti.

5. Naučne i umjetničke manifestacije mogu biti rezultat naučnoistraživačke djelatnosti, ali i posebnih organizacionih priprema koje tijela i organi Akademije, radi ostvarivanja njene misije, poduzimaju samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima. Indikator je povećanje za 15% broja naučnih manifestacija, posebno onih koje odjeljenja organizuju zajednički ili u saradnji sa licima izvan Akademije.* Osnovicu čini broj od 40 naučnih i umjetničkih manifestacija u prethodno posmatranom periodu ili u prosjeku 5,7 manifestacija godišnje.

Izvještaji o godišnjem ostvarivanju Strategije pokazuju da je za pet i po godina u Akademiji održano 35 naučnih i umjetničkih manifestacija (27 naučnih i 8 umjetničkih), ili 6 godišnje u prosjeku. To je neznatno bolje u odnosu na period sa kojim se upoređuje. Zbog toga je struktura organizatora posebno važna za ocjenu uspjeha Strategije. Od 35 naučnih i umjetničkih manifestacija, osam ili 26% ih je održano u saradnji dva ili više odjeljenja, a njih pet ili 15,6% su izvedene u suorganizaciji sa subjektima izvan Akademije. Među tim licima se nalaze tri državne akademije (SAZU, HAZU i MANU), Interuniverziteti centar Dubrovnik i TAIEK. Postavljeni potciljevi Strategije su u ovome domenu zadovoljeni.

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 155.

6. Publikacije izdavačke djelatnosti ANUBiH su u principu rezultat istraživačkih projekata i naučnih manifestacija Akademije. Pored toga, objavljuju se i naslovi za koje je ANUBiH posebno zainteresovana u okviru svoje misije, te publikacije o radu same Akademije. Budući da se ono što nije objavljeno u ANUBiH ne smatra ni urađenim, regulativa izdavačke djelatnosti u posmatranom periodu je bila izuzetno obimna. Doneseno je ukupno 11 novih opštih akata, čime je zadovoljen jedan od potciljeva u ovom domenu.* U ovoj regulativi uređen je i rad redakcija časopisa, čime je zadovoljen još jedan indikator uspjeha.** Godine 2019. održan je i sastanak urednika svih časopisa ANUBiH.

U periodu 2008–2014. rezultati su prikazani zajedno sa brojem naučnih manifestacija, pa se kao aproksimacija može uzeti ukupno 40 objavljenih naslova ili prosječno 5,7 po godini. To je osnovica za ocjenu ostvarivanja indikatora o povećanju broja izdanja za 10%. Broj objavljenih naslova u periodu važenja Strategije je 108 ili u prosjeku 20 godišnje. U procentima povećanje iznosi 290%. Ako se u obzir uzme da je period ostvarivanja Strategije za godinu i po kraći od prethodno posmatranog vremenskog raspona, procent povećanja broja izdanja je čak i veći. Očito je da je indikator povećanja broja novih naslova bio postavljen suviše skromno i da je višestruko premašen. Za ostvarivanje potciljeva Strategije u ovom domenu značajno je da je Akademija publikovala u prosjeku 1,75 naslova mjesečno, ili praktično jedan naslov svakih 15 dana. Time se naša organizacija afirmisala kao jedan od najvećih, ako ne i najveći izdavač naučne literature u državi.

Pregled izdanja u posljednje tri godine prema vrstama izdanja i odjeljenjima nalazi se u Izvještaju o radu ANUBiH 2017–2020. godine. Zbog toga što su se potciljevi i indikatori u značajnoj mjeri fokusirali na časopise, ovdje ćemo se zadržati samo na njima. Strategija nije predviđjela povećanje broja časopisa, ali ni njihovu redukciju. Ipak, časopis *Herbologija* je ugašen 2017. godine. Redakcija *Dijaloga* je smanjila zaostatak u izlaženju brojeva časopisa za oko dvije godine, ali izlaženje časopisa još uvijek kasni oko godinu dana.

Tri preostala časopisa su izlazila uredno. Za njih je mjerodavan indikator indeksacija u bazama koje ANUBiH smatra relevantnim.*** Analiza tih procesa pokazuje da su sva tri časopisa evidentirana u relevantnim indeksnim bazama i da nastoje proširiti i poboljšati svoju naučnu vidljivost. Prednjači *Acta medica Academica* sa indeksacijom u devet najprestižnijih svjetskih baza i rastućim *impact* faktorom. Dvije su značajne razvojne posljedice ovakve situacije: časopis od 2019. godine izlazi tri puta godišnje, a javilo se i nekoliko specijaliziranih stranih kompanija sa ponudama za otkup časopisa. *Godišnjak* Centra za balkanološka ispitivanja je indeksiran u četiri relevantne baze. *Sarajevo Journal of Mathematics* se redovno prati u dva najstarija referativna žurnala za ovu oblast, a preko njih ulazi i u tri indeksne baze.

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 148.

** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 156.

*** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 156.

7. Na osnovu izlaganja i podataka o pojedinim elementima i podciljevima, može se zaključiti da se mjera njihovog ispunjavanja uvijek nalazi iznad linije postavljene indikatorima. Razlike u stepenu izvršenja pojedinih ciljeva nižeg reda ne utiču na generalni zaključak da je ostvaren peti glavni cilj Strategije: jačanje radnog kapaciteta Akademije.

VI. CILJ BR. 6: USTRAJAVANJE NA SISTEMATSKOM I REALNOM PLANIRANJU RADA AKADEMIJE

1. Slabosti u načinu i obimu finansiranja ANUBiH u periodu 2008–2014. godine* bile su takve da su dozvoljavale samo orijentaciono i najvećim dijelom reaktivno planiranje njenog rada.** Ono se odražavalo u planovima finansijskog poslovanja, koji su bili usmjereni prvenstveno na akademijske nagrade, plate i redovne troškove poslovanja. Analiza djelovanja organa i tijela Akademije potvrđuje ovaj zaključak. Planiranje rada se u njihovim dokumentima gotovo ne spominje.*** Iz tih razloga je potpuno, blagovremeno i realno planiranje rada Akademije postavljeno kao jedan od osnovnih ciljeva Strategije.

2. Status javne ustanove i način finansiranja Akademije nisu dozvoljavali planiranje poslovanja na bazi relativno sigurnih i stabilnih budućih budžetskih prihoda. Zbog toga je novo rukovodstvo bilo prinuđeno da od 2015. godine za osnov planiranja uzme 19 pravnih obaveza Akademije i članova koje su izričito ili implicitno sadržane u važećim opštim aktima. Na toj osnovi su postavljena tri potcilja: redovno donošenje trogodišnjih i godišnjih planova, praćenje njihovog izvršenja i usklađivanje planova sa raspoloživim finansijskim sredstvima. Četiri indikatora ostvarivanja ovih zadataka su bila orijentisana na broj sjednica tijela i organa ANUBiH na kojima bi se razmatrala pitanja planiranja.****

Obilježja uspostavljenog sistema su: postojanje operativnih i finansijskih planova, godišnji i trogodišnji planovi koji se ažuriraju na revolving osnovi, odjeljenja (zajedno sa centrima i odborima) kao nosioci planiranja, organi objedinjavanja su Izvršni odbor i Predsjedništvo, a Skupština kao organ konačnog usvajanja planova. Da bi planovi postali operativni, potrebno je da ih usvoji Predsjedništvo. Cijeli proces mora biti završen do kraja tekuće za narednu godinu. Izvršavanje svih planova se na osnovu različitih izvještaja i evidencija prati u kabinetu Predsjednika i računovodstvu. Objedinjavaju se na sjednicama Izvršnog odbora i podnose Predsjedništvu na usvajanje do konačnog odobrenja na godišnjoj skupštini.

* Vidjeti Strategiju djelovanja ANUBiH, str. 115-118.

** Vidjeti Tabelu 12 na str. 106 Strategije djelovanja ANUBiH. Odnos projekata na koje je ANUBiH aplicirala i koji su joj odobreni je izuzetno loš. Za naučnoistraživačku djelatnost uspješnost iznosi samo 30,7%.

*** Vidjeti str. 93-97 Strategije djelovanja ANUBiH.

**** Str. 148 i 156 Strategije djelovanja ANUBiH.

Uspostavljeni sistem planiranja i praćenja izvršenja planova pokazao se višestruko korisnim. On je omogućio permanentno planiranje i praćenje izvršenja zadataka ANUBiH. Malo je vjerovatno da bi bez navedenog pristupa bili ostvareni rezultati koji su prezentirani i u ovom izvještaju. Nalaz firme Fin-profi o načinu poslovanja Akademije je argument u prilog ovoj tvrdnji. Dalje, zahvaljujući uspostavljenoj rutini planiranja, Akademija se 2016. godine bez teškoća uključila u sistem javnih nabavki. Napokon, u 2020. godini naša institucija je donijela odluku o prelasku na budžetski način poslovanja.

3. Odnos potciljeva i indikatora s izloženim načinom planiranja rada i praćenja izvršenja pokazuje da je Cilj br. 6 potpuno ostvaren.

VII. CILJ BR. 7: JAČANJE INFRASTRUKTURE ANUBIH

1. Unapređenje uslova za rad ANUBiH znači jačanje njene radne infrastrukture. Budući da se u Akademiji svi poslovi koji nemaju stalni i rutinski karakter vode kao projekti, ove aktivnosti se nazivaju infrastrukturnim projektima. Predmet tih projekata je materijalna ili organizaciona infrastruktura. Napori rukovodstva ANUBiH da se unaprijedi sažeti su u Tabeli br. 12 na strani 106 Strategije. U prethodnom periodu Akademija je kod 56 davalaca sredstava aplicirala s 40 infrastrukturnih projekata. Sredstva su odobrena za svega 12 projekata ove vrste. Ovakvo stanje je, uz neizvjesnost finansiranja, zahtijevalo je da se Strategija djelovanja ANUBiH najprije orijentiše na ona pitanja najšire shvaćene infrastrukture kao preduslova za dobijanje sredstava za dalje investicije.

2. Prioritet je dat organizacionoj infrastrukturi. Prva grupa od četiri potcilja bila je usmjerena na usavršavanje znanja, vještina i kompetencija postojećih zaposlenika.* Do kraja 2015. godine sačinjen je pregled potreba u ovome domenu i odlučeno da će se one zadovoljavati shodno mogućnostima Akademije i ponudi na tržištu permanentnog obrazovanja. Time je zadovoljen prvi indikator ostvarenja ovih ciljeva.** Od tada je 10 zaposlenika Sekretarijata učestvovalo na 93 domaća seminara posvećena prvenstveno radnim odnosima, računovodstvu i finansijama te javnim nabavkama.

Usavršavanje za potrebe međunarodne saradnje, istraživačkih projekata sa stranim partnerima i bibliotekarstva odvijalo se u najprije u državi. Formirana je grupa za rad na pripremi i administrativnom vođenju projekata za međunarodne fondove. Proširenju vještina ovoga tima pomogla je domaća konsultantska firma specijalizirana za projekte EU. Na kraju, ANUBiH je u radni odnos primila saradnicu koja je prethodno radila u Ministarstvu civilnih poslova BiH upravo na međunarodnim projektima. Dodatno usavršavanje obavljeno je u inostranstvu. Dvije zaposlenice Sekretarijata su u dva navrata, 2017. i 2018. godine, boravile

* Str. 149. i 156. Strategije djelovanja ANUBiH

** Str. 157. Strategije djelovanja ANUBiH

na sedmodnevnoj Ljetnoj školi Turske akademije nauka u Ankari. Rukovodilac Biblioteke ANUBiH je 2015, 2016. i 2018. godine učestvovala na kursovima koje je u Sloveniji organizirao COBISS. Za sekretarku Sekretarijata i rukovodioca Biblioteke je 2019. godine organiziran studijski boravak u HAZU. Ovim aktivnostima su prva tri indikatora potpuno materijalizirana. O ostvarenju učešća na konkursima za međunarodne projekte govoreno je u odgovarajućem dijelu Izvještaja. Ovdje je dovoljno konstatovati da je i četvrti indikator zadovoljen.

3. S obzirom na predviđeno povećanje naučnog i umjetničkog rada, Biblioteci i Arhivu ANUBiH je posvećena posebna pažnja. Potciljevi za Biblioteku su bili: uređenje čitaonice, rast knjižnog fonda, povećanje broja unosa u COBISS sistem i njeno otvaranje za stručnu javnost. Indikator je bio donošenje plana razvoja Biblioteke, a on je ostvaren u godišnjim i trogodišnjim planovima ANUBiH. Rezultati su: intenziviranje rada Odbora za biblioteku i dokumentaciju, zapošljavanje jedne saradnice u Biblioteci, godišnje alociranje oko 5.000 KM za nabavku novih knjiga, unošenje u COBISS oko 700 novih naslova godišnje, sklapanje i sa promjenjivim intenzitetom ostvarivanje sporazuma sa „University Pressom“ o razmjeni izdanja radi distribucije naših publikacija u najveće biblioteke svijeta, te obezbjeđenje 58.000 KM za temeljitu rekonstrukciju čitaonica i sreden arhiv Izdavačke djelatnosti.

Potcilj za Arhiv Akademije je isti kao i za Biblioteku: donošenje godišnjih, trogodišnjih i šestogodišnjih planova u određenim rokovima. Nakon što je Izvršni odbor razmotrio mogućnosti finansiranja i sagledavanja potrebnih poslova na Izvršnom odboru, pristupilo se njihovoj realizaciji. Za reorganizaciju poslovanja Arhiva dobijena je stručna pomoć Arhiva BiH. Donesena su dva akta kojima je poslovanje Arhiva povezano sa načinom vođenja i brojevima dokumenata u Protokolu Akademije. Privremene prostorije Arhiva su uređene da odgovaraju namjeni, a planirano je preseljenje Arhiva u zgradu „stare Skupštine“ nakon što se završi njena rekonstrukcija. Paralelno sa organizacionim i materijalnim sređivanjem stanja, proširene su i aktivnosti Arhiva. On je odigrao važnu ulogu u prikupljanju naše građe i čuvanju drugih materijala prikupljenih za izložbu jugoslovenske arhitekture u Muzeju moderne umjetnosti u Njujorku 2018. godine pod nazivom *Towards a Concrete Uthopia: Architecture in Yugoslavia 1948–1980*. Arhivski fundus proširen je od ratnog požara sačuvanim dijelovima ostavštine akademika Živorada Jankovića za čiji legat je zaslužan gospodin Mirza Huntić. Ostavštinu akademika Juraja Neidhardtta koja se nalazi u Arhivu ANUBiH u protekle dvije godine sortirala je i uredila gospođa Tatjana Neidhardt.

Treća grupa potciljeva se odnosila na ravnomjerno obezbjeđenje prostornih uslova za nesmetan rad svih organizacionih jedinica Akademije. Ovdje je također izrada plana postavljena kao indikator. Njegova realizacija izvršena je godišnjim i trogodišnjim planovima ANUBiH. Krov je popravljen zahvaljući donaciji Općine Stari Grad, treći i četvrti sprat zgrade Akademije su uređeni, a prozori promijenjeni. Najveća pojedinačna investicija ove vrste je kupovina nove kotlovnice

čija snaga odgovara kvadraturi zgrade ANUBiH. Ukupan rezultat ovih aktivnosti je da sva odjeljenja, centri, redakcije i službe Sekretarijata danas imaju svoje prostorije opremljene i podobne za normalan rad. Istovremeno sa spomenutim poslovima tekla je rekonstrukcija informacionog sistema Akademije. Razvedena je nova mreža, nabavljen server, računarska i druga oprema, potreban *software*, te iznova dizajnirana web stranica. Održavanje ovog sistema je silom prilika povjerenost stručnjacima izvan Akademije.

4. Rezultat izloženih napora je da infrastruktura Akademije odgovara njenim sadašnjim radnim potrebama. Cilj br. 7 je ostvaren. Ova konstatacija ne znači da je posao na unapređivanju uslova rada završen.

VIII. CILJ BR. 8: INTENZIVIRANJE I OPTIMALNO ISKORIŠTAVANJE MEĐUNARODNE SARADNJE

1. U globalizovanom svijetu nauka i umjetnost moraju imati isti karakter. Zbog toga je međunarodna saradnja bitna komponenta svih aktivnosti ANUBiH. Ova hipoteza je dokazana i za period 2008–2014. godine.* U skladu sa utvrđenim stanjem postavljeno je devet potciljeva i 11 indikatora za mjerenje uspješnosti njihovog ostvarivanja.** Razmotrićemo njihovu realizaciju prema pojedinim oblastima.

2. Prvi potcilj u ovoj oblasti i prvi indikator odnosili su se na osiguranje stalnih i izvjesnih sredstava za finansiranje međunarodnih aktivnosti Akademije. Oni su ostvareni na dva načina. Redovna sredstva za ovu namjenu su osigurana kroz godišnje i trogodišnje planove rada, ali pretežno na teret opštih sredstava Akademije. Zahtjevi koji su redovno upućivani Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke su bili uspješni samo u 2018. i 2020. godini, kada su za ove namjene dobiveni grantovi od po 20.000 KM. Međunarodna saradnja u naučnim projektima je ostvarena na teret njihovih sredstava. Dakle, uz određene materijalne žrtve, Akademija je ostvarila ciljeve Strategije u ovom domenu.

Druga grupa nižih ciljeva i indikatora odnosi se na subjekte odlučivanja i izvršavanja odluka o međunarodnoj saradnji. Unutar ANUBiH Izvršni odbor je bio i ostao najaktivniji faktor međunarodne saradnje. U posmatranom periodu inostranim akademijama upućeno je ukupno šest prijedloga za konkretne oblike saradnje. Da bi se naglasio značaj internacionalizacije djelovanja, Odbor za međunarodnu saradnju Predsjedništva ANUBiH 2018. godine usvaja orijentacioni Plan aktivnosti Akademije u međunarodnoj saradnji. Pored toga, Odbor povremeno poziva eminentne strance da održe javna predavanja u Akademiji i kontaktira pojedine nosioce javnih funkcija u državi. Za sada se može konstatovati da je ovo tijelo počelo da ostvaruje ulogu određenu Strategijom i dokumentima koji

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 109-113.

** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 149 i 157.

uređuju rad Odbora. Značajno je da su neki indikatori realizovani i djelovanjem ovog tijela.

3. Treća grupa potciljeva i indikatora posvećena je bilateralnoj i multilateralnoj saradnji. Osnovu bilateralne saradnje čine sporazumi. Među njima dominiraju oni koji su zaključeni između naše i drugih državnih akademija. Godine 2014. je bilo potpisano šest međunarodnih sporazuma. U periodu važenja Strategije potpisani su novi sporazumi s akademijama nauka i umjetnosti Austrije, Turske i Bugarske. Sporazumi sa SAZU, CANU i OEAW su obnovljeni, a tri nova sporazuma su potpisana s različitim međunarodnim organizacijama. Ukupan broj bilateralnih sporazuma je povećan za polovinu, pa se ovaj potcilj i za njega vezani indikatori mogu smatrati ostvarenim.* Isto se može reći i za naše tri inicijative za konzorcijalno učešće u konkursima za međunarodne projekte. Na osnovu međunarodnih sporazuma u okviru bilateralne saradnje zabilježeno je ukupno 47 aktivnosti (posjete, predavanja, učešće na naučnim manifestacijama itd.).

Saradnja s međunarodnim organizacijama također počiva na sporazumima, s tim da su oni po suštini organizacioni, a po broju učesnika višestrani. ANUBiH je članica osam međunarodnih organizacija u čiji sastav poglavito ulaze državne akademije. Izvršni odbor redovno analizira rad multilateralnih organizacija i naše učešće u njima. Iz toga se mogu izvući dva osnovna zaključka: članstvo Akademije u ovim organizacijama je nužno i ANUBiH treba da preuzme aktivniju ulogu u izborima za tijela tih organizacija, kako bi mogla uticati na njihov rad. Da bi se to ostvarilo, ANUBiH je tri puta kandidovala svoje članove za upravne odbore tih organizacija. Pored navedenog, Akademija se nekoliko puta obraćala različitim međunarodnim organizacijama za tehničku saradnju u vezi sa realizacijom svojih naučnih i infrastrukturnih projekata. Jedina pozitivna reakcija je došla od TAIEX-a, sa kojim je održan skup o energetici.

Multilateralna saradnja ima još jedan vid. To su „procesi“, odnosno višestrane i po pravilu trajnije međunarodne inicijative za poboljšanje naučne saradnje među državama. Za nas je u tom domenu najvažniji Zapadnobalkanski proces ili WBP, kome je ANUBiH dala vidljiv doprinos. Na osnovu svega ne začuđuje podatak da je u okviru međunarodne saradnje zabilježeno ukupno 50 aktivnosti naše institucije.

Potciljevi i indikatori za ovaj aspekt međunarodne saradnje su ostvareni.

4. U četvrtu grupu spadaju zadaci i indikatori njihovog ostvarivanja u domenu saradnje sa državnim organima u Bosni i Hercegovini i sa predstavnicima stranih država u našoj zemlji. Jedan od potciljeva Strategije je bilo redovno kontaktiranje s Ministarstvom civilnih poslova BiH radi uključivanja Akademije u međunarodne aktivnosti koje se tiču naučne saradnje i grantova za tu namjenu.** Razgovori

* Na str. 158. Strategije se potkrala greška. Navedeno je da je broj bilateralnih sporazuma 2014. godine bio 9.

** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 158.

vođeni 2017. godine su usprkos razumijevanju ostali bez rezultata. Zbog toga je rukovodstvo ANUBiH moralo da ostvari brojne kontakte s drugim državnim organima nadležnim za nauku. Za pet i po godina održano je preko 60 sastanaka posvećenih pretežno ovoj grupi aktivnosti.

Strategija je zahtijevala se proširi krug stranih diplomatskih predstavništava sa kojima ANUBiH kontaktira u vršenju svoje radne i reprezentativne funkcije. Indikatori su bili posjete najmanje tri strana ambasadora Akademiji i njihovo prihvaćanje da održe javna predavanja u našoj instituciji. Taj zahtjev je uvažen i kod donošenja standarda ANUBiH za javna predavanja generalno. Kvantitativni pokazatelji ostvarivanja ovog potcilja i njegovih indikatora su: 25 zvaničnih posjeta stranih ambasadora Akademiji ili u prosjeku pet godišnje. Pored toga, strani ambasadori su održali i tri javna predavanja.

Akademija je i u ovom podsegmentu potpuno ispunila svoje strateške ciljeve.

5. Generalni zaključak je da je Akademija u domenu međunarodne saradnje ostvarila sve potciljeve i sam glavni cilj Strategije.

IX. CILJ BR. 9: SISTEMSKO I TRAJNO OTVARANJE AKADEMIJE PREMA DRŽAVNIM ORGANIMA, DRUŠTVENIM ORGANIZACIJAMA I MEDIJIMA

1. U Strategiji djelovanja ANUBiH se cilj br. 9 definiše i kao „ubrzano otvaranje ANUBiH prema društvu“.* Ovaj cilj traži od Akademije da se fokusira na najvažnije probleme društvenog razvoja Bosne i Hercegovine i da bude aktivan činilac u davanju naučno zasnovanih odgovora na pitanja koja se otvaraju ovim procesima.** U tom kontekstu odnosi s državnim i organima lokalne samouprave, društvenim organizacijama i medijima samo su instrument za ostvarivanje glavnog zadatka: pozicioniranja Akademije kao nezaobilaznog partnera svih učesnika u procesima nauke i kulture. Potciljevi i indikatori postavljeni su u skladu sa iznesenim konceptom.*** Iako je naveden na kraju, jasno je da ovaj cilj direktno služi ostvarivanju primarnog zadatka Strategije – očuvanju Akademije kao najviše naučne i umjetničke institucije bosanskohercegovačkog društva. Upravo zbog toga se ova materija u dva izvještaja o mandatu aktualnog rukovodstva Akademije nalazi pod naslovom „Položaj ANUBiH u bosanskohercegovačkom društvu“.

Struktura potciljeva i indikatora dozvoljava da se rezultati ostvarivanja Strategije svrstaju u četiri podgrupe. To su: aktivnosti unutar ANUBiH, odnosi sa državnim i organima lokalne samouprave, povezivanje sa institucijama sistema nauke u Bosni i Hercegovini i na kraju – odnosi sa medijima.

* Uporediti str. 149. i 159. Strategije djelovanja ANUBiH.

** Vidjeti str. 149-150. Strategije djelovanja ANUBiH.

*** Strategija djelovanja ANUBiH, str. 159-160.

2. Uz Izvršni odbor, odjeljenja* su bila i jesu glavni inicijatori i najvažniji nosioci aktivnosti povezivanja Akademije sa ostalim segmentima i institucijama bosanskohercegovačkog društva. U analiziranom periodu odjeljenja su održala ukupno 312 sjednica. U prosjeku to znači da je godišnje održano 56, a mjesečno 5 sjednica. Od 2019. godine raste broj elektronskih sjednica odjeljenja, što je pomoglo da Akademija i u periodu restrikcija kretanja uzrokovanih pandemijom COVID-19 ostane radno aktivna. Sve sjednice su bile barem dijelom posvećene najvažnijim društvenim pitanjima. Indikatori zato insistiraju na sjednicama odjeljenja koje su raspravljale o utvrđivanju najvažnijih pitanja rada odjeljenja.** Praćenje ostvarivanja Strategije je pokazalo da se takva diskusija organizira najmanje dva puta godišnje i da je vezana za planiranje i ocjenu izvršenja planova. Ovakav pristup odjeljenja je rezultirao brojem od 69 najvažnijih društvenih pitanja koja su uvrštena u planove rada ANUBiH. Dovoljno podataka o realizaciji planova nalazi se u izvještajima o radu ANUBiH i u elaboraciji ostvarenja Cilja 4. ove Strategije. Potciljevi koji se tiču društvene aktivnosti odjeljenja su ostvareni.

Planirani angažman i projicirana društvena uloga Akademije zahtijevali su da se u indikatore ostvarivanja Strategije uvrsti i izrada dokumenta o zauzimanju javnih stavova ANUBiH. Nakon analize potrebe donošenja posebnih standarda, Izvršni odbor je zaključio da se u danim društvenim uslovima njegovi ciljevi mogu ostvariti i u okviru postojeće regulative nadležnosti i postupaka u ANU-BiH. Ispravnost ovakvog stava potvrđuje ukupno šest javnih saopštenja koja je Akademija preko medija učinila dostupnim široj javnosti. Zavisno od materije i važnosti, kreatori ovih saopštenja su bili su bili: Predsjedništvo, odjeljenja i pojedini odbori. Indikatori, dakle, potvrđuju da je ovaj potcilj ostvaren.

Unutar ANUBiH su kao potciljevi i kao indikatori postavljene dvije aktivnosti koje se tiču intenzivnog otvaranja prema javnosti. Prva je povećanje sredstava za Biblioteku i njeno otvaranje za stručnu javnost, a druga uređenje web stranice. Njihovo ispunjenje je konstatovano u sklopu analize ostvarenja Cilja 7: „Jačanje infrastrukture ANUBiH“***

3. Saradnja sa državnim organima svih nivoa vlasti i jedinica lokalne samouprave dio je šireg otvaranja Akademije prema društvu. Dio tog procesa koji se odnosi na juridičko prihvatanje ANUBiH kao institucije Države BiH i na njeno finansiranje već smo obradili u odgovarajućim dijelovima ovog izvještaja. Odnosi sa državnim organima u ostalim oblastima izraženi su kroz potciljeve: isključivanje politizacije pri obradi najvažnijih društvenih pitanja, jasno iznošenje stavova Akademije o njima i saradnja sa državnim organima u materiji od interesa za nauku i kulturu. Stanje ovih odnosa je detaljno analizirano u dva mandatna izvještaja o radu

* O radu odjeljenja u periodu 2008–2014. godine vidjeti Strategiju djelovanja ANUBiH, str. 78-86.

** Vidjeti str. 160 Strategije djelovanja ANUBiH.

*** Vidjeti tačku 3. odsjeka VII. ovog izvještaja.

Akademije. Numerički podaci biće izneseni i komentarisani naknadno. Zbog toga ćemo se ovdje zadržati samo na najvažnijim rezultatima.

ANUBiH je ostvarila ravnomjerne kontakte sa svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Od organa države Bosne i Hercegovine najintenzivnija saradnja je bila sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH i Ministrom civilnih poslova u ranijem sastavu Vijeća ministara. Novi kvalitet ovoj grupi odnosa daje pokroviteljstvo predsjedavajućeg Predsjedništva BiH g. Džaferovića nad našim projektom Geoportal – ELIS koji vodi akademkinja Hukić. Akademija je, dalje, ostvarila plodnu saradnju sa Vladom i premijerom entiteta Federacija BiH i sa Federalnim ministarstvom nauke i obrazovanja. Ona se naročito očitovala u angažiranju ANUBiH na izradi projekta od interesa za navedene organe. Interakcija sa Federalnim Ministarstvom kulture i sporta je također postojala, ali su rezultati ovih kontakata bili slabiji. Nažalost, pokušaji kontakata sa organima entiteta Republika Srpska su ostajali bez odgovora. Napokon, redovna, intenzivna i uspješna saradnja je uspostavljena sa svim organima Kantona Sarajevo u čiju nadležnost spadaju pitanja kojima se Akademija bavi. U Tuzlanskom kantonu stalni kontakti postoje samo sa Ministarstvom finansija. Ovi podaci upućuju na potrebu intenziviranja saradnje s ostalim kantonima.

Sistematska saradnja s jedinicama lokalne samouprave postoji s nekoliko opština, i to pretežno u Kantonu Sarajevo. Među njima se ističu opštine Stari Grad i Centar. Predmet saradnje s ovim opštinama, ali povremeno i s drugim jedinicama lokalne samouprave, jest sufinansiranje infrastrukture Akademije, istraživačkih projekata, naučnih manifestacija, publikacija i pojedinih aktivnosti međunarodne saradnje. Ciljevi Strategije su ispunjeni, ali je očigledno da se saradnja sa jedinicama lokalne samouprave može dalje proširivati.

4. U Strategiji se termin „društvena organizacija“ koristi kao generički socio-politički naziv. On obuhvata različite vrste subjekata, koje nisu dio državnog aparata, ali obavljaju društvene službe u široko shvaćenom opštem interesu. To im daje položaj nevladinih organizacija. Pravni status ovakvih lica može biti različit. Ograničili smo ga na javne i privatne ustanove i udruženja građana.

U prvu grupu ovih subjekata spadaju „akademije u BiH koje su fokusirane na pitanja od značaja prvenstveno za jedan narod“.* Kao potcilj je postavljeno praćenje njihovih aktivnosti, ali posebni indikatori nisu postavljeni. Odgovarajuće web stranice su pregledane kada se za to ukazala potreba. Pokušaj konzorcijskog nastupa tri akademije i dva instituta iz oba entiteta u projektu „Optimizacija efekata integracije Bosne i Hercegovine u EU – CGE model“ je zbog nastojanja politizacije propao u samom početku.

Drugu i najvažniju skupinu subjekata ove skupine čine univerziteti. Podcilj uspostavljanja saradnje putem sastanaka sa rektorima neposredno i preko Rektorske konferencije BiH/Rektorskog zbora BiH koji bi bili posvećeni

* Strategija djelovanja ANUBiH, str. 159.

prvenstveno pitanjima nauke imao je samo jedan indikator: najmanje šest poziva javnim univerzitetima na sastanke u toku tri godine, ili po analogiji 12 u cijelom periodu važenja Strategije. Da bi se ovaj zadatak Strategije ispunio, ANUBiH je još 2015. godine donijela Platformu za saradnju sa univerzitetima i Bosni i Hercegovini. Na njenoj osnovi održano je ukupno 25 sastanaka sa svim javnim univerzitetima u BiH, osim Univerziteta Istočno Sarajevo. Odlukom Rektorske konferencije BiH / Rektorskog zbora BiH od 9. 11. 2017. godine ANUBiH je uključena u redovni rad ovoga skupa kada su na dnevnom redu pitanja nauke, ali bez prava glasa. Do pisanja ovog Izvještaja predsjednik ANUBiH je prisustvovao na ukupno 16 sastanaka ovog tijela. Od privatnih univerziteta saradnja je uspostavljena sa SSST i Američkim univerzitetom u BiH.

S institutima je potpisan jedan sporazum o saradnji. Kooperacija se u većini slučajeva odvijala kroz radne sastanke i zaključivanje ugovora o konkretnim projektima. U toj aktivnosti donedavno je prednjačio Institut za jezik u Sarajevu koji s Akademijom radi na projektima OLA i BLA. Nakon početka pandemije COVID-19 krug instituta i stručnih ustanova s kojima ANUBiH saraduje se znatno proširio. Značajno je da je projekt Geoportal ELIS doveo do naglog povećanja broja privrednih subjekata s kojima ANUBiH saraduje na projektima. Pandan institutima koji se bave egzaktnim naukama u umjetnosti je Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine. Saradnja ANUBiH s ovom institucijom zasnovana je na sporazumu. Na toj osnovi je, između ostalog, omogućena razmjena izložbi likovnih umjetnika – članova ANUBiH i MANU.

Četvrtu veliku skupinu subjekata s kojima se sistematski saradivalo čine instituti i udruženja građana osnovani radi ostvarivanja opštih ili parcijalnih interesa i ciljeva u nauci. Radni kontakti su uspostavljeni s osam udruženja. Sporazumi o saradnji su potpisani s njih četiri (CIGRE, Centar za mir, Centar za javno pravo i HLAFF).

Napokon, regulisanje davanja pokroviteljstva ANUBiH različitim naučnim i umjetničkim aktivnostima stvorilo je još jedan kanal djelovanja ANUBiH prema društvu. Njegovu uspješnost potvrđuje gotovo dvostruko veći broj pokroviteljstava u drugom u odnosu na prvi mandat sadašnjeg rukovodstva ANUBiH.

5. Odnosi ANUBiH sa medijima su ključni kanal za obavještanje najšire javnosti o radu i rezultatima naše institucije. Na toj osnovi je u Strategiju ušao podcilj: „sistematska komunikacija sa medijima u vezi s radom ANUBiH, uz davanje odgovora na sva pitanja javnosti“. Indikator „susretljivosti“ nije kvantificiran, ali brojke pokazuju da su članovi, tijela i organi Akademije djelovali proaktivno i odgovorili na sva pitanja koja su bila postavljena. S nekim medijskim „kućama“, *Oslobodjenjem* i FTV naprimjer, uspostavljeni su trajni odnosi saradnje.

6. Kvantitativni prikaz svih odnosa u koje je Akademija stupala radi ostvarivanja dvosmjerne komunikacije sa bosanskohercegovačkim društvom zasniva se na zvaničnim zabilježenim kontaktima. On je mjerljiv dokaz uspješnog ostvarivanja glavnog cilja br. 9 i potciljeva kojima se on manifestuje. Radi sagledavanja

dinamike ostvarivanja ovog cilja, podatke ćemo dati odvojeno za prvi i drugi mandat trenutnog rukovodstva ANUBiH. Pri konačnoj ocjeni ostvarivanja ovog cilja treba imati na umu i brojne oficijelne kontakte koji su se odvijali od jula do kraja 2020. godine.

Tabela 5. Kvantitativni pregled kontakata ANUBiH sa subjektima u BiH

R.br.	Period/ Ukupno	Državni organi	Organi lokalne samouprave	Univerziteti i RK BiH / RZ BiH	Druge naučne i privredne organizacije	Mediji	Pokroviteljstva	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Juni 2014. – 2017.	27	7	6	15	24	5	84
2.	Juni 2017. – 2020.	62	6	29	28	46	14	185
3.	Ukupno	89	13	35	43	70	19	268

Prvi zaključak iz prethodne tabele je da je ANUBiH sa subjektima iz okruženja u prosjeku imala 48,7 oficijelnih kontakata godišnje, ili 4 mjesečno, odnosno jedan sedmično. U mjesecima julu i augustu aktivnosti vezane za pandemiju COVID-19 povećale su navedene prosječne cifre. Drugo, ako se izuzmu kontakti s medijima koji prate sve aktivnosti Akademije, ona najčešće kontaktira sa državnim organima svih nivoa vlasti. Nakon juna 2020. godine su i inače dobre komunikacije sa članovima Predsjedništva BiH pojačane. Priprema budžeta je dovela do iste tendencije u kontaktima sa Vladom Kantona Sarajevo. Treće, grupacija „naučne i privredne organizacije“ je po učestalosti kontakata na drugom mjestu. S obzirom na generički karakter i brojnost subjekata svrstanih u tu skupinu, njeno mjesto suštinski pripada univerzitetima, direktno i preko Rektorske konferencije BiH. I četvrto, odnosi sa medijima se mogu označiti kao brojni i izvrsni.

7. Na osnovu svega izloženog nameće se konačna ocjena o punom ostvarivanju devetog generalnog cilja Strategije. ANUBiH se radno i reprezentativno uklopila u bosanskohercegovačko društvo, njegove najšire shvaćene institucije i sistem nauke. Zaključak, nažalost, nije u potpunosti tačan za dio društva i državne organizacije u entitetu Republika Srpska.

X. OSTVARENJE VIZIJE ANUBIH 2020.

1. Stvaranje i oživotvorenje svake strategije, pa i ANUBiH, nije samo sebi svrha. Cilj je na osnovu postojećeg stanja odrediti mjere koje će na kraju perioda ostvarenja strategije dovesti do novog, željenog stanja i položaja institucije. Zbog toga

je „Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godine“ definisala viziju kojoj ovaj dokument služi.*

Ostvarivanje pojedinih ciljeva i vizije ANUBiH u 2020. godine kao njihove rezultante zavisi od interakcije niza faktora. Akademija kontroliše unutrašnje faktore. Nad nizom spoljnih uticaja, pogotovo onih iz političke sfere i onih koji generalno određuju odnos države Bosne i Hercegovine, ANUBiH ili nema nikakvu kontrolu ili na njih ima samo djelomičan uticaj. Takvo stanje vidljivo je iz analize ostvarivanja pojedinih ciljeva. Ono se odražava i na oživotvorenje pojedinih elemenata i na cjelovitu viziju Akademije u 2020. godini.

2. Analiza ostvarivanja glavnih ciljeva, čije ispunjenje dominantno zavisi od odluka i aktivnosti Akademije, pokazuje da su oni potpuno ispunjeni i da je vizija ANUBiH krajem 2020. godine u tom dijelu ostvarena. To su:

- a) očuvanje ANUBiH u statusu koji joj je određen Zakonom o osnivanju ANUBiH i Ustavom BiH, učvršćivanje pravnog položaja u administrativnom dijelu državnog aparata svih nivoa vlasti, osim u Ministarstvu pravde BiH i upravnoj strukturi entiteta Republika Srpska;
- b) autonomnost;
- c) stvarana reprezentativnost unutar države BiH i u međunarodnim odnosima;
- d) otvorenost prema svim dijelovima države BiH i njihovim organima, prema organizacijama koje se bave naučnom i umjetničkom djelatnošću, medijima i prema cjelokupnom bosanskohercegovačkom društvu;
- e) okupljanje vrhunskih kadrova Bosne i Hercegovine u Akademiji i u njenim radnim tijelima i
- f) davanje punog doprinosa unapređenju nauke i umjetnosti, naročito u pitanjima koja izražavaju vitalni interes cjelokupnog bosanskohercegovačkog društva.

3. Ocjena realizacije glavnih ciljeva i vizije ANUBiH iz Strategije, koji u cjelini ili dijelom zavise od drugih subjekata, zahtijeva nijansiran pristup. Pozitivan uticaj na postizanje ciljeva i oživotvorenje vizije postojao je u sljedećim pitanjima:

- a) prihvaćanje Akademije kao najviše državne institucije u dijelu administracije svih nivoa vlasti;
- b) postepeno povećanje finansiranja ANUBiH iz budžeta Kantona Sarajevo;
- c) radno povezivanje Akademije sa državnim organima, javnim i privatnim ustanovama, nevladinim sektorom i privrednim subjektima;
- d) spremnost vrhunskih naučnih kadrova iz cijele Bosne i Hercegovine da saraduju s ANUBiH;
- e) relativno stabilno finansiranje naučnih i umjetničkih istraživačkih projekata, manifestacija i publikacija na javnim pozivima, konkursima i putem grantova i
- f) bilateralna i multilateralna međunarodna saradnja.

* Vidjeti Strategiju djelovanja ANUBiH, str. 161.

4. Faktori koje dominantno kontrolišu druga lica negativno su se odrazili na ostvarivanje ciljeva, pa time i vizije ANUBiH 2020. godine u sljedećim oblastima:

- a) druga, a eventualno i treća po redu, odluka Suda BiH kojom se priznaje pravo ANUBiH na upis u Registar subjekata koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine;
- b) upis ANUBiH u Registar subjekata koje osnivaju institucije Bosne i Hercegovine, koji treba da provede Ministarstvo pravde BiH;
- c) donošenje odluka nadležnih organa države Bosne i Hercegovine da ANUBiH, kao državnu instituciju, finansiraju iz budžeta Bosne i Hercegovine;
- d) značajno povećanje sredstava koja ANUBiH dobija od raznih nivoa vlasti za finansiranje naučnoistraživačkog i umjetničkog rada, sufinansiranje autorskih honorara i omogućavanje Akademiji da barem jednim dijelom odlučuje o usmjeravanju ovih sredstava na raspoložive projekte;
- e) ravnomjerno djelovanje ANUBiH na području cijele države Bosne i Hercegovine.

5. Prethodno ispitivanje materijalizacije pojedinih elemenata vizije pokazuje da su ostvareni oni na koje je ANUBiH mogla uticati samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima spremnim da djeluju radi ostvarivanja opštih društvenih i državnih interesa u domenu nauke i umjetnosti. Od elemenata vizije ANUBiH 2020. godine koji se odnose na njeno pravno, budžetsko i političko priznanje kao najviše naučne i umjetničke institucije na teritoriji cijele države BiH, neki nisu ostvareni, dok se za druge mogu osnovano utvrditi teškoće u njihovom ostvarenju. U tom dijelu se može reći da ni ciljevi Strategije, ni vizija ANUBiH nisu ostvareni.

XI. ZAKLJUČCI

1. Od devet osnovnih ciljeva, šest ih je ispunjeno u cjelini. To su ciljevi broj: 1 (očuvanje ANUBiH), 4 (očuvanje članstva), 5 (jačanje radnog kapaciteta), 6 (sistematsko planiranje rada), 7 (jačanje infrastrukture) i 8 (međunarodna saradnja).
2. Djelomično su ispunjena tri osnovna cilja: 2 (postizanje punog pravnog priznanja), 3 (stabilno finansiranje iz budžeta Kantona Sarajevo) i 9 (sistematsko otvaranje akademije prema državnim organima i drugim subjektima).
3. Ne postoji glavni cilj koji je ostao potpuno neispunjen. Mada nejednako i ne uvijek na planirani način, Strategija djelovanja ANUBiH je barem djelomično ostvarena u svim segmentima.
4. Izvršenje Strategije djelovanja ANUBiH se može smatrati uspješnim.
5. Ostvarivanje vizije ANUBiH 2020. godine prati ostvarivanje glavnih i podciljeva Strategija.

6. Željeni elementi vizije ANUBiH na kraju perioda važenja Strategije nisu ostvareni samo u onim elementima čije je ispunjenje dominantno vezano za političke stavove organa sva tri nivoa vlasti u BiH.
7. Dokument „Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015–2020. godina“ je uspješno ostvaren.

Akademik Miloš Trifković
predsjednik ANUBiH
(u mandatu 2014–2021)

PREGLED AKTIVNOSTI U ANUBIH

Krajem 2019. godine svijet je postao svjestan postojanja novog virusa iz porodice Coronaviridae i specifične bolesti – COVID-19 koju on uzrokuje. Za manje od tri mjeseca ovaj virus i posljedice njegovog djelovanja postali su globalni problem. Svjetska zdravstvena organizacija je 11. 3. 2020. godine proglasila pandemiju COVID-19. Pandemija je uticala na rad i aktivnosti Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine bila je jedna od prvih institucija sistema nauke koja je reagovala na izbijanje pandemije kroz pokretanje istraživačkih projekata za njeno sprečavanje i ublažavanje posljedica na bosanskohercegovačko društvo.

Najznačajnije aktivnosti ostvarene u 2020. godini su:

PROJEKTI

ANUBiH sve svoje aktivnosti organizuje i vodi kao projekte. Zbog predmeta i načina izvršavanja pojedinih projektnih aktivnosti, oni su podijeljeni u tri osnovne grupe. Naučnoistraživački projekti su oni u kojima su primijenjene tehnike neposrednog primarnog istraživanja predmeta projekta. U grupu Naučne manifestacije i publikacije spadaju projekti u kojima su korištena primarna ili sekundarna istraživanja članova ANUBiH i drugih lica koja su u njima učestvovala. Infrastrukturni projekti su posvećeni poboljšanju infrastrukture ANUBiH i održavanju njenih sredstava.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

Projekti koji se realiziraju sredstvima resornih ministarstava (dobivenim putem konkursa za naučnoistraživačke projekte ili putem posebne odluke) i donacija kao i projekti u okviru kojih se istraživanje obavlja i ujedno traže sredstva za njihovu realizaciju

1. Sarajevo – grad i regija u vremenu i prostoru 2030.

Drugo izdanje publikacije*, koja je rezultat istraživanja, za potrebe Grada Sarajeva, ANUBiH je štampala u 2020. godini.

Koordinatori projekta: dopisni član Mirko Pejanović, prof. dr. Anto Domazet, prof. dr. Jasmina Osmanković, prof. dr. Elmir Sadiković.

Projekat je sufinansiralo Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

* Pejanović M, Domazet A, Osmanković J, Sadiković E, urednici. Sarajevo grad i regija u vremenu i prostoru-studija. Posebna izdanja knjiga CLXXXIV, Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH knjiga 10. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.

2. *Koliko se poznajemo*

(Sociološko istraživanje međusobnog poznavanja studenata katolika, pravoslavnih i muslimana u BiH kao predunjet za dijalog i izgradnju kulture mira)

Projekat se realizirao u okviru Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH. Prva faza projekta (empirijsko istraživanje – ispitivanje 600 studenata javnih univerziteta/sveučilišta u BiH) provedena je u 2017. godini. Istraživanje je okončano.

U 2020. godini publikacija je pripremljena za štampu i publikovana*.

Koordinatori projekta su: akademik Ivan Cvitković, akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Dino Abazović i Belinda Milanović, MA. Zbog privatnih obaveza, prof. dr. Dino Abazović nije bio u mogućnosti da aktivnosti projekta do kraja realizira, te je umjesto njega, aktivnosti realizirala prof. dr. Zilka Spahić Šiljak.

3. *Pretpostavke i pravci unapređenja kvalitete života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike*

Istraživački tim: akademik Muris Čičić, voditelj projekta, akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, prof. dr. Melika Husić Mehmedović, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Lejla Turulja, mr. sci. Amra Avdagić.

Cilj projekta jeste analiza ukupnog zadovoljstva građana BiH kvalitetom života, te općeg blagostanja, kao i dovođenje rezultata u kontekst emigracijskih aspiracija i želje za napuštanjem zemlje. Pored toga, obzirom na stanje izazvano pandemijom COVID-19, studija adresira i pitanje uticaja pandemije na kvalitet života i opće raspoloženje građana BiH. Studija sadrži analizu stavova građana BiH o nekoliko dimenzija kvaliteta života koja je bazirana na namjenski prikupljenim primarnim podacima iz 2020. godine na uzorku opće populacije BiH te povratnika u BiH (oni koji su živjeli van BiH i vratili se u proteklih 10 godina). Na bazi prikupljenih i analiziranih podataka, te u skladu s literaturom, studija predlaže mjere koje su najčešće relevantne na nižim nivoima vlasti (npr. lokalni ili kantonalni), budući da se temama kvaliteta života i povratka najčešće bave ti nivoi vlasti. Tako da se predlaže tzv. *top-down* pristup u kojem će se mjere spuštati s nacionalnog ili entitetskih nivoa, za unaprijed definisanu i planiranu svrhu, na kantonalni, odnosno lokalni nivo.

U Studiji** koja je rezultat istraživanja prepoznata je važnost posebnog tretmana i kreiranje posebnih mjera kojima će se targetirati mladi kada su u pitanju emigracije. Uslijed permanentne krize u socijalnom i političkom razvoju bosansko-hercegovačkog društva i države, populacija mladih se nalazi u veoma nepovoljnom

* Simović, M, urednik. *Koliko se poznajemo*. Posebna izdanja CXCIV, Odjeljenje društvenih nauka, knjiga 16. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

** Trifković, M, urednik. *Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike*. Posebna izdanja CXCVI, Centar za sistemska istraživanja knjiga 7. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

socijalnom, ekonomskom i psihofizičkom stanju. Zbog toga je kod mladih, više nego kod drugih društvenih skupina, izražena motivacija za emigriranje u evropske države, članice Evropske unije. U Studiji su izdvojene mjere koje se odnose na mlade, kao što su: praksa podrške poduzetništvu mladih, subvencioniranje rješavanja stambenog pitanja mladih, stipendiranje đaka u srednjim školama i studenata na visokoškolskim ustanovama, politike kreditiranja studenata pod povoljnim uslovima.

Druga posebna grupa koja je identificirana kroz ovo istraživanje jesu povratnici. Dat je osvrt na ovu populaciju, kao i na mjere koje treba da dovedu do kreiranja stimulativnog okruženja za zadržavanje povratnika u BiH. Ovdje se izdvajaju mjere kao što su: olakšavanje poslovanja freelancera, obezbjeđivanje preferencijalnih kreditnih linija i davanje poljoprivrednih dobara povratnicima pod koncesiju, uspostava sistema administrativne podrška povratnicima, upravljanje privremenim povratkom te uvođenje viza za digitalne nomade.

Finansiranje ovog projekta odobrila je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

4. Zadržavanje mladih u KS – analiza determinanti i prijedlog strateških mjera

Odgovorni istraživač: akademik Muris Čičić

Članovi istraživačkog tima: prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Lejla Turulja, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, mr. sci. Alina Trkulja i mr. sc Amra Avdagić

Projekat *Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo - analiza determinanti i prijedlog strateških mjera*, finaliziran je sredinom 2020. godine. Prezentacija Studije upriličena je u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 25. 6. 2020. godine

Studiju su predstavili članovi istraživačkog tima: akademik Muris Čičić, prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Lejla Turulja, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, mr. sci. Alina Trkulja

Cilj ove studije je sagledavanje percepcije i ambicija mladih u pogledu napuštanja BiH, fokusirajući se na Kanton Sarajevo. Pored toga, vodeći se dobivenim rezultatima, cilj je kreirati prijedloge potencijalnih političkih rješenja koja bi mogla utjecati na mlade da ostanu u Bosni i Hercegovini i posebno Kantonu Sarajevo. Fokus je stavljen na *push* faktore – one koji su prisutni u matičnoj zemlji, a za koje se pretpostavlja ili pokazuje da značajno utječu na emigracijske aspiracije mladih danas ili su uzrokovali njihovo iseljavanje u prošlosti.

Iako ne postoje precizni statistički podaci o migracijama mladih iz Bosne i Hercegovine posljednjih godina, iz praćenja općih migracijskih trendova i nedavnih studija provedenih na temu migracija u Bosni i Hercegovini, lako

* Trifković M., urednik. Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo: analiza determinanti i prijedlog strateških mjera. Posebna izdanja CLXXXVIII, Centar za sistemska istraživanja 6. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

se može zaključiti da su ovi trendovi alarmantni. To bi moglo imati i dodatni negativni utjecaj na demografske i trendove društvenog i ekonomskog razvoja. Niz studija i istraživanja novijeg datuma potvrđuju da je značajan broj građana napustio BiH, dok mnogi planiraju emigrirati u narednom periodu. I pored toga, ovaj masovni egzodus ne dobiva potrebnu pažnju od strane kreatora politika. Stoga je od posebnog značaja pratiti i analizirati fenomen migracija mladih, kao i njihove migracijske težnje, i razviti odgovarajuće politike za ublažavanje poticajnih (*push*) faktora.

Finansiranje ovog projekta je odobrilo Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

5. *Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS): ekspertni sistem za praćenje i sprečavanje širenja epidemije COVID-19*

Rukovoditeljica projekta: akademkinja Mirsada Hukić

U cilju efikasnog odgovora na pandemiju COVID-19, Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline je pokrenuo projekt „Epidemiološki lokacijski obavještajni sistem (ELIS)“. Primarna namjena ekspertnog lokacijsko-obavještajnog sistema je vremensko i prostorno praćenje epidemije COVID-19, ocjena i unapređenje epidemiološkog nadzora, proučavanje varijabli koje utiču na tok epidemije, proučavanje virusa SARS-CoV-2 i karakteristika bolesti.

ELIS se može koristiti za podršku epidemiolozima, virusolozima, mikrobiolozima, infektolozima, biostatističarima, GIS analitičarima i drugima relevantnim ekspertima u zdravstvu pri obavljanju njihovih zadataka vezanih za epidemiološki nadzor, odnosno nadzor i kontrolu širenja epidemije.

Trajanje projekta je bez vremenskog ograničenja, jer će se, uspostavljeni sistem i baza podataka, nakon prestanka epidemije COVID-19, koristiti za nadzor i kontrolu drugih zaraznih i nezaraznih bolesti.

U prvoj godini rada na projektu ELIS, uz primjenu WebGIS aplikacija sa funkcijama za unos, pohranjivanje, obradu, prezentaciju, te interaktivnu razmjenu podataka sa zdravstvenim bazama podataka i programima za biostatističku i geoprostornu analizu, uspostavljena je moćna baza podataka. Dobiveni rezultati su publikovani i prezentovani na stručnim i naučnim konferencijama, kao i obliku javnih predavanja zdravstvenim profesionalcima i studentima zdravstvenog usmjerenja.

Rezultati projekta su prezentirani: članovima ANUBiH, predsjedniku Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Kriznom štabu Kantona Sarajevo, Kriznom štabu FBiH, Kriznom štabu Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla, doktorima

i studentima medicine, a publikovani su u izdanju Akademije nauka i umjetnosti na bhs jezicima i na engleskom jeziku*.

Projekti proistekli iz ELIS:

- a) *Ekspertni sistem za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja epidemije COVID-19 – ANUBiH Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (Expert System for Monitoring, Prevention and Coordination of Prevention of the Spread of COVID-19 Virus - ANUBiH Epidemic Location-Intelligence Information System)*

Rukovoditeljica projekta: akademkinja Mirsada Hukić

U cilju prevencije SARS-CoV-2 infekcije i COVID-19, preporučeno je da se fizički kontakti smanje na najmanju moguću mjeru, te da se sastanci i kongresi održavaju na nekoj od Internet video platformi.

Projekt *Ekspertni sistem za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja epidemije COVID-19 – ANUBiH Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem* zahtijevao je intenzivnu komunikaciju i razmjenu podataka između različitih institucija, organizaciju sastanaka i edukaciju, tako da se ukazala potreba za hitnom nabavkom audio-video i IT opreme za ANUBiH. Projekt nabavke potrebne opreme je prezentovan Direkciji za europske integracije BiH i odobren u 2020. god. Realizacija se očekuje u prvoj polovini 2021. godine.

- b) *Napredno biostatističko modeliranje u epidemiološki lokacijski-obavještajnom sistemu za praćenje i sprečavanje širenja COVID-19*

Rukovoditeljica projekta: akademkinja Mirsada Hukić

U okviru projekta Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS) nastao je projekt *Napredno biostatističko modeliranje u epidemiološki lokacijski-obavještajnom sistemu za praćenje i sprečavanje širenja COVID-19*.

Cilj projekta je primjeniti napredne biostatističke metode i uvesti dinamičke modele u analizu podataka epidemiološkog nadzora COVID-19 radi praćenja dinamike širenja virusa u populaciji, definisanja vulnerabilnih skupina i predviđanja toka epidemije. Ovo će omogućiti bolje razumijevanje širenja zaraze, informativniju procjenu epidemiološkog stanja i davanje stratificiranih ciljanih preporuka za donošenje odluka o kontrolnim mjerama.

* Trifković M, urednik. „Epidemiološki lokacijsko obavještajni sistem (ELIS): COVID-19 pandemija u Bosni i Hercegovini: mart-juni 2020“. Posebna izdanja CLXXXIX, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH, knjiga 56. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

Trifković M, editor. „Epidemic Location Intelligence System (ELIS)“. Special Editions CXC, Department of Medical Sciences ANUBiH, book 57. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 2020.

Projekt je apliciran na konkurs Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo. Projekt je prihvaćen u 2020. godini, a njegova realizacija će biti završena u prvoj polovini 2021. godine.

6. *Projekat Dr. Stanko Sielski (1891—1958): ljekar, naučnik i humanista*

Voditelj projekta: akademik Husref Tahirović

U Centru za koordinaciju medicinskih istraživanja ANUBiH je i dalje aktivan projekat “Dr. Stanko Sielski (1891–1958): ljekar, naučnik i humanista”, koji je utemeljen 2015. U 2020. godini glavni istraživač i voditelj projekta radio je na skupljanju nedostajuće fotodokumentacije muzejskih predmeta koje je dr. Stanko Sielski sakupio, a zatim poklonio ili prodao muzejima u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Ovi poslovi su isključivo vezani za stručno osoblje muzejskih zaposlenika i njihovo slobodno vrijeme. S obzirom na to da na ovom projektu ne postoje nikakva finansijska sredstva oni to rade besplatno što otežava realizaciju projekta u tom segmentu. U 2020. godini sakupljena je nedostajuća fotodokumentacija muzejskih predmeta dr. Stanka Sielskog koja je pohranjena u muzejima u Travniku i Tuzli. Aktivnosti u smislu finalizacije ovoga projekta nastavit će se i u 2021. godini u skladu sa raspoloživim vremenom voditelja projekta.

7. *Dr. Isak Samokovlija: liječnička biografija i spisateljski rad zdravstveno-prosvjetnog sadržaja*

Voditelj projekta je: akademik Husref Tahirović.

U 2020 godini nastavljene su aktivnosti na ranije započetom naučno istraživačkom projektu *Dr. Isak Samokovlija: liječnička biografija i spisateljski rad zdravstveno-prosvjetnog sadržaja*. Autori tekstova i administrativno tehnički saradnici su u svojim segmentima rada na projektu aktivno radili na finalizaciji tekstova, dodatnim istraživanjima, pripremi i prijavi projekta za finansiranje na javne pozive Fondacije za izdavaštvo i Federalnog ministarstva kulture i sporta, te traženju dodatnih finansijskih sredstava od drugih institucija. U tom smislu voditelj projekta pojedinačno je sa autorima tekstova i administrativno tehničkim saradnicima održao više kraćih sastanaka i povremenih telefonskih razgovora na kojima se uglavnom govorilo o ažuriranju njihovih aktivnosti. Krajem godine dio završenih tekstova je lektorisan od profesionalnog lektora i urađena je profesionalna grafička obrada slika i dokumenta. U toku 2021. godine će se nastaviti daljnje aktivnosti neophodne za finalizaciju projekta.

8. *Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine - EDICIJA*

Voditelj projekta je: akademik Dževad Karahasan

Četvrtim ciklusom projekta EDICIJA – Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine, predviđeno je prevođenje i afirmacija djela: *Izabrana poezija i proza Nikole Šopa*, *Provincija u pozadini* autora Hasana Kikića, *Izabrana poezija Slobodana Blagojevića* i *Brodsko cesta bb*, autorice Medihe Šehidić.

S obzirom na nastale poteškoće sa zdravstvenim stanjem akademika Abdulaha Sidrana, prvoizabranu publikaciju Antologija lirske poezije, članovi Odjeljenja umjetnosti ANUBiH su na redovnoj sjednici zamijenili za publikaciju *Provincija u pozadini*, autora Hasana Kikića.

Tokom 2020. godine intezivno se radilo na pronalasku prevodilaca za publikaciju *Brodsko cesta bb*, nakon čega je prevoditeljica pristupila radu. Također, radilo se na regulaciji autorskih prava za navedene naslove. Odgovorni urednik za *Izabranu poeziju i prozu Nikole Šopa* dopisni član Slobodan Blagojević je radio na selekciji materijala.

Sufinansijeri realizacije IV ciklusa: Ministarstvo civilnih poslova BiH i Opština centar Sarajevo.

9. *Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)*

Projekt OLA zasnovan je 1958. godine U njemu sarađuju najistaknutiji dijalekto-
lozi iz svih slavenskih država i Njemačke. ANUBiH je nosilac projekta OLA od
njegova zasnivanja do danas (s prekidom od 1992. do 2004). U projektu OLA
BiH ima 13 punktova. Aktivnosti u okviru projekta OLA, nakon rata, su započe-
te još 2005. godine, a sufinansiranje je započeto u 2006. godini u okviru Centra
za leksikologiju i leksikografiju.

Aktivnosti unutar projekta OLA tokom 2020. obuhvatale su redovne obaveze
voditelja projekta (dr. Senahid Halilović) i aktivnosti saradnika na ovom projektu
(dr. Mehmed Kardaš i dr. Amela Ljevo-Ovčina).

Rukovodilac projekta OLA ispunio je sve planirane obaveze tokom 2020. go-
dine. Sudjelovao je u diskusiji o problemima u vezi s pripremom pojedinih to-
mova i publikacija u više slavističkih centara i odgovarao na pitanja nacionalnih
komisija u vezi s podacima iz bosanskohercegovačkih govora. Slovačka komisija
OLA tražila je početkom 2020. morfološku provjeru i komentar građe iz pun-
ktova br. 38, 46-51, 57-61 i 66 a koja se odnosi na pitanje br. 2188. Odgovor je
upućen u januaru. Lužickosrpska komisija tražila je u martu 2020. objašnjenje
njima nejasnih oblika iz bosanskohercegovačkih govora u 7. tomu OLA. Odgo-
vor je upućen u istom mjesecu. Uredništvu časopisa *Croatia et Slavica Iader-
tina* (Zadar) u julu 2020. dostavio sam recenziju rukopisa “Общеславянский
лингвистический атлас и компаративистика XXI в. (к 60-летию проекта
1958–2018)”.

Saradnici na projektu sudjelovali su u korespondenciji i dostavljanju građe dru-
gim nacionalnim komisijama.

Ovogodišnje zasjedanje nacionalnih komisija OLA održano je 27. 10. 2020. (onlajn, na platformi Zoom). U radu je sudjelovao dr. Senahid Halilović, predsjednik Bosanskohercegovačke komisije OLA.

10. *Evropski lingvistički atlas (ELA)*

Odgovorni istraživač na projektu je: prof. dr. Senahid Halilović.

Projekat ELA je zasnovan 1970. godine, a ANUBiH je uključena putem Centra za leksikologiju i leksikografiju od 2010. godine.

U projektu učestvuju dijalektolozi iz gotovo svih evropskih država. U okviru ovog projekta BiH ima 7 punktova.

Planirane aktivnosti unutar projekta ELA tokom 2020. djelimično su realizirane. Rukovodilac projekta ELA dr. Senahid Halilović dostavio je podatke koji su traženi od Bosanskohercegovačke komisije i odgovorio na pitanja u vezi s građom iz bosanskohercegovačkih govora. Poljska komisija ELA tražila je podatke o etimologiji pojedinih riječi i stanju ne samo u bosanskohercegovačkim govorima nego i u južnoslavenskom dijalekatskom kontinuumu i južnoslavenskim standardnim jezicima. Odgovor je upućen u januaru.

Planirano radno zasjedanje ELA u Rigi (Latvija) od 17. do 21. juna 2020. nije održano usljed pandemije.

11. *Strategija djelovanja ANUBiH u periodu od 2015. do 2020. godine – analiza ostvarenja za petogodišnji period**

Glavni istraživač na Projektu i urednik dokumenta je akademik Miloš Trifković. Koncem 2014. godine pokrenuto je istraživanje i izrada Projekta, koji je usvojen je na redovnoj Skupštini 2016. godine.

Projektom su definirani osnovni strategijski ciljevi:

- a) očuvanje ANUBiH kao dinamične i nezavisne najviše naučne i umjetničke institucije države Bosne i Hercegovine reprezentativnog i radnog karaktera,
- b) postizanje pravnog priznanja ANUBiH kao institucije države BiH,
- c) kontinuirano povećanje sredstava i stabilnosti finansiranja ANUBiH iz različitih izvora,
- d) očuvanje članstava ANUBiH kao njenog najvažnijeg resursa,
- e) jačanje radnog kapaciteta ANUBiH,
- f) ustrajavanje na sistematskom i realnom planiranju rada Akademije,
- g) jačanje infrastrukture ANUBiH,

* Više o analizi ostvarivanja prikazano je u Izvještaju o projektu: „Praćenje ostvarivanja Strategije djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u prirodu od 2015–2020. godine vidi na strani 63

- h) intenziviranje i optimalno iskorištavanje međunarodne saradnje,
- i) sistematsko i trajno otvaranje Akademije prema državnim organima, društvenim organizacijama i medijima.

Način ostvarivanja Strategije podrazumijeva postupke članova Akademije, organa ANUBiH i cijele Akademije koji su direktno usmjereni na postizanje postavljenih ciljeva. S obzirom da su uslovi rada ANUBiH podložni promjenama, način ostvarivanja Strategije treba shvatiti samo kao generalnu orijentaciju. Upravo zbog toga se metodi implementacije moraju mijenjati. Dosadašnji rezultati Akademije će služiti kao osnova za njen evolutivni razvoj. Zbog toga se moraju prezentirati za pojedine vremenske periode.

Utvrđivanje devet osnovnih principa Strategije rezultat je predmetnog i funkcionalnog pristupa zahtjevima budućeg razvoja Akademije. Ovakav postupak ni u kom slučaju ne znači punu autonomnost svakog principa ni određivanje njihove hijerarhijske važnosti. Zbog toga, svi principi i mjere koje oni diktiraju moraju biti provođeni simultano. Faktičke okolnosti, uključujući i finansijska sredstva, mogu uticati na redoslijed ostvarivanja pojedinih principa.

Indikatori su rezultati aktivnosti primjene Strategije koji se mogu mjeriti. Realizacija Strategije prema indikatorima se pratila na godišnjem nivou.

Peta godina implementacije projekta je 2020. godina. Ona je ujedno i završna godina.

Analiza je urađena za cijeli period i utvrđeni su sljedeći zaključci:

1. Od devet osnovnih ciljeva šest ih je ispunjeno u cjelini. To su ciljevi broj: 1 (očuvanje ANUBiH), 4 (očuvanje članstva), 5 (jačanje radnog kapaciteta), 6 (sistematsko planiranje rada), 7 (jačanje infrastrukture) i 8 (međunarodna saradnja)
2. Djelomično su ispunjena tri odnosna cilja: 2 (postizanje punog pravnog priznanja), 3 (stabilno finansiranje iz budžeta države BiH) i 9 (sistematsko otvaranje akademije prema državnim organima i drugim subjektima).
3. Ne postoji glavni cilj koji je ostao potpuno neispunjen. Mada nejednako i ne uvijek na planirani način, Strategija djelovanja ANUBiH je barem djelomično ostvarena u svim segmentima.
4. Izvršenje Strategije djelovanja ANUBiH se može smatrati uspješnim.
5. Ostvarivanje vizije ANUBiH 2020. g. prati ostvarivanje glavnih i potciljeva Strategija.
6. Željeni elementi vizije ANUBiH na kraju perioda važenja Strategije nisu ostvareni samo u onom elementima čije je ispunjenje dominantno vezano za političke stavove organa sva tri nivoa vlasti u BiH.
7. Dokument *Strategija djelovanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u periodu 2015—2020. godina* je uspješno ostvaren.

12. *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini*

Rukovodilac projekta je: akademik Miloš Trifković.

Projekat Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini se realizira u okviru Centra za systemska istraživanja ANUBiH. Istraživanje je započeto koncem 2017. godine. Predmet istraživanja je sistem nauke u cijeloj BiH. On obuhvata pravnu regulativu, postojeće subjekte, nezavisno od njihovog statusa, strukturu stalno i povremeno zaposlenih prema naučnim zvanjima i starosnoj dobi, opremljenost postojećih institucija, njihove godišnje budžete, ukupan prihod i procenite BDP-a koji se za nauku izdvajaju kroz budžete i troškove privrednih subjekata.

Završna godina istraživanja na ovom projektu je 2019/2020. godina.

U Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 23. 6. 2020. godine, održan je Okrugli sto na temu *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*.

Okrugli sto *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*, završnica je trogodišnjeg rada na istraživačkom projektu *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini*.

Rezultati istraživačkog projekta su objavljeni u publikaciji *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini**. Statističko istraživanje je proveo federalni zavod za statistiku, a *Rezultati statističkog istraživanja* čine sastavni dio-prilog dokumenta *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini*

Finansiranje istraživanja i štampanja statističkog istraživanja realizirao je Federalni zavod za statistiku, a prilog je publikovan u suizdavaštvu sa Akademijom.

Finansiranje realizacije projekta: Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke.

Projekti koji se realiziraju u saradnji s dugim institucijama

13. *Bosanskohercegovački lingvistički atlas (BLA)*

U realizaciji projekta učestvuje Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Institut za jezik i Slavistički komitet u Bosni i Hercegovini. Zasnovan je polovicom 2016. godine. Projekt BLA preuzima građu prikupljenu tokom sedamdesetih i osamdesetih godina XX st. u više od 220 mjesnih govora širom BiH. Planirana je izrada više tomova BLA.

Tokom 2020. pripremljen je za objavljivanje fonetski tom *Bosanskohercegovačkog lingvističkog atlasa*. Tekst je korigiran, prelomljen, obavljena je korektura prijeloma i PDF je dat na recenziranje u više slavističkih centara u Evropi. Poslije završene

* Trifković M., autor, Čičić M, urednik. Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini. Posebna izdanja knjiga CLXXXV, Centar za systemska istraživanja ANUBiH knjiga 5/2. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.

procedure recenziranja djelo je objavljeno u elektronskom izdanju (link: https://slavistickikomitet.ba/Bosanskohercegovacki_lingvisticki_atlas.pdf).

Rukovodilac projekta je: prof. dr. Senahid Halilović

14. *Kardiovaskularno i oralno zdravlje*

Rukovoditeljica projekta: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Međunarodni naučnoistraživački projekat *Kardiovaskularno i oralno zdravlje* se sprovodi u okviru aktivnosti Odbora za kardiovaskularnu patologiju OMN ANUBiH u saradnji s Odborom za oralno zdravlje OMN ANUBiH. Projekat se izvodi od 2017. godine u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Sloveniji i Njemačkoj. U period od 2017. do 2019. godine završene su dvije faze projekta o čijim rezultatima su izvještaji dati u ljetopisima za predmetne godine. Članovi Odbora su u 2020. godini nastavili sa radom na trećoj fazi projekta iako u nepovoljnim uslovima uzrokovanim izbijanjem pandemije koronavirusa u zemlji i svijetu. Voditeljica projekta je sa glavnim istraživačima radila na prikupljanju i sintezi materijala rezultata prve, druge i treće faze projekta koji će se publikovati u monografiji u 2021. godini.

15. *Emergentne i reemergentne zoonoze u 21. stoljeću*

Rukovoditeljica projekta ispred ANUBiH: akademkinja Mirsada Hukić

Pojava novog virusa SARS-CoV-2 i pandemije bolesti koju uzrokuje (COVID-19) u 2019/20, pokazala je značaj i opravdanost međuakademijske saradnje tri akademije nauka i umjetnosti (ANUBiH, HAZU i SAZU), na polju proučavanja emergentnih i reemergentnih zoonoza.

Akademkinja Mirsada Hukić (ANUBiH), Alemka Markotić (HAZU) i Tatjana Avšić (SAZU), nositeljice međuakademijske saradnje (ANUBiH, HAZU i SAZU), su od pojave novog virusa i zbivanja pandemije u stalnoj komunikaciji, razmjenjujući ideje i iskustva stečena u svojim zemljama tokom rješavanja izvanredne zdravstvene, humanitarne i ekonomske situacije uzrokovane zarazom.

Održavanje svih naučnih skupova, planiranih za 2020. godinu je otkazano iz sigurnosnih razloga.

16. *Virusne, bakterijske i parazitarne bolesti koje prenose krpelji: Sero-epidemiološko istraživanje populacije Federacije Bosne i Hercegovine*

Rukovoditeljica projekta: Akademkinja Mirsada Hukić

Projekt je urađen u saradnji s Medicinskim Univerzitetom iz Beča, koji je ujedno i njegov finansijer.

Krpelji su važni rezervoari i/ili prenosioci brojnih virusnih, bakterijskih i parazitarnih oboljenja. Bolesti koje prenose krpelji nisu dovoljno ispitane u BiH. Cilj projekta bio je:

ispitivanje seroprevalencije na području Federacije Bosne i Hercegovine uzročnika koji se prenose krpeljima: *Rickettsia spezies* (sp.), *Ehrlichia* sp., *Anaplasma* sp., *Coxiella burnetti*, *Borrelia burgdoferi*, *Francisella tularensis*, *Babesia* sp., virus krpeljskog meningoencefalitisa i Krim-Kongo virusa; identificiranje endemskih područja pojedinih bolesti koji se prenose krpeljima na području Bosne i Hercegovine; i istraživanje riziko faktora za nastanak bolesti koje prenose krpelji.

Pored obezbijedenih sredstava za rad, realizacija projekta je zaustavljena zbog izbivanja pandemije COVID-19. Projekt je u stanju mirovanja.

NAUČNE MANIFESTACIJE

- Okrugli sto *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*, u organizaciji Centra za systemska istraživanja Odjeljenja društvenih nauka i Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH, kao završnica trogodišnjeg rada na istraživačkom projektu *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini*, (23. juna 2020. godine);
- Okrugli sto *25. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine* u organizaciji Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH, (11. decembra 2020. godine).

Časopisi ANUBiH

Acta Medica Academica

Časopis Odjeljenja medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Glavni urednik: akademik *Husref Tabirović*

Sekretarka Redakcije: *Nerma Tanović*, dipl. angl.

Uređivački odbor:

Adnan Čustović, London, Velika Britanija, *Emir Festić*, Jacksonville, SAD, *Farrokh Habibzadeh*, Shiraz, Iran, *Gordan Srkalović*, Lansing, SAD

Savjet Časopisa:

Mubidin Hamamdžić, Sarajevo, BiH, *Mirsada Hukić*, Sarajevo, BiH, *Lidija Lincender-Cvijetić*, Sarajevo, BiH, *Slobodan Loga*, Sarajevo, BiH, *Senka Mesibović-Dinarević*, Sarajevo, BiH, *Ljerkica Ostojić*, Mostar, BiH, *Berislav Topić*, Sarajevo, BiH, *Enver Zerem*, Tuzla, BiH

Tokom 2020. godine publikovana su tri redovna broja (april, august i decembar) časopisa Acta Medica Academica (AMA) i jedan supplement volumena 49.

U istoj godini u Redakciju časopisa AMA upućeno je 97 radova, 15 radova više nego prethodne godine. Svi radovi su obrađeni prema standardiziranoj proceduri Redakcije, a od pristiglih radova 42 (43,3%) je odbijeno (37 neposredno po prijemu, a 5 nakon recenzentskog postupka) što je gotovo isti postotak kao i prethodne godine. Povučeno je 12 radova. Neki od radova su povučeni zbog nemogućnosti autora da plate troškove lektorisanja ili da otkupe primjerke časopisa, a dio njih je povučeno nakon što su autori upoznati sa metodološko-statističkom ili stručnom recenzijom. Za neke od radova recenzentski postupak će se nastaviti u 2021. godini. Sva tri redovna broja u 2020. godini su kasnila s izlaženjem, a razlog za to je između ostalog bilo i izbijanje pandemije novog koronavirusa u svijetu i zemlji pa su autori, naročito tematskog broja, kasnili u slanju radova, a recenzenti s dostavljanjem recenzija, jer su imali obaveza u skladu s epidemiološkim prilikama u svojim institucijama. O tim poteškoćama obavijestili smo autore informacijom „COVID-19 Impact on Peer Review” koja je postavljena na web stranici časopisa AMA.

U tri redovna broja i u jednom supplementu publikovana su 43 rada i svaki od njih je imao najmanje dvije recenzije. U skladu s procedurom publikovanja radova u časopisu AMA, svi radovi koji nisu s engleskog govornog područja su lektorisani prije upućivanja na recenzije, a oni koji su odobreni za objavu su ponovo lektorisani. Lekturu je radila gđa Janet Tuškan, članica uređivačkog tima Časopisa i profesionalna lektorica engleskog jezika sa iskustvom u lektorisanja članaka biomedicinskih časopisa. Troškove lektorisanja plaćali su autori direktno

firmi „Nažigač d.o.o. za trgovinu i usluge”, Zagreb, Hrvatska - Janet Ann Tuškan prevoditelj za engleski jezik. Autori s engleskog govornog područja su bili dužni dostaviti izjavu kojom garantuju kvalitet engleskog jezika u radu. Ukoliko su autori dostavili potvrdu o lektorisanju upućenog rada od neke agencije ili drugog lektora, isti su testirani po pitanju kvaliteta engleskog jezika od strane gđe Tuškan. Ukoliko je jezik ocijenjen kao kvalitetan autori su imali slobodu da finalnu lekturu završe kod svog lektora. U supplementu koji je publikovan u 2020. godini, lekturu engleskog jezika nekih radova je radio i gđin Andrew Gienapp, saradnik gosta urednika supplementa prof. dr. Kenana Arnautovića.

U prvom broju objavljeno je šest originalnih naučnih radova, jedan revijalni rad, dva prikaza slučaja i dva revijalna istorijska rada. Objavljeni radovi su bili iz Austrije, Australije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Grčke, Meksika, Sjedinjenih Američkih Država i Turske. U prvom broju je objavljen i spisak recenzenata koji su pružili stručnu pomoć Časopisu u 2019. godini. Drugi broj Časopisa je bio tematski i nosio je naslov „Asthma and Allergies: From Diagnosis-Based Approach towards Personalised Treatments”. U ovom broju objavljen je jedan editorijal, devet revijalnih i jedan revijalni istorijski rad, a autori objavljenih radova su bili iz Argentine, Austrije, Australije, Bosne i Hercegovine, Kosta Rike, Njemačke, Singapura, Švajcarske, Turske i Velike Britanije. Gost urednik ovog broja bio je prof. dr. Adnan Čustović, član Uređivačkog odbora Časopisa. U trećem broju objavljeno je sedam originalnih naučnih radova, jedan rad u vidu kratke komunikacije, jedan revijalni istorijski rad i jedan originalni istorijski rad te jedno pismo uredniku. Autori objavljenih radova su bili iz: Austrije, Bosne i Hercegovine, Češke, Grčke, Hrvatske, Italije i Sjedinjenih Američkih Država.

Na naslovnica tri redovna broja kao i prethodne godine objavljene su fotografije službenih doktorica u Bosni i Hercegovini u vrijeme Austrougarske monarhije. Shodno tome, u svakom objavljenom broju nalazi se i istorijski revijalni članak o radu i djelu doktorice čija se fotografija nalazi na naslovnici Časopisa.

U objavljenom supplementu publikovani su radovi prezentirani na Simpoziju „Neuro-Oncological Aspects in Modern Neurosurgery of 21st Century“ koji je održan u Sarajevu u prostorijama ANUBiH. U Redakciju je pristiglo 15 radova uključujući i editorijal. Dva rada su odbijena nakon dobivenih recenzija i mišljenja i preporuka recenzenata, a tri rada su povučena. Od tri povučena rada, jedan je povučen prije upućivanja u recenzentski postupak, a nakon ocjene da je engleski jezik loš i da je potrebna lektura, a dva nakon dobivenih recenzija koje su tražile određene revizije. Ostali radovi, njih 10 je publikovano u supplementu, a među njima se nalaze jedan editorijal, tri originalna naučna rada, četiri stručna originalna rada, jedan revijalni rad i jedan prikaz slučaja. Gost urednik supplementa je bio prof. dr. Kenan Arnautović.

U 2020. godini časopis Acta Medica Academica zadržao je indeksacije u indeksnim bazama MEDLINE/PubMed (najznačajnijoj i najvažnijoj

svjetskoj indeksnoj bazi bibliografsko-apstraktnih biomedicinskih podataka), IndexCopernicus, CAB Abstract/Global Health databases, EBSCO Publishing Base Academic Search Complete, IndexScholar.com, InfoBase Index, te u DOAJ (Directory of Open Access Journals) direktoriju za časopise s otvorenim pristupom. Printana i elektronska verzija Časopisa su indeksirane i u bazama SCOPUS i EMBASE posredstvom Medline/PubMed baze.

Analizom metričkih vrijednosti u indeksnoj bazi SCOPUS, časopis *Acta Medica Academica* za 2020. godinu ima CiteScore 0,9 i SCImago Journal Rank 0,19.

Husref Tahirović, glavni i odgovorni urednik i Nerma Tanović, sekretar Redakcije, kao uži sastav Redakcije redovno su analizirali aktuelno stanje radova i plan sadržaja tekućih brojeva, o čemu su po potrebi na sjednicama informisali članove Odjeljenja medicinskih nauka, koji su ujedno članovi Savjeta Časopisa, kao i članove Uređivačkog odbora i Izdavačkog savjeta iz inostranstva. Pored uobičajenog rada na poslovima uređenja tekućih brojeva Časopisa, kontinuirano su radili i na unapređenju stručnog i estetskog kvaliteta Časopisa, njegovoj afirmaciji u zemlji i svijetu, obezbjeđenju finansijskih sredstava neophodnih za izdavanje Časopisa, kao i na poboljšanju izgleda, sadržaja i funkcioniranja njegove web stranice. Redakcija je neprekidno radila i uprkos izbijanju pandemije COVID-19 u zemlji i svijetu i naloženim mjerama „izolacije“ od strane nadležnih tijela u Federaciji Bosne i Hercegovine. O svom radu u vrijeme pandemije i „izolacije“ Redakcija je podnijela pismeni izvještaj Predsjedništvu ANUBiH u okviru tačke u kojoj je Izvršni odbor podnio izvještaj o svom radu u navedeno vrijeme.

U 2020. godini stručnu pomoć časopisu *Acta Medica Academica* je pružilo 125 recenzenata. Od ukupnog broja recenzenata 6 ih je bilo iz Bosne i Hercegovine što čini 4,8%. Neki od recenzenata su recenzirali više od jednog rada u toku godine, što se posebno odnosi na statističke recenzente Mojcu Čížek-Sajko, Dubravku Matanić, Goricu Marić, Maju Popović, Ervina Sejdića i Zdenka Sonickog koji su kao pomoćnici urednika za statistiku dali značajan doprinos objavljivanju brojeva u 2020. godini.

Kada je u pitanju rad članova Savjeta, Uređivačkog odbora i Izdavačkog savjeta Časopisa, neki članovi su doprinijeli radu Časopisa publikovanjem svojih radova u jednom od brojeva u 2020. godinu: Adnan Čustović, Brigitte Fuchs, Emir Festić i Husref Tahirović ili obezbjeđivanju radova koji su publikovani u jednom od brojeva u 2020. godini: Adnan Čustović, kao gost urednik tematskog, dok su drugi to učinili pružanjem stručne pomoći u vidu recenziranja pristiglih radova: Lidija Lincender-Cvijetić, Damir Sapunar, Husref Tahirović, Gianluca Trevisi i Semir Vranić. Pored glavnog urednika Husrefa Tahirovića i sekretara Redakcije Nerme Tanović koji uglavnom osiguravaju finansijska sredstva za Časopis, doprinos u ovom smislu je dao i prof. dr. Kenan Arnautović obezbijedivši, kao gost urednik, sredstva za publikovanje suplementa.

U toku 2020. godine novi članovi Izdavačkog savjeta postali su Damir Sapunar i Gianluca Trevisi, a nova pomoćnica urednika za statistiku Gorica Marić.

Zbog nedovoljne saradnje u 2020. godini, Redakcija se zahvalila na dosadašnjoj saradnji sljedećim članovima: Elizabeth A. Krupinski i Mihri Taljanović.

Kao i prethodnih godina, Redakcija je i u 2020. godini kontinuirano pratila i međunarodnu vidljivost i posjećivanje stranice Časopisa i linkova na kojima su objavljeni radovi. Prema izvještaju „Google Analytics“, web stranicu Časopisa su u 2020. godini posjećivali čitatelji iz 150 zemalja svijeta, što je gotovo isti broj zemalja kao i prethodne godine. Na prvom mjestu su i dalje posjetitelji iz Sjedinjenih Američkih Država njih 3.175, što je 1.910 posjetitelja više nego iz Bosne i Hercegovine, koji su na drugom mjestu. Stranica je pregledana 41.551 puta, što je nešto više od 5.000 posjeta više nego u 2019. godini, a ukupan broj posjetitelja je bio 16.646, što je 3.000 posjetilaca više nego prethodne godine, a od toga broja 97,36 % su bili novi posjetitelji. I u 2020. je nastavljeno praćenje učestalosti preuzimanje članaka u cjelosti (full-text) sa web stranice Časopisa. Ukupan broj preuzimanja članaka iznosio je 47.223 što je nešto više od 3.300 preuzimanja u odnosu na prethodnu godinu. Broj pojedinačnih radova koji su preuzimani iznosio je 389 (35 više nego prethodne godine), a četiri rada su pojedinačno imala više od 1.000 preuzimanja. Najveći broj preuzimanja od 1.336 je imao rad iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske autora Mahira Fidahića, Katarine Dogan, Damira Sapunara, Livije Puljak „National survey of pain clinics in Croatia: Organization and services“ objavljen u Vol 44, No 1 (2015). Na drugom i četvrtom mjestu nalaze se radovi iz tematskog broja „Epidemiology and prevention of dental caries“ Vol 42, No 2 (2013), dok je na trećem mjestu rad „Multiple Myeloma Genomics - A Concise Review“ autora Omara Castanede i Rachida Baza objavljen u tematskom broju „Special Issue on Genomics in Hematology and Oncology Practice“ Vol 48, No 1 (2019).

Statistički podaci „LinkOut servisa“ indeksne baze MEDLINE, koji redovno, na mjesečnom nivou šalju izvještaje, pokazuju da su putem PubMeda *in extenso* radovi časopisa Acta Medica Academica u 2020. godini pregledani su 10.147 puta, što je 3.000 više pregleda u odnosu na 2019. godinu, a najveći mjesečni pregled je bio u maju i iznosio je 1.119. U izvještaju o učestalosti preglednosti svih publikacija ANUBiH putem DOI brojeva „CrossRef“ baze podataka, članci objavljeni u časopisu Acta Medica Academica i dalje zauzimaju prvo mjesto kada su u pitanju izdanja ANUBiH. U 2020. godini bilo je 916 pregleda, odnosno 420 pregleda više nego prošle godine.

Kao i do sada, Časopis je u printanoj ili elektronskoj formi dostavljan autorima, recenzentima, članovima Uređivačkog odbora, Savjeta Časopisa i Izdavačkog savjeta Časopisa, ljekarima pojedincima, nacionalnim i strukovnim bibliotekama u zemlji i inostranstvu, kao i bibliotekama akademija nauka i umjetnosti u Evropi i Americi.

Troškovi izdavanja i distribucije Časopisa u 2020. godini finansirani su sredstvima koja su ostvarena institucionalnim i individualnim otkupom primjeraka Časopisa, sredstvima preostalim iz 2019. godine, kao i sredstvima Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke koja je na Javnom pozivu za dodjelu

podrške programima i projektima institucija nauke i kulture od značaja za BiH u 2019. godini ANUBiH dobila za izdavačku djelatnost - sufinansiranje troškova štampanja publikacija.

Na početku 2020. godine započete su aktivnosti na publikovanju tematskog broja sa gostima urednicima prof. dr. Ivanom Damjanovom i prof. dr. Semirom Vranićem na temu „Diagnostic and Molecular Pathology Advances“. Prvi radovi za ovaj tematski broj koji je planiran da se publikuje kao prvi broj u 2021. godini su počeli pristizati u Redakciju već krajem 2020. godine.

Redakcija u užem sastavu je krajem 2020. godine osmislila Plan rada za 2021. Tim planom između između ostalog planirano je da se na jednoj od sjednica Savjeta časopisa u 2021. godini zauzme stav o „problemu“ povlačenja radova nakon dobivene metodološko-statističke recenzije s obzirom na to da Časopis plaća izvjestan broj ovih recenzija, a uži sastav Redakcije bespotrebno troši vreme na prethodno urađenim tehničko stručnim poslovima. Također, u 2021. godini planirano je kontinuirano evaluiranje rada članova Izdavačkog savjeta časopisa, pomoćnika urednika za statistiku te mogućnosti angažiranja novih članova za ova tijela. Značajan segmenat plana za 2021. je izrada elektronske baze recenzente Časopisa u saradnji a Izvršnim odborom Akademije. Planirano je da se Časopis prijavi za indeksnu bazu Web of Science jer su se za to stekli uslovi.

Husref Tahirović, glavni i odgovorni urednik
i Nerma Tanović, sekretarka Redakcije

DIJALOG

Časopis za filozofiju i društvenu teoriju

Kourednici

akademik Slavo Kukić

prof. dr. Asim Mujkić

Redakcija Časopisa

Akademik Dževad Karahasan; akademik Miodrag Simović; prof. dr. Jasna Bakšić Muftić; prof. dr. Predrag Finci; prof. dr. Jasmina Husanović; prof. dr. Ivan Šijaković; prof. dr. Miodrag Živanović; doc. dr. Bernard Harbaš, doc. dr. Zlatiborka Popov Momčinović

Savjet Časopisa

akademik Ivan Cvitković; akademik Muris Čičić; akademik Esad Duraković; akademik Serafin Hrkać; akademik Dževad Juzbašić; akademik Juraj Martinović; akademkinja Adila Pašalić Kreso; akademik Abdulah Šarčević; akademik Miloš Trijković; akademik Mirko Pejanović, dopisni član Fikeret Čaušević, dopisni član Mile Babić,

akademkinja Hanifa Kapidžić Osmanagić, akademik Tvrtko Kulenović, akademik Muhamed Filipović, dopisni član Blagoje Govedarica, dopisni član Senahid Halilović, dopisna članica Marina Katnić Bakaršić, prof. dr. Nerzruk Ćurak; prof. dr. Emina Kečo Isaković; Ibrahim Spahić

Tijekom 2020. godine radilo se na izdavanju zaostalih brojeva časopisa.

U 2020. godini objavljena su dva dvobroja za 2018. godinu (1-2, 2018 i 3-4, 2018) i jedan dvobroj za 2019. godinu (1-2, 2019). Također, pripremljen za štampu je bio u dvobroj 3-4, 2019 godinu. Bit će štampan početkom 2021. godine.

U 2020. godini na adresu časopisa Dijalog pristiglo je 30 radova.

Jedan rad je, na zahtjev autora, povučen za objavu u Dijalogu tijekom 2020. godine.

U dvobroju 1-2 za 2018. godinu objavljeni su radovi iz kategorije *originalni naučni radovi, stručni rad, pregledni radovi, prikaz, javna predavanja i sjećanje*. Ukupno je objavljeno 8 radova od 10 autora.

U dvobroju 3-4 za 2018. godinu objavljeni su *originalni naučni radovi, stručni rad, pristupno predavanje i sjećanje*. Ukupno je objavljeno 4 rada od 6 autora.

Dvobroj 1-2 za 2019. godinu posvećen je djelu i radu akademkinje Adile Pašalić Kreso. Riječ je o tematskom broju 8 autora koju su na svojstven način prikazali djelo, rad i život uvažene akademkinje Adile Pašalić Kreso u jubilarnoj godini života.

Intenzivno se radilo na pripremi dvobroja 3-4 za 2019. godinu koji će biti objavljeni početkom 2020. godine. Bit će prikazani *originalni naučni radovi, pregledni radovi i prikaz*.

Krajem 2020. godine pristupilo se i pripremi dva tematska dvobroja za 2020. godinu koji će biti posvećeni 25. godišnjici Daytonskog mirovnog sporazuma, kao i pripremi tematskog dvobroja 1-2 za 2021. godinu koji će biti posvećen 250. obljetnici rođenja G. W. F. Hegela.

Tijekom 2020. godine proširena je i suradnja s domaćim i inozemnim recenzentima bez čije pomoći ne bi bilo moguće izdavanje časopisa. Ovom prilikom se osobito zahvaljujemo recenzentima i autorima koji su svojim doprinosom omogućili da Dijalog ponovno ugleda svjetlo dana, kao i Federalnom ministarstvu obrazovanja i nauke, Ministarstvu kulture i sporta Kantona Sarajevo i Fondaciji za izdavaštvo FBiH koji su pomogli izdavanje časopisa Dijalog.

Izvještaj pripremila
tehnička sekretarka Redakcije,
Belinda Milanović, MA

Herbologia

Međunarodni časopis za proučavanje i suzbijanje korova od 2018. godine stavljen je u stanje mirovanja.

Sarajevo Journal of Mathematics

Časopis Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Glavna urednica akademkinja *Mirjana Vuković* i tehnička urednica *Amela Muratović-Ribić* su, u 2020. godini, pripremile dva broja: Vol. 16, No. 1 i Vol. 16, No. 2. Brojevi Vol. 15, No. 2 (2019) i Vol. 16, No. 1 (2020) su bili posvećeni Akademiku *F. Vajzoviću* i *H. I. Milleru* inostranom članu ANUBiH, a u Vol. 16, No. 2 (2020) izlazi članak posvećen akademiku Manojlu Maraviću povodom 100 godina od rođenja i 20 godina od smrti).

Uredništvo:

Ibrahim Aganović, Univerzitet u Zagrebu, CR; *Branko Ćurgus*, Western Washington University, US; *V. Dlab*, FRSC, Carleton University, CA; *M. Džamonja*, University of East Anglia, GB; *Hajrudin Fejzić*, California State University, US (u Vol 16, No. 1, 2020); *Damir Hasić*, Univerzitet u Sarajevu, BA; *Mustafa Kulenović*, University of Rhode Island, USA; *Sibe Mardešić*, HAZU, CR; *A. V. Mikhalov*, Lomonosov – Moscow State University, RU; *Harry Miller*, International University Sarajevo, BA; *Lejla Miller*, International University of Sarajevo, BA; *Mehmed Nurkanović*, Univerzitet u Tuzli, BA; *Ciban Orban*, Ankara University, TR; *Adam Ostaszewski*, London School of Economics, UK; *Vedad Pašić*, Univerzitet u Tuzli, BA; *Milenko Pikula*, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, BA, (u Vol 16, No. 2, 2020); *Stevan Pilipović*, Univerzitet u Novom Sadu, RS; *Svjetlana Terzić*, Univerzitet Crne Gore, ME; *Sanja Tipurić-Spužević*, Sveučilište u Mostaru, BA; *Fikret Vajzović*, ANUBiH, BA; *Semyon Yakubovich*, University of Porto, PT (u Vol 16, No. 1, 2020).

Savjet časopisa:

Akademici *Dejan Milošević*, *Mladen Trkovnik*, *Vladimir Beus*, *Mirjana Vuković* i dopisni članovi *Rifat Hadžiselimović* i *Hazim Hrvatović*

Časopis *Sarajevo Journal of Mathematics* je u 2020. godini objavljen u dva broja i to: Vol. 16, No. 1 i Vol. 16, No. 2 (predat u štampu).

U oba broja je, na 269 stranica, objavljen 21 rad (20 originalnih naučnih radova) iz raznih oblasti matematike, koje su potpisala 38 (co-) autora iz raznih oblasti matematike, uključujući 1. članak u Vol. 16, No. 2. koji je posvećen akademiku Manojlu Maraviću, koji je bio glavni urednik časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics*, povodom 100 godina od njegovog rođenja i 20 godina od smrti.

Autori naučnih radova, objavljenih u dva broja bili su, pored domaćih (iz oba entiteta BiH) iz još 13 zemalja svijeta i to iz: Egipta, Engleske, Francuske, Grčke, Indije, Izraela, Jermenije, Kine, Libija, Saudijske Arabije, Turske i USA.

Časopis se objavljuje u printanoj (hard copy) i elektronskoj formi na web stranici ANUBiH.

Recenziranje radova je povjeravano uglednim profesorima fakulteta i naučnih institucija širom svijeta s respektabilnim brojem naučnih radova, objavljenim, u dobrim matematičkim časopisima, koji, osim toga, aktivno naučno rade u oblastima u koje spadaju radovi upućeni na recenziranje.

Uredništvo permanentno radi na poboljšanju kvaliteta časopisa „Sarajevo Journal of Mathematics“ koji je od posebnog značaja, kao najstariji časopis u ediciji ANUBiH, ako se uzme u obzir da je sljedbenik ne samo matematičkog časopisa „Radovi matematički“, nego i časopisa „Radovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka“ ANUBiH. Osim toga, „Sarajevo Journal of Mathematics“ je ne samo jedan od najstarijih časopisa koje izdaje ANUBiH, nego i jedini Bosanskohercegovački naučni časopis iz oblasti matematike koji spada u naučne časopise s međunarodnom recenzijom, a referiše se u dva najjača i najstarija svjetska matematička referativna žurnala: američkom „Mathematical Reviews“ (u izdanju AMS) i evropskom „Zentralblatt für Mathematik“, tj. nalazi se na listi MathSciNet i EMIS. Uredništvo analizira aktuelno stanje radova i čini napore da se za Časopis postigne indeksiranje u indeksnim bazama s impakt faktorom. Uspjeli smo da ga uključimo na listu časopisa u indeksnoj bazi EBSCO, a u toku je procedura za uključenje u još jednu, još jaču bazu SCOPUS.

Oba broja Časopisa (1 i 2), kao i svake godine, distribuiraju se, u okviru razmjene, u oko 80 biblioteka i institucija širom svijeta i na taj način ANUBiH ostvaruje prijem isto toliko uglednih svjetskih matematičkih časopisa.

Kako bi se troškovi izdavanja časopisa smanjili, Uredništvo je reduciralo broj primjeraka koji se šalju u razmjenu, i to, uglavnom, onih koje smo slali kao poklon, kao i broj stranica svakog broja, smanjujući na taj način troškove štampanja, a osobito troškove poštarine.

Kao i do sada, Časopis je u printanoj ili elektronskoj formi dostavljen autorima objavljenih radova, recenzentima, članovima Uredništva i Izdavačkog savjeta časopisa, u biblioteku ANUBiH, i dr.

Treba naglasiti da se broj primjeraka koje dobivamo putem razmjene svake godine smanjuje, s obzirom da je sve manje časopisa koji se objavljuju u printanoj formi (hard copy), jer časopisi sve više prelaze na elektronski način objavljivanja.

Troškovi štampanja su posljednjih godina, pa tako i za 2020. godinu samo djelimično (štampanje) podmirivani iz namjenski dobivenih sredstava (Kantonalno Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade KS), dok su, poslove tehničkog sekretara, posljednjih godina, bez ikakve finansijske nadoknade obavljali tehnički urednici: doc. dr. Damir Hasić (oba broja u 2019. g.) i prof. dr. Amela

Muratović-Ribić (oba broja u 2020. godini), kao i Rasim Kovačević, diplom. matematičar, koji je produžio angažman na poslu koji je radio u sklopu svojih redovnih obaveza, do odlaska u penziju.

Male nagrade za rad je izdvojila urednica iz svojih vlastitih sredstava i iz sredstava koja su preostala nakon međunarodne naučne konferencije *Moderna algebra i analiza i njihove primjene* (Sarajevo, 20–22. septembra 2018).

Očekujemo rješenje problema tehničkog sekretara časopisa *Sarajevo Journal of Mathematics* na isti način kao i svih ostalih časopisa koje izdaje ANUBiH, što je obećao prethodni predsjednik akademik Miloš Trifković.

Sarajevo, 25. 1. 2020. god.

Glavna urednica
akademkinja Mirjana Vuković, ANUBiH

Godišnjak/Jahrbuch

Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH

Urednik: dopisni član Blagoje Govedarica

Gostujući urednici za broj 48, 2019: akademik Dževad Juzbašić, dr. sci. Igor Manzura i mr. sci. Melisa Forić Plasto

Redakcija za broj 48, 2019: akademik Radoslav Katičić (†), prof. dr. Lejla Nakaš, doc. dr. Aiša Softić i dr. sci. Aladin Husić

Redakcija za broj 49, 2020: akademik Dževad Juzbašić, prof. dr. Ante Milošević, prof. dr. Lejla Nakaš, doc. dr. Aiša Softić, dr. sci. Aladin Husić i dr. sci. Igor Manzura

Početakom 2020. godine dovršeno je štampanje i distribucija *Godišnjaka/Jahrbucha* br. 48 za 2019. godinu koji je posvećen dopisnom članu ANUBiH i dugogodišnjem uredniku *Godišnjaka/Jahrbucha* prof. dr. Blagoju Govedarici, povodom njegovog sedamdesetog rođendana. Štampanje ovoga broja *Godišnjaka* podržali su Fondacija za izdavaštvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Bosne i Hercegovine, Društvo za geologiju, geotehniku i građevinstvo GeoAvas i Fondacija Alexander von Humboldt. S obzirom na to da je broj posvećen prof. dr. Govedarici, uredništvo časopisa činili su akademik Dževad Juzbašić, dr. sci. Igor Manzura, profesor na Higher Anthropological School, Chisinau-Moldova, i mr. sci. Melisa Forić Plasto, vanjska saradnica Centra za balkanološka ispitivanja. Priloge za jubilarni broj dostavili su naučnici iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Gruzije Hrvatske, Njemačke, Moldavije, Rumunije, Slovenije i Srbije. Radovi se većinom odnose na arheologiju, a također na lingvistiku i klasičnu historiju. Časopis je odštampan i distribuiran u mjesecu maju 2020. godine.

Tokom 2020. godine Redakcija je i pored nezahvalne epidemiološke situacije izazvane virusom COVID-19 uspjela da prikupi i redakcijski obradi priloge za Godišnjak/Jahrbuch, broj 49 za 2020. godinu. Sakupljeno je 11 naučnih radova, dva prikaza, te dva teksta „in memoriam“. Pored arheoloških radova koji i dalje čini okosnicu časopisa, Redakcija je uspjela animirati i autore iz srodnih disciplina, tako da će u ovom broju biti objavljeni i radovi iz oblasti istorije, lingvistike i etnologije. Među saradnicima su autori iz Italije, Slovenije, Njemačke i Bosne i Hercegovine. Naš časopis je već svojim dosadašnjim publikacijama stekao međunarodni renome, a prema mišljenju internacionalnih recenzenata pripremljeni radovi su i ovoga puta na visokom naučnom nivou, te pokreću i razmatraju važne inovativne teme. Pored naučnih priloga, u ovom broju će biti objavljena i dva prikaza naučnih publikacija iz oblasti balkanologije, kao i dva teksta „in memoriam“, za nedavno preminule članove Centra za balkanološka ispitivanja, akademika Idriza Ajetija i akademika Radoslava Katičića. Ovakav način odavanja počasti preminulim članovima i saradnicima Centra praktikuje se od početka izdavanja časopisa i uvijek nailazi na dobar prijem u evropskoj naučnoj javnosti. Gubitak akademika Radoslava Katičića koji je ujedno bio i veoma cijenjeni član Redakcije našeg časopisa, nametnuo je potrebu obnove Redakcije, što je prema odluci članova Centra i nakon odobrenja Odjeljenja humanističkih nauka ANU-BiH i učinjeno. Od ovoga broja, Redakcija časopisa je proširena i nju sada čine: akademik Dževad Juzbašić, prof. dr. Lejla Nakaš, prof. dr. Ante Milošević, doc. dr. Aiša Softić, dr. sci. Aladin Husić i dr. sci. Igor Manzura.

Obezbjedivanje sredstava za nastavak publikovanja časopisa je i u ovoj godini bio jedan od najtežih zadataka Urednika i Redakcije. Zajedničkim naporima redakcije i uz svesrdnu podršku organa ANUBiH obezbjeđena je finansijska podrška od strane sljedećih institucija iz zemlje i inostranstva: Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Fondacija za izdavaštvo Federalnog ministarstva kulture i sporta Bosne i Hercegovine, Evroazijsko odjeljenje Njemačkog arheološkog instituta, Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i Institut za arheologiju pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu. Očekuje se da će ovaj broj Godišnjaka biti objavljen do kraja februara 2021. godine.

Stručna saradnica Sabina Vejzagić
Dopisni član Blagoje Govedarica
urednik Časopisa

Ostale aktivnosti

Javna predavanja

- predavanje akademika Antona Zeilingera predsjednika Austrijske akademije nauka *Kvantna zagonetka: od osnova do primjene*, (11. mart 2020. godine).

Promocije

- promocija publikacije *Selected poems* akademika Abdulaha Sidrana, u organizaciji Odjeljenje umjetnosti (19. februara 2020. godine);
- video prezentacija projekta Odbora za mikrobiologiju i srodne discipline, Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH *Geoportal za praćenje, procjenu i koordinaciju prečavanja širenja COVID-19 virusa – Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem*, (11. maja 2020. godine);
- Predstavljanje studije Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo: analiza determinanti i prijedlog strateških mjera, Centra za systemska istraživanja Odjeljenja društvenih nauka i Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH (25. juni 2020. godine);
- promocija knjige *Industrial robots: design, applications and technology* urednika dopisnog člana ANUBiH, prof. dr. Isaka Karabegovića, i prof. dr. Lejle Banjanović-Mehmedović, (30. oktobara 2020. godine).

Pokroviteljstva

- Simpozij *Neuroonkološki aspekti u savremenoj neurohirurgiji 21. stoljeća*, u organizaciji Udruženje neurohirurga Jugoistočne Evrope (SEENS) (31. januara 2020. godine);
- Konferencija SDEWES (Sustainable Development of Energy, Water and Environment Systems-Održivi razvoj energijskih, vodnih i okolišnih sistema) u organizaciji, SDEWES Centra iz Zagreba i UKI iz Sarajeva, (28. juni. do 2. juli. 2020. godine);
- 6. Internacionalna konferencija *Nove tehnologije, razvoj i primjena NT-2020*, u organizaciji Društva za robotiku u Bosni i Hercegovini (17–19. septembra 2020. godine);
- Simpozij sa internacionalnim učešćem *Reproduktivna medicina po mjeri pacijenta* MSRM Mostar, u organizaciji Mediteranske asocijacije za reproduktivnu medicinu MSRM, Asocijacija ginekološke endoskopije Bosne i Hercegovine, a tehnički organizator Poliklinička zdravstvena ustanova „Arbor Vitae dr. Sarić“ iz Mostara (17–20. 9. 2020. godine).
- Naučni skup *Drugi susret fizičara Bosne i Hercegovine*, u organizaciji Društva fizičara u Federaciji Bosne i Hercegovine (oktobra 2020. godine).

Međunarodna saradnja

Aktivnosti međunarodne saradnje odnose se na razvoj međunarodnih odnosa s partnerskim ustanovama u svijetu, odnosno akademijama, kao i uspostavljanje saradnje s međunarodnim institucijama, te učestvovanje u međunarodnim programima i projektima. U tom smislu ANUBiH održava kontakte i s ambasadama i predstavništvima međunarodnih institucija u Bosni i Hercegovini.

Nepovoljna epidemiološka situacija u zemlji i inostranstvu uzrokovana pandemijom koronavirusa uticala je na realizaciju započetih i planiranje novih aktivnosti na polju međunarodne saradnje u 2020. godini. Mnoge konferencije i sastanci koje su organizirale partnerske akademije, a na kojima su trebali učestvovati članovi ANUBiH su otkazane, dok su se generalne skupštine međunarodnih asocijacija održavale elektronskim putem. Od realiziranih aktivnosti izdvajamo sljedeće:

U okviru bilateralne saradnje:

1. Posjeta akademika Antona Zeilingera predsjednika Austrijske akademije nauka (ÖAW) i održavanje javnog predavanja na temu *Kvantna zagonetka: od osnova do primjene* na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 11. 3. 2020. godine. Predavanju je prisustvovala i ambasadorica Republike Austrije u Bosni i Hercegovini, Nj. E. dr. Ulrike Hartmann.

U okviru multilateralne saradnje održane su online:

1. Generalna skupština ALLEA-e 3. 6. 2020. godine,
2. godišnji sastanak evropskih članica ISC-a 10. 9. 2020. godine.

Predstavnici ANUBiH redovno prisustvuju na diplomatskim skupovima u Bosni i Hercegovini, te su tako u 2020. godini prisustvovali na prijemima u ambasadama Hrvatske i Bugarske. U kontinuiranoj saradnji s diplomatskim predstavništvima u Bosni i Hercegovini, upriličen je sastanak Izvršnog odbora ANUBiH s ambasadorom Republike Francuske, Nj. E. Guillaume Roussonom 21. 2. 2020. godine u prostorijama Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a predsjednik ANUBiH akademik Miloš Trifković je održao sastanak s prvim sekretarom Mađarske ambasade, gospodinom Csabom Felegyhazijem 14. 1. 2020. godine.

Cilj prijema delegacija diplomatskih predstavništava u Bosni i Hercegovini je unapređenje već postojeće saradnje s nacionalnim akademijama ili otvaranje puta za ostvarivanje međunarodne i međuakademijske saradnje s nacionalnim akademijama s kojima ANUBiH nema saradnju ili nema potpisane sporazume o međuakademijskoj naučnoj i umjetničkoj saradnji.

AKTIVNOSTI RADNIH TIJELA PREDSEDNIŠTVA ANUBiH

Odbor za biblioteku i dokumentaciju

Predsjednica Odbora: akademkinja Adila Pašalić-Kreso

Članovi Odbora

Akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademkinja Mirjana Vuković, akademkinja Branislava Peruničić, akademik Dževad Karahasan

U toku 2020. godine Odbor za biblioteku i dokumentaciju ANUBiH održao je jednu sjednicu. Zbog preporuka o izbjegavanju okupljanja zbog virusa COVID-19, sjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju (u daljem tekstu Odbor) održana je elektronskim putem (e-mail).

Na elektronskoj sjednici Odbora održanoj 15. oktobra 2020. godine usvojen je Zapisnik s prethodne sjednice, te su bez primjedbi i jednoglasno usvojene informacije o izvještajima Odbora za biblioteku i dokumentaciju ANUBiH i Biblioteke ANUBiH za 2019. godinu. Dnevni red se sastojao od osam tačaka, te su, među ostalima, razmatrana pitanja kupovine knjiga, razmjene izdanja ANUBiH, plan javnih nabavki Biblioteke ANUBiH, a prezentirana je i informacija o saradnji s izdavačkom kućom *Univeristy Press* s kojom je Biblioteka ANUBiH ostvarila uspješnu razmjenu.

Jedna od tačaka odnosila se na preuzimanje ponuđene lične biblioteke gospodina Zorana Doršnera (zbirka njegovog oca iz oblasti poljoprivrede) koja je u isto vrijeme bila ponuđena i drugim bibliotekama. Nakon rasprave, zaključak Odbora bio je da Biblioteka ANUBiH preuzme ponuđenu biblioteku ukoliko u međuvremenu ne bude predata nekoj drugoj biblioteci. Naknadno je stigla informacija da je ta zbirka već predata drugoj biblioteci.

Sve informacije o tekućim poslovima Biblioteke ANUBiH prosljeđuju se članovima i članicama Odbora. Predsjednica Odbora je u svakodnevnom kontaktu s koordinatoricom sektora Biblioteka ANUBiH, mr. sci. Minelom Đelmo.

U Sarajevu, 12. 1. 2021. godine

Akademkinja Adila Pašalić-Kreso
predsjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju

Izvještaj napisala
mr. sci. Minela Đelmo

Odbor za izdavačku djelatnost

Predsjednik Odbora: *akademik Husref Tahirović*

Članovi Odbora

Akademik Ivan Cvitković, akademik Enver Mandžić, akademik Abdulah Sidran, akademkinja Mirjana Vuković i dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić

Odbor za izdavačku djelatnost (Odbor) je u 2020. godini održao 2 sjednice i kontinuirano vršio kontrolu primjene procedura koje se odnose na publikacije ANUBiH.

Sjednice

Zbog pandemije COVID-19, Odbor za izdavačku djelatnost je održao jednu sjednicu u ANUBiH i jednu elektronsku sjednicu putem e-maila i telefonske korespondencije. Na sjednicama Odbora razmatrana su pitanja od značaja za politiku izdavačke djelatnosti ANUBiH.

Na prvoj održanoj sjednici, 2. 11. 2020. godine, razmatran je sljedeći dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda 1. sjednice
2. Izvod iz zapisnika s 58. sjednice Izvršnog odbora ANUBiH
3. Izvod iz zapisnika s 12. sjednice Predsjedništva ANUBiH
4. Problem saradnje s University Pressom
5. Problem prostora Baštine i Viškova ANUBiH - prijedlog rješenja
6. Prijedlog Odbora za izdavačku djelatnost da se Formulari za izdavanje časopisa ANUBiH ne moraju usvajati na sjednicama odjeljenja ANUBiH
7. Informacije o dosad odštampanim publikacijama
8. Formular za prijem publikacija na lekturu – informacija
9. Pregled izdanja ANUBiH
10. Razno

Doneseni su sljedeći zaključci i preporuke:

- Na prijedlog akademika Husrefa Tahirovića, diskutovalo se o višegodišnjem nepreuzimanju publikacija koje se ostavljaju za recipročnu razmjenu s University Pressom (UP), što se nastavilo i tokom 2020. godine. On je kao glavni i odgovorni urednik časopisa Acta Medica Academica, nakon što se lično uvjerio u postojanje nakupljenih publikacija, odustao od daljnjeg planiranja primjeraka časopisa Acta Medica Academica za UP i predložio je da i urednici pojedinih izdanja ANUBiH sami odluče da li će i koliko će primjeraka ostavljati za UP. S istim su upoznata odjeljenja ANUBiH i Izvršni odbor.
- Predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost upoznao je članove Odbora da već dugo postoji problem vezan za prostor u kojem se odlažu publikacije za Baštinu i viškovi publikacija ANUBiH. Prostor nije adekvatan za čuvanje tako važne dokumentacije ANUBiH. Akademik Tahirović je predložio da se

jedna od prostorija Stare skupštine osposobi za navedene publikacije, što su članovi podržali. Prijedlog je dostavljen Izvršnom odboru ANUBiH koji je zaključio da će se prostor već postojeće Baštine adekvatno i profesionalno opremiti i osposobiti za arhiviranje Baštine ANUBiH i da se viškovi ubuduće neće skladištiti u navedenim prostorijama.

- Nadovezujući se na problem vezan za viškove publikacija u Akademiji, akademik Tahirović je kontaktirao određene biblioteke u Bosni i Hercegovini, kojima je dostavio spisak viškova publikacija. Na njegov upit odgovorile su Biblioteka Derviš Sušić u Tuzli i NUBRS u Banjoj Luci koji su dostavili spisak publikacija koje nedostaju u njihovim bibliotekama. Svi viškovi su spremjeni, u narednom periodu će se transportovati do navedenih biblioteka.
- Članovi Odbora za izdavačku djelatnost, a na sugestiju saradnice Nerme Tanović, predložili su da se Formulari za izdavanje časopisa ANUBiH ne usvajaju na sjednicama odjeljenja, već da se direktno dostavljaju Izdavačkoj djelatnosti, koja dostavlja Izvršnom odboru ANUBiH, što su članovi podržali i informacija je dostavljena odjeljenjima kao informacija.
- Članovi Odbora za izdavačku djelatnost podržali su interni Formular za prijem publikacija na lekturu i obavijestili su urednike i saradnice koje rade na pripremama publikacija, da koriste Formular za prijem publikacija na lekturu.
- S obzirom da je aktuelni desetogodišnji pregled izdanja urađen 2012. godine, zaključeno je kako je potrebno već iduće 2021. godine, početi pripremati Desetogodišnji pregled izdanja ANUBiH za period od 2012. do 2022. godine.

Na prvoj elektronskoj sjednici, koja je održana 22. 12. 2020. godine, razmatran je sljedeći dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda 1. sjednice
2. Problem izdanja „Budućnost postojećih i novih termoelektrana u BiH u energetske tranziciji“ – prateća dokumentacija
3. Razno

Donesen je sljedeći zaključak i preporuka:

- Izdavačka djelatnost je dobila Formulare za procjenu izdanja *Budućnost postojećih i novih termoelektrana u BiH u energetske tranziciji* zajedno s obrazloženjem, u kojem urednik moli da se navedena publikacija štampa u A4 formatu, bez recenziranja i u vidu sažetaka i slajdova (power point prezentacija) što je mimo Pravilnika o izdavačkoj djelatnosti ANUBiH. Članovi Odbora su na elektronskoj sjednici razmatrali problematiku štampanja navedene publikacije te su zaključili da podržavaju štampu i objavljivanje publikacije uz zahtjev za recenziranje i da autori, odnosno urednici, razmotre prijedlog štampanja na B5 formatu. Mišljenje članova Odbora dostavljeno je Izvršnom odboru ANUBiH.

Kontrola primjene propisanih procedura za publikacije ANUBiH u 2020. godini

Časopisi

- Dijalog, Časopis za filozofiju i društvenu teoriju. 2018, broj 1-2. Urednici: Slavo Kukić i Asim Mujkić. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za filozofska istraživanja i Međunarodni centar za mir; 2018.
- Dijalog, Časopis za filozofiju i društvenu teoriju. 2018, broj 3-4. Urednici: Slavo Kukić i Asim Mujkić. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za filozofska istraživanja i Međunarodni centar za mir; 2018.
- Sarajevo Journal of Mathematics, Journal of the Department of Natural and Mathematical Sciences. 2019; Vol. 15, No. 2. Editor: Mirjana Vuković. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2019.
- Acta Medica Academica, Journal of the Department of Medical Sciences. 2019; Vol. 48, No. 3. Editor: Husref Tahirović. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2019.
- Godišnjak, Centar za balkanološka ispitivanja. 2019; br. 48. Urednik: Blagoje Govedarica. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2019.
- Dijalog, Časopis za filozofiju i društvenu teoriju. 2019, broj 1-2. Urednici: Slavo Kukić i Asim Mujkić. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za filozofska istraživanja i Međunarodni centar za mir; 2019.
- Acta Medica Academica, Journal of the Department of Medical Sciences. 2020; Vol. 49, No. 1. Editor: Husref Tahirović. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.
- Sarajevo Journal of Mathematics, Journal of the Department of Natural and Mathematical Sciences. 2020; Vol. 16, No. 1. Editor: Mirjana Vuković. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.
- Acta Medica Academica, Journal of the Department of Medical Sciences. 2020; Vol. 49, No. 2. Editor: Husref Tahirović. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.
- Dijalog, Časopis za filozofiju i društvenu teoriju. 2019, broj 3-4. Urednici: Slavo Kukić i Asim Mujkić. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Centar za filozofska istraživanja i Međunarodni centar za mir; 2019.

Ljetopis

- Ljetopis Akademije nauka i umjetnosti. Knjiga XLVI za 2019. Uređuje : Izvršni odbor ANUBiH. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.

Posebna izdanja

- Pejanović M, Domazet A, Osmanković J, Sadiković E, urednici. Sarajevo grad i regija u vremenu i prostoru-studija. Posebna izdanja knjiga CLXXXIV, Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH knjiga 10. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.
- Trifković M, autor, Čičić M, urednik. Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini. Posebna izdanja knjiga CLXXXV, Centar za sistemska istraživanja ANUBiH knjiga 5/2. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.
- Pejanović M, urednik. Doprinos akademika Ivana Cvitkovića razvoju sociologije religije (Povodom 75-te godišnjice života). Posebna izdanja knjiga CLXXXVI, Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH knjiga 13. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.
- Juzbašić Dž, Šehić Z, urednici. Prilozi o historiografiji Bosne i Hercegovine (2001–2017). Posebna izdanja CLXXXVII, Odjeljenje humanističkih nauka ANUBiH knjiga 47/1 i 47/2. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Trifković M, urednik. Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo: analiza determinanti i prijedlog strateških mjera. Posebna izdanja CLXXXVIII, Centar za sistemska istraživanja 6. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Trifković M, urednik. „Epidemiološki lokacijsko obavještajni sistem (ELIS): COVID-19 pandemija u Bosni i Hercegovini: mart-juni 2020“. Posebna izdanja CLXXXIX, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH, knjiga 56. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Trifković M, editor. „Epidemic Location Intelligence System (ELIS)“. Special Editions CXC, Department of Medical Sciences ANUBiH, book 57. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 2020.
- Cvitković, I, Pejanović M, urednici. Geopolitičke promjene u Evropi i svijetu i položaj Bosne i Hercegovine-2. izdanje. Posebna izdanja CXCI, Odjeljenje društvenih nauka knjiga 14. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Trifković, M, urednik. Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike. Posebna izdanja CXCII, Centar za sistemska istraživanja knjiga 7. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Simović, M, Pejanović, M, Šehić, Š, urednici. 75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine. Posebna izdanja CXCI, Odjeljenje društvenih nauka knjiga 15. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

- Ostojić, Lj, urednica. Neurogerijatrija/neurologija starijeg životnog doba. Posebna izdanja CXCIV, Odjeljenje medicinskih nauka knjiga 58. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.
- Simović, M, urednik. Koliko se poznajemo. Posebna izdanja CXCV, Odjeljenje društvenih nauka, knjiga 16. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020.

Predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost
akademik Husref Tahirović
Sabina Vejzagić, saradnica za izdavačku djelatnost ANUBiH

Odbor za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH

Predsjednica Odbora: akademkinja *Mirsada Hukić* (OMN)

Članovi Odbora

akademik *Muris Čičić* (ODN), akademik *Esad Duraković* (OHN), akademik *Dejan Milošević* (OPMN), akademik *Asif Šabanović* (OTN) i akademik *Miloš Trifković* (po funkciji)

Članovi Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH su tokom 2020. godine u skladu s epidemiološkim mjerama donesenim zbog pandemije COVID-19 održavali elektronske sjednice na kojima se diskutovalo o prijavljenim projektima ANUBiH u 2020. godini.

Zbog nemogućnosti odvijanja redovnih sastanaka i smanjene mogućnosti direktnog komuniciranja, nisu realizovane sve planirane aktivnosti iz 2019. godine, pa tako nije formiran Fond za naučnoistraživački rad, nije završena strategija razvoja naučnoistraživačkog i istraživačkorazvojnog rada ANUBiH i nije formiran Odbor za etiku u naučnoistraživačkom radu Predsjedništva ANUBiH. Nedovršene aktivnosti će se naknadno realizovati u skladu s uslovima rada i epidemiološkom situacijom.

Na Prvoj elektronskoj sjednici podržan je prijedlog projekta akademkinje Mirsade Hukić pod nazivom „Virusne, bakterijske i parazitarne bolesti koje prenose krpelji: Seroe-pidemiološko istraživanje populacije Federacije Bosne i Hercegovine”. Na Drugoj elektronskoj sjednici podržan je prijedlog projekta akademika Murisa Čičića: „Politike za unapređenje životnog standarda i kreiranje stimulativnog okruženja za povratnike”. Treći podržan je „Projekat uspostave ekspertnog sistema za praćenje i sprečavanje širenja COVID-19 virusa - Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem“ akademkinje Mirsade Hukić.

U drugoj polovini godine podržani su sljedeći projekti: „Pedagoški i andragoš-

ki izazovi u kontekstu kućne izolacije djece do 18 godina u vrijeme pandemije COVID-19“ akademkinje Adile Pašalić Kreso i projekat „Istraživanje optimalne putanje mobilnog robota za dezinfekciju prostora od corona virusa“ dopisnog člana Isaka Karabegovića.

Zbog uslova rada uzrokovanih pandemijom, izuzev gore navedenih prijedloga projekata, Odbor nije imao drugih aktivnosti u 2020. godini.

Akademkinja Mirsada Hukić
predsjednica Odbora za naučnoistraživački i
istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH
Izveštaj pripremila
Sabina Vejzagić

Odbor za međunarodnu saradnju

Predsjednik Odbora: *akademik Mirko Pejanović*

Članovi Odbora

*akademik Vladimir Beus, akademik Esad Duraković, akademik Kemal Hanjalić,
akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, akademik Petar Perica Vidić*

Odbor za međunarodnu saradnju ANUBiH je održao jednu sjednicu početkom 2020. godine na kojoj su usvojeni Plan rada Odbora za 2020. godinu i trogodišnji plan rada za period 2020–2022. godina. Jedan od osnovnih zaključaka sastanka je bio da će Odbor ubuduće razmatrati i pitanja koja se odnose na odvijanje integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku Uniju sa stanovišta mogućnosti djelovanja organa ANUBiH, te da u skladu s tim nije potrebno osnivati novi odbor tj. Odbor za evropske i evroatlanske integracije. Planirano je da jedna od aktivnosti u ovu svrhu bude i posjeta Delegaciji Evropske unije u Bosni i Hercegovini. Navedena posjeta nije realizirana u 2020. godini, a jedan od razloga je i izbijanje pandemije koronavirusa u zemlji i svijetu.

Akademik Mirko Pejanović, predsjednik Odbora
i Nerma Tanović, samostalna stručna saradnica
za međunarodnu/međuakademijsku saradnju

Komisija za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja BiH
(Komisija)

Komisija u 2020. godini nije imala vlastitih aktivnosti.

Komisija je, zbog smrti, ostala bez dva člana, te jednog člana zbog bolesti. Stoga je Komisiju neophodno popuniti i definirati njene aktivnosti u narednom periodu.

Akademik Zijo Pašić
predsjednik Komisije

Komisija za izmjene i dopune liste relevantnih naučnih baza podataka

Predsjednik Komisije: akademik *Dejan Milošević*

Članovi Komisije

akademik *Muris Čičić*, akademik *Juraj Martinović*, akademik *Husref Tabirović*,
akademik *Kemal Hanjalić*, mr. sci. *Amra Avdagić*, mr. *Minela Đelmo*

U toku 2020. godine Komisija za izmjene i dopune liste relevantnih naučnih baza podataka nije imala aktivnosti.

Predsjednik Komisije
akademik Dejan Milošević

AKTIVNOSTI ZASEBNIH ORGANIZACIONIH JEDINICA ANUBIH

Arhiv ANUBiH

U 2020. godini Arhiv je trebao raditi prema planu rada koji je usaglašen u izvješčaju za 2019. godinu. Međutim, zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19 dio planiranih aktivnosti stavljen je na čekanje. Redovno su realizirani poslovi vezani za preuzimanje dokumentacije iz službi Akademije.

Glavna i osnovna djelatnost Arhiva je preuzimanje, skladištenje i obrada dokumentacije iz službi Akademije. Dokumentacija se preuzima periodično. Dokumentacija se razvrstava prema listi kategorija registraturne građe s rokovima čuvanja arhivskog materijala.

1. Kabinet: dokumentacija vezana za rad kabineta predsjednika ANUBiH koja je nastala u periodu 2019–2020. godina (do izbora novog predsjednika i članova Izvršnog odbora).
2. Protokol: dokumentacija koja dolazi u Akademiju i dokumentacija koja se šalje iz Akademije. To podrazumijeva i međunarodnu saradnju, a odnosi se na dokumentaciju nastalu u periodu 2017–2018. godine.
3. Odjeljenje umjetnosti: dokumentacija koja je nastajala u periodu 2009–2018. godine.
4. Iz kabineta sekretarke Sekretarijata dokumentacija vezana za projekte koji su uspješno završeni i druga dokumentacija koja je vezana za etapne projekte rekonstrukcije zgrade ANUBiH.
5. U vrijeme prvog zatvaranja zbog COVID-19, započet je rad na ostavštini akademika Živorada Jankovića tako da je završeno skeniranje fotografija koje su sastavni dio dokumentacije (cca 400 fotografija), dalji nastavak rada će se pokušati ostvariti 2021. godini ako epidemiološki uslovi budu zadovoljavajući.
6. Ipak i pored ovakve situacije koja nas je pratila čitavu 2020. godinu, uspjeli smo izaći u susret jednoj mladoj doktorantkinji u pomoći za izradu doktorske disertacije.
7. Plan za 2021. godinu je pronalaženje trajnog i većeg prostora za smještaj arhivske građe Akademije, jer sadašnji prostor ne zadovoljava potrebe Arhiva.

Izvještaj priredio

Đenan Hadžimehmedagić
saradnik za arhivske poslove ANUBiH

Biblioteka ANUBiH

Biblioteka ANUBiH je u okviru redovnih aktivnosti i u toku 2020. godine popunjavala svoj fond kupovinom, razmjenom, poklonima, te vlastitim izdanjima.

U biblioteku ANUBiH pristigle su i obrađene jedinice:

- *Monografske publikacije* – razmjena: 405 primjeraka, kupovina: 8 primjeraka, pokloni: 51 primjerak, vlastita izdanja: 27 primjeraka, stari fond: 73 primjerka, subvencija: 55 primjeraka; ukupno: 619 primjeraka monografskih publikacija
- *Časopisi* – razmjena i vlastita izdanja: 95 primjeraka časopisa

U biblioteku Centra za balkanološka ispitivanja pristigle su i obrađene jedinice:

- *Monografske publikacije* – razmjena: 25 primjeraka, stari fond: 5 primjeraka; ukupno: 30 primjeraka monografskih publikacija
- *Časopisi* – razmjena i vlastita izdanja: 35 primjeraka časopisa

Praksa unosa građe u elektronski katalog je nastavljena, dok biblioteka ANUBiH i dalje u okviru svakodnevnih aktivnosti obavlja sljedeće poslove: prijem pošte, sortiranje građe, obrada monografskih i serijskih publikacija, pripremanje građe za korištenje, izdavanje građe, te davanje drugih usluga korisnicima, a prije svega članovima ANUBiH. Najčešće usluge Biblioteke ANUBiH za vanjske korisnike su informacije o legatima koji pripadaju Biblioteci ANUBiH, te o izdanjima ANUBiH, kako starijim, tako i novim koji se besplatno mogu preuzeti s web stranice ANUBiH. Pripremljena su dva *biltena prinova* koji prikazuju šestomjesečni priliv naslova. I u 2019. godini Biblioteka ANUBiH je obuhvaćena raspodjelom knjiga koje Fondacija za bibliotečku djelatnost Sarajevo otkupljuje od domaćih izdavača. Građa dobijena na taj način označena je kao subvencija.

Zahvaljujući dobrom odnosu s kolegama u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine, periodično imamo priliku odabrati određen broj naslova koje NUBBiH poklanja našoj biblioteci iz svojih viškova. Svi odabrani naslovi odnose se na vrijedna naučna i izdanja o umjetnosti, a koja pripadaju savremenom bh. izdavaštvu. Ovaj priliv označen je kao razmjena.

Realizirana je razmjena izdanja ANUBiH s institucijama s kojima imamo potpisane ugovore o razmjeni izdanja. U 2020. godini uposlenici Biblioteke ANUBiH su poslali u razmjenu 5 monografskih izdanja, Ljetopis za 2019. godinu i 7 brojeva časopisa ANUBiH.

Praksa poklanjanja setova knjiga iz zbirke viškova izdanja ANUBiH bibliotekama koje iskazuju interes ili bibliotekama u osnivanju je nastavljena. Ovaj vid raspodjele nastaviti će se i u narednoj godini s ciljem pomaganja drugim bibliotekama, kao i rješavanja problema smještaja velikog broja viška starijih izdanja ANUBiH. Pripremljena je i održana jedna sjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju na kojoj je članovima Odbora prezentiran rad biblioteke i rješavan određeni broj pitanja vezanih za nabavku, razmjenu, prostorije kao i projekte na koje se

Biblioteka ANUBiH prijavljuje. Zbog preporuka o izbjegavanju okupljanja zbog virusa COVID-19, sjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju (u daljem tekstu Odbor) održana je elektronskim putem (e-mail). Članovi Odbora odlučuju o politici nabavke građe i redovno su informirani o svim načinima nabavke građe.

U protekloj godini su uplaćena sredstva koja su očekivana i koja su Biblioteci ANUBiH dodijeljena na javnom pozivu Fondacije za bibliotečku djelatnost. Sredstva su namijenjena i utrošena za kupovinu opreme za rad u COBISS sistemu.

Preko online platformi uposlenice Biblioteke pratile su nekoliko seminara i konferencija među kojima se ističe COBISS Meet 2020, koja je trajala od 1. do 3. decembra 2020. godine.

Plan aktivnosti Biblioteke ANUBiH u 2021. godini je, prije svega, reorganizacija depoa Biblioteke ANUBiH koja će biti organizovana u ljetnim mjesecima, a cilj je da se prostor s kojim Biblioteka ANUBiH raspolaže iskoristi što racionalnije. Također, intenzivirat će se rad na obradi zbirki legata. Biblioteka ANUBiH nastavit će rad na retrospektivnom i tekućem unosu zapisa u COBISS sistem, rad na organiziranju fonda Biblioteke ANUBiH, zbirke Centra za balkanološka ispitivanja. Razmjena tekućih izdanja bit će obavljena po njihovom izlaženju. Stalna praksa apliciranja na Javne pozive nadležnih institucija, bit će nastavljena. Ostali planovi odnose se na tekuće i dnevne poslove Biblioteke ANUBiH, organiziranje sjednica Odbora za biblioteku i dokumentaciju, te učestvovanje u svim aktivnostima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

U Sarajevu, 12. 1. 2021. godine

Izvještaj napisala
mr. sci. Minela Đelmo
koordinatorica sektora biblioteka ANUBiH

Sekretarijat ANUBiH

Sekretarka Sekretarijata: mr. sci. *Amra Avdagić*

Sekretarijat ANUBiH je u skladu sa Statutom ANUBiH, vršio stručne, upravno-pravne, materijalno-finansijske i tehničke poslove za funkcioniranje i rad ANUBiH. Sekretarka Sekretarijata se starala o stručnom i administrativnom izvršavanju zaključaka Skupštine, Predsjedništva i Izvršnog odbora i neposredno organizirala rad Sekretarijata u skladu sa smjernicama Predsjedništva, a po uputstvima Izvršnog odbora, pri čemu je vodila računa o naučnim i umjetničkim zadacima Akademije.

Stanje broja uposlenika/ca u 2020. godini je bilo 22. Kvalifikaciona struktura uposlenika/ca je sljedeća: mr. sci. nauka – 2 saradnice; MA struka – 5 saradnica; VSS – 6 saradnika/ca; SSS – 9 saradnika/ca; Akademija prema ovim podacima

ima u svojoj strukturi **60% uposlenika/ca sa VSS (uključujući i mr. sci. i MA), 40% uposlenika/ca sa SSS.** Iako Akademiji nedostaju uposlenici za neke pozicije prema sistematizaciji radnih mjesta, ovakva struktura je omogućila da se formiraju efikasni timovi za specifične poslove koje pred Sekretarijat postavljaju organi ANUBiH. Za pojedine poslove angažiran je outsourcing.

Da bi u postojećim uslovima Sekretarijat mogao zadovoljiti narasle potrebe Akademije, intenzivno i planski se radilo na podizanju znanja, vještina i kompetencija uposlenika/ca Sekretarijata ANUBiH. I pored otežanih uslova zbog pandemije COVID-19 u 2020. godini, radnici/ce sekretarijata su učestvovali/le na 9 domaćih seminara, 3 međunarodna seminara i obavljena je jedna stručna obuka. Službe Sekretarijata su učestvovala u pripremi pravnih akata. U 2020. godini usvojeni su sljedeći pravilnici, prečišćeni tekstovi pravilnika, poslovnika i odluka: Pravilnik o finansijskom poslovanju, Prečišćeni tekst Poslovnika o izboru članova ANUBiH, Pravilnik o raspolaganju sredstvima na osobnim partijama unutar žiro računa akademije-prečišćeni tekst, Pravilnik Centra za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave, Pravilnik o dopuni Pravilnika o davanju pokroviteljstva ANUBiH nad naučnim i umjetničkim manifestacijama i publikacijama, Pravilnik o izmjeni Pravilnika o naučnoistraživačkim i istraživačko-razvojnim projektima ANUBiH i Odluka o dopuni Odluke o utvrđivanju brojčanih oznaka za organizacione jedinice i oblike Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Za radnu funkciju Akademije bitni segmenti organizacione strukture su: Biblioteka, Arhiv i Informacioni sistem.

U prostor, opremu čitaonice i magacin Biblioteke investirano je u proteklim godinama, a u 2020. se nabavljen je dio računarske opreme i specifičan namještaj za odlaganje knjiga i rad saradnica u Biblioteci. Nastavljena je edukacija rukovodioca Biblioteke za rad u sistemu COBISS. Povećan je broj unosa naših knjiga u taj sistem, u prosjeku 675 godišnje. Nastavljena je kontinuirana edukacija stručne saradnice za poslove biblioteke.

Arhiv je u ovoj godini radio na prikupljanju i sređivanju građe ostavštine akademika Juraja Neidhardta te je sređena njegova ostavština. Započeti su poslovi i na prikupljanju i sređivanju ostavštine akademika Živorada Jankovića. S nosiocem autorskih prava zaključen je trajni ugovor o čuvanju s ovlaštenjima ANUBiH da obrađuje i koristi građu. Pokušaji da se proširi arhitektonski fundus odvijali su se i s porodicom Štraus te Asocijacijom arhitekata BiH.

Informacioni sistem ANUBiH predstavlja značajan segment od čijeg funkcioniranja ovisi kvalitet rada institucije. U 2020. godini, taj segment je posebno potenciran načinom djelovanja koji je diktirala pandemija COVID-19. U proteklom periodu urađena je rekonstrukcija kompletne eksterne i interne mreže. Sve ovo je postignuto *outsourcingom*. Isti pristup je primijenjen i u kreiranju nove web stranice Akademije. Akademija je uspješno dogradila svoj

informacioni sistem zahtjevima koje u uslovima pandemije nameću online komunikacije, naročito naučne manifestacije. Ipak, stalno povećavanje zahtjeva za rad „na daljinu“ i nove tehnologije zahtijevaće stalno praćenje i investiranje u ovaj segment infrastrukture.

Ostale Službe Sekretarijata su uspješno u otežanim uslovima realizirale radne zadatke.

Ukupna infrastrukturna ulaganja u zgradu i opremu u 2020. godini su bila ispod prosjeka ulaganja u prethodnim godinama radi otežanih okolnosti u periodu pandemije. Ukupno je uloženo 22.860,97 KM.

mr. sci. Amra Avdagić

AKTIVNOSTI ODJELJENJA ANUBiH

Odjeljenje društvenih nauka

Članovi Odjeljenja

akademik Ivan Cvitković

akademik Muris Čičić

akademik Slavo Kukić

akademik Adila Pašalić Kreso

akademik Mirko Pejanović

akademik Miodrag Simović (sekretar Odjeljenja)

akademik Miloš Trišković (član Predsjedništva ANUBiH)

dopisni član Fikret Čaušević (zamjenik sekretara Odjeljenja)

Radna tijela Odjeljenja

Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave

Centar za sistemska istraživanja

Odbor za ekonomske nauke

Odbor za pedagoške nauke

Odbor za političke nauke

Odbor za pravne nauke

Odbor za sociološke nauke

Od 1. srpnja 2017. godine izborom novog časništva, funkciju sekretara Odjeljenja obnašao je akademik Ivan Cvitković, a njegov zamjenik je bio akademik Mirko Pejanović. U 2020. godini održani su izbori za novo časništvo ANUBiH i funkciju sekretara Odjeljenja 7. 12. 2020. godine preuzeo je akademika Miodrag Simović, a njegov zamjenik je dopisni član Fikret Čaušević.

U 2020. godini Odjeljenje društvenih nauka je održalo četrnaest sjednica, od čega je jedanaest bilo elektronskih. Uslijed pandemije uzrokovane korona virusom članovi su većinu rada obavljali elektronskim i telefonskim putem. Izuzetak su bile sjednice na kojima je raspravljano o izboru novog časništva. Na sjednicama je razmatran veliki broj pitanja od interesa za Akademiju i Odjeljenje, poput zahtjeva za suradnju s drugim naučnim i umjetničkim institucijama; rasprave o časopisu Dijalog; o ažuriranju bibliografije radova članova Odjeljenja; o inicijativama za nove projekte; o ostvarivanju plana rada za 2021. godinu; prijedlogu programa rada za 2021. i 2021–2023. godinu; o pripremama za organizaciju okruglog stola povodom 25. godišnjice Daytonskog mirovnog sporazuma.

Članovi Odjeljenja su birani za urednike o dijelovima svoje struke u studiji izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine. Usvojen je obrazac prijedloga projekta „Politike za unaprijeđenje životnog standarda i kreiranje stimulativnog okruženja za povratnike” kao i projektni obrazac „Pedagoški i

andragoški izazovi u kontekstu kućne izolacije djece do 18 godina u vrijeme pandemije COVID-19“ koji je dostavila akademkinja Adile Pašalić Kreso.

Zbog novonastale situacije uzrokovane pandemijom okrugli stol Reforma izbornog zakonodavstva nije realiziran. Iz toga razloga se pristupilo objavi zbornika radova, a okrugli stol će se održati kada epidemiološka situacija bude dozvoljavala. Isto se dogodilo i sa planom za organiziranje naučne konferencije 75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNO-BiH u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine. Zborni radova je pripremljen i objavljen u 2020. godini, a održavanje konferencije će se održati kada epidemiološka situacija bude dozvoljavala.

U 2020. godini osnovan je Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave ANUBiH. Skupština ANUBiH je u lipnju 2020. godine usvojila elaborat i verificirala prijedlog da rukovodilac centra bude akademik Mirko Pejanović. U elaboratu su predviđena aktivnosti za 2021. godinu na izradi sljedećih naučno-istraživačkih projekata:

1. *Politika regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracija u Evropsku Uniju.* Rukovodilac projekta: prof. dr. Jasmina Osmanković.
2. *Participacija građana u odlučivanju o javnim poslovima u jedinicama lokalne samouprave.* Rukovodilac projekta: prof. dr. Elmir Sadiković.
3. *Uloga opštinskih i gradskih vlasti u ostvarivanju ciljeva ekonomsko-socijalnog, infrastrukturnog i kulturnog razvoja opština i gradova.* Rukovodilac projekta: prof. dr. Anto Domazet.

Centar za systemska istraživanja, pri Odjeljenju tehničkih nauka i Odjeljenju društvenih nauka, u 2020. godini realizirao je sljedeće projekte:

1. *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*
2. *Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo - analiza determinanti i prijedlog strateških mjera*
3. *Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike.*

Završen je projekt Koliko se poznajemo, u 2021. godine će se štampati izdanje studije.

Članovi Odjeljenja su aktivno sudjelovali u izboru za novo časništvo ANUBiH. Prijedlozi članova Odjeljenja društvenih nauka za izbor novog časništva su bili: predsjednik: akademik Muris Čičić, potpredsjednici: akademici Mirko Pejanović i Slavo Kukić i generalni sekretar: akademik Asif Šabanović.

Na sjednicama Odjeljenja razmatrani su izvodi iz zapisnika sa sjednica Izvršnog odbora i Predsjedništva Akademije i postupalo se po zahtjevima tih organa.

Projekti

Odjeljenje društvenih nauka tijekom 2020. godine aktivno je radilo na sljedećim projektima:

- *Koliko se poznajemo?*

Empirijsko sociološko istraživanje međusobnog poznavanja studenata katolika, pravoslavnih i muslimana u BiH kao preduvjet za dijalog i izgradnju kulture mira.

Prva faza projekta (empirijsko istraživanje) provedena je u 2017. godini, a tokom 2018. godine obavljen je unos podataka u računarski program. U 2019. godini obavljena je statistička obrada podataka i prišlo se njihovoj analizi koja je u toku. U 2020. godini pisana je studija koja je rezultat istraživanja. Svoje priloge napisali su akademik Ivan Cvitković, akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Zilka Spahić Šiljak (prof. dr. Dino Abazović samoinicijativno je napustio je rad na projektu iz privatnih razloga, pa ga je zamijenila prof. dr. Spahić Šiljak) i Belinda Milanović, MA. Početkom 2021. godine bit će štampano Posebno izdanje *Koliko se poznajemo*.

- *Sarajevo – grad i regija u vremenu i prostoru – studija*

Predmet istraživanja je Grad Sarajevo u ulozi glavnog grada države Bosne i Hercegovine i regionalnog centra svog okruženja. Ustavno-pravni i politički status grada Sarajeva nije optimalno ustanovljen. Predmet istraživanja je naučna elaboracija determinanti i pretpostavki za promjenu ustavno-pravnog i političkog statusa grada Sarajeva u kome bi se identificirala optimalna pozicija glavnog grada BiH prema modelu glavnih gradova država članica Europske unije kao i potencijalne ekonomsko socijalne, razvojne i integrativne funkcije grada Sarajeva kao regionalnog centra.

Prostorni okvir istraživanja su regionalni centri Sarajevo, Banjaluka, Mostar, Tuzla, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Priština, Podgorica i Skopje.

Vremenski okvir istraživanja je od formiranja Sarajeva kao grada do 2017. godine, uz respektiranje ključnih društveno-ekonomskih i političkih događaja svjetskog značaja.

Na temelju rezultata istraživanja koje je provedeno 2018. godine izrađena je studija koja je oblikovana kao prijedlog modela za ustavno-pravnu i zakonsku poziciju grada Sarajeva koja bi u usporedbi s modelima organizacije glavnih gradova europskih država bila optimalna sa stanovišta organizacije grada i razvoja lokalne samouprave.

Početkom 2019. godine objavljena je studija, a 26. 6. 2019. godine u prostorijama ANUBiH održana je i promocija iste. U široj javnosti studija je vrlo dobro prihvaćena i za 2020. godinu planirano je da se, po mogućnosti, objavi i II. izdanje navedene studije.

Projekt je djelomično finansiran od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Koordinatori projekta: akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Anto Domazet, prof. dr. Jasmina Osmanković, prof. dr. Elmir Sadiković i Belinda Milanović, MA.

- *Harmonizacija nauke u Bosni i Hercegovini*

Voditelj projekta: akademik Miloš Trifković.

Prva godina projekta je uspješno završena i dodijeljena sredstva su opravdana FMON. Izrađeni su Teorijska osnova, Metodološka osnova, a konstituiran je istraživački i administrativni tim.

U 2020. godini objavljeno je Posebno izdanje Harmonizacija nauke u Bosni i Hercegovini.

– *75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine*

Konferencija je prolongirana do daljnjeg, a u 2020. godini radilo se na prikupljanju, recenziranju i objavi zbornika radova. Zbornik radova je objavljen krajem 2020. godine.

- *Reforma izbornog zakonodavstva BiH*

Okrugli stol je prolongiran do daljnjeg, a u 2020. godini radilo se na prikupljanju, recenziranju i objavi zbornika radova. Zbornik radova će biti objavljen početkom 2021. godine.

- Usvojen je projektni obrazac za prijedlog projekta: „Društvena tranzicija i promjene u identitetima postkonfliktnih društava-iskustvo BiH“. Istraživački tim čine članovi Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH. Nositelj projekta je akademik Slavo Kukić. Zaključeno je da će se sredstva potraživati na javnim natječajima, a do tada će se raditi SurveyMonkey, odnosno online istraživanje. Svaki član tima će napraviti upitnik za svoju struku.

- Usvojen je projektni obrazac za prijedlog projekta: „Pedagoški i andragoški izazovi u kontekstu kućne izolacije djece do 18 godina u vrijeme pandemije COVID-19“ akademkinje Adile Pašalić Kreso.

Naučne manifestacije

U organizaciji Odjeljenja društvenih nauka (koje je bilo i nositelj aktivnosti), održan je okrugli stol: 25. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine (11. prosinca 2020. godine). Svi članovi Odjeljenja društvenih nauka su aktivno učestvovali u organizaciji i radu okruglog stola. Radovi koji su prezentirani bit će objavljeni u dva dvobroja časopisa Dijalog za 2020. godinu.

Izdavaštvo

Časopis Dijalog

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka, zajedno s članovima Odjeljenja društvenih nauka, čine Savjet časopisa Dijalog. U 2020. godini izdata su tri dvobroja časopisa 1-2 i 3-4 za 2018. godinu i 1-2, za 2019. godinu. Početkom 2021. godine bit će štampan dvobroj 3-4, 2019 koji je u potpunosti pripremljen u 2020. godini.

Uredništvo je intenzivno radilo na prikupljanju radova kako domaćih tako i inozemnih radova, kao i recenzija.* Članovi Odjeljenja su svojim priložima (radovima i/ili recenzija), kao i redovnim poticajnim raspravama o časopisu na sjednicama Odjeljenja, pomogli u radu Redakcije časopisa Dijalog.

Posebna izdanja

Doprinos akademika Ivana Cvitkovića razvoju sociologije religije (Povodom 75. godišnjice života)

Ur. Mirko Pejanović

(Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020)

Sarajevo grad i regija u vremenu i prostoru – studija

Ur. Mirko Pejanović; Anto Domazet; Jasmina Osmanković; Elmir Sadiković

(Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020)

- Geopolitičke promjene u svijetu i Evropi i položaj Bosne i Hercegovine, II. Izdanje

Ur. Ivan Cvitković, Mirko Pejanović

(Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020)

- 75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine

Ur. Mirko Pejanović, Miodrag Simović, Zijad Šehić

(Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020)

Ostalo

Članovi Odjeljenja su kao i do sada pratili primjenu Strategije djelovanja ANU-BiH u periodu 2015–2020. godine, autora akademika Miloša Trifkovića sa saradnicima.

Članovi Odjeljenja su izradili Plan rada Odjeljenja društvenih nauka i njegovih radnih tijela za 2021. godinu, kao i trogodišnji plan rada za period 2021–2023. Pripremljen je Plan javnih nabavki u 2021. godini.

* Više o aktivnostima časopisa Dijalog može se pronaći u izvještaju Centra za filozofska istraživanja ANUBiH pod odjeljkom *Dijalog, časopis za filozofiju i društvenu teoriju*.

Aktivnosti Odjeljenja društvenih nauka se ogledaju i u radu radnih tijela, Centra i odbora, a pregled svih aktivnosti se može pronaći u izvještajima Centra i odbora.

Članovi Odjeljenja su podržali prijedloge za imenovanje novih članova odbora i centara Odjeljenja društvenih nauka.

Članovi Odjeljenja društvenih nauka su sudjelovali na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima; objavljivali svoje radove (knjige, priloge u zbornicima, znanstvenim časopisima); bili recenzenti i promotori novih knjiga, o čemu se konkretniji podaci nalaze u osobnim izvještajima članova Odjeljenja, a ujedno su i pregled rada Odjeljenja, jer se i rad Odjeljenja ogleda u radu njegovih članova.

Izvještaj priredila
Belinda Milanović
stručna suradnica Odjeljenja
Izvještaj odobrio
akademik Miodrag Simović
sekretar Odjeljenja

Centar za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave

Direktor Centra: *akademik Mirko Pejanović*

Članovi Centra

akademik Slavo Kukić, prof. dr. Anto Domazet, prof. dr. Vjekoslav Domljan, prof. dr. Mirza Emirhafižović, prof. dr. Rebeka Kotlo, prof. dr. Najil Kurtić, prof. dr. Jasmina Osmanković, doc. dr. Ana Planinić-Bošnjak, prof. dr. Zlatiborka Popov Momčinić, prof. dr. Elmir Sadiković i prof. dr. Jusuf Žiga

Odjeljenje društvenih nauka je na svojoj sjednici od 19. 12. 2019. godine prihvatilo inicijativu za osnivanje Centra za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave ANUBiH. Istu inicijativu je podržalo Predsjedništvo Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine na sjednici od 24. 6. 2020. godine. Na Skupštini ANUBiH 10. 7. 2020. godine usvojen je elaborat o osnivanju Centra za istraživanje razvoja lokalne i regionalne samouprave ANUBiH donesena je Odluka o osnivanju. Pravilnik o radu Centra usvojilo je Predsjedništvo 20. 10. 2020. godine.

Od trenutka kada je Predsjedništvo podržalo inicijativu za osnivanje Centra, započele su aktivnosti prikupljanja sredstava za osnivački fond. Tokom mjeseca jula i augusta, poslano je preko 80 dopisa/molbi za finansijsku podršku za osnivanje Centra opštinama i gradovima Federacije Bosne i Hercegovine, Brčko Distriktu te u pojedinim gradovima i opštinama Republike Srpske. Simboličnim donacijama obezbjeđena su sredstva za osnivački fond.

U „Pogledima“ lista Oslobođenje (14. i 15. novembar 2020. godine), direktor Centra je kroz intervju s novinarima upoznao stručnu javnost o osnivanju Centra, te obrazložio šta je to cilj osnivanja i koji su planovi.

U mjesecu novembru, u periodu od 13. do 20. novembra održana je prva sjednica članova Centra. Održana je elektronska sjednica jer teška epidemiološka situacija, izazvana virusom COVID-19, nije dozvolila okupljanje članova Centra. Na elektronskoj sjednici diskutovano je o aktivnostima koje su izvršene za osnivanje Centra, planovima istraživačkih projekata, kao i finansijskom planu Centra. Potvrđeno je angažovanje saradnice Sabine Vejzagić, za stručno-tehničke poslove. Planirana je i podjela certifikata kao potvrde o članstvu članovima Centra, međutim čeka se povoljnija situacija kako bi se svi članovi mogli okupiti. Na elektronskoj sjednici su predloženi i planovi projekata koji se planiraju realizirati u 2021. godini: *Politika regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracija u Evropsku uniju*, čiji je rukovodilac prof. dr. Jasmina Osmanković. Drugi projekat je *Participacija građana u odlučivanju o javnim poslovima u jedinicama lokalne samouprave*, čiji je rukovodilac prof. dr. Elmir Sadiković, te treći projekat *Uloga opštinskih i gradskih vlasti u ostvarenju ciljeva ekonomsko-socijalnog, infrastrukturnog i kulturnog razvoja opština i gradova*, čiji je rukovodilac prof. dr. Anto Domazet. Kako bi se mogla organizovati prijava na raspisane tendere za finansiranje naučno-istraživačkih projekata, biće završeno do kraja marta 2021. godine. Empirijsko istraživanje će uslijediti kad se poboljša epidemiološko stanje u Bosni i Hercegovini.

Stručna saradnica Sabina Vejzagić
Akademik Mirko Pejanović
direktor Centra

Centar za sistemska istraživanja*

Direktor Centra za sistemska istraživanja: *akademik Muris Čičić*

Članovi Centra iz ANUBiH

Akademik Miloš Trišković, akademik Ejup Ganić, akademik Enver Mandžić, akademik Zijo Pašić, akademkinja Branislava Peruničić, dopisni član Fikret Čaušević, mr. sci. Amra Avdagić, Naida Nišić, dipl. iur.

Članovi Centra izvan sastava ANUBiH

Prof. dr. Ante Domazet, prof. dr. Hasan Muratović, prof. dr. Mirko Puljić, Muhamed Muminović, prof. dr. Fuad Purišević, dr. Emir Kremić, prof. dr. Nerzruk Ćurak, prof. dr. Asim Mujkić

U toku 2020. godine, održane su četiri elektronske sjednice Vijeća Centra za sistemska istraživanja na kojima su se odobrali projekti i formulari za realizaciju izdanja ANUBiH.

* Centar za sistemska istraživanja je centar Odjeljenja društvenih i Odjeljenja tehničkih nauka

Aktivnosti su se najviše odvijale na planu istraživačke i izdavačke djelatnosti, što je navedeno i u nastavku:

1. U Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 23. 6. 2020. godine, održan je okrugli sto na temu *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*.

Okrugli sto *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini – problemi i moguća rješenja*, završnica je trogodišnjeg rada na istraživačkom projektu *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini*. Projekat je finansiralo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke. Voditelj projekta je akademik Miloš Trifković. Rezultat istraživačkog projekta su dvije publikacije *Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini* i *Rezultati statističkog istraživanja*. Druga publikacija objavljena je u suizdavaštvu sa Federalnim zavodom za statistiku.

2. Projekat *Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo - analiza determinanti i prijedlog strateških mjera*, finaliziran je sredinom 2020. godine. Prezentacija Studije upriličena je u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 25. 6. 2020. godine

Studiju su predstavili članovi istraživačkog tima: akademik Muris Čičić, prof. dr. Melika Husić-Mehmedović, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Lejla Turulja, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, mr. sci. Alina Trkulja

Cilj studije *Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo- analiza determinanti i prijedlog strateških mjera* je sagledavanje percepcije i ambicija mladih u pogledu napuštanja BiH, fokusirajući se na Kanton Sarajevo. Pored toga, vodeći se dobivenim rezultatima, cilj je bio kreirati prijedloge potencijalnih strateških rješenja koja bi mogla utjecati na mlade da ostanu u Bosni i Hercegovini i posebno Kantonu Sarajevo. Fokus je stavljen na push faktore – one koji su prisutni u matičnoj zemlji, a za koje se pretpostavlja ili pokazuje da značajno utječu na emigracijske aspiracije mladih danas ili su uzrokovali njihovo iseljavanje u prošlosti. Istraživački tim Akademije nauka i umjetnosti BiH je uradio opsežno istraživanje, a finansijer je bilo Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

3. U konačnici, 2020. godina je zaokružena sa publikacijom *Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike*.

Ekipu koja je radila na projektu činili su: akademik Muris Čičić, akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Selma Kadić-Maglajlić, prof. dr. Melika Husić Mehmedović, prof. dr. Maja Arslanagić-Kalajdžić, prof. dr. Lejla Turulja, mr. sci. Amra Avdagić (saradnik).

Cilj Projekta bio je da se ponudi prijedlog programa i politika koji će adresirati problem emigracija (a posebno odlaska mladih, školovanih osoba) i problem negativne vitalne 3 statistike i depopulacije, te razraditi mjere kojim se ovi negativni trendovi kratkoročno mogu ublažiti, a dugoročno i neutralizirati. Projekat je ponudio detaljno pojašnjenje predloženih mjera, uz predstavljanje

indikatora evaluacije, kao i definiranje vremenskih okvira i ostalih elemenata implementacije. Projekat se direktno naslanja na istraživanje koje je 2019. godine provela ANUBiH – *Studija o emigracijama*.

U toku 2020. godine, zbog situacije uzrokovane pandemijom COVID-19, nije bilo mogućnosti za održavanje nekih konkretnih sastanaka i poduzimanja koraka ka realizaciji onog što je predviđeno Planom, pa je to prolongirano za narednu godinu.

Ostao je sljedeći preliminarni spisak potencijalnih projekata:

1. Istraživanje elemenata rijetkih zemalja (REE) u Bosni i Hercegovini
2. Geopark Kreševo-Fojnica-Busovača
3. Inovacijski sistem
4. Finansijska pismenost
5. Analize uspješnosti bh kompanija i indeksi
6. Filozofija u sadašnjem vremenu
7. Zelena infrastruktura Sarajeva-razvojni potencijal
8. Bosna i Hercegovina i četvrta industrijska revolucija (industrija 4.0)-mogućnosti i pretpostavke za primjenu
9. Utjecaj populističkog vala u Evropi na političku praksu i komunikaciju u BiH
10. Percepcija BiH u međunarodnoj politološkoj literaturi
11. DNK karakterizacija antičkog, srednjovjekovnog, recentnog i prediktivnog stanovništva Bosne i Hercegovine
12. Osnajivanje kapaciteta, mapiranje i uvezivanje akademskih i industrijskih potencijala za biotehnoška istraživanja i primjenu u industriji (poljoprivredi, šumarstvu, energetici, medicini i farmaciji)
13. Nacija i Demokracija: Nacionalizmi u Bosni Hercegovini u komparativnoj perspektivi
14. Reforma teritorijalne organizacije lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini u procesu integracije u Evropsku uniju

Još u toku 2019. godine, izrađena je Brošura sa kratkim opisima svih navedenih projekata. Na bazi toga, u 2021. godini planiran je nastavak aktivnosti vezano za konkretnu realizaciju ovih i drugih projekata.

Direktor Centra za sistemska istraživanja
akademik Muris Čičić

Odbor za ekonomske nauke

Predsjednik Odbora: *akademik Muris Čičić*

Članovi Odbora

doc. dr. *Maja Arslanagić-Kalajdžić*, prof. dr. *Vesna Babić-Hodović*, prof. dr. *Fikret Čaušević*, izv. prof. *Marija Čutura*, prof. dr. *Anto Domazet*, prof. dr. *Vjekoslav Domljan*, prof. dr. *Adnan Efendić*, prof. dr. *Azra Hadžiahmetović*, prof. dr. *Kadrija Hodžić*, prof. dr. *Melika Husić-Mehmedović*, doc. dr. *Selma Kadić-Maglajlić*, prof. dr. *Kemal Kozarić*, prof. dr. *Zlatko Lagumdžija*, prof. dr. *Tabir Mahmutefendić*, prof. dr. *Brano Markić*, prof. dr. *Jasmina Osmanković*, prof. dr. *Željko Šain*, prof. emeritus *Željko Šuman*, prof. dr. *Aziz Šunje*, prof. dr. *Spasoje Tuševljak*

Odbor za ekonomske nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH usljed objektivnih okolnosti nije imao formalnih aktivnosti u 2020. godini.

Predsjednik Odbora
akademik Muris Čičić

Odbor za pravne nauke

Predsjednik Odbora: *akademik Miodrag Simović*

Članovi Odbora

akademik Miloš Tričković, prof. dr. *Jasna Bakšić-Muštić*, prof. dr. *Abedin Bikić*, prof. dr. *Suzana Bubić*, prof. dr. *Miroslav Džidić*, prof. dr. *Jasminka Gradašević-Sijerčić*, prof. dr. *Duško Medić*, prof. dr. *Branke Morait*, prof. dr. *Meliba Povlakić*, prof. dr. *Čazim Sadiković*, prof. dr. *Edin Šarčević*, prof. dr. *Kasim Trnka*, prof. dr. *Zlatan Meškić*, doc. dr. *Enis Omerović*.

Odbor za pravne nauke u 2020. godini je bio aktivan bez obzira na pandemiju uzrokovanu korona virusom COVID-19 te je održao dvije redovne sjednice.

Na dnevnom redu prve sjednice, koja je održana 23. septembra 2020. godine diskutovalo se na temu *Evropeizacija krivičnog prava i njen uticaj na Bosnu i Hercegovinu*, čije je uvodno izlaganje pripremio prof. dr. Eldan Mujanović, sa Fakulteta za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije Univerziteta u Sarajevu.

Izlaganje prof. Mujanovića i diskusije koje su poslije toga uslijedile odnosili su se na ispitivanje mogućnosti i potencijalnih prepreka na putu evropeizacije bosanskohercegovačkog krivičnog prava, te provjeravanje pretpostavke da li je uopće realno da država Bosna i Hercegovina sa svim svojim specifičnostima može dostignuti potrebne standarde u ovom, inače vrlo osjetljivom području.

Prof. Mujanović je istakao da tema koja se odnosi na propitivanje uticaja evropskog prava, naročito prava današnje Evropske unije na unutrašnje pravo

pojedinih država, odnosno države Bosne i Hercegovine ima najprije za cilj oslikati prikaz jednog dugotrajnog, ali ujedno vrlo sadržajnog puta razvoja koji je započeo osnivanjem Evropske (ekonomske) zajednice, nastavio sa zaključivanjem Schengenskog ugovora i dostigao svoj vrhunac stupanjem na snagu Lisabonskog sporazuma. Pri tome, treba naglasiti da se pravno uređene prakse saradnje u ovom području ne mogu isključivo povezivati uspostavljanjem Evropske zajednice/unije, nego se 50 godina unazad one manifestuju i pod okriljem Vijeća Evrope, TREVI grupe i drugih mehanizama (polu-formalne i/ili neformalne saradnje).

Unutar svih normativnih, te institucionalnih reformi u Uniji egzistira niz vrlo bitnih i složenih cjelina koje se odnose na harmonizaciju materijalnog krivičnog prava, stalno unapređenje procesnih odredbi u vidu instrumenata pravosudne i policijske saradnje, s naglaskom na standard uzajamnog priznanja i izvršenja sudskih odluka i generalno sigurnosnu politiku Evropske unije. Ovaj "vremeplov" razvoja pravnog okvira za suprotstavljanje kriminalitetu u Evropskoj uniji važno je dovesti u vezu s onim što država Bosna i Hercegovina u postojećem ustavnom uređenju, te političkom i pravnom kapacitetu, kao potencijalni kandidat za članstvo u ovoj uniji, treba ispuniti u ovoj oblasti.

Inicijalna pravna arhitektura evropskih zajednica skoro na simboličnoj osnovi posvećuje pažnju pitanju krivičnog prava, jednostavno iz razloga što se ono tada dominantno tumači kao sastavni dio sadržaja nacionalnog suvereniteta i vrlo ograničena pravna pravila se odnose na zaštitu finansijskih interesa Unije, i to u samo jednom uskom području suzbijanja pojava oblika prevara. To je i danas jedan od pretežnih kriminalnopolitičkih ciljeva Unije, da i putem mjera krivičnog prava zaštititi svoje finansijske interese u slučajevima kada je potrebna takva (krivičnopravna) zaštita i tome su namijenjene određene - ne samo materijalnopravne nego i procesne, te institucionalne (Ured evropskog javnog tužioca) mjere, koje svakako imaju značajan uticaj na države članice, kao i države koje streme ka članstvu u Evropskoj uniji.

Prof. dr. Mujanović je posebno istaknuo da je poznato kako mjere unapređenja saradnje unutar Evropske unije u domenu krivičnog prava iziskuju jako dug vremenski period donošenja pravnih instrumenata, te naročito njihov prenos (bilo da se radi o unifikaciji, harmonizaciji ili koordinaciji) u domaće zakonodavstvo. To upućuje na zaključak kako su dometi evropeizacije i dalje ograničenog karaktera, čak u slučajevima stabilnih i ekonomski razvijenih evropskih država.

U suštini, koncept evropeizacije u ovom području počiva na sljedećem: cilj(evi) koji se nastoj(e) ostvariti; mjere koje je potrebno donijeti; uticaj tih mjera na države članice; način na koji se one usklađuju s donesenim mjerama i doprinos nacionalnih napora da se postavljenih ciljevi ostvare. Slijedom toga, važno je kroz odredbe Ugovora iz Lisabona kojima se postavlja cilj stvaranja područja „slobode, sigurnosti i pravde“, uvidjeti da krivično zakonodavstvo ima supsidijarnu ulogu u odnosu na mjere za sprečavanje i suzbijanje kriminaliteta,

rasizma i ksenofobije, mjere koordinacije i saradnje pravosudnih i policijskih tijela (uključujući i druga nadležna tijela), te uzajamno priznavanje presuda u krivičnim predmetima. Naravno, Unija ostvarenje ovog cilja ne prepušta isključivo državama članicama nego svojim aktivnim angažmanom, kroz normativnu aktivnost i pružanje podrške.

Dva su primjera, prema mišljenju prof. Mujanovića, na kojima je moguće demonstrirati trenutni nivo znanja, perspektiva i dometa u implementaciji nekih od odredbi, instrumenata i praksi koje pripadaju nečemu što se može nazvati krivično pravo Evropske unije u postojeću ustavnopravnu arhitekturu u Bosni i Hercegovini. Prvi se odnosi na područje pravosudne i naročito policijske saradnje, a drugi na oblast uređenja materije oduzimanja imovinske koristi i nezakonitog bogaćenja. Oba područja su na vrhu prioriteta Unije i zaslužuju analizu iz naše domaće perspektive.

Na primjeru pravosudne saradnje je vidljivo kako je zakonodavac (Parlamentarna skupština BiH) kroz donošenje Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, te davanjem ovlaštenja Ministarstvu pravde BiH, Sudu BiH i Tužilaštvu BiH - na vrlo efikasan i relativno jednostavan način preuzeo u domaći pravni poredak sve najvažnije instrumente uzajamne saradnje i stvorio solidan institucionalni okvir za buduća dodatna usaglašavanja s instrumentima Unije u ovom području (npr. Evropski nalog za lišenje slobode i dr.). Svakako da taj zadatak neće biti nimalo jednostavan, ali dosadašnji normativni okvir i razvijena praksa (naročito operativne) saradnje daju osnova za zaključak da su stvorene solidne pretpostavke za jedan sistematičan i organiziran pristup u dostizanju preostalih standarda Evropske unije u području pravosudne saradnje.

Međutim, u domenu policijske saradnje, koja također u širem smislu pripada području međunarodnog krivičnog prava - praksa pokazuje sasvim druge tendencije. Moglo bi se reći da se ustavna formulacija iz citiranih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine „provedenje međunarodnih krivičnopravnih propisa“ referira na oblasti: (a) međunarodnog materijalnog i (b) međunarodnog krivičnog procesnog prava. U prvom slučaju, provedba međunarodnog krivičnog prava obuhvata harmonizaciju krivičnopravnog zakonodavstva u BiH sa standardima koji su dio međunarodnog materijalnog prava. Cilj takvog zahvata u nacionalna zakonodavstva jeste da se kroz što veći stepen harmonizacije zakonski definišu obilježja onih krivičnih djela, koja se zbog svoje složenosti i ugrožavanja interesa država članica i same Unije trebaju suzbijati na zajedničkim osnovama. U drugom slučaju, radi o normiranju mehanizama i instrumenata međunarodne pravne saradnje u krivičnim predmetima.

U okviru procesa koji ima formu, ali ne sadržaj policijske reforme, donesen je Zakon o direkciji za koordinaciju policijskih tijela (DKPT) i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine. Očekivalo se da se sporazumi o strateškoj i operativnoj policijskoj saradnji provedu putem institucije (DKPT) koja je osnovana ovim zakonom i kojoj su tim zakonom data ovlaštenja

da se bavi koordinacijom međunarodne policijske saradnje, ali se to nije desilo. Upozorava se da Direkcija nema čak ni pristup podacima koji se automatski i elektronski razmjenjuju između nadležnih policijskih tijela, iako je cjelokupna infrastruktura za te svrhe smještena u ovom državnom policijskom tijelu. Ovakvo stanje evidentno nije u skladu s ranije navedenim standardima Evropske unije. Umjesto toga, određenim odlukama organa izvršne vlasti grubo se krše odredbe navedenog zakona, stvara privid „političkog konsenzusa“ o pitanjima koja su jasno uređena Ustavom BiH i ovim zakonom i kao takva ne mogu uopšte biti predmet takvih dogovora i koja, na koncu, nisu u duhu standarda i pravila Evropske unije.

Kada je riječ o pravnom uređenju materije oduzimanja imovinske koristi pribavljene krivičnim djelima i uopšteno suzbijanju nezakonitog bogaćenja, može se također reći da se radi o jednoj od ključnih politika iz oblasti krivičnog prava Evropske unije. Unutar četiri krivičnopravna sistema u Bosni i Hercegovini materija oduzimanja imovinske koristi je uređena u okviru sistemskih (krivičnih zakona i zakona o krivičnom postupku), te *lex specialis* zakonskih propisa i načelno se može reći da vlada izrazita šarolikost, neujednačenost i diskrepancija u načinu kako su pojedina od vrlo važnih pitanja u ovoj oblasti normirana. To se primarno odnosi na činjenicu da na nivou Bosne i Hercegovine ne egzistiraju svi modaliteti oduzimanja imovinske koristi, što je zahtijevano EU standardima. Nadalje, u okviru posebnih propisa u entitetima i Brčko distriktu obim primjene je potpuno različit što dovodi u pitanje pravnu sigurnost na teritoriji države, a gledajući pojedinačno moglo bi se naći i odstupanja u odnosu na katalog krivičnih djela na koja se posebni zakoni primjenjuju - u odnosu na zahtjeve iz EU instrumenata. S obzirom na to da se radi o materiji koja ne samo da ima značaj iz perspektive usklađivanja sa standardima Evropske unije, nego se ovakvim normativnim i praktičnim zahvatima zadire u prava zaštićena Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Ustavom BiH, jasno je da unutrašnja harmonizacija zakonodavstva treba biti prioritet, prije bilo kakvog ozbiljnijeg angažmana u pregovorima s Evropskom unijom.

Učesnici u raspravi na sjednici Odbora su zaključili da prije davanja odgovora na iznesena pitanja, u slučaju Bosne i Hercegovine, prvo se treba postići potrební stepen konsenzusa radi interne harmonizacije između krivičnih zakonodavstava prije nego li se počne razmišljati o eksternom usklađivanju brojnih zakonskih propisa u inače osjetljivom području krivičnog prava u širem smislu riječi. Taj put svakako neće biti nimalo jednostavan niti pretjerano ubrzan i zahtijevaće mnogo ekspertiza i iskustva koji svakako ne nedostaju, samo je pitanje da li će i kada biti iskorišteno znanje i potencijali koji postoje u domaćoj akademskoj zajednici i praksi u cilju općeg dobra i interesa svih građana Bosne i Hercegovine. Izlaganje prof. dr. Edina Mujanovića je objavljeno na web stranici ANUBiH.

Na dnevnom redu druge sjednice, koja je održana 8. decembra 2020. godine diskutovalo se na temu *Pravo na privatni porodični život u praksi Evropskog suda za*

ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, čija je uvodna izlaganja pripremio akademik Miodrag Simović, predsjednik Odbora za pravne nauke.

Akademik Simović je najprije podsjetio da pravo na privatnost obuhvata pravo na porodični život, dom i prepisku, pravo na sklapanje braka i osnivanje porodice i na jednakost supružnika. Zbirni naziv za zaštitu prava na privatni i porodični život, nepovredivost doma i prepiske, kao i časti i ugleda pojedinca je pravo na privatnost (prava privatnosti). Kad se radi o ljudskim pravima ove prirode, onda se zapravo od države traži apstinencija ili negativne obaveze. Važno je da pravo na privatnost štiti ličnu autonomiju pojedinca, bez obzira na to da li je u drugim zakonskim odredbama to pravo precizirano. Ovo pravo mora biti ustavom zagarantovano - da bi postojala ravnoteža sa drugim pravima koja mogu biti ograničavajuća.

Privatni život izražava pravo čovjeka da uredi svoj privatni život po vlastitoj želji, da bude zaštićen od neželjene javnosti i da odnose sa drugim ljudima takođe uspostavlja po vlastitom nahođenju. To privatnost povezuje sa javnošću u mjeri u kojoj je to upravo uslov njegovog vlastitog poimanja razvoja i afirmacije vlastite ličnosti i ličnosti onih koji ga neposredno okružuju. To pravo, shvaćeno kao zaštita od neželjenog publiciteta, često se sukobljava sa slobodom štampe. Ta dva dobra, privatnost i slobodu štampe, treba staviti u ravnotežu i odrednicom o opravdanom interesu javnosti da štampa ima pravo da objasni sve što je u interesu javnosti, ali ne i da naruši privatnost. Kada dođe do sukoba takva dva prava, prednost je na snagi onog koje ima ustavnu garanciju.

Kod zaštite prava na privatnost najvažniji uticaj na stvaranje međunarodno priznatih standarda imala je praksa Evropskog suda za ljudska prava. Prema mišljenju ovog suda, privatni život predstavlja široki koncept, kojem je nemoguće dati konačnu definiciju. Poštovanje privatnog života mora sadržavati i određeni stepen prava na uspostavljanje i razvijanje odnosa sa drugim ljudskim bićima. Uopšteno, praksa Suda je dovela do širenja koncepta privatnosti na: fizički i moralni integritet ličnosti; prikupljanje podataka koje traži država; pristup ličnim informacijama; pitanje regulisanja imena i prezimena i drugih ličnih podataka u policiji, pa čak i kada se radilo o tajnim podacima, zatim pitanja koja se odnose na medicinske podatke i vođenje medicinskih evidencija.

Pravo na porodični život je, istakao je akademik Simović, pravo svih pojedinaca da poštuju svoj utvrđeni porodični život, te da imaju i održavaju porodične odnose. Promjena koncepta porodice zahtijeva subjektivno definisanje onoga što porodica podrazumijeva. Evropski sud za ljudska prava je u velikom broju prilika u svojoj praksi naveo da pojam „porodični život” u članu 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (Konvencija) nije ograničen samo na porodice zasnovane na braku i može da obuhvati i druge *de facto* odnose. U odlučivanju da li se za neki odnos može da kaže da se svodi na „porodični život”, niz činilaca može da bude relevantan, uključujući da li par živi zajedno, trajanje njihove veze i da li su prikazali privrženost jedno drugom ili na drugi način.

Kada je u pitanju pravo na poštovanje doma, u neprikosновенost doma uključeni su i prostori za obavljanje određene profesionalne djelatnosti, kao što su advokatske kancelarije. U kontekstu prava na poštovanje prepiske, pojam prepiske podrazumijeva i tehnička sredstva komuniciranja kao što su telefon, faks i elektronska pošta i slično. Države su dužne da preduzmu sve potrebne mjere kako bi se spriječilo da se državne vlast ili neki drugi subjekti domognu informacija privatne prirode.

Telefonsko prisluškivanje je nesumnjivo miješanje u pravo na privatnost. Međutim, države, na zakonom dopušten način, vrše kontrolu ovog vida korespondencije kao način legitimnog kontrolisanja modernih oblika kriminala, špijunaže i terorizma. Ma koliko da je to miješanje dopušteno prema stavu 2 člana 8 Konvencije, moraju se spriječiti zloupotrebe ovog državnog ovlaštenja.

Posljednjih godina, Evropski sud za ljudska prava, zadužen za primjenu Konvencije, značajno je proširio zaštitni obim člana 8 ove konvencije. Ovakav razvoj svojstven je samoj prirodi navedene odredbe: član 8 predstavlja prvo od kvalifikovanih prava Konvencije, čija glavna osobina je da njihova primjena zahtijeva nalaženje ravnoteže između zaštite ljudskih prava i polja slobodne procjene država ugovornica. Ovo polje može da bude prilično široko, posebno tamo gdje ne postoji konsenzus na evropskom nivou o pitanjima od dubokog društvenog i kulturnog značaja, za koja se iz tog razloga države ugovornice smatraju najkompetentnijim da procjenjuju i odgovaraju na potrebe društva.

U raspravi koja je uslijedila nakon uvodnog izlaganja akademika Simovića ukazano je najprije na odnos konvencijskih prava iz čl. 8 i 10 Konvencije. Ovaj se odnos, kako je istakao doc. dr Enis Omerović, može propitivati iz dva ugla. Iz aspekta nosilaca javnih funkcija, sve osobe moraju biti svjesne, prihvatiti i tolerisati vjerovatno veću intruziju javnog mnijenja u njihovo pravo na privatnost. S druge strane, iz ugla medija, što je drugi aspekt ovoga odnosa, traži se objektivno informisanje javnosti i upoznavanje društva o onome što jeste u javnom interesu. U tom bi duhu valjalo zaštititi ugled ili reputaciju osobe o kojoj se izvještava u javnosti. S tim u vezi, potrebno je ispitati kakav je i koliki doprinos toga izvještavanja opštem javnom interesu, koliko je ta osoba poznata javnosti, o čemu se izvještavalo i kakvo je bilo ponašanje toga pojedinca o kome se javno izražavalo. U tom kontekstu, valjalo bi načiniti pravičnu ravnotežu između prava koja su garantovana u ovim odredbama. Jednako tako, važno je provođenja testa od tri koraka, tzv. tripartitnog testa kod svih neapsolutnih ljudskih prava. To znači da je uvijek potrebno ispitati da li je miješanje države bilo propisano u pravu (zakonu), da li je država imala legitimni cilj koji se želio postići i da li je miješanje, odnosno ograničenje uživanja nekoga prava bilo srazmjerno cilju koji se želio ostvariti, odnosno da li je postojala *pressing social need* za takvom konkretnom mjerom u nekom društvu.

Istaknuto je takođe da i komunikacija na radnom mjestu ulazi u opseg pojmova „privatni život” i „dopisivanje”, kao i da upute (pravila) poslodavca ne mogu svesti privatni društveni život na radnom mjestu na nulu, odnosno bez obzira

na to što do određene mjere može biti ograničeno pravilima poslodavca - pravo na poštovanje privatnog života i privatnosti dopisivanja i dalje postoji (prof. dr. Jasminka Gradašćević-Sijerčić). Isto tako, ostvarivanje prava privatnosti zaposlenih na radnom mjestu mora biti vezano za uspostavljanje ravnoteže između prava na poštovanje privatnog života zaposlenih, s jedne strane, i prava poslodavca da preduzme mjere kako bi se osiguralo nesmetano poslovanje društva, s druge strane. Uz to, poslodavac prije početka mjera nadzora ima obavezu o njima obavijestiti zaposlene, a neophodno je i ispitati (u ostvarivanju sudske zaštite) da li se cilj koji je poslodavac htio postići mogao ostvariti manje nametljivim metodama od pristupanja sadržaju komunikacije.

Ukazano je (prof. dr. Meliha Povlakić) i na neke recentne primjere zloupotrebe prava na privatnost (npr. neovlašćenog otuđivanja snimaka video nadzora). U toku života ostavljaju se „digitalni tragovi“, pa se u doktrini već postavlja i pitanje digitalnog nasljeđa. Interesantno je i pitanje da li „pravo biti zaboravljen“ prelazi na nasljednike jedne osobe. Pandemija COVID-19 je, uz to, otvorila mnoga pitanja vezana za pravo na privatnost (npr. objavljivanje imena i praćenje pozitivnih osoba na korona virus i prosljeđivanje nemedicinskom osoblju podataka o osobama koje odbijaju vakcinaciju, odnosno nisu vakcinisane). Putem jedinstvenog matičnog broja građana koji se traži za svaku priliku, može se postati tzv. stakleni građanin, pri čemu je očuvanje ličnih podataka otežano. Upitno je i ko u informacionom zdravstvenom sistemu može imati uvid u zdravstvene podatke itd.

Saopštenje sa druge sjednice Odbora za pravne nauke je objavljeno na web stranici ANUBiH.

akademik Miodrag Simović

Odbor za pedagoške nauke

Predsjednica Odbora: *akademkinja Adila Pašalić-Kreso*

Članovi Odbora

prof. dr. Amel Alić, prof. emeritus Mladen Bevanda, doc. dr. Haris Cerić, doc. dr. Zora Marendić, prof. dr. Mirjana Mavrak, prof. dr. Hašim Muminović, prof. dr. Marko Palekčić, prof. dr. Lidija Pebar, prof. dr. Amir Pušina, prof. dr. Mujo Slatina, prof. dr. Adnan Tufekčić, prof. dr. Edina Vejo.

Tokom 2020. godine zbog pandemije COVID-19 i poštovanja svih higijensko-epidemioloških mjera nije organiziran nijedan direktni sastanak Odbora za pedagoške nauke. To nije spriječilo članove Odbora da budu u redovnoj komunikaciji putem e-maila i da se dogovaraju, razmjenjuju ideje i pisane radove. Tako je nastala ideja da se na Javni poziv za sufinansiranje naučnoistraživačkih

/ umjetničkoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata iz Budžeta Kantona Sarajevo priredi i prijavi projekat pod naslovom: *Pedagoški i andragoški izazovi u kontekstu kućne izolacije djece do 18 godina u vrijeme pandemije COVID-19*, potaknut pandemijskom situacijom. Komunikacija e-mailom je bila vrlo intenzivna sve do konačne izrade i predaje projekta.

Komisija KS koja je razmatrala predložene projekte smatrala je da ovakav projekat koji se odnosi na djecu i mlade ne treba dobiti finansijsku podršku iz budžeta Kantona Sarajevo tako da je zasad ovaj važni projekat na čekanju.

Članovi Odbora su u međusobnoj komunikaciji izrazili žaljenje zbog pomanjkanja interesa za sve specifičnosti i poteškoće kroz koje prolaze mladi u novoj praksi online školovanja i života u izolaciji. Zaključak je da članovi Odbora apliciranjem kod drugih finansijera nastoje realizirati predloženi projekat.

Sarajevo, 6. 2. 2021. godine

akademkinja Adila Pašalić Kreso

Odbor za političke nauke

Predsjednik Odbora: *akademik Mirko Pejanović*

Članovi Odbora

akademik Slavo Kukić, prof. dr. Jelenka Voćkić-Avdagić, prof. dr. Vlado Azinović, prof. dr. Nerzruk Ćurak, prof. dr. Vedran Džibić, prof. dr. Emina Kečo-Isaković, prof. dr. Damir Kukić, prof. dr. Najil Kurtić, prof. dr. Mile Lasić, prof. dr. Nermina Mujagić, prof. dr. Asim Mujkić, prof. dr. Enes Osmančević, prof. dr. Zarije Seizović, prof. dr. Nenad Stojanović, prof. dr. Milan Vego, prof. dr. Miodrag Živanović, doc. dr. Zlatiborka Popov-Momčinović, doc. dr. Đorđe Vuković

Tokom 2020. godine, u planu rada Odbora za političke nauke, bile su predviđene aktivnosti za učešće u radu okruglih stolova o temama kao što su:

- 75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: uloga ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine;
- Reforma izbornog zakonodavstva u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju;
- 25. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države;
- Pretpostavke ubrzanja integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.

Bila su planirana i dva javna predavanja u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine članova Odbora prof. dr. Asima Mujkića i prof. dr. Nermine Mujagić.

Zbog pandemije virusa COVID-19 uslovi za rad su bitno promijenjeni. Umjesto održavanja sjednica Odbora i učešća u radu okruglih stolova osigurana je izrada referata za planirane okrugle stolove i učešće u radu okruglih stolova u online formi.

Referate za zbornik radova: *75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: uloga ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine* napisali su članovi Odbora: prof. dr. Nerzuk Ćurak, prof. dr. Asim Mujkić, prof. dr. Elmir Sadiković, prof. dr. Elvis Fejzić. Sredstva za zbornik su osigurana donacijama. Planirano je da zbornik radova *75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: Uloga ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine* bude odštampan do kraja februara 2021. godine.

Zbornik radova: *Reforma izbornog zakonodavstva pripreman je tokom 2020. godine u zajedničkoj aktivnosti* Odbora za političke nauke Odbora za pravne nauke i Odbora za sociološke nauke napisali su članovi Odbora za političke nauke: prof. dr. Elmir Sadiković i prof. dr. Elvis Fejzić. Sredstva za štampanje zbornika su osigurana donacijama. Štampanje zbornika je predviđeno do kraja marta 2021. godine. Održavanje okruglog stola na ovu temu planirano je za kraj aprila 2021. godine.

Članovi Odbora za političke nauke: akademik Mirko Pejanović, prof. dr. Nerzuk Ćurak, prof. dr. Miodrag Živanović i prof. dr. Nermina Mujagić imali su sa svojim referatima učešće u radu okruglog stola: *25. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države*. Okrugli stol je održan 12. decembra 2020. godine. Svi radovi su recenzirani i planirani za objavljivanje u dvobroju časopisa Dijalog do kraja februara 2021. godine.

Akademik Mirko Pejanović
predsjednik Odbora

Odbor za sociološke nauke

Predsjednik Odbora: *akademik Ivan Cvitković*

Članovi Odbora

akademik Slavo Kukić, prof. dr. Dino Abazović, doc. dr. Sarina Bakić, doc. dr. Sanela Bašić, doc. dr. Esad Delibašić, prof. dr. Mujo Demirović, doc. dr. Mirza Emirhafižbegović, prof. dr. Šaćir Filandra, prof. dr. Dželal Ibraković, prof. dr. Ivo Komšić, prof. dr. Braco Kovačević, prof. dr. Mile Lasić, prof. dr. Senadin Lavić, doc. dr. Pavle Mijović, doc. dr. Lejla Mušić, prof. dr. Asim Peco, doc. dr. Valida Repovac Nikšić, prof. dr. Ivan Šijaković, prof. dr. Srđan Vukadinović, doc. dr. Amila Ždralović, prof. dr. Jusuf Žiga

Zbog virusa COVID-19 i epidemioloških mjera, te preporuka Izvršnog odbora ANUBiH o pridržavanju tih mjera, Odbor za sociološke nauke nije održao nijednu sjednicu u 2020. godini.

Odjeljenje humanističkih nauka

Članovi Odjeljenja

akademik Esad Duraković (sekretar Odjeljenja)

akademik Muhamed Filipović

akademik Serafin Hrkać

akademik Dževad Južbašić

akademik Juraj Martinović

akademik Abdulah Šarčević

Dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić (članica Predsjedništva ANUBiH)

Dopisni član Senahid Halilović

Dopisni član Blagoje Govedarica

Dopisni član Mile Babić

Radna tijela Odjeljenja

Centar za balkanološka ispitivanja

Centra za filozofska istraživanja

Centar za leksikologiju i leksikografiju

Odbor za istorijske nauke

Odbor za filozofiju

Odjeljenje humanističkih nauka Akademije u 2020. godini izgubilo je istaknutog člana, prije svega velikog čovjeka, a zatim i uglednog, svjetski priznatog naučnika, akademika Muhameda Filipovića koji je preminuo u veljači 2020. godine.

Od 1. srpnja 2017. godine izborom novog časništva funkciju sekretara Odjeljenja obnašao je akademik Esad Duraković, koji je reizabran na istu funkciju 7. 12. 2020. godine.

U 2020. godini Odjeljenje humanističkih nauka je održalo osam sjednica, od čega su četiri bile elektronske. Uslijed pandemije uzrokovane korona virusom, članovi su većinu rada obavljali elektronskim i telefonskim putem. Izuzetak su bile sjednice na kojima se raspravljano o izboru novog časništva.

Na sjednicama je razmatran velik broj pitanja od interesa za Akademiju i Odjeljenje, poput zahtjeva za saradnju s drugim naučnim i umjetničkim institucijama, kao i pozivi za naučne manifestacije i pozive za prijavu prijedloga projekata. Razmatrani su izvodi iz zapisnika sa sjednica Izvršnog odbora i Predsjedništva Akademije i postupalo se po zahtjevima tih organa.

Članovi Odjeljenja su aktivno sudjelovali u izboru novog časništva ANUBiH. Prijedlozi članova Odjeljenja humanističkih nauka za izbor novog časništva su bili: predsjednik: akademikinja Mirsada Hukić, potpredsjednici: akademici Mirko Pejanović i Slavo Kukić, generalni sekretar: akademik Asif Šabanović.

Aktivnosti Odjeljenja

Izdavaštvo

Časopis *Dijalog*

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka, zajedno s članovima Odjeljenja društvenih nauka, čine Savjet časopisa *Dijalog*. U 2020. godini izdata su tri dvobroja časopisa 1-2 i 3-4 za 2018. godinu i 1-2, 2019. godinu. Početkom 2021. godine bit će štampan dvobroj 3-4, 2019 koji je u potpunosti pripremljen u 2020. godini.

Uredništvo je intenzivno radilo na prikupljanju radova kako domaćih tako i inozemnih, kao i recenzija.* Članovi Odjeljenja su svojim priložima (radovima i/ili recenzijama), kao i redovnim poticajnim raspravama o časopisu na sjednicama Odjeljenja, pomogli u radu Redakcije časopisa *Dijalog*.

U 2020. godini objavljen je *Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja* br. 48/2019.

Ostalo

Članovi Odjeljenja su usvojili Izvještaj o radu Odjeljenja u 2019. godini, kao i izvještaje centara i komisija Odjeljenja.

Članovi Odjeljenja su izradili Plan rada Odjeljenja humanističkih nauka i njegovih radnih tijela za 2021. godinu, kao i trogodišnji plan rada za period 2021–2023.

Pripremljen je Plan javnih nabavki u 2021. godini.

Pokrenuta je inicijativa za rad na projektu „Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine“, a prve aktivnosti za izradu Studije izvodljivosti za izradu Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine započete su u 2019. godini i nastavljene tijekom 2020. godine

Aktivnosti Odjeljenja humanističkih nauka se ogledaju i u radu radnih tijela, centara i odbora, a pregled svih aktivnosti se može pronaći u izvještajima centara i odbora.

Članovi Odjeljenja humanističkih nauka su učestvovali na međunarodnim naučnim skupovima; predavanjima, objavljivali radove (knjige, priloge u zbornicima, naučnim časopisima); bili su promotori novih knjiga, o čemu se konkretniji podaci nalaze u ličnim izvještajima članova Odjeljenja humanističkih nauka.

Izvještaj priredila
Belinda Milanović
stručna suradnica Odjeljenja
Izvještaj odobrio
akademik Esad Duraković
sekretar Odjeljenja

* Više o aktivnostima časopisa *Dijalog* može se pronaći u izvještaju Centra za filozofska istraživanja ANUBiH pod odjeljkom *Dijalog, časopis za filozofiju i društvenu teoriju*.

Centar za balkanološka ispitivanja

Direktor Centra: *akademik Dževad Juzbašić*

Članovi Centra

prof. dr. Adnan Busuladžić, akademik Nenad Cambi, prof. dr. habil. Blagoje Govedarica, dr. sci. Aladin Husić, prof. dr. Adnan Kaljanac, prof. dr. Esad Kurtović, prof. dr. Friedrich Lüth, prof. dr. Ante Milošević, prof. dr. Johannes Müller, prof. dr. Lejla Nakaš, doc. dr. Aiša Softić, akademikinja Ljubinka Biba Teržan, prof. dr. Aleksandar Palavestra, prof. dr. Marin Zaninović.

U 2020. godini Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH je i pored nezahvalne epidemiološke situacije izazvane virusom COVID-19 uspio da odštampa i objavi jubilarni broj *Godišnjaka/Jahrbuch-a*. U prvom dijelu 2020. godine završeno je štampanje i distribucija *Godišnjaka/Jahrbuch-a* br. 48 za 2019. godinu koji je posvećen dopisnom članu ANUBiH i dugogodišnjem uredniku *Godišnjaka/Jahrbuch-a* prof. dr. Blagoju Govedarici, povodom njegovog sedamdesetog rođendana. Štampanje ovoga broja *Godišnjaka* podržali su Fondacija za izdavaštvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke Bosne i Hercegovine, Društvo za geologiju, geotehniku i građevinstvo GeoAvas i Fondacija Alexander von Humboldt. S obzirom na to da je broj posvećen prof. dr. Govedarici, uredništvo časopisa činili su akademik Dževad Juzbašić, dr. sci. Igor Manzura, profesor na Higher Anthropological School, Chisinau-Moldova i mr. sci. Melisa Forić Plasto, vanjska saradnica Centra za balkanološka ispitivanja. S obzirom da je pandemija usporila sav proces štampanja, časopis je odštampan i distribuiran u mjesecu maju 2020. godine. Priloge za jubilarni broj dostavili su naučnici iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Gruzije, Hrvatske, Njemačke, Moldavije, Rumunije, Slovenije i Srbije. Radovi se većinom odnose na arheologiju, posebno na prahistorijski period kojim se prof. dr. Govedarica najviše bavio, a također na lingvistiku i klasičnu historiju. Određeni su radovi posvećeni upravo istraživanjima koje je proveo prof. dr. Govedarica.

Rad na obradi arheološkog materijala sa Glasinačkog područja koji je sakupljen istraživanjima Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH u periodu 1980–1991. godine morao je zbog izbijanja korona-pandemije biti prekinut već u martu mjesecu ove godine. No, ipak su obavljene organizacione pripreme za nastavak ovog istraživačkog projekta koji bi se izvodio na praistorijskim naseljima Klisura u Kadića brdu, kod Knežine i Ilijak kod Prače. Ukoliko uspijemo obezbijediti potrebna sredstva, istraživački radovi na ovim lokalitetima bi, u saradnji sa Zemaljskim muzejem Bosne i Hercegovine iz Sarajeva i Muzejom iz Doboja, otpočeli već 2021. godine.

U drugoj polovini 2020. godine radilo se na prikupljanju radova za broj 49 za 2020. godinu. Prijavljeno je 12 radova i 2 prikaza iz Italije, Slovenije, Njemačke i Bosne i Hercegovine. I ovdje su radovi većinom iz arheološke struke, zatim iz

lingvistike, etnologije kao i klasične historije. Očekuje se da će ovaj broj Godišnjaka biti objavljen do kraja februara 2021. godine.

Tokom 2020. godine i dalje su se vršile aktivnosti na završetku rada na digitalizaciji *Kartoteke prastanovnika Zapadnog Balkana*, kao i *Grade za rječnik crkvenoslavenskog jezika*. Krajem godine, nakon dobivanja više ponuda za izradu posljednjih faza oba projekta, odlučeno je da će se početkom 2021. godine pokrenuti prebacivanje „grobova“ i crteža *Kartoteke* sa starog na novi server, tj. na novu web stranicu. U prvoj polovini 2021. godine radiće se i na završnoj fazi postavljanja pretražive baze podataka *Grade*. Za završetak oba projekta potrebno je cca. 4.500,00 KM, te je Izvršni odbor ANUBiH podržao preusmjeravanje sredstava za štampanje i distribuciju Godišnjaka za završetak projekta *Kartoteke*, što iziskuje cca. 2.500,00 KM. Posuđena sredstva će se vratiti prijavljivanjem na konkursne aplikacije. Također, Arheološki institut Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu planira podržati distribuciju Godišnjaka s cca. 2.500,00 KM.

Prof. dr. Blagoje Govedarica je u drugoj polovini 2019. godine predložio svečano obilježavanje 140. godišnjice bosanskohercegovačke arheologije, koja se navršava 2020. godine (1880–2020). U organizaciju ove obljetnice bili su uključeni Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Arheološki institut pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i Republički zavod za zaštitu spomenika RS. Dobivena je i podrška člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine u održavanju ove važne obljetnice. Međutim, kao i većina aktivnosti koje su planirane za 2020. godinu, pandemija je nažalost spriječila održavanje svih aktivnosti koje su planirane te su one odložene do daljnjeg. Da ova važna obljetnica ne bi prošla nezapaženo, pripremljen je obimni specijalni prilog u dnevnom listu „Oslobođenje“ od 11. 10. 2020. godine u kome je prezentirana arheološka nauka sa posebnim osvrtom na njen razvoj u Bosni i Hercegovini.

Prof. dr. Milošević i dr. sci. Manzura s radom u Redakciji *Godišnjaka/Jabrbucha* započinju od aktuelnog broja 49 za 2020. godinu.

Akademik Dževad Juzbašić
direktor Centra za balkanološka ispitivanja

Izveštaj pripremila
Sabina Vejzagić

Centar za filozofska istraživanja

U godini 2020. planirali smo organizirati simpozij ili kolokvij u povodu 250. obljetnice rođenja filozofa Georga Wilhelma Friedricha Hegela. U tu smo svrhu dobili i jednu donaciju u iznosu od 5.000 KM. Zbog pandemije COVID-19 morali smo odustati od organiziranja kolokvija i umjesto njega objavit ćemo tematski broj *Dijaloga* posvećen Hegelovoj filozofiji. Pozvali smo filozofe iz Bosne i Hercegovine i iz susjednih zemalja koji se bave Hegelovim djelom da

napišu tekstove i da pošalju njihove naslove do kraja 2020. Do sada je naslove poslalo više od petnaestero pozvanih autora, a tekstovi pristižu svakodnevno. U predstojećem razdoblju trebat će ih prirediti za objavljivanje u *Dijalogu*. Priređivanje broja *Dijaloga* posvećenog Hegelu omogućio je brojne kontakte s mnogim filozofima, što će sigurno imati povoljan učinak i na buduću predvidivu suradnju Centra za filozofska istraživanja s mnogima od njih.

Mile Babić
direktor Centra za filozofska istraživanja
Sarajevo, 4. 2. 2021.

Centar za leksikologiju i leksikografiju

Direktor Centra: dopisni član *Senahid Halilović*

Članovi Centra

dopisni član *Senahid Halilović*, dopisna članica *Marina Katnić-Bakaršić*, domaći član *Ivan Markešić* (iz ANUBiH); dr. *Josip Baotić*, dr. *Irina Budimir*, dr. *Refik Bulić*, dr. *Ekrem Čaušević*, dr. *Elma Dizdarević*, dr. *Denita Haverić*, dr. *Mehmed Kardaš*, dr. *Nedžad Leko*, dr. *Amela Ljevo-Ovčina*, dr. *Nedad Memić*, dr. *Sanela Mešić*, dr. *Marijana Nikolić*, dr. *Ivo Pranjković*, dr. *Marija Runić*, dr. *Edina Spahić*, dr. *Amela Šehović*, dr. *Danko Šipka*, dr. *Hedina Tahirović-Sijerčić*, dr. *Lejla Tekešinović*, dr. *Drago Župarić* (izvan ANUBiH)

U Centru za leksikologiju i leksikografiju tokom 2020. odvijale su se aktivnosti unutar projekata *Bosanskohercegovački lingvistički atlas* (BLA), *Općeslavenski lingvistički atlas* (OLA) i *Evropski lingvistički atlas* (ELA), kao i aktivnosti u vezi s pripremom naučnog skupa iz leksikologije i leksikografije.

1. Rad u projektu BLA. Tokom 2020. pripremljen je za objavljivanje fonetski tom *Bosanskohercegovačkog lingvističkog atlasa*. Tekst je korigiran, prelomljen, obavljena je korektura prijeloma i PDF je dat na recenziranje u više slavističkih centara u Evropi. Poslije završene procedure recenziranja djelo je objavljeno u elektronskom izdanju (link: https://slavistickikomitet.ba/Bosanskohercegovački_lingvisticki_atlas.pdf).
2. Rad u projektu OLA. Aktivnosti unutar projekta OLA tokom 2020. obuhvaćaju redovne obaveze voditelja projekta (dr. Senahid Halilović) i aktivnosti saradnika na ovom projektu (dr. Mehmed Kardaš i dr. Amela Ljevo-Ovčina). Rukovodilac projekta OLA ispunio je sve planirane obaveze tokom 2020. godine. Sudjelovao je u diskusiji o problemima u vezi s pripremom pojedinih tomova i publikacija u više slavističkih centara i odgovarao na pitanja nacionalnih komisija u vezi s podacima iz bosanskohercegovačkih govora. Slovačka komisija OLA tražila je početkom 2020. morfološku provjeru i komentar

građe iz punktova br. 38, 46-51, 57-61 i 66 a koja se odnosi na pitanje br. 2188. Odgovor je upućen u januaru. Lužičkosrpska komisija tražila je u martu 2020. objašnjenje njima nejasnih oblika iz bosanskohercegovačkih govora u 7. tomu OLA. Odgovor je upućen u istom mjesecu. Uredništvu časopisa *Croatica et Slavica Iadertina* (Zadar) u julu 2020. dostavio sam recenziju rukopisa “Общеславянский лингвистический атлас и компаративистика XXI в. (к 60-летию проекта 1958–2018)”.

Saradnici na projektu sudjelovali su u korespondenciji i dostavljanju građe drugim nacionalnim komisijama.

Ovogodišnje zasjedanje nacionalnih komisija OLA održano je 27. 10. 2020. (onlajn, na platformi Zoom). U radu je sudjelovao dr. Senahid Halilović, predsjednik Bosanskohercegovačke komisije OLA.

3. Rad u projektu ELA. Planirane aktivnosti unutar projekta ELA tokom 2019. djelimično su realizirane. Rukovodilac projekta ELA dr. Senahid Halilović dostavio je podatke koji su traženi od Bosanskohercegovačke komisije i odgovorio na pitanja u vezi s građom iz bosanskohercegovačkih govora. Poljska komisija ELA tražila je podatke o etimologiji pojedinih riječi i stanju ne samo u bosanskohercegovačkim govorima nego i u južnoslavenskom dijalekatskom kontinuumu i južnoslavenskim standardnim jezicima. Odgovor je upućen u januaru.

Planirano radno zasjedanje ELA u Rigi (Latvija) od 17. do 21. juna 2020. nije održano usljed pandemije.

4. Tokom 2020. članovi CLL-a vodili su diskusiju u vezi s organiziranjem skupa iz oblasti leksikologije i leksikografije, s ciljem podrške pripremi Elaborata za Enciklopediju BiH. Zaključeno je da se u ANUBiH-u u proljeće 2022. organizira naučni skup s temom „Leksikografski postupak u različitim tipovima referentnih djela“.

Sarajevo, 1. 2. 2021.

Podnosilac izvještaja
Direktor Centra
dopisni član Senahid Halilović

Odbor za istorijske nauke

Predsjednik Odbora: *akademik Dževad Južbašić*

Članovi Odbora

dr. sci. Safet Bandžović, dr. Denis Bećirović, prof. dr. Pejo Čošković, mr. sci. Seka Brkeljača, dr. sci. Sonja Dujmović, mr. sci. Melisa Forić Plasto, dr. sci. Aladin Husić, prof. dr. Adnan Jabić, prof. dr. Husnija Kamberović, prof. dr. Amila Kasumović, doc. dr. Fahd Kasumović, dr. sci. Vera Katz, prof. dr. Azem Kožar, prof. dr. Asja Mandić, doc. dr. Salmedin Me-

sibović, dr. sci. Budimir Miličić, prof. dr. Senija Milišić, dr. sci. Muhamed Nametak, prof. emeritus Enes Pelidija, prof. dr. Edin Radušić, prof. dr. Sead Selimović, prof. dr. Zijad Šehić, dr. sci. Slobodan Šoja, prof. dr. Adnan Velagić, dr. sci. Behija Zlatar.

Glavni akcent u aktivnosti Odbora za istorijske nauke ANUBiH u 2020. godini bilo je izdavanje zbornika radova „Prilozi za historiografiju Bosne i Hercegovine (2001–2017)“ koji proističe kao rezultat međunarodne naučno-kulturološke konferencije „Istoriografija o Bosni i Hercegovini (2001–2017)“. Potrebno je napomenuti da je Konferencija u potpunosti opravdala naziv „međunarodna“, jer su osim domaćih, sudjelovali naučnici iz Austrije, Češke, Francuske, Hrvatske, Mađarske, Njemačke, Rusije, Srbije, Sjedinjenih Američkih Država i Velike Britanije. Većina autora je priložila i svoje kompletne radove za Zbornik radova. Zbog situacije uzrokovane pandemijom COVID-19, priprema i izdavanje zbornika odvijalo se u otežanim uslovima. Ipak, zbornik radova je iz štampe izašao krajem maja 2020. godine. Zbornik je zbog obima prijavljenih radova podijeljen na dva dijela: Posebna izdanja ANUBiH, knjiga CLXXXVII, Odjeljenje humanističkih nauka, knjiga 47/1 i 47/2.

Zbornik se sastoji od radova koji pokrivaju historiografiju Bosne i Hercegovine od antičkog do modernog doba. Prvi dio Zbornika se sastoji od radova iz historijskih i orijentalističkih nauka. Drugi dio Zbornika se sastoji od radova iz historijskih, pedagoških i politoloških nauka.

Planirana je promocija navedenog zbornika u junu, a zatim u septembru 2020. godine. Aktivnosti su već bile pokrenute. Međutim, zbog već navedene nezahvalne situacije, od promocije se u potpunosti odustalo.

U ovoj godini nije bilo mogućnosti za održavanje sjednica na kojima bi učestvovali svi članovi Odbora jer je i u Akademiji, aktivnost organizovanja sastanka svedena na minimum. Ipak, izrađeni su planovi aktivnosti za 2021. godinu koje će biti realizirane u skladu s kontrolom pandemije COVID-19.

Izvještaj sastavila
Sabina Vejzagić

Akademik Dževad Juzbašić
predsjednik Odbora za istorijske nauke ANUBiH

Odbor za filozofiju

Članovi Odbora

*akademik Abdulah Šarčević,
prof. dr. Enver Halilović,
prof. dr. Slavica Juka,
prof. dr. Nijaz Ibrulj,*

prof. dr. Asim Mujkić
doc. dr. Bernard Harbaš.

Odbor za filozofiju je u 2020. godini bio aktivan na način da su članovi Odbora Odboru planirali i dogovarali što treba poduzimati Centar za filozofska istraživanja ANUBiH.

Osim toga u stalnoj komunikaciji su bili dopisni član Mile Babić, prof. dr. Asim Mujkić i doc. dr. Bernard Harbaš sa svrhom da se održe razgovori i predstavljanja značajnih filozofskih knjiga i filozofa. No, članovi Odbora su u tome bili spriječeni pandemijom COVID-19.

Predsjednik Odbora
dopisni član Mile Babić

Odjeljenje medicinskih nauka

Članovi Odjeljenja

Akademik Muhidin Hamamdžić (sekretar Odjeljenja)

Akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić

Akademik Slobodan Loga

Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Akademik Husref Tabirović (zamjenik sekretara Odjeljenja i član Predsjedništva ANUBiH)

Akademik Berislav Topić

Akademkinja Mirsada Hukić

Akademkinja Ljerka Ostojić

Akademik Enver Zerem

Radna tijela Odjeljenja

Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja,

Odbor za edukaciju i scientometriju u biomedicinskim (naučnim) istraživanjima,

Odbor za gerontologiju i gerijatriju,

Odbor za kardiovaskularnu patologiju,

Odbor za maligna oboljenja,

Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline,

Odbor za oralno zdravlje,

Odbor za psihijatrijska i neurološka istraživanja.

Dužnost sekretara Odjeljenja medicinskih nauka (Odjeljenja) obavljao je akademik Muhidin Hamamdžić.

U toku 2020. godine održano je 9 sjednica Odjeljenja. Mnoge aktivnosti planirane i započete na nivou radnih tijela Odjeljenja su ili otkazane ili prolongirane za narednu godinu usljed izbijanja pandemije novog koronavirusa u zemlji i svijetu. Glavne aktivnosti Odjeljenja u ovoj godini su bile usmjerene na:

- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti pokrenute na nivou ANUBiH, kao i realizaciju zaključaka i preporuka njenih organa. Odjeljenje je usvajalo preporuke i pridržavalo se pravilnika, procedura i odluka koje su donesene na nivou pojedinih organa ANUBiH;
- organizaciju stručnih i naučnih skupova i javnih predavanja u ANUBiH kroz aktivnosti pripadajućih odbora;
- organizaciju rada Odjeljenja i njegovih pripadajućih jedinica u skladu sa epidemiološkom situacijom uzrokovanom izbijanjem pandemije novog koronavirusa u zemlji i svijetu i preporukama nadležnih organa;
- učešće u Proceduri predlaganja i utvrđivanja kandidacione liste za izbor časništva ANUBiH;

- učešće u davanju podrške i prijedloga za izradu studije izvodljivosti „Opće enciklopedije BiH“;
- razmatranje poziva za nominaciju za dodjelu određenih nagrada;
- usvajanju prijedloga projekta akademkinje Mirsade Hukić ispred Odbora za mikrobiologiju i srodne discipline pod naslovom „Virusne, bakterijske i parazitarne bolesti koje prenose krpelji: Seroepidemiološko istraživanje populacije Federacije Bosne i Hercegovine“;
- usvajanje projektnog prijedloga akademkinje Mirsade Hukić ispred Odbora za mikrobiologiju i srodne discipline „Geoportal za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja COVID-19 virusa - Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem“;
- davanje podrške akademkinji Mirsadi Hući za osnivanje Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije ANUBiH;
- razmatranje molbi za davanje pokroviteljstava u skladu s Uslovima OMN za davanje pokroviteljstava i Pravilnikom o davanju pokroviteljstava ANUBiH;
- izradu plana rada Odjeljenja za period 1. 1. 2021–31. 12. 2021;
- izradu trogodišnjeg plana rada Odjeljenja za 1. 1. 2021–31. 12. 2022;
- izradu plana javnih nabavki Odjeljenja za period 1. 1. 2021–31. 12. 2021;
- usvajanje izvještaja o izdavanju časopisa Acta Medica Academica u 2020. godini, usvajanje inicijativa o načinu finansiranja i podizanje kvaliteta Časopisa koje je redovno na sjednicama podnosio glavni urednik akademik Husref Tahirović.

Aktivnosti Odjeljenja odvijale su se i kroz publicističku djelatnost, organizovanje naučnih i stručnih skupova, te kroz rad Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja i rad odbora Odjeljenja.

Publikacije

Časopis

- Acta Medica Academica, Journal of Department of Medical Sciences of Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina. 2020; Vol. 49, No. 1, No. 2, No. 3 and Supplement 1. Editor: Husref Tahirović. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.

Zbornici radova

- Ostojčić Lj, urednica. Simpozij “Neurogerijatrija/neurologija starijeg životnog doba”, Sarajevo, 21. februara 2019. Posebna izdanja knjiga CXCIV, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH knjiga 55. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.

Pokroviteljstva

Odjeljenje medicinskih nauka i ANUBiH su bili pokrovitelji:

- Simpoziju „Neurološki aspekti u savremenoj neurohirurgiji 21. stoljeća“ koji je u organizaciji Udruženja neurohirurga jugoistočne Evrope (SEENS) održan u amfiteatru ANUBiH 31. januara 2020. godine,
- Simpoziju s međunarodnim učešćem pod naslovom „Reproduktivna medicina po mjeri pacijenta“ koji se u organizaciji Mediteranske asocijacije za reproduktivnu medicinu MSRM, Asocijacije ginekološke endoskopije Bosne i Hercegovine, i tehničkog organizatora Polikliničke zdravstvene ustanove „Arbor Vitae dr. Sarić“ iz Mostara trebao održati u Mostaru 17–20. 9. 2020. godine. Simpozij je prolongiran za 2021. godinu,
- Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević je upoznala prisutne da će jedan od učesnika biti prof. Rešad Pašić, potpredsjednik Američke endoskopske ginekološke asocijacije. Simpozij će trajati tri dana uz školu ultrazvuka, fetalnu, postnatalnu za djecu i odrasle.
- U vezi sa navedenom Molbom, konsultovan je i akademik E. Zerem koji je podržao davanje pokroviteljstva ANUBiH za simpozij sa internacionalnim učešćem „Reproduktivna medicina po mjeri pacijenta“ MSRM Mostar 17–20. 09. 2020. godine.
- Članovi Odjeljenja medicinskih nauka su jednoglasno prihvatili Molbu za pokroviteljstvo za simpozij sa internacionalnim učešćem „Reproduktivna medicina po mjeri pacijenta“ MSRM Mostar 17–20. 09. 2020. godine, te se ista upućuje u daljnju proceduru.
- Mediteranskom forumu Sarajevo-Dubrovnik Constellation, koji je održan 25. i 26. oktobra 2019. godine
- Simpoziju 17. psihijatrijski dani Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem i Drugom simpoziju za dječiju i adolescentnu psihijatriju u Bosni i Hercegovini s međunarodnim učešćem „Liječenje u psihijatriji: Aktuelnosti i dileme“, koji su održani 25. i 26. oktobra 2019. godine

Akademik Muhidin Hamamdžić
sekretar Odjeljenja

Nerma Tanović
stručna saradnica Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH

Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja

Direktor Centra: *akademik Husref Tahirović*

Članovi Centra iz ANUBiH

Akademik Muhidin Hamamdžić, akademkinja Mirsada Hukić, akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademik Slobodan Loga, akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, akademkinja Ljerka Ostojić, akademik Berislav Topić, akademik Enver Zerem, prof. dr. Gordan Srkalović

Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja (Centar) u 2020. godini nije održao nijedan sastanak zbog epidemiološke situacije koja je uzrokovana pandemijom koronavirusa. *Uprkos takvom stanju* aktivnosti vezane za izdavanje časopisa Acta Medica Academica, kao najznačajnije aktivnosti Centra, odvijala se kontinuirano online što je omogućilo da tri redovna broja volumena 49 i jedan suplement budu blagovremeno završeni. Podaci o radu i publikovanju časopisa Acta Medica Academica dati su u posebnom izvještaju u ovom Ljetopisu koji se odnosi na rad časopisa ANUBiH.

Kada su u pitanju naučnoistraživački projekti, u toku 2020. godine Centru nije prijavljen nijedan naučnoistraživački projekat. S obzirom da ta aktivnost od utemeljena Centra do danas nije nikada u punom smislu zaživjela niti sada ima podršku od aktuelnih članova Centra u narednom periodu treba razmotriti njeno daljnje postojanje. U tom smislu planira se sjednica članova Centra na kojoj će se raspravljati o tom problemu.

U 2020. godini nastavljene su aktivnosti na ranije započetom naučno istraživačkom projektu „Dr. Isak Samokovlija: liječnička biografija i spisateljski rad zdravstveno-prosvjetnog sadržaja“ čiji je voditelj akademik Husref Tahirović. Autori tekstova i administrativno tehnički saradnici su u svojim segmentima rada na projektu aktivno radili na finalizaciji tekstova, dodatnim istraživanjima, pripremi i prijavi projekta za finansiranje na javne pozive Fondacije za izdavaštvo i Federalnog ministarstva kulture i sporta, te traženju dodatnih finansijskih sredstava od drugih institucija. U tom smislu, voditelj projekta pojedinačno je s autorima tekstova i administrativno tehničkim saradnicima održao više kraćih sastanaka i povremenih telefonskih razgovora na kojima se uglavnom govorilo o ažuriranju njihovih aktivnosti. Krajem godine dio tekstova je lektorisan i urađena je profesionalna grafička obrada slika i dokumenta. U toku 2021. godine će se nastaviti daljnje aktivnosti neophodne za finalizaciju projekta.

U Centru je i dalje aktivan projekat „Dr. Stanko Sielski (1891–1958): ljekar, naučnik i humanista“. U 2020. godini glavni istraživač i voditelj projekta akademik Husref Tahirović radio je na skupljanju nedostajuće fotodokumentacije muzejskih predmeta koje je dr. Stanko Sielski sakupio, a zatim poklonio ili prodao muzejima u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj. Ovi poslovi su isključivo vezani za stručno osoblje muzejskih zaposlenika i njihovo slobodno vrijeme. S

obzirom na to da na ovom projektu ne postoji nikakva finansijska potpora oni to rade besplatno što otežava realizaciju projekta u tom segmentu. U 2020. godini sakupljena je nedostajuća fotodokumentacija muzejskih predmeta dr. Stanka Sielskog koja je pohranjena u Muzejima u Travniku i Tuzli. Aktivnosti u smislu finalizacije ovoga projekta nastavit će se i u 2021. godini u skladu sa raspoloživim vremenom voditelja projekta.

Direktor Centra
akademik Husref Tahirović
Nerma Tanović
stručna saradnica OMN

Odbor za edukaciju i scientimetriju u biomedicinskim (naučnim)
istraživanjima

Predsjednik Odbora: akademik *Enver Zerem*

Članovi Odbora

Članstvo Odbora nije imenovano u 2020. godini.

Odbor nije imao aktivnosti tokom 2020. godine

Predsjednik Odbora
akademik Enver Zerem

Odbor za gerontologiju i gerijatriju

Predsjednica Odbora: *akademkinja Ljerka Ostojić*

Članovi Odbora

*Akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić, akademkinja Senka Mesibović Dinarević,
prof. dr. Jovan Dimitrijević, prof. dr. Jasminka Đelilović-Vranić, prof. dr. Ivan Vasilj,
mr. sci. Josip Šimić*

Odbor za gerontologiju i gerijatriju ima za cilj pridonijeti široj društvenoj zajednici u planiranju poboljšanja kvalitete života osoba starije životne dobi s medicinskog, socijalnog i zakonskog aspekta.

Zbog nepovoljne epidemiološke situacije uzrokovane pandemijom COVID-19 tokom 2020. godine nažalost nije održana nijedna sjednica Odbora. Međutim, redovno su održavani telefonski kontakti užeg saziva Odbora za potrebe defini-

ranja i praćenja aktivnosti Odbora. Glavne aktivnosti Odbora u 2020. godini su bile usmjerene na:

- Prikupljanje i recenziranje radova sa Simpozija “Neurogerijatrija/Neurologija starijeg životnog doba” koji je održan je 21. 2. 2019. godine u ANUBiH,
- Publikovanje Zbornika sa Simpozija “Neurogerijatrija/Neurologija starijeg životnog doba” koji je održan je 21. 2. 2019. godine u ANUBiH.

Kroz aktivnosti Projekta iz 2019. godine „Fizička, mentalna aktivnost, posebnosti prehrane i kvalitete života osoba starije dobi“, koji je financiran sredstvima Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, urađen je još jedan diplomski rad na Fakultetu zdravstvenih studija Sveučilišta u Mostaru (u 2019. godini objavljena su četiri diplomatska rada) koji obrađuju tematiku Odbora za gerontologiju i gerijatriju pod mentorstvom predsjednice Odbora akademkinje Ljerke Ostojić.

1. Ana Grbavac: Tjelesna aktivnost starijih osoba u domovima za starije i nemoćne na području Županije Zapadnohercegovačke, Fakultet zdravstvenih studija, Sveučilište u Mostaru, 2020.

Nastavak rada koji je trebao rezultirati Preporukama za ustanove i pripadajuće Ministarstvo kako poboljšati kvalitetu života korisnika s aspekta fizičkih aktivnosti, novonastala epidemiološka situacija je poremetila. Odbor će nastaviti s tim radom i radom na senzibiliziranju široke društvene zajednice za skrb o osobama starije životne dobi čim dopuste COVID prilike.

Predsjednica Odbora
akademkinja Ljerka Ostojić

Odbor za kardiovaskularnu patologiju

Predsjednica Odbora: *akademkinja Senka Mesibović-Dinarević*

Članovi Odbora:

Akademik Muhidin Hamamdžić, član
Prof. med. sci. dr. Vjekoslav Gerc, član
Prof. med. sci. dr. Elma Kućukalić-Selimović, članica
Prof. med. sci. dr. Emina Nakaš-Ićindić, članica
Prof. med. sci. dr. Zumreta Kušljugić, članica
Prof. med. sci. dr. Hidajeta Begić, članica
Prim. mr. sci. dr. Enes Abdović, član
Mr. sci. dr. Dario Đukić, član

Ad. 1.

Odbor za kardiovaskularnu patologiju OMN ANUBiH održao je *sjednicu* 27. 1. 2020. kao i pripremne sastanke sa prof. Aidom Ramić iz Federalnog Zavoda za javno zdravstvo FBiH, prof. dr. Aidom Pilav iz Kantonalnog Zavoda za javno zdravstvo, Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu zbog priprema obilježavanja Svjetskog dana srca 2020. godine. Naglašen je kontinuitet partnerstva Odbora za KVP OMN ANUBiH i Kantonalnog i Federalnog zavoda za javno zdravstvo u promociji zdravlja i tradicionalno organiziranje manifestacije obilježavanja Svjetskog dana srca 2020. na trgovima većih gradova gdje će se građanima mjeriti krvni pritisak, puls, saturacija kiseonikom, šećer i masnoće u krvi.

Ad. 2.

Planirana je organizacija tradicionalnog Simpozija sa međunarodnim učešćem koji bi se održao u ANUBiH u organizaciji Odbora, a povodom obilježavanja Svjetskog dana srca 2020. godine.

Ad. 3.

Članovi Odbora nastavili sa radom na III. fazi međunarodnog naučno-istraživačkog projekta: „Kardiovaskularno i oralno zdravlje” koji se provodi u BiH, Hrvatskoj i Njemačkoj.

Rezultati **prve faze** projekta su prezentirani na **Svjetskom kongresu kardiologa** u avgustu u Rimu 2018. *Dinarević SM, Topić B, Jurišić S, Probić S, Sporišević L, Sarić S, Sarić GK, Krželj V, Jogunčić A and Ramić: “The challenges of detecting risk factors for the development of atherosclerosis”; Challenges in Cardiology: Cardiology Congress, august 16-18, 2018, Rome, Italy, <https://cardiology.innovinconferences.com/>, p: 28-30, 2018. Rad in extenso: Dinarević SM*, Topić B, Jurišić S, Probić S, Sporišević L, Sarić S, Sarić GK, Krželj V, Jogunčić A and Ramić: “The challenges of detecting risk factors for the development of atherosclerosis”, *J Cardiovasc Dis Diagn* 2018; 6: 342. doi: 10.4172/2329-9517.1000342, ISSN: 2329-9517; p:2-9.*

Rezultati **druge faze** međunarodnog naučno-istraživačkog projekta: „**Kardiovaskularno i oralno zdravlje**” predstavljani su **30. i 31. maja 2019 godine u Nici** gdje je održana **Treća svjetska konferencija o zdravlju žena**. Okupila je brojne eminentne medicinske stručnjake iz Amerike i Evrope koji su prezentirali najnovije radove i istraživanja iz ove oblasti. Akademkinja profesor dr. med. sci Senka Mesihović-Dinarević, prvog dana ovog prestižnog skupa je predstavila rezultate naučno istraživačke studije koja i dalje izaziva značajan naučno znanstveni interes. Naime, studija, koja se od 2017. godine timski provodi u zemljama regije i to: Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Njemačkoj istražuje nove moguće riziko faktore za prijevremeno rođenje djeteta. Trudnoća je stanje sa kompleksnim fizičkim i fiziološkim promjenama koje imaju važne efekte na multiple organske sisteme. Neki autori ukazuju na moguću vezu između periodontalne bolesti trudnica sa rizikom od prijevremenog poroda, rođenja djeteta niske porođajne težine i gestacione dobi kao i mogućim kardiovaskularnim bolestima. Adekvatno oralno

zdravlje se reflektira i utiče na opšte zdravlje kao i kvalitet života. Kod trudnica sa peridontalnom bolešću 2-7 puta viši je rizik za prijevremeno rođenje djeteta. Incidenca prematuriteta i djece male porođajne težine varira od 5-18%, zavisno od geografskog područja i karakteristika populacije. Uzroci prematuriteta, u više od 50% slučajeva nisu poznati, a kao mogući uzroci između ostalih, navode se: socioekonomski faktori, akutne i hronične bolesti, multiple trudnoće, gineko-loški uzroci, nasljedne bolesti, placentalni i drugi uzroci. Veoma je važno, da se identificiraju mogući riziko faktori za prijevremeno rođenje djeteta i djeteta male porođajne težine jer je na taj način moguće značajno smanjiti: incidencu, perinatalni mortalitet, broj mogućih perinatalnih komplikacija, finansijske troškove neonatalne intenzivne njege i terapije i kardiovaskularnih reperkusija na zdravlje novorođenčeta. Primarnu prevenciju ateroskleroze treba početi što ranije, još tokom trudnoće, kreirajući zdrav način života. Adekvatna ishrana u trudnoći, monitoriran tok trudnoće, redovna dentalna terapija može smanjiti frekvencu i pojavu karijesa, peridontalne bolesti, prematuriteta i kardiovaskularnih posljedica na zdravlje novorođenčeta i doprinjeti boljem zdravlju društva. Prezentirani rezultati Studije čine zdravstvena bazu za region Balkana, kao i geografski, demografski i epidemiološki izvor informacija za otkrivanje i identifikaciju novih potencijalnih riziko faktora prijevremenog poroda i moguć razvoj ateroskleroze. Publikovan je rad: Dinarević-Mesihović S, Lutvo Sporišević, Berislav Topić, Sanja Jurišić, Senad Saric, Grit Kirsten-Sarić, Vjekoslav Krželj, Anes Jogunčić, Samir Prohić, Aida Ramić: „**The oral health of pregnant women as a new potential risk factor for prematurity and cardiovascular diseases in children**“ 3rd International Conference on Women Health and Breast Cancer, 30–31. 5. 2019, Nice, France; 141st Conference Scientific Federation; p:34-35. <http://scientificfederation.com>.

U decembru 2019. godine rezultati projekta druge faze su prezentirani i u Firenci uz publikaciju: Senka Mesihović-Dinarević, Anes Jogunčić Grit Kristen Sarić, Liana Cambj-Sapunar, Davor Petrovic, Berislav Topić, Vjekoslav Krželj, Sanja Jurišić, Senad Saric, Lutvo Sporišević, Samir Prohic, Aida Ramić: **The influence of mother's nutrition and oral health on the child's blood vessel development**, December 5-6 2019, Florance, Italy **26th International International Conference on Pediatric Cardiology and Congenital Heart Disease**; Euro Sci Con; Archives of Medicine; ISSN 1989-5216; DOI 10 36648 /19895261-C3-013;p:21-22.

U štampi je i rad druge faze projekta in extenso: u CC Časopisu Elsevier **Atherosclerosis**: Senka M. Dinarevic, Anes Jogunčić, Lutvo Sporišević, Vjekoslav Krželj, Kristen Sarić, Liana Cambj-Sapunar, Davor Petrovic, Berislav Topić, Sanja Jurišić, Senad Saric, Samir Prohic, Aida Ramić: „**The impact of oral health and dietary habits of the pregnant woman on the development of fetal and newborns cardiovascular system**”

Ad. 4. Tokom 2020. godine Odbor za kardiovaskularnu patologiju Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH, kao prethodnih godina planirao se uključiti u **obi-**

lježavanje Svjetskog Dana srca u sklopu Svjetske medicinske kardiološke asocijacije. Proteklih godina pri Odboru za KVP, organizirani su sljedeći simpoziji koji su rezultirali **publikovanim izdanjima** pri ANUBiH i to:

1. Simpozij: „Ja radim sa srcem“, ANUBiH, 2010.
2. Internacionalni Simpozijum o „Plućnoj arterijskoj hipertenziji“, ANUBiH 2011, Knjiga 39.
3. Simpozij: „Riziko faktori za nastanak kardiovaskularnih bolesti“, ANUBiH 2011: Knjiga 40.
4. Simpozij: „Urođene srčane anomalije“ 2012, ANUBiH: Knjiga 42.
5. Internacionalni Simpozijum: „Perspectives in Pediatric cardiology“, 2012. ANUBiH: Knjiga 43.
6. Simpozij: „Poremećaji srčanog ritma kod djece i odraslih“, ANUBiH 2013.
7. Internacionalni Simpozij: „Acquired and genetically predisposed disease of the heart in children“, ANUBiH, Knjiga 45, 2014.
8. Internacionalni Naučni Simpozij: „Fetalna medicina: od Leonarda da Vinci do danas“, ANUBiH, Knjiga 46, 2015.
9. Međunarodni naučni Simpozij: „Bolesti mitralne valvule kod djece i odraslih“ ANUBiH Knjiga 49, ANUBiH, 2017, englesko izdanje
10. Međunarodni naučni Simpozij: „Health management with special attention to cardiovascular diseases“, ANUBiH Knjiga 52, 2018, eng. edition, 2018.
11. XI Međunarodni Naučni Simpozij: „Heart and...“.

Kao rezultat XI simpozija publikovana je i ANUBiH Knjiga 54: „*Heart and ...*“ *Special editions, Volume CLXXXI/54, Editor, ANUBiH, 2019: ISBN 978-9926-410-47-6; COBISS.BH-ID280 25350 DOI:105644/P12019.181.00. englesko izdanje*, recenzirana u inostranstvu, koja je podijeljena i članovima Odbora.

Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, predsjednica Odbora je prisutnima predložila da ovogodišnja tema simpozija povodom obilježavanja Svjetskog dana srca bude „**Dijagnostičke metode u kardiologiji**“, 29. 9. 2020, što je jednoglasno usvojeno.

Simpozij sa međunarodnim učešćem, bi se održao 29. 9. 2020. godine u amfiteatru ANUBiH. Predavači:

- akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, ANUBiH
- prof. dr. Gregor Wollenek, Medicinski fakultet Univerziteta u Beču, Austrija
- prof. dr. Manfred Max, Medicinski fakultet Univerziteta u Beču, Austrija
- prof. dr. Samo Vesel, Medicinski fakultet Ljubljana, Slovenija
- prof. dr. Amina Kozarić, KCU Sarajevo, IUS Sarajevo
- prof. dr. Ida Jovanović, Medicinski fakultet Beograd, Srbija
- prof. dr. Goran Vukomanović, Medicinski fakultet Beograd, Srbija
- prof. dr. Tugcin Bora Polat, Medicinski fakultet Istanbul, Turska

- prof. dr. Aida Pilav, Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo

Usvojen je Formular za održavanje Simpozija povodom Svjetskog dana 2020. koji će se prezentirati na narednoj sjednici Odjeljenja medicinskih nauka.

Međutim, usljed **pandemije COVID-19** sve aktivnosti u okviru djelovanja Odbora za KVB su odgođene za narednu godinu. Aktivnost Odbora o koroni i posljedično zahvaćenošću kardiovaskularnog sistema, koronarnih krvnih sudova i miokardne insuficijencije i u dječijoj populaciji, očitovala se u javnim istupima elektronskim i TV medijskim, uz publikovanje radova zajedno sa kolegama iz Primarne zdravstvene zaštite i to:

1. **Dinarević S:** „Corona and Children, A letter to Editor”, JHS 2020 in press
2. Lutvo Sporišević, **Senka Mesihović-Dinarević**, Anes Jogunčić, Aida Pilav: “Coronavirus disease 2019 (COVID-19): a new pediatric challenge” Journal of Health Sciences, 2020;10(2):103-108 <http://www.jhsci.ba>

Također je u toku i projekat, unutar Odbora za Kardiovaskularnu patologiju: „**Korona, djeca i sport**“ sa kolegama iz primarne zdravstvene zaštite Kantona Sarajevo i Zavoda za sportsku medicinu KS.

Ad. 5.

Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević je prisutnima prezentirala dosadašnje aktivnosti i rezultate u okviru III faze Međunarodnog naučnoistraživačkog projekta „*Kardiovaskularne bolesti i oralno zdravlje*”. Podsjetila je na to da je nakon finaliziranja projekta planirano publikovanje **monografije/knjige**.

Članovi su jednoglasno usvojili prezentirane informacije.

Usvojena je inicijativa da bi se nakon završetka ovog projekta trebale publikovati **Preporuke institucijama** koje se bave oralnim zdravljem populacije. Bosna i Hercegovina tu nevjerojatno zaostaje i trebalo bi probuditi svijest kod ljudi po ovome pitanju.

Usvojeni su planovi za naredne projekte: prvi projekat na kojem bi se radilo, odnosio bi se na „**Značaj screeninga prekomjerne tjelesne mase/pretilosti kod predškolske djece u prevenciji prijevremenog kardiometaoboličkog rizika**“. Izrađena je Pilot studija i planirano je da se do 10. februara 2020. godine pošalje u Zagreb na Evropski kongres. Istraživači: akademkinja Senka Mesihović-Dinarević, prof. dr. sci. Lutvo Sporišević, dr. Anes Jogunčić i saradnici. Akademkinja Mesihović-Dinarević je istakla kako je prije ovoga obimnijeg istraživanja cilj uraditi pilot istraživanje (u toku je) koje će obuhvatiti predškolsku djecu koja su pod zdravstvenim nadzorom u predškolskom dispanzeru Doma zdravlja Centar i Novog Grada JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, Poliklinike Eurofarm Sarajevo i Doma zdravlja Orašje. Nakon ovog istraživanja, planirano je obimnije istraživanje, koje će, ovisno o zainteresiranosti potencijalnih istraživača, uključiti Federaciju Bosne i Hercegovine i eventualno Hrvatsku, a potreban broj

ispitanika za statističku analizu varijabli istraživanja, bit će izračunat statističkim kalkulatorom, pri tome uzimajući cjelokupan broj predškolske djece u skladu dobi u FBiH (ev. Hrvatske). Akademkinja Mesihović-Dinarević je istakla kako očekujemo da će rezultati ovog istraživanja pokazati da izvjestan broj djece ima prekomjernu tjelesnu masu i pretilost koje su povezane sa niskom vrijednosti KIDMED indeksa tj. lošim prehrambenim navikama. Smatramo da će se ovim putem pokazati značaj indeksa kvaliteta mediteranske ishrane u procjeni prehrambenih navika predškolske djece u našem podneblju.

Drugi projekat nosio bi naziv „**Doedukacija ljekara primarne zdravstvene zaštite iz bazičnih pedijatrijskih znanja uključujući urgencije kardiologije i preventivne aktivnosti**“. Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević je pri tome istakla problem nedostatka pedijataru u BiH te je neophodno doeducirati raspoloživi kadar.

Upoznala je prisutne da je planiran nastavak saradnje sa Udruženjem kardiologa BiH.

Od aktivnosti, u aprilu 2020. godine, održat će se seminar na temu „**Dječija kardiologija u primarnoj zdravstvenoj zaštiti**“, a iz Udruženja su planirali i uzeti učešće na Simpoziju povodom Svjetskog dana srca 2020. godine.

Sve navedene aktivnosti su odgođene usljed pandemije korona za narednu godinu.

Ad. 6.

Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević je informirala prisutne da je održala sastanak sa **ambasadoricom Austrije i ambasadorom Engleske** s molbom da podrže objavljivanje knjige kao rezultata međunarodnog naučnoistraživačkog projekta „Kardiovaskularne bolesti i oralno zdravlje“. Bio je veoma ugodan razgovor i oboje su iskazali interes da bi nam možda mogli pomoći.

Članovi Odbora za KVP OMN ANUBiH su elektronski bili u stalnoj komunikaciji i dogovoru vezano za predstavljene i planirane aktivnosti.

U godinama koje slijede dogovorene su i *moгуće teme* obilježavanja Svjetskog dana srca i to:

- „GUCH: Grown-up congenital heart disease“: 29. 9. 2021.

Očekivani rezultati: uvid u zdravstveno stanje populacije, detekcija rizika za razvoj KVB, posebno stečenih kardiovaskularnih bolesti kod djece i odraslih, preventivne mjere, razvoj savremenih dijagnostičkih metoda kao i algoritama tretmana u kardiovaskularnoj medicini djece i odraslih u BiH, sljedeći savremene tokove i evidence based medicinu.

Sarajevo 31. 12. 2020. godine

Predsjednica Odbora KVP
akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Odbor za maligna oboljenja

Predsjednica Odbora: *akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić*

Članovi Odbora

Akademkinja Senka Mesibović-Dinarević, akademik Berislav Topić, akademik Enver Zerem, prof. dr. Asim Kurjak, domaći član ANUBiH, prof. dr. Šerif Bešlić, prof. dr. Kemal Dizdarević, prof. dr. Zebra Dizdarević, prof. dr. Mustafa Hiroš, prof. dr. Ermina Iljazović, prof. dr. Elma Kučukalić-Selimović, prof. dr. Bakir Mebić, prof. dr. Zulejha Merhemić, prof. dr. Hasan Žutić, doc. dr. Maja Banjin, doc. dr. Adnan Beganović, doc. dr. Zaim Jatić, doc. dr. Nermina Kantardžić, dr. sci. Timur Cerić

Javno predavanje prof. dr. Borisa Brkljačića iz Hrvatske u organizaciji Odbora za maligna oboljenja koje je trebalo biti održano 20. 3. 2020. godine u ANUBiH je odgođeno do daljnjeg zbog nastale epidemiološke situacije usljed izbijanja pandemije Corona virusa i ograničenja koja su proistekla iz iste kako u zemlji, tako i u cijelom svijetu. Predavanje će biti održano čim epidemiološke prilike budu to dozvolile.

U toku 2020. godine intenzivno se radilo na prikupljanju i recenziranju radova sa okruglog stola pod nazivom „Tumori centralnog nervnog sistema” koji je Odbor za maligna oboljenja organizirao i održao 17. novembra 2018. godine. Zbornik će nakon provedene procedure i recenzentskog postupka biti publikovan početkom 2021. godine.

Predsjednica Odbora
akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić

Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline

Predsjednica Odbora: *akademkinja Mirsada Hukić*

Članovi Odbora

Prof. dr. Sead Ahmetagić, prof. dr. Kasim Bajrović, prof. dr. Nermina Hadžigrabić, prof. dr. Midhat Jašić, prof. dr. Amina Kozarić, prof. dr. Damir Marjanović, prof. dr. Fatima Numanović, prof. dr. Lejla Pojskić, prof. dr. Mirza Ponjavić, prof. dr. Maid Rifatbegović, prof. dr. Selma Uzunović, van. prof. dr. Lejla Čalkić, doc. dr. Amela Dedeić Ljubović, doc. dr. Jadranka Nikolić, doc. dr. Irma Salimović-Bešić, doc. dr. Nijaz Tibić, dr. sci. Rusmir Baljić, dr. sci. Maja Ostojić, mr. sci. Snježana Mehanić, mr. sci. Humera Porobić-Jahić mr. sci. Sabina Šestić, Enes Hukić, softver ing.

Glavne aktivnosti odbora za mikrobiologiju i srodne discipline i članova Odbora u toku 2020. godine bile su usmjerene na epidemiološku krizu i izbijanje novog koronavirusa u svijetu i zemlji. Članovi Odbora su predvidjeli razvoj pandemije

u zemlji te od samog početka komunikacija i saradnja između članova po ovom pitanju je bila vrlo intenzivna.

Odbor je već 21. 2. 2020. godine organizirao prošireni sastanak posvećen analizi bioloških i epidemioloških osobina novog, zoonotičkog koronavirusa (COVID-19), te uticaja njegovog brzog širenja na zdravstvo, ekonomiju i politiku u svijetu. Sastanak je bio otvorenog tipa. Predavači su bili eksperti iz različitih naučnih oblasti biomedicine i ekonomije. Među učesnicima sastanka bili su predstavnici: Ureda Svjetske zdravstvene organizacije u BiH, Ministarstva civilnih poslova, Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH, Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Klinike za infektivne bolesti UKCS, Odjela za Kliničku mikrobiologiju UKCS, Veterinarskog i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te Internacionalnog Burch Univerziteta u Sarajevu, koji su izlaganjem na proširenom sastanku dali svoj doprinos razumijevanju epidemije/pandemije uzrokovane novim koronavirusom, donošenju preporuka za poduzimanje mjera prevencije i kontrole virusa u Bosni i Hercegovini, te bio-sigurnosti zdravstvenih radnika i svih stanovnika Bosne i Hercegovine. Cijeli Program, bio je podijeljen na 6 tematskih cjelina:

- Novi patogeni 21. stoljeća – Koronavirusi COVID-19: akademkinja Mirsade Hukić;
- Stanje u svijetu i Bosni i Hercegovini vezano za širenje novog koronavirusa- operativna i organizaciona spremnost: dr. Viktor Olsavszky, Ured Svjetske zdravstvene organizacije u BiH, dr. Draženka Maličbegović, Ministarstvo civilnih poslova BiH, doc. dr. Aida Pilav, Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, dr. sci. Sanjin Musa Zavod za zdravstvenu zaštitu FBiH;
- Jedno zdravlje - koronavirus među divljim i domaćim životinjama: prof. dr. Teufik Goletić, Veterinarski fakultet Univerziteta u Sarajevu;
- Kliničke karakteristike i liječenje bolesti uzrokovane novim koronavirusom: doc. dr. Rusmir Baljić, Klinika za infektivne bolesti, UKCS;
- Dijagnostika COVID-19 infekcija: prof. dr. Amela Dedeić-Ljubović, OJ Klinička mikrobiologija KCUS, doc. dr. Irma Salimović Bešić, OJ Klinička mikrobiologija KCUS, akademkinja Lidija Lincender, ANUBiH, prof. dr. Damir Marjanović, International Burch University;
- Socioekonomski i politički aspekt epidemije novog koronavirusa: prof. dr. Azra Hadžiahmetović, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.

Sastanak je izazvao veliko interesovanje medija zbog aktuelnosti same teme.

U daljem nastavku rada na pitanjima vezanim za pandemiju, a s ciljem bolje razmjene informacija, donošenja odluka, koordiniranja akcija između svih nadležnih tijela i institucija, te boljeg informisanja javnosti Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u saradnji sa partnerskom BH kompanijom GAUSS – (Geoinformacioni) sistemi predložio je

i uspostavio zvanični *Geoportal za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja COVID-19 virusa - Epidemiološkog lokacijskog-obavještajnog sistema u Bosni i Hercegovini*.

Geoportal je namijenjen sljedećim korisnicima: krizni štabovi CZ, zdravstvene službe, sigurnosne službe, logistički centri, terensko osoblje za epidemiološku istragu i građani.

Sadržaj geoportala čine:

- epidemiološki statistički podaci (broj testiranih, pozitivnih, oboljelih i podleglih osoba) sa kartografskim prikazom po prostornim jedinicama;
- prostorne informacije i interaktivne karte sa položajem (po adresama, naseljima, mjesnim zajednicama i općinama) i kodiranim podacima izoliranih, testiranih i hospitaliziranih osoba;
- lokacije prijavljenih osoba sa posebnim potrebama (sa zaštitom njihovog identiteta i ličnih podataka);
- lokacije registrovanih volontera za pomoć osobama sa posebnim potrebama;
- informacije o planiranim i poduzetim aktivnostima vezanim za zbrinjavanje i pomoć ugroženim, uključujući zone dezinfekcije i održavanja komunalne higijene, punktove dežurnih službi i druge relevantne prostorne informacije korisne za odlučivanje, koordinaciju, djelovanje i terensko izvještavanje;
- administrativna podjela i prostorne jedinice;
- ulice i kućni brojevi;
- statistički podaci po prostornim jedinicama (spolna i starosna demografska struktura sa naglaskom na ranjive kategorije, gustina naseljenosti);
- saobraćajna mreža;
- ortofoto.

Podaci od interesa (koje unose korisnici – Zavodi za javno zdravstvo, štabovi CZ, organi sigurnosti, Službe jedinica lokalne samouprave):

- ukupan broj testiranih osoba i broj pozitivnih na COVID-19 virus;
- kodirani lični podaci sa lokacijama pozitivno testiranih i izoliranih osoba sa opisom njihovog kretanja i kontaktima;
- lokacije i podaci o prijavljenim osobama sa posebnim potrebama;
- lokacije i podaci registrovanih volontera;
- prostorno locirane aktivnosti civilne zaštite sa zonama djelovanja;
- prostorno locirane aktivnosti na provođenju zaštitno zdravstvenih mjera;
- prostorno locirane aktivnosti vezane za sigurnost građana;
- prostorno locirani podaci o dezinfekciji prostora i komunalnoj higijeni;
- podaci sa lokacijama punktova i dežurnih službi;
- rizične zone i frekventne rute kretanja stanovništva;
- logistički servisi i opskrba građana (hrana i kućne potrepštine, lijekovi, higijenska i dezinfekciona sredstva, zaštitna oprema);
- podaci o kretanju službenika i terenske informacije;

- lokacije zdravstvenih službi i raspoloživi kapaciteti (ukupan broj raspoloživih kreveta, broj iskorištenih kreveta, broj respiratora, broj zdravstvenih radnika, ...).

Geoportala se koristi za:

- određivanje zona oko lokacija inficiranih osoba kako bi se utvrdilo ko je možda bio izložen infekciji i na koji način bi rute kretanja mogle biti kritične za širenje infekcije; identificirane zone oko ovih lokacija mogu pomoći u identifikaciji stanovništva koje je moglo biti u kontaktu s inficiranim osobama ili lokacijama/rutama povećanog rizika za širenje virusa sa ciljem izoliranja i praćenja zdravstvenog stanja;
- prikaz podataka o demografskoj strukturi i gustini naseljenosti za identifikaciju zona sa povećanim rizikom za ranjive kategorije stanovništva (starije osobe i djeca); koristeći podatke o koncentraciji ranjive populacije zdravstvene, komunalne i sigurnosne službe mogu poduzimati jače mjere nadzora poput frekventnijeg testiranja, povećanja higijene i jače kontrole kretanja u ovim zonama;
- prognoziranje i vizuelizaciju promjenjive stope bolesti i njeno širenje u prostoru i vremenu, a kako bi se optimiziralo korištenje ograničenih resursa;
- praćenje kapaciteta zdravstvenih usluga (raspoloživih bolničkih kreveta, broja zdravstvenih radnika, količina raspoložive opreme i materijala) u odnosu na nivo zaraze po pojedinim prostornim jedinicama, a sa ciljem prioriteriziranja raspoloživih resursa;
- identificiranje i selekciju neiskorištenih objekata koji mogu poslužiti kao hitne bolnice za povećanje kapaciteta po potrebi; potencijalne lokacije mogu se uskladiti s koncentracijom ranjive populacije i pristupačnošću objekata koji bi se mogli aktivirati;
- određivanje efikasnih ruta prijema oboljelih i snabdjevanja objekata namjenjenih za privremene bolnice;
- bolje razumjevanje djelovanja intervencija i provjeru da li su određene akcije promijenile trend širenja virusa među određenom populacijom ili lokacijama (vremensko praćenje distribucije bolesti i promjene stope oboljelih u naseljima);
- bolju koordinaciju i korištenje ograničenih resursa, te suzbijanje dezinformacija.

Pored primarne uloge Epidemiološkog lokacijskog-obavještajnog sistema u kontroli širenja virusa COVID-19, posebna korist njegove uspostave je u njegovoj daljoj primjeni za naučna istraživanja, te predikciju, praćenje i analizu pojave drugih epidemija u Bosni i Hercegovini.

Rezultati projekta predstavljeni su u publikaciji koja je pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine publikovana u okviru posebnih izdanja ANUBiH na našem i na engleskom jeziku:

- Hukić M, Ponjavić M, voditelji projekta. *Pandemija COVID-19 u Bosni i Hercegovini: mart/ožujak–juni/lipanj 2020. Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS). Posebna izdanja knjiga CLXXXIX, Odjeljenje medicinskih nauka knjiga 56. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.*
- Hukić M, Ponjavić M, project leaders. *COVID-19 pandemic in Bosnia and Herzegovina: March – June 2020. Epidemic Location Intelligence System (ELIS). Special Editions volume CXC, Department of Medical Sciences book 57. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.*

Projekti proistekli iz ELIS su, a više o njima se može naći u izvještaju o projektima ANUBiH:

- a) Ekspertni sistem za praćenje, prevenciju i koordinaciju sprečavanja širenja epidemije COVID-19 – ANUBiH Epidmiološki lokacijsko-obavještajni sistem (Expert System for Monitoring, Prevention and Coordination of Prevention of the Spread of COVID-19 Virus - ANUBiH Epidemic Location-Intelligence Information System)
- b) Napredno biostatističko modeliranje u epidemiološki lokacijski-obavještajnom sistemu za praćenje i sprečavanje širenja COVID-19

Radeći na projektu i problemu pandemije, članovi Odbora su imali priliku da direktno steknu uvid da postojeći sistem nadzora zaraznih i nezaraznih bolesti u Bosni i Hercegovini ima brojne nedostatke. Među najznačajnijim su neujednačen nadzor u različitim dijelovima zemlje, kompletne epidemiološke informacije se ne sakupljaju i ne obrađuju na nivou Bosne i Hercegovine, te su neujednačene preventivne mjere koje se razlikuju u različitim područjima. Dalje, ne rade se jedinstvene bio-statističke analize, procjene brzine širenja zaraze u prostoru i vremenu, praćenje efikasnosti pojedinih preventivnih mjera, te kratkoročne i dugoročne prognoze razvoja epidemije. Ne postoji centralizovano niti usklađeno izvještavanje prema zdravstvenim institucijama, različitim nivoima vlasti i građanstvu u Bosni i Hercegovini. Bez posjedovanja tačnih i pravovremenih informacija, donošenje dobrih odluka vezanih za sprječavanje i kontrolu epidemija nije moguće.

Opasnost od nekontrolisanog širenja COVID-19 u Bosni i Hercegovini, složena organizacija javnog zdravstva, te nedostatak političke volje za uspostavom jedinstvenog sistema nadzora i kontrole za cijelu zemlju, motivisali su članove Odbora za mikrobiologiju i srodne discipline da predlože osnivanje istraživačkog Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije (CDC/GHS). Ovaj Centar bi prvenstveno okupljao i organizovao istraživače iz Bosne i Hercegovine sa namjerom da svojim znanjem i stručnošću, kroz istraživanja i razvojne projekte, pomognu institucijama javno-zdravstvenog sistema da spremnije odgovore na ovu i slične situacije u budućnosti. Dugoročno, ovaj Centar bi se razvijao kroz istraživanja unutar raznih oblasti i disciplina okupljenih primarno oko platforme jedinstvenog zdravlja i „geozdravstva“, čija primjena treba stvoriti pretpostavke

za efikasnije odgovore na buduće emergentne situacije uzrokovane patogenima, a što u konačnici doprinosi jačanju državne biološke sigurnosti. Centar je zvanično osnovan 7. decembra 2020. godine. Ovim je Odbor za mikrobiologiju i srodne discipline prešao sa radom i prerastao u višu naučno-istraživačku jedinicu ANUBiH.

Predsjednica Odbora
akademkinja Mirsada Hukić

Odbor za oralno zdravlje

Predsjednik Odbora: akademik *Berislav Topić*

Članovi Odbora

prof. dr. *Hajrija Konjhodžić*, prof. dr. *Mirjana Malić*, prof. dr. *Nina Marković*,
prof. dr. *Halid Sulejmanagić*, prim. dr. *Bruno Buzuk*, prim. dr. *Ismeta Kuć Strujić*

Tokom 2020. godine Odbor iz opravdanih razloga nije imao aktivnosti.

Predsjednik Odbora
akademik *Berislav Topić*

Odbor za psihijatrijska i neurološka istraživanja

Predsjednik Odbora: akademik *Slobodan Loga*

Članovi Odbora

prof. dr. *Azra Alajbegović*, prof. dr. *Vera Daneš*, prof. dr. *Saida Fišeković*, prof.
dr. *Abdulab Kučukalić*, prof. dr. *Lilijana Oruč*, prof. dr. *Nirvana Pištoljević*, prof.
dr. *Osman Sinanović*, prof. dr. *Enra Suljić*, prof. dr. *Emira Švraka*, doc. dr. *Alma
Džubur-Kulenović*, *Bojan Šošić*, dipl. psiholog

Tokom 2020. godine, Odbor iz opravdanih razloga nije imao aktivnosti.

Predsjednik Odbora
akademik *Slobodan Loga*

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Članovi Odjeljenja

Akademik Dejan Milošević (sekretar)

Akademik Mladen Trković

Akademik Vladimir Beus

Akademkinja Mirjana Vuković

Dopisni član Hazim Hrvatović

Dopisni član Rifat Hadžiselimović

Radna tijela Odjeljenja

Centar za istraživanje i održivi razvoj krša

Odbor za prirodne resurse

Komisija za šumarstvo

Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj

Centar za demografsku genetiku ANUBiH

Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

U 2020. godini sekretar Odjeljenja bio je akademik Dejan Milošević, a članica Predsjedništva ANUBiH iz Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka bila je akademkinja Mirjana Vuković.

Tokom 2020. godine Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka je održalo devet sjednica od čega tri elektronske. Na sjednicama je razmatran velik broj pitanja od interesa za Akademiju i Odjeljenje, poput zahtjeva za saradnju sa drugim naučnim i umjetničkim institucijama kao i poziva na naučne manifestacije i poziva za projekte. Razmatrana su tekuća pitanja u radu Odjeljenja kao i izvodi iz zapisnika sa sjednica Izvršnog odbora i Predsjedništva Akademije, te se postupalo po zahtjevima navedenih organa.

U okviru Odjeljenja djeluju:

Centar za istraživanje i održivi razvoj krša

Direktor Centra: dopisni član *Hazim Hrvatović*

Članovi Centra iz sastava ANUBiH

akademik *Vladimir Beus*

Članovi Centra izvan sastava ANUBiH

prof. dr. *Muhamed Bajrić*, prof. dr. *Mirza Bašagić*, dr. sci. *Esad Bukalo*, prof. dr. *Tarik Kupusović*, prof. dr. *Lada Lukić Bilela*, prof. dr. *Jasminka Osmanković*

Vanjski saradnici (nisu u radnom sastavu Centra i ne pozivaju sa na sjednice): akademik *Gordan Karaman*, prof. dr. *Ognjen Bonacci*, prof. dr. *Boris Sket*, dr. sci. *Dar-ko Bakšić*, dr. sci. *Boris Krystufek*.

U toku 2020. godine urađen generalni Program rada Centra.

Dopisni član *Hazim Hrvatović*
direktor Centra

Odbor za prirodne resurse

Predsjednik Odbora: akademik *Vladimir Beus*

Član Odbora iz sastava ANUBiH

dopisni član *Hazim Hrvatović*

Članovi Odbora izvan sastava ANUBiH

prof. dr. *Mirza Dautbašić*, prof. dr. *Sabina Delić*, prof. dr. *Tarik Kupusović*, prof. dr. *Dubravka Šoljan*, prof. dr. *Sead Vojniković*, mr. sci. *Enes Alagić*, mr. sci. *Habiba Lugonjić*

Prema Programu rada Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka, u organizaciji Odbora za prirodne resurse zajedno sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, planirano je i pripremljeno obilježavanje Svjetskog dana šuma – 21. marta. Predviđena je tema predavanja: „Uticaj mehaničkih oštećenja pri izvođenju sječa u šumama na veličinu zapreminskog prirasta“ – predavač prof. dr. *Ahmet Lojo*. Nažalost, zbog pandemije Covid-19 i mjera restrikcije ova manifestacija nije realizirana.

Predsjednik Odbora
akademik *Vladimir Beus*

Komisija za šumarstvo

Predsjednik Komisije: akademik *Vladimir Beus*

Članovi Komisije izvan sastava ANUBiH

prof. dr. *Mersudin Avdibegović*, prof. dr. *Mirza Dautbašić*, dr. sci. *Samir Fazlić*, prof. dr. *Ahmet Lojo*, prof. dr. *Čemal Višnjić*, mr. sci. *Sead Alić*, mr. sci. *Danica Cigelj*, mr. sci. *Saša Kunovac*, *Alojz Dunder*, dipl. ing. šum.

Komisija u 2020. godini nije imala aktivnosti.

Predsjednik Komisije
akademik *Vladimir Beus*

Komisija za poljoprivredu i ruralni razvoj

Predsjednik Komisije:

Članovi Komisije izvan sastava ANUBiH:

prof. dr. *Salko Adilović*, prof. dr. *Vjekoslav Selak*, dr. sci. *Esad Bukalo*, dr. sci. *Boško Gaćeša*

Komisija u 2020. godini nije imala aktivnosti.

Centar za demografsku genetiku

Direktor Centra: dopisni član *Rifat Hadžiselimović*

Članovi Centra iz sastava ANUBiH

akademik *Blagoje Govedarica*, dopisni član *Senahid Halilović*, MA *Sabina Vežzagić*,
mr. *Dina Masnik*

Članovi Centra izvan sastava ANUBiH

prof. dr. *Adisa Abmić*, prof. dr. *Kasim Bajrović*, prof. dr. *Edin Bujak*, prof. dr. *Adnan Busuladžić*, prof. dr. *Nedim Čović*, prof. dr. *Mirela Džebverović*, prof. dr. *Jasmina Hindija Čakar*, prof. dr. *Jasminka H. Halilović*, prof. dr. *Abdurahim Kalajdžić*, prof. dr. *Samim Konjicija*, prof. dr. *Lejla Lasić*, prof. dr. *Damir Marjanović*, prof. dr. *Aida Pilav*, prof. dr. *Amela Pilav*, prof. dr. *Lejla Pojskić*, prof. dr. *Naris Pojskić*, prof. dr. *Pavao Rudan*, prof. dr. *Aida Sarač Hadžihalilović*, prof. dr. *Muriz Spahić*, prof. dr. *Senad Šljuka*, prof. dr. *Gazmend Temaj*, prof. dr. *Maruška Vidović*.

Centar je osnovan u julu 2020. godine i provedene su aktivnosti odabira članstva i pripreme osnivačkih akata.

Direktor Centra
dopisni član *Rifat Hadžiselimović*

Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju

Predsjednik Komisije: dopisni član *Rifat Hadžiselimović*

Članovi Komisije iz sastava ANUBiH: akademik *Vladimir Beus*

Članovi Komisije izvan sastava ANUBiH

prof. dr. *Kasim Bajrović*, prof. dr. *Dalibor Ballian*, prof. dr. *Adaleta Durmić Pašić*,
prof. dr. *Fuad Gaši*, prof. dr. *Semina Hadžiabulić*, prof. dr. *Naris Pojskić*, prof. dr. *Stojko Vidović*

Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, nakon dužeg prekida u svom djelovanju, reaktivirana je polovinom 2020. godine. Njena misija je formulirana u aktivnostima promocije, edukacije i stimuliranja istraživačkih projekata u odgovarajućoj oblasti, uključujući i projekcije razvoja biotehnologije u BiH. Početne aktivnosti su usmjerene na prepoznavanje i povezivanje kompetentnih institucija i pojedinaca u multilateralnu mrežu na razini BiH i međunarodnih asocijacija, posredstvom nadležnih organa ANUBiH. Planirano je da se detalji tih aktivnosti definiraju na zakazanom predavanju – okruglom stolu, koje je, zbog pandemije COVID-19, odloženo za 2021. godinu.

Predsjednik Komisije
dopisni član Rifat Hadžiselimović

Aktivnosti Odjeljenja

Izdavaštvo

Časopis „Sarajevo Journal of Mathematics“

Članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka su tokom 2020. godine, kao članovi Savjeta, bili uključeni u rješavanje organizacionih problema u redakciji časopisa. U 2020. godini štampana su dva broja časopisa „Sarajevo Journal of Mathematics, Journal of the Department of Natural and Mathematical Sciences. 2019; Vol. 15, No. 2. Editor: Mirjana Vuković. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2019 i 2020; Vol. 16, No. 1. Editor: Mirjana Vuković. Sarajevo: Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina; 2020.“ Ovi brojevi časopisa posvećeni su preminulim članovima ANUBiH, akademiku *Fikretu Vajzoviću* i *Harry I. Milleru*, inostranom članu ANUBiH.

Časopis „Herbologia“

Izdavanje Časopisa je u stanju mirovanja.

Naučne manifestacije

Prema Programu rada Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka, u organizaciji Odbora za prirodne resurse zajedno sa Šumarskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, planirano je i pripremljeno obilježavanje **Svjetskog dana šuma – 21. marta**. Predviđena je tema predavanja: Uticaj mehaničkih oštećenja pri izvođenju sječa u šumama na veličinu zapreminskog prirasta – predavač prof. dr. Ahmet Lojo. Nažalost, zbog pandemije Covid-19 i mjera restrikcije, ova manifestacija nije realizirana.

Naučni skup **Drugi susret fizičara Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem**, u organizaciji Društva fizičara u Federaciji Bosne i Hercegovine pod pokroviteljstvom Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, održan je

19. oktobra 2020. godine. U radu skupa su učestvovala 22 fizičara. Održana su tri plenarna predavanja u trajanju po 45 minuta i sedam usmenih predavanja u trajanju po 15 minuta. Dva plenarna predavanja održana su putem online platforme, dok je jedno plenarno predavanje održano uživo. Na skupu je također održana i poster sesija na kojoj je izloženo sedam poster prezentacija. Radovi predstavljeni na skupu su objavljeni u naučnom časopisu: Journal of Physics: Conference Series, koji prati baza podataka Scopus.

Javna predavanja

Predavanje akademika Antona Zeilingerera, predsjednika Austrijske akademije nauka, pod naslovom: *Quantum puzzles: From foundations to applications (Kvantna zagonetka: od osnova do primjene)* je održano 11. marta 2020. godine.

Prof. dr. *Alexei Pantchichkine* sa Instituta Fourier u Grenoble-u je trebao da održi javno predavanje na temu: *Weakly motivic Shimura's zeta functions via p-adic L-functions*, u maju 2020. godine. Predavanje, koje je organizovala akademkinja Mirjana Vuković je, zbog pandemije COVID-19, odgođeno za narednu godinu.

Ostalo

U toku 2020. godine u Odjeljenju se raspravljalo o sljedećem:

Članovi Odjeljenja su usvojili Izvještaj o radu Odjeljenja u 2019. godini, kao i izvještaje centara i komisija Odjeljenja.

Članovi Odjeljenja su izradili Plan rada Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka i njegovih radnih tijela za 2020. godinu, kao i trogodišnji plan rada za period 2020–2022.

Pripremljen je Plan javnih nabavki u 2020. godini.

Predstavljanje naučnog rada „Neoracism – Lupus in fabula“ na međunarodnoj konferenciji **Svijet između jučer i sutra** u organizaciji Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, dopisnog člana Rifata Hadžiselimovića, prof. dr. Narisa Pojskića i prof. dr. Lejle Pojskić, nije realizirano jer je konferencija otkazana zbog pandemije Covid-19.

Članovi Odjeljenja pripremili su dokument klasifikacije oblasti za oblasti prirodnih i matematičkih nauka za Opću enciklopediju, a akademik Dejan Milošević je predstavnik Odjeljenja u Odboru za izradu Studije izvodljivosti za izradu Enciklopedije BiH.

Akademkinja Mirjana Vuković nominirana je ispred Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za dodjelu međunarodne nagrade UNESCO-L'Oreal nagrada za žene u nauci za 2021. godinu.

Akademik Vladimir Beus i akademkinja Mirjana Vuković pripremili su prijedloge tema i motiva poštanske marke za konkurs za 2021. godine.

Akademkinja Mirjana Vuković je dobila podršku članova Odjeljenja da osoba koja bude zaposlena u ANUBiH na upražnjeno mjesto gosp. Rasima Kovačevića, diplomiranog matematičara, bude i tehnički sekretar časopisa Sarajevo Journal of Mathematics. Stav Odjeljenja je da problem tehničkog sekretara časopisa „Sarajevo Journal of Mathematics“ treba riješiti na isti način kao za sve ostale časopise koje izdaje ANUBiH. Na poslovima tehničkog sekretara treba da bude angažovana osoba koja je u stalnom radnom odnosu u ANUBiH.

Centar za demografsku genetiku Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine (CDG-ANUBiH) osnovan je 15. jula 2020. godine, Odlukom br.: 1-01-1-246-6/20, na formalni prijedlog Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka, koje je zastupalo širi krug zainteresiranih institucija i pojedinaca iz oblasti prirodnih i društvenih nauka. Tokom preostalih nekoliko mjeseci, u uvjetima pandemije, bile su moguće elektronske komunikacije u okviru institucionaliziranja CDG-a. Direktor (prof. dr. Rifat Hadžiselimović, dopisni član) imenovan je osnivačkim aktom, a saradnici su saglasni da izvršni sekretari budu Dina Masnik (ANUBiH) i Abdurahman Kalajdžić (INGEB, UNSA).

Ranija Komisija za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, nakon dužeg prekida u svom djelovanju, reaktivirana je polovinom 2020. godine. Njena misija je formulirana u aktivnostima promocije, edukacije i stimuliranja istraživačkih projekata u odgovarajućoj oblasti, uključujući i projekcije razvoja biotehnologije u BiH. Početne aktivnosti usmjerene su na prepoznavanje i povezivanje kompetentnih institucija i pojedinaca u multilateralnu mrežu na razini BiH i međunarodnih asocijacija, posredstvom nadležnih organa ANUBiH. Planirano je da se detalji tih aktivnosti definiraju na zakazanom predavanju – okruglom stolu, koje je zbog pandemije odloženo za 2021. godinu.

Članovi Odjeljenja aktivno su učestvovali u proceduri predlaganja i utvrđivanja kandidacione liste, a potom i u završnom glasanju za izbor časništva ANUBiH.

Članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka su učestvovali na međunarodnim naučnim skupovima (online), predavanjima, objavljivali svoje radove (knjige, priloge u zbornicima, naučnim časopisima) i učestvovali u međunarodnim projektima. Podaci o ovim aktivnostima nalaze u ličnim izvještajima članova Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka.

Izvještaj priredila
Dina Masnik-Čulahović
Sekretar Odjeljenja
akademik Dejan Milošević

Odjeljenje tehničkih nauka

Članovi Odjeljenja

Akademik Enver Mandžić (sekretar Odjeljenja)
Akademik Asif Šabanović (zamjenik sekretara)
Akademik Ejup Ganić
Akademik Kemal Hanjalić
Akademik Zijo Pašić
Akademkinja Branislava Peruničić
Dopisni član Izet Smajević
Dopisni član Isak Karabegović

Dužnost Sekretara Odjeljenja obavljao je akademik Enver Mandžić.

Pri Odjeljenju djeluju dva odbora:

- Odbor za energiju, energetiku i okoliš
- Odbor za mehatroniku

U okviru Odjeljenja tehničkih nauka djeluje i Centar za systemska istraživanja o čijem je djelovanju u 2020. godini dato više informacija u posebnom izvještaju.

U toku 2020. godine Odjeljenje tehničkih nauka održalo je ukupno osam sjednica, od čega su tri bile elektronske. Na njima je razmatran veliki broj pitanja od interesa za Akademiju i Odjeljenje, poput zahtjeva za saradnju sa drugim naučnim institucijama, kao i pozivi na naučne manifestacije. Razmatrani su izvodi iz zapisnika sa sjednica Izvršnog odbora i Predsjedništva Akademije i postupano po zahtjevima tih organa.

Glavne aktivnosti Odjeljenja u ovoj godini bile su usmjerene na:

- uključivanje Odjeljenja u aktivnosti pokrenute na nivou ANUBiH, kao i realizaciju zaključaka i preporuka njenih organa. Odjeljenje je usvajalo preporuke i pridržavalo se pravilnika, procedura i odluka koje su done-sene na nivou pojedinih organa ANUBiH;
- izrada Prijedloga klasifikacije tehničkih nauka za potrebe Studije izvodljivosti „Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine“ i diskusije na sjedni-cama Odjeljenja na ovu temu;
- izbor časništva ANUBiH za naredni mandatni period i s tim u vezi oba-veze Odjeljenja u procesima davanja prijedloga, glasanja;
- apliciranje na Javni konkurs Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo sa idejnim projektom „Istraživanje optimalne putanje mobilnog robota za dezinfekciju prostora od corona virusa“ čiji inicija-tor je dopisni član Isak Karabegović;

- odobravanje Formulara za realizaciju projekta Centra za systemska istraživanja pod nazivom „Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike“;
- davanje saglasnosti za održavanje okruglog stola „Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini-problemi i moguća rješenja“;
- davanje pokroviteljstva Konferencije SDEWES Sarajevo, 28. 6–2. 7. 2020. godine;
- davanje podrške za odluku da ANUBiH bude pokrovitelj Sedme međunarodne konferencije „New Technologies NT-2021“;
- kreiranje Plana rada Odjeljenja za 2021. godinu i za period 2021–2023. godina;
- izradu Plana javnih nabavki ANUBiH za 2021. godinu.

Među aktivnostima koje su najviše obilježile 2020. godinu, odnosile su se na proceduru izbora za časništvo ANUBiH za naredni mandatni period. S tim u vezi, Odjeljenje tehničkih nauka je sačinilo svoju listu prijedloga za Časništvo:

- za predsjednika ANUBiH: akademik Zijo Pašić,
- za potpredsjednike ANUBiH: akademkinja Adila Pašalić-Kreso i akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić,
- za generalnog sekretara ANUBiH: akademik Asif Šabanović.

Za člana Predsjedništva ANUBiH, Odjeljenje se složilo da to bude dosadašnja članica, akademkinja Branislava Peruničić. Osim izbora za Časništvo, birani su i sekretari i zamjenici sekretara Odjeljenja, pa su članovi jednoglasno podržali da i u narednom periodu akademik Enver Mandžić nastavi sa obavljanjem dužnosti sekretara Odjeljenja, a akademik Asif Šabanović je predložio da njegovu ulogu zamjenika sekretara u narednom mandatnom periodu, preuzme dopisni član Izet Smajević.

U konačnici, na Izornoj Skupštini ANUBiH održanoj 7. decembra 2020. godine, akademik Asif Šabanović kao kandidat Odjeljenja tehničkih nauka, izabran je za generalnog sekretara ANUBiH za mandatni period od 1. 1. 2021–31. 12. 2023. godine.

Tokom 2020. godine, nastavilo se raditi na pripremi knjige „Sjećanja na akademike S. Zimonjića i B. Matica“. Na čelu ovog projekta nalazi se akademik Asif Šabanović. Također se radilo i na intenzivnom prikupljanju proširenih sažetaka za publikaciju sa Naučno-stručnog savjetovanja „Budućnost postojećih i novih termoelektrana u BiH u energetskej tranziciji, održanog u ANUBiH 21. novembra 2019. godine.

Dopisni članovi Isak Karabegović i Izet Smajević su zbog situacije sa pandemijom COVID-19, svoja pristupna predavanja kao novoizabrani članovi odgodili za 2021. godinu kada se za to stvore uslovi i epidemiološka situacija bude dozvoljavala.

Članovi Odjeljenja tehničkih nauka su učestvovali na međunarodnim naučnim skupovima, objavljivali svoje radove (priloge u zbornicima, naučnim časopisima i slično), o čemu se detaljniji podaci nalaze u pojedinačnim izvještajima članova Odjeljenja.

Akademik Enver Mandžić, sekretar Odjeljenja
Amina Huković-Đelilović, stručna saradnica

Odbor za mehatroniku

Predsjednik Odbora: *akademik Asif Šabanović*

Članovi Odbora

Prof. dr. Ivan Filipović, prof. dr. Safet Isić, prof. dr. Isak Karabegović, prof. dr. Sead Kreso, prof. dr. Sead Pašić, prof. dr. Miroslav Rogić, prof. dr. Denijal Sprečić, prof. dr. Snježana Rezić, prof. dr. Naser Prljača, prof. Branko Dokić, inostrani član ANUBiH Zijad Haznadar

Odbor za Mehatroniku nije imao aktivnosti u 2020. godini.

Akademik Asif Šabanović, predsjednik Odbora

Odbor za energiju, energetiku i okoliš

Predsjednik Odbora: *akademik Kemal Hanjalić*

Članovi Odbora

Prof. dr. Ejub DžafEROVIĆ, van. prof. dr. Izudin Džafić, prof. dr. sci. Dušan Golubović, van. prof. dr. Muhamed Hadžiabdić, akademik Zijo Haznadar (inostrani član ANU-BiH), doc. dr. Omer Jukić, prof. dr. Isak Karabegović, prof. dr. Aleksandar Knežević, prof. dr. Tarik Kupusović, prof. dr. Mirza Kušljugić, dr. Rešad Malović, prof. dr. Mustafa Musić, dipl. inž. Miroslav Nikolić, akademik Zijo Pašić, dopisni član Izet Smajević, mr. Hilmo Šebović, prof. dr. Nermina Zaimović-Uzunović, dipl. inž. Hazim Zečević

U toku 2020. godine održan je jedan (šesti) redovni sastanak Odbora za energiju, energetiku i okoliš, 22. januara 2020. godine. Sastanak Odbora planiran za kraj septembra 2020. godine, nije održan zbog pandemije COVID-19.

Na šestom redovnom sastanku OEEO 22. januara 2020. godine, članovi Odbora su razmatrali prijedloge aktivnosti u 2020. godini i usvojili okvirni Plana rada Odbora u 2020. godini. Ovim planom je predviđeno šest konkretnih aktivnosti,

navedeni orijentacioni rokovi, te formirane Radne grupe za realizaciju, kako slijedi (detalje vidjeti u Planu rada Odbora za EEO za 2020. godinu):

1. Inicirati formiranje instituta, laboratorija, samostalne ili pri univerzitetima/fakultetima, te demonstraciono-edukativne poligone koji će pratiti, razvijati i implementirati projekte od državnog interesa za korištenje obnovljivih izvora energije - *Izrada polaznog dokumenta*
3. Izvršiti inventarizaciju stanja i izraditi bazu podataka o raspoloživim naučno-istraživačkim potencijalima u oblasti EEO u Bosni i Hercegovini (organizacije/institucije, kadar, oprema, akreditirane laboratorije, licence, znanja, iskustvo, aktivnosti,...). – *Izrada cjelovitog dokumenta;*
4. Uspostaviti kontakte i obaviti razgovore sa nadležnim državnim organima sa ciljem dogovora o stvaranju ambijenta i strukture za razvoj naučnih organizacija i djelatnosti u oblasti EEO - *Organizovati sastanke na nivou Vijeća ministara BiH, resornih ministarstava;*
5. Inicirati izradu strategija razvoja hidro-energetskog sektora i integralnog upravljanja vodama i energijom - *Sačiniti projektni zadatak;*
6. Obnoviti praksu ekspertnog dijagnostičkog (in-situ) praćenja efikasnosti i raspoloživosti energetskih postrojenja i glavnih komponenti (kotlovi, turbine, pumpe, pomoćni sistemi, KGH,..), te potrošnje energije (zgrade, industrija,..) – *Izrada inicijalnog dokumenta*
7. Održati Regionalni simpozij na temu *Upravljanje kvalitetom zraka u gradovima*, u saradnji sa Udruženjem konsultanata-inženjera BiH, sa fokusom na novi pristup sistemu mjerenja, kompjuterske simulacije, monitoringa, menadžmenta i primjene rezultata na poboljšanju kvaliteta zraka, uz odgovarajući modus učešća ANUBiH u realizaciji ovog zadatka.

Pandemija COVID-19 značajno je poremetila realizaciju planiranih aktivnosti u 2020. godini. Ipak, dva od navedenih zadataka su uspješno obavljena:

- Inventarizacija stanja i izrada baze podataka o raspoloživim naučno-istraživačkim potencijalima u oblasti EEO u Bosni i Hercegovini je djelimično urađena, (rukovodilac Radne grupe dop. član Isak Karabegović). Prikupljeni su relevantni podaci o raspoloživim naučno-istraživačkim potencijalima. Ovaj koristan materijal treba da posluži za uspostavljanje baze podataka, te donošenja smjernice za iniciranje projekata i koordinaciju aktivnosti.
- U organizaciji Udruženja konsultanata-inženjera BiH (UKIBiH/ACEBiH), pod pokroviteljstvom ANUBiH (akademik K. Hanjalić predsjednik Naučno-stručnog odbora), u Sarajevu je od 30-31. januara 2020. godine održan *Regionalni simpozij o planiranju kvaliteta zraka u gradovima*. Zbornik radova prezentiranih na Simpoziju je publikovalo Udruženje konsultanata inženjera BiH: http://uki.ba/2020/05/05/soz_zbornik-radova/

Ostale aktivnosti

Tokom 2020. godine, članovi Odbora za EEO (urednici akad. K. Hanjalić, dop. član I. Smajević i prof. M. Musić, u saradnji sa dr. A. Merzić i dr. A. Kazagićem, tehničkim urednicima, te Aminom Huković-Đelilović, OTN ANUBiH) su intenzivno radili na uređivanju i pripremi za štampu Zbornika radova sa naučno-stručnog savjetovanja *Budućnost postojećih i novih termoelektrana u Bosni i Hercegovini u energetske tranziciji*, koje je održano 21. novembra 2019. godine u ANUBiH. Zbornik radova će izdati ANUBiH kao Posebno izdanje ANUBiH/OTN, u saradnji i uz finansijsku podršku JP EP BiH d.d. Sarajevo. Zbornik sadrži 15 referata koje su podnijeli pozvani eksperti iz BiH, Grčke, Njemačke, Poljske, Sjeverne Makedonije i Srbije (prošireni sažeci referata, po 2 strane sa cjelovitim prezentacijama u formi slide panela, te Zaključke i smjernice za djelovanje. Ove aktivnosti su, iako u otežanim uslovima pandemije sa određenim zakašnjenjem, ipak uspješno privedene kraju i izlazak ovog Posebnog izdanja iz štampe, očekuje se u martu 2021. godine.

Akademik Kemal Hanjalić
predsjednik Odbora

Odjeljenje umjetnosti

Akademik Dževad Hožo

Akademik Dževad Karahasan

Akademik Veselko Koroman

Akademik Abdulah Sidran

Akademik Zlatko Ugljen

Akademik Petar Perica Vidić

Dopisni član Slobodan Blagojević

Dopisni član Radivoje Mandić

Radom pod okolnostima koje su uvjetovane pandemijom COVID-19, obilježena je 2020. godina. Iako se radilo pod drugačijim uslovima, Odjeljenje umjetnosti je nastavilo raditi potpunim kapacitetom u kontinuitetu kao i prethodnih godina. Održano je 6 sjednica, najčešće su bile kombinirane kada su prisustvovala dva do tri akademika, a ostali su kontaktirani telefonskim pozivom. Članovi Odjeljenja umjetnosti aktivno su sudjelovali u proceduri za odabir novog časništva ANUBiH i nastavili provoditi aktivnosti planirane za 2020. godinu. Nažalost, kraj 2020. godine obilježen je gubitkom redovnog člana, istaknutog umjetnika i grafičara akademika Dževada Hoze. U skladu s procedurama tokom pandemije COVID-19, komemoracija nije održana, ali će ista biti upriličena kada uslovi pandemije COVID-19 to budu dozvoljavali.

Početkom godine, članovi Odjeljenja umjetnosti su odlučili da za dodjelu *Nobelove nagrade za književnost* u 2020. godini predlože akademika Dževada Karahasana. Dopisni član Slobodan Blagojević imenovan je za predstavnika ispred Odjeljenja umjetnosti u Radnoj grupi za izradu *Studije izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine* o čemu je kontinuirano izvještavao Odjeljenje na sastancima, a gdje su članovi davali prijedloge za dalju izradu Enciklopedije.

U Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, u mjesecu februaru, održana je promocija knjige *Selected Poems* autora Abdulaha Sidrana. Na promociji su sudjelovali akademik Dževad Karahasan i gospodin Brano Likić.

Tokom 2020. godine započet je rad na publikovanju IV ciklusa projekta *Edicija – međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine*. Odjeljenje umjetnosti je donijelo zaključak da će publikovati sljedeća djela: *Antologija lirske narodne poezije* (prevodiće se na engleski jezik), *Brodsko cesta bb* autorice Medihe Šehidić (prevodiće se na njemački jezik), *Poezija i proza – Nikola Šop* (prevodiće se na engleski jezik).

Tokom godine intenzivno se radilo na prevodu *Brodsko ceste bb* autorice Medihe Šehidić, kao i na prikupljanju poezije i proze Nikole Šopa.

Godina 2020. godine obilježena je i radom na pripremi projekta za reprint knjige autora Juraja Neidhardta i Dušana Grabrijana *Arhitektura Bosne i Put u savremeno*.

Ideju o reprintu dao je akademik Zlatko Ugljen uz saglasnost nasljednice autorskih prava Juraja Neidhardta Tatjane Neidhardt. Intezivno se radilo na razradi projekta, finansijskom planu kao i rješavanju pitanja vezanih za autorska prava.

Kraj 2020. godine obilježen je Skupštinom ANUBiH kada je upriličena izložba akademika Petra Perice Vidića u holu Akademije. Naime, akademik Petar Perica Vidić je pored brojnih prethodnih donacija i ove godine donirao 15 slika ANU-BiH u vlasništvo te je tim povodom postavljena izložba.

Članovi Odjeljenja umjetnosti su 2020. godinu obilježili radom, izradom projekata, postavkom izložbe uprkos uslovima i ograničenjima prouzrokovanim pandemijom COVID-19.

Sekretar Odjeljenja umjetnosti
dopisni član Radivoje Mandić

Stručna saradnica
Irma Grebović-Muratović

AKTIVNOSTI ČLANOVA ANUBiH

Odjeljenje društvenih nauka

Akademik Ivan Cvitković

Aktivnosti u ANUBiH

- Kao Sekretar Odjeljenja društvenih nauka, koordinirao rad tog odjeljenja
- U svojstvu sekretara ODN, sudjelovao u radu Predsjedništva ANUBiH i na drugim sastancima organiziranim sa sekretarima odjeljenja
- Rukovodio sa Odborom za sociološke nauke
- Sudjelovao u radu Komisije za izdavačku djelatnost ANUBiH
- Radio na istraživačkom projektu iz programa rada ODN - *Koliko se poznajemo*
- Član Savjeta časopisa Dijalog
- Član Etičkog komiteta ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni radovi

- Cvitković, I. (2020). Religion and Nations as Factors of Division and Desintegration in the Balkans. In: (ed. D. Todorović, M. Blagojević, D. Đorđević) Contemporary Religione changes: From Desecularization to Postsecularization. Institute of Social Sciences. Niš/Belgrad, 2020, ISBN 978-86-7093-229-6, s. 9-20.
- Cvitković, I. (2020). Koliko studenti katolici u BiH poznaju svoju, a koliko religiju svojih susjeda?, objavljeno u zborniku /ur. M. Simović/ *Koliko se poznajemo* . ANUBiH. Sarajevo.
- Cvitković, I. (2020). Postaje li profesionalni nogomet ‘svjetovnom religijom’?, objavljeno u zborniku Sport i razvoj – sport za sve. Grupa izdavača. Banja Luka, ISBN 978-99976-22-56-3, str.45-60.
- Cvitković, I. (2020). Stid i ponos u „mračnim vremenima“, objavljeno u zborniku (ur. Z. Kuburuć, A. Zutova, Lj. Čumura). Mesto stida i ponosa u religiji, filozofiji i umetnosti. Ceir/Porodični razgovori. Novi Sad/Beograd, ISBN 978-86-84111-30-4, str. 35-48.
- Cvitković, I. (2020). Od sukoba i nesporazuma do uvažavanja, objavljeno u zborniku (ur. Nermin Botonjić): *Odnos religije spram politike i nacije*. Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj. Zagreb, ISBN 978-953-6330-57-7, str. 167-180.

- Cvitković, I. (2020). Gubi li se religija u naciji, objavljeno u zborniku (ur. Nermin Botonjić): *Odnos religije spram politike i nacije*. Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj. Zagreb, ISBN 978-953-6330-57-7, str. 241-262.

Istupi na znanstvenim skupovima

- Cvitković, I. (2020). Zašto je došlo do promjene politike odnosa prema religiji i Crkvi neposredno nakon Drugog svjetskog rata?, okrugli sto o Trećem zasjedanju ZAVNOBiH-a održan u ANUBiH u organizaciji ODN.

Predstavljanje i recenziranje knjiga

- Recenzija monografije „Izgradnja povjerenja i pomirenja u Bosni i Hercegovini: Različite perspektive. CEIR. Sarajevo, 2020. godine.
- Prikaz knjige Ivana Krasteva *Pandemija nostalgije (Kako koronavirus mijenja Europu)*, objavljen u „Oslobođenju“ 22. i 23. 8. 2020. god., str. 31.

Ostale aktivnosti

- Član Hrvatskog društva za znanost i umjetnost (Sarajevo).
- Član redakcije časopisa „Religija i tolerancija“ (Novi Sad).
- Član Međunarodnog izdavačkog savjeta u ediciji „Pograničje“ (Niš).
- Član redakcije časopisa “НАУЧНИЙ РЕЗУЛЬТАТ”, serija „Социология и управление“.

Sarajevo, 23. siječnja 2021. god.

Akademik Ivan Cvitković

Akademik Muris Čičić

Aktivnosti unutar Akademije

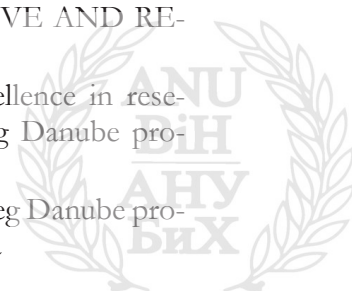
- Učešće u radu Odjeljenja društvenih nauka
- Direktor Centra za sistemska istraživanja
- Predsjednik Odbora za ekonomske nauke
- U decembru 2020. godine izabran za predsjednika ANUBiH

Izdavaštvo

- Čičić, M. i sur. (ur. Trifković, M.), *Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo: Analiza determinanti i prijedlog strateških mjera*. ANUBiH: Sarajevo 2020.

Aktivnosti izvan Akademije

- Predstavnik Bosne i Hercegovine u Programme Committee for the specific programme implementing Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020), EUROPE IN A CHANGING WORLD - INCLUSIVE, INNOVATIVE AND REFLECTIVE SOCIETIES
- Učesnik u projektu „EXCELLENCE-IN-RESTI: Excellence in research, social and technological innovation“, EU Interreg Danube programme, ukupno 11 međunarodnih partnera
- Učesnik u projektu WOMEN IN BUSINESS, EU Interreg Danube programme, ukupno 14 međunarodnih partnera iz 9 zemalja
- Član Savjeta za nauku Univerziteta u Sarajevu
- Član uređivačkog odbora za referentni časopis Tržište, Zagreb

Akademkinja Adila Pašalić Kreso

Aktivnosti u ANUBiH

- Potpredsjednica ANUBiH
- Redovno učešće u radu Izvršnog odbora i Predsjedništva ANUBiH
- Članica Odjeljenja društvenih nauka
- Redovno prisustvo sastancima i učešće u donošenju odluka i prijedloga Odjeljenja, te drugih aktivnosti
- Predsjednica Odbora ANUBiH za pedagoške nauke
- Organiziranje i vođenje sjednica Odbora za pedagoške nauke, rad na projektu
- Predsjednica Odbora ANUBiH za biblioteku i dokumentaciju
- Praćenje rada Biblioteke i pokretanje novih aktivnosti, stalno nastojanje na poboljšanju uvjeta rada Biblioteke; nabavka novih knjiga, opreme i razmjena izdanja, razmjena publikacija sa University Pressom u cilju bogaćenja bibliotečkog fonda u ANUBiH
- Redovno prisustvo svim aktivnostima u ANUBiH, naučnim skupovima, promocijama knjiga, predavanjima i sl.

Nastavno-naučne aktivnosti

- Voditeljica jednog modula na doktorskom studiju Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta UNSA: *Pedagogija kreativnog odgoja i obrazovanja - Kurikulum kreativne škole*
- Mentorica dvoje kandidata u izradi doktorskih disertacija i članica komisija za odbranu doktorskih radnji iz oblasti pedagoških nauka na Filozofskom fakultetu

Objavljeni radovi

- Završen i predat tekst: *Nauka i obrazovanje - Obrazovanje za nauku i nauka za obrazovanje* za naučno savjetovanje *Značaj nauke/znanosti u razvoju funkcionalnih znanja i vještina učenika i studenata*, u organizaciji Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke i Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine. Naučni skup planiran za 24. i 25. maj 2020. godine nije održan zbog pandemije i zabrane okupljanja, a prijavljeni autori su zamoljeni da predaju svoje radove do kraja novembra 2020. Rad je recenziran i predat za štampu.
- Završen i pozitivno recenziran tekst: *Obrazovna politika BiH nakon dejtonskog mirovnog sporazuma - Obrazovanje za diskriminaciju i intelektualno siromaštvo*, koji je priređen za naučnu raspravu u organizaciji ANUBiH povodom obilježavanja 25 godina Dejtonskog mirovnog sporazuma u BiH.

Tekst je prezentiran 9. 12. 2020. godine užem krugu članova ANUBiH i istovremeno online za veći broj učesnika i posjetitelja. Tekstovi sa ovog skupa su planirani za objavljivanje u narednom broju časopisa Dijalog.

Projekti

Na Javni poziv za sufinansiranje naučnoistraživačkih/umjetničkoistraživačkih i istraživačkorazvojnih projekata iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2020. godinu podnesena prijava za projekat: *Pedagoški i andragoški izazovi u kontekstu kućne izolacije djece do 18 godina u vrijeme pandemije COVID-19 (PAIKID)*. Voditeljica projekta akademkinja projekta Adila Pašalić Kreso sa 9 saradnika uglavnom članova Odbora za pedagoške nauke pri ANUBiH. Projekat nije dobio finansijsku podršku za planirano istraživanje i realizaciju predviđenih ciljeva i zadataka dragocjenih za nauku i odgojno-obrazovnu praksu.

Recenzije

Tokom protekle 2020. godine recenzirala više rukopisa iz oblasti pedagoških nauka:

- Recenzija rukopisa autora dr. Harisa Cerića i mr. Elmane Cerić: *Strip kao medij filozofske poruke: Stripozofski pristup nastavi filozofije*. Knjiga je objavljena, izdavač Druga gimnazija, Sarajevo, 2020. godine.
- recenzija rukopisa za knjigu dr. Dženete Camović: *Razvojna perspektiva ranog djetinjstva i roditeljstva*, knjiga je u štampi. – Recenzirala više autorskih tekstova pripremljenih za objavljivanje u časopisima: *Dijalog*, *Naša škola*, *Obrazovanje odraslih*, *Pedagoški rad*, *SSSR* i dr.

Izveštaji

- Izveštaj o Izboru Adnana Tufekčića u zvanje redovnog profesora u UNTZi
- Izveštaj o izboru Mirjane Mavrak u zvanje redovne profesorice UNSA

Članstvo u stručnim i naučnim tijelima i organizacijama

- Članica Svjetskog savjeta udruženja komparativnih pedagoga (WCEES)
- Članica Izvršnog odbora Mediteranskog udruženja komparativnih pedagoga (MESCE)
- Članica European Association for Education Law and Policy (ELA)
- Članica udruženja komparativnih i internacionalnih pedagoga SAD (CIES)
- Članica Upravnog odbora Centra za obrazovne inicijative Step by step
- Saradnica Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

- Saradnica i recenzentica u više istraživačkih projekata realiziranih u okviru UNICEF-a, FOD BiH, Save the Children Norway
- Članica Izdavačkog saveta Zbornika Odseka za pedagogiju Filozofskog Fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad

Akademik Slavo Kukić

Aktivnosti u ANUBiH

- Sudjelovanje u radu Odjeljenja društvenih nauka
- Sudjelovao u radu Odbora za sociološke nauke
- Sudjelovao u radu Odbora za političke nauke
- Kourednik časopisa *Dijalog*
- Sudjelovanje na organizaciji znanstvenih konferencija koje organizira ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

Znanstveno-nastavne aktivnosti

- Profesor na Univerzitetu u Zenici – na Ekonomskom i Metalurškom fakultetu – na predmetu Metodologija ekonomskih istraživanja, Metodologija naučnog istraživanja

Članstvo u redakcijama časopisa

- Medijski dijalozi, časopis za istraživanje medija i društva, Podgorica,
- Sociološki diskurs, Naučno udruženje Sociološki diskurs, Banja Luka
- Godišnjak Titius, Filozofski fakultet, Split
- Tranzicija, Tuzla-Beograd-Bukurešt-Zagreb

Znanstveni skupovi

- Okrugli stol 25. godišnjica Dejtonskog mirovnog sporazuma: Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine, 9. prosinca 2020.
- Okrugli stol povodom 75. godina života akademika Ivana Cvitkovića, 4. svibnja 2020.
- Međunarodna konferencija „Nezavisna i evropska Crna Gora ili Velika Srbija“, Fondacija „Sveti Petar Cetinski“, 15-16. travnja 2020, Cetinje, Srna Gora
- Međunarodni znanstveni skup „Razvoj sporta u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini“, 16. lipnja 2020.
- Znanstveni skup „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, Sarajevo

Objavljene knjige

Autorstvo

- Kukić, Slavo (2020), *Bosna i Hercegovina, žarište novog političkog virusa*, Sarajevo: Kult B, ISBN 978-9958-684-24-1

Koautorstvo

- Muftić Edhem, Kukić Slavo, Prohić Ibrahim (2020), *Fenomen višestranačka u Bosni i Hercegovini*, Lukavac: Centar za kulturu, ISBN 978-9926-8480-0-2
- Abazović Mirsad, Dundović Viktor, Bajtal Esad, Kukić Slavo, Kico Ahmed, Drino Dževad, Đulić Sead, Šehić Vehid, Hadžialić Ešref, Živanović Miodrag (2020), *Skup komunista BiH u Bugojnu 1940*, Bugojno: SABNOR BiH, ISBN 978-9958-9392-9-7

Znanstveni radovi – časopisi

- Kukić, S. (2020), Does BiH need an Election Law that integrates or one that, as HDZ proposed, divides?, Heinrich-Böll-Stiftung, (21.02.2020.), <https://ba.boell.org/en/2020/02/21/does-bih-need-election-law-integrates-or-one-hdz-proposed-divides>
- Kukić, S. (2020), Vjerski turizam kao jedna od strateških turističkih orijentacija BiH, Socioekonomski eseji, Vol. 5, No. 1-2, December 2019, Podgorica: ELIT – Ekonomska laboratorija za istraživanje tranzicije, str. 23-29., ISSN 2536-5460 = Socio-ekonomski eseji, COBISS.CG-ID 32268560

Znanstveni radovi – zbornici radova s konferencija

- Kukić, S. (2020), Sport kao instrument politike, Zbornik *Sport i razvoj – Sport za sve*, Banja Luka: Udruženje nastavnika i saradnika Univerziteta u Banjoj Luci i drugi, str. 61-76, ISBN 978-99976-22-56-3
- Kukić, S. (2020), *Nacija kao fenomen u sociološkoj analizi Ivana Cvitkovića*, u: „Doprinos akademika Ivana Cvitkovića razvoju sociologije religije (Povodom 75. godišnjice života)“, str. 69-84., Sarajevo: ANUBiH, ISBN 978-9926-410-51-3

Izlaganja na okruglim stolovima i tribinama

- Od prijatni nestankom čitavih naroda do poruka Goodbye BiH, welcome Rsexit, Tribina SDP, Bugojno, 27. veljače 2020.
- Globalizacija i uticaj političkih stranaka u pomirenju, Okrugli stol „Uloga političkih aktera u procesima održivog i trajnog mira“, Banja Luka, 25. lipnja 2020.
- Panel diskusija „Mediji, izbori, izborni procesi u regiji“, Friedrich Ebert Stiftung, Banja Luka, 27. srpnja 2020.
- Reafirmiranje vrijednosti socijaldemokratske tradicije kao dio misije SDP, strateško planiranje SDP BiH, Jablanica, 26. rujna 2020.
- Socijalna nepravda u politici, Okrugli stol „Socijalna nepravda u politici“, Fondacija Istina, pravda pomirenje, Tuzla, 27.12.2020.

Recenzije

- *Subjectivity versus mutual determinism of individuals and social structures in selected sociological theories context*, recenzija za časopis Sociološki diskurs, Banja Luka, 21.08.2020.
- Recenzija rukopisa *Tuzlanski proces* autora prof.dr.sci. Kadrije Hodžića, 29.09.2020.
- Recenzija rukopisa „*Novi okovi, kvazi-neoliberalno nasilje alternativnih institucija*“, autora prof. dr. Veselina Draškovića, Nikšić, Crna Gora, 13.10.2020.
- *Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a u razvoju kulturne politike Bosne i Hercegovine*, tekst za zbornik „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 14. 10. 2020.
- *Zašto je došlo do promjene politike odnosa prema religiji i crkvi neposredno nakon Drugog svjetskog rata*, tekst za zbornik „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 14. 10. 2020.
- *ZAVNOBiH i problem socijalističkoga federalizma*, tekst za zbornik „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 14. 10. 2020.
- *Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a u razvoju kulturne politike Bosne i Hercegovine*, tekst za zbornik „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 14. 10. 2020.
- Recenzija istraživanja *Pretpostavke i pravci unapređenja kvaliteta života i kreiranja stimulativnog okruženja za povratnike*, istraživačkog tima Centra za sistemsku istraživanja ANUBiH, 7. 11. 2020.
- ZAVNOBiH: Politička imaginacija pravednog rata, tekst za zbornik „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a“, 10. 11. 2020.
- Recenzija istraživanja *Koliko se poznajemo* istraživačkog tima Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH, 20. 11. 2020.
- Marijan Tanuševski, *Prespanski Dogovor, novi makedonsko-grčki edu-horizonti*, tekst za Dijalog, 27. 11. 2020,
- *Je li i kako je moguća promjena logike „korak naprijed, dva natrag“?*, recenzija rukopisa „Korak naprijed, dva natrag“ autora Šerifa Isakovića, Slavonski Brod, Hrvatska, 6. 12. 2020.
- Mirko Pejanović, *Referendum građana BiH 1992. godine predstavlja izraz demokratske volje građana za suvereni i nezavisni državno-pravni statu BiH u istorijskom vremenu disolucije SFRJ*, tekst za Pravnu misao, 19. 12. 2020.

Objavljeni tekstovi na internet portalima

- Kukić, S., Hrvati BiH su sami odgovorni za nušićevska podbadanja kako im drugi još jednom izabraše predsjednika, Inforadar.ba, 10. siječnja 2020.

- Kukić, S., Novo razmahivanje garašaninovsko-ćosićevskog projekta „svi Srbi u jednoj državi”, Autonomija.info, 14. siječnja 2020.
- Kukić, S., SDP na raskršću – bh. integralizam ili utapanje u bošnjačkom „probosanskom“ loncu, Inforadar.ba, 27. siječnja 2020.
- Kukić, S., Juriš do zadnjeg Srbina, Hrvata i Bošnjaka – ostali će nestati i prije toga, Inforadar.ba, 19. veljače 2020.
- Kukić, S., Zlo koje je otkrilo i drugu stranu lica „zaštitnika“ nacionalnih interesa u BiH, Inforadar.ba, 25. ožujka 2020.
- Kukić, S., Demistificiranje floskula o intelektualcima kao društvenoj savjesti, Inforadar.ba, 11. svibnja 2020.
- Kukić, S., Ni u studenom se, bude li uopće izbora, nikakva čudesa neće dogoditi, Inforadar.ba, 15. lipnja 2020.
- Kukić, S., Slučajno discipliniranje antifašista ili osmišljen obračun s anti-fašizmom, Depo.ba, 26. lipnja 2020.
- Kukić, S., Slučaj mostarske sutkinje: Okrenula leđa nepotizmu, korupciji, kriminalu i presudila - prema dokazima!, Depo.ba, 14. srpnja 2020.
- Kukić, S., Urušavanjem obrazovanja uništavaju se i društvo i država, Nezavisne.com, 30. srpnja 2020.
- Kukić, S., Svjetskim moćnicima je i briga za druge instrument ostvarivanja vlastitih interesa, Vidiportal.ba, 7. rujna 2020.
- Kukić, S., Zenička farsa: Je li presuda Senaidu Begiću unaprijed napisana? Siroti sudac je to samo vlastitim potpisom parafirao.... Depo.ba, 13. 10. 2020.
- Kukić, S., Lokalni izbori uz ideološke poruke i raspirivanje nacionalnih strasti, Inforadar.ba, 19. 10. 2020.
- Kukić, S., Ne vjerujte nacionalistima da se čitav svijet urotio protiv vašeg naroda, Radiosarajevo.ba, 9. 11. 2020.
- Kukić, S., Etnonacionalističke filozofije još nisu pobijedene, ali promjene dolaze, Radiosarajevo.ba, 17. 11. 2020.
- Kukić, S., Mostar bi mogao biti signal kojim smjerom će se BiH u budućnosti kretati, Fokus.ba, 3. 12. 2020.
- Kukić, S., Mostarci ponovo stali uz svoje „nacionalne usrećitelje“, Radiosarajevo.ba, 21. 12. 2020.

Intervjui dnevnim listovima i internet portalima

- *Izbor Milanovića uvod u promjene i poruka Čoviću*, Intervju za portal Vijesti.ba, 6. siječnja 2020.
- *Žele obesmisлити i eliminirati sve građansko, BiH treba jedan predsjednik!*, Intervju za portal Radiosarajevo.ba, 27. 1. 2020.

- *O fašizmu u Mostaru, ustašama, Čovićevom HDZ-u, Titu, Budaku: „Ambijent u Mostaru neodoljivo asocira na onaj iz 30-ih godina u Njemačkoj!“*, Intervju za portal Slobodna-bosna.ba, 11. veljače 2020.
- *Nema dileme, ovo jeste sumrak kapitalizma! Ali, nakon korone, nema ni boljeg svijeta ni demokracije... Zašto?!*, Intervju za portal Depo.ba, 16. travnja 2020.
- *Misa u Sarajevu, pokušaj revizije historije*, Monitor, Podgorica, 15. svibnja 2020.
- *Novi izazov za odnose BiH i Hrvatske: Plenković ne pripada svijetu Karamarka, Brkića i inih*, 22. srpnja 2020., klix.ba
- *Međunarodni predstavnici stali na stranu CIK-a, izazvali nove more lideru HDZ-a*, 30.07.2020., interview.ba
- *AKADEMIK SLAVO KUKIĆ ZA „SB“ OTKRIVA: Opasni plan Čovića i Dodika, zbog čega ministar vanjskih poslova Hrvatske nije došao u Sarajevo i gdje Čovićev HDZ gotovo sigurno gubi izbore...*, Slobodna Bosna, 04. studenoga 2020.
- *Akademik Slavo Kukić otkriva zamke i mogućnosti izborne kampanje u Mostaru*, 20. studenoga 2020.

Promocija knjiga

- *Chistina Doctare „Kad od čovjeka očekuješ da bude muškarac“*, Maglaj, 9. srpnja 2020.

Akademik Mirko Pejanović

Aktivnosti u ANUBiH

- Učešće u radu Odjeljenja društvenih nauka na realizaciji programa Odjeljenja
- Obavljanje aktivnosti u vršenju dužnosti zamjenika sekretara Odjeljenja društvenih nauka
- Rukovođenje Odborom za političke nauke
- Predsjedavanje Odborom za međunarodnu suradnju
- Izrada elaborata za osnivanje Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave ANUBiH
- Obavljanje dužnosti direktora Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave ANUBiH od jula mjeseca 2020. godine
- Priprema plana za izradu istraživačkih projekata Centra za razvoj lokalne i regionalne samouprave ANUBiH za 2021. godinu
- Učešće u aktivnosti za izbor rukovodstva ANUBiH za period 2020–2023. godine
- Izbor za potpredsjednika ANUBiH na Skupštini ANUBiH u decembru 2020. godine

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član redakcije časopisa Pregled, izdavač: Univerzitet u Sarajevu
- Član redakcije časopisa Pravna misao, izdavač: Federalno ministarstvo pravde
- Član Naučnog vijeća Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine
- Predsjednik Naučnog vijeća Međunarodne naučne konferencije „Genocid nad Bošnjacima
- Srebrenica 1995-2020: Uzroci, razmjere i posljedice“. Konferencija održana 19. 10. 2020. godine u Sarajevu
- Član Asocijacije nezavisnih intelektualaca „Krug 99“
- Član Predsjedništva Panevropske unije u Bosni i Hercegovini
- Član društva Bosansko-turskog prijateljstva „Bosfor“
- Član Odbora udruženja boraca i antifašista u Kantonu Sarajevo
- Član Savjeta Instituta za balkanske i bliskoistočne studije (IFIMES) u Ljubljani

Nastavno-naučne aktivnosti

- Gostujuća predavanja studentima doktorskog studija Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu na predmetu „Političko predstavljanje“
- Izvođenje nastave na predmetu „Lokalna samouprava“, na master studiju Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku
- Mentorstvo za izradu doktorskih disertacija dodijeljeno odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu
- Mentorstvo na temu doktorske disertacije: Teorije političkog odlučivanja i ustavni model organizacije izvršne vlasti u parlamentarnoj demokratiji Bosne i Hercegovine, kandidat mr. Boris Zec
- Mentorstvo na temu doktorske disertacije: Politološki aspekti upravljanja ljudskim potencijalima u javnoj upravi Bosne i Hercegovine, kandidat mr. Miodrag Živanović
- Mentorstvo na temu doktorske disertacije: Političko-pravni osnov razvoja institucija Bosne i Hercegovine od 1996. do 2016. godine, kandidat mr. Muhamed Mujakić
- Predsjednik Komisije za odbranu doktorske disertacije: Nevladine organizacije, socijalna inkluzija i zaštita ljudskih prava, kandidat mr. Adnan Džindo. Pravni fakultet Univerziteta Džemal Bijedić, Mostar, 30. 12. 2020. godine

Objavljene knjige i radovi

- Pejanović, M. i sur. (2020). Koliko se poznajemo. U: U: Miodrag Simović, ANUBiH, Sarajevo. ISBN 978-9926-410-62-9: str. 55-68.
- Pejanović, Mirko: Sarajevo, grad i regija u vremenu i prostoru, istraživačka studija, koautor. Odjeljenje društvenih nauka, ANUBiH, Knjiga 12, Sarajevo, 2020. ISBN 978-9926-2710-50-6, str. 133.
- Pejanović, Mirko (2020): Uvodni prilog povodom 75. godina života akademika Ivana Cvitkovića, Doprinos akademika Ivana Cvitkovića razvoju sociologije religije, Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH Sarajevo, Knjiga 13, ISBN 978-9926-410-51-3: str. 7-13.
- Pejanović, Mirko: Pretpostavke ubrzanja integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju, Zbornik radova, Tom I. Međunarodna naučna konferencija: „Evropske i Euroazijske integracije, Evropski univerzitet Brčko Distrikt – Evropski univerzitet „Kalos“, Tuzla, Brčko, 2020. ISBN 978-99955-99-52-2, str. 21-34.
- Pejanović, Mirko: Društveno historijski kontekst opstojnosti i razvoja države Bosne i Hercegovine u postdejtonskom vremenu, Prilozi o historiografiji Bosne i Hercegovine (2001-2017), Tom II., Odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH, Knjiga 47/2, Sarajevo, 2020, ISBN 978-9926-

410-54-4, str. 211-231.

- Pejanović, Mirko: Značaj odluka Drugog zasjedanja ZAVNOBiH-a za uspostavu i razvoj državnih institucija Federalne Bosne i Hercegovine, Zbornik radova s okruglog stola povodom obilježavanja 75. godišnjice Drugog zasjedanja ZAVNOBiH-a, održanog u Sanskom Mostu, 30. juna i 1. jula 2019. godine, SABNOR Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2020, ISBN 978-9958-9392-8-0, str. 23-39.
- Pejanović, Mirko: Obrazovanje Prve narodne vlade na Trećem zasjedanju ZAVNOBiH-a predstavlja dovršetak konstitucije državne vlasti Federalne Bosne i Hercegovine. Zbornik radova 75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: Uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine, Odjeljenje društvenih nauka, ANUBiH, Sarajevo, 2020, ISBN 978-9926-410-63-6
- Pejanović, Mirko: Gli Accordi di Dayton e la Storica Vrata Nella Sopravvivenere Dayton, 1995 la fine della guerra in Bosnia Erzegovina, Inizio Del nuovo caos a cura di Silvio ziliotto e luca Leone, Infinito Edizione, Milano, 2020, ISBN 9788868614881, str. 119-134.

Izlaganja na okruglim stolovima i javnim tribinama

- Pejanović, Mirko: Srebrenica – mjesto planetarnog pijeteta prema zločinu genocida, referat na Međunarodnoj naučnoj konferenciji: Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2020: Uzroci, razmjere i posljedice, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Institut za istoriju Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 19. oktobra 2020. godine.
- Pejanović, Mirko: Ideje ZAVNOBiH-a u političkoj praksi demokratskih snaga u Bosni i Hercegovini, referat na okruglom stolu: „ZAVNOBiH i politika odbrane BiH u odnosu na rezultate Dejtonskog mirovnog sporazuma“, Fondacija Alija Izetbegović, Sarajevo, 15. 12. 2020. godine
- Pejanović, Mirko: Lokalni izbori i građanska odgovornost: Uvodno izlaganje na sesiji Asocijacije nezavisnih intelektualaca, Krug 99, Sarajevo, 8. 11. 2020. godine.
- Pejanović, Mirko: Doprinos fra Luke Markešića zajedničkom radu: HNV, SGV, VKBH. Izlaganje na sesiji Kruga 99 na temu: Vjerman Bogu, vjerman Bosni (slobodarski duh fra Luke Markešića), Krug 99, Sarajevo, 18. 10. 2020. godine.
- Pejanović, Mirko: Položaj lokalne samouprave u političkom sistemu Bosne i Hercegovine, izlaganje na svečanoj sjednici Opštinskog vijeća Novi Grad, Sarajevo, 10. 12. 2020. godine.
- Pejanović, Mirko: Dejtonski mirovni sporazum i politička budućnost Bosne i Hercegovine. Uvodno izlaganje na sesiji Asocijacije nezavisnih intelektualaca Krug 99, Sarajevo, 13. decembra 2020. godine.

Osvrti i prikazi

- Pejanović, Mirko: Od beogradskog studentskog pokreta do organizatora ustanka u Bosni i Hercegovini i člana ZAVNOBiH-a i AVNOJ-a, osvrt na knjigu Avde Hume: Moja generacija, Vrijeme, Zenica, 2019, časopis Pregled, Broj 2, avgust, 2020, ISSN 0032-7271, str. 211-221.
- Pejanović, Mirko: Srebrenica je planetarno pitanje, prikaz knjige; O ljudskim pravima i njihovom kršenju na području Općine Srebrenica, dr. Mirsada Cvrka, Sarajevo: Promocult, 2019, Pregled, broj1, Januar-april 2020, ISSN 0032-727, str. 129-132.

Recenzije

- Pejanović, Mirko: Recenzija knjige: „Hercegovačke kristalne noći“, autorice Semne Rizvanović, Dobra knjiga, Sarajevo, 2020.
- Pejanović, Mirko: Recenzija istraživačke studije „Tuzlanski proces: 70-ih godina XX. stoljeća“, autora Kadrije Hodžića, Sarajevo, 2020.
- Pejanović, Mirko: Recenzija knjige: „Fenomen višestranačja u Bosni i Hercegovini“, autor: Edhem Muftić, Slavo Kukić, Ibrahim Prohić, Centar za kulturu, Lukavac, 2020, ISBN 978-9926-8480-0-2
- Pejanović, Mirko: Recenzija knjige: Proetcontra Dejtona, autorice Nermine Mujagić, Sarajevo, 2020.
- Pejanović, Mirko: Recenzija knjige: Zadržavanje mladih u Kantonu Sarajevo: Analiza determinanti i prijedlog strateških mjera, grupa autora, Centar za sistemska istraživanja ANUBiH, knjiga 6, Sarajevo, 2020, ISBN 978-9926-410-56-8.
- Pejanović, Mirko: Recenzija knjige: Bosne i Hercegovina – regionalizirana država, autora Muhameda Mujakića, Sarajevo, 2020.

Predstavljanje knjiga

- Pejanović, Mirko: 29. 7. 2020. godine – Avdo Humo: Moja generacija, Vrijeme, Zenica, 2019, Tešanj, 2020.
- Pejanović, Mirko: 28. 10. 2020. – Edhem Muftić, Slavo Kukić, Ibrahim Prohić: Fenomen višestranačja u Bosni i Hercegovini, Centar za kulturu, Lukavac 2020, Sarajevo, 2020.
- Pejanović Mirko, 25. 7. 2020. godine – Muhamed Mujakić: Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini – drugo izdanje, 2016, Cazin, 2020.
- Pejanović, Mirko, 24. 7. 2020. godine – Jasmin Hušić: Zaštita prava na lokalnu samoupravu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Logos, Velika Kladuša, 2018.
- Pejanović, Mirko, 25. 9. 2020. godine – Emir Tahirović, Ermin Kuka: Osnove javnih politika, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2020.

Nagrade

- Šestoaprilaska nagrada Grada Sarajeva za rezultate u naučno-pedagoškom i društveno-javnom radu, aprila 2020. godine.

Akademik Miodrag Simović

1. *Aktivnosti u ANUBiH*

- prisustvo sjednicama i učešće u radu Predsjedništva ANUBiH
- prisustvo sjednicama i učešće u radu Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- sekretar Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH (od decembra 2019. godine)
- prisustvo sjednicama i učešće u radu Odbora za pravne nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH (predsjednik Odbora)
- član Redakcije časopisa „Dijalog“

2. *Aktivnosti van ANUBiH*

- sudija Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
- redovni profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci na predmetu Krivično procesno pravo i na Fakultetu bezbjednosnih nauka Univerziteta u Banjoj Luci na predmetima Krivično procesno pravo i Policija i krivični postupak
- gostujući profesor na pravnim fakultetima univerziteta u Istočnom Sarajevu i Bihaću (na redovnim i master studijama) na predmetima Krivično procesno pravo, Međunarodno krivično pravo, Maloljetničko krivično pravo i Viktimologija
- gostujući profesor na master i doktorskim studijama Pravnog fakulteta Univerziteta u Tuzli na predmetima Uporedno krivično pravo i postupak, Krivično pravo – izabrane teme i Maloljetničko krivično pravo
- rukovodilac Forenzičko-kriminalističke klinike na Pravnom fakultetu Univerziteta u Banjoj Luci

3. *Objavljeni radovi*

3a. *Univerzitetski udžbenici*

Miodrag Simović, Milena Simović, Prekršajno pravo Federacije Bosne i Hercegovine, Grafomark, Laktaši, 2020, str. 164.

ISBN 978-99976-36-76-8

COBISS.RS-ID 129676289

3b. *Knjige*

Miodrag Simović, Duško Medić, Strahinja Ćurković, Milena Simović, „Vještačenje u sudskim postupcima“, Centar za vještačenje i procjenjivanje „Zenit“ d.o.o. Banja Luka, 2020, str. 389.

347.91/.95:340.66/.69

343.1:340.66/.69
ISBN 978-99976-691-2-4
COBISS.RS-ID 8706840

Miodrag Simović, Marina Simović, Dragan Vulin, Mehanizmi borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije u Bosni i Hercegovini, Grafomark, Laktaši, 2020, str. 328.

ISBN 978-99976-36-80-5
COBISS.RS-ID 130030849

3c. Međunarodni projekti

Miodrag Simović, Marina Simović, Oštećeno lice i krivično procesno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine (međunarodni pravni standardi, norme, praksa i mjere unapređenja), u projektu „Žrtva krivičnog djela i krivičnopravni instrumenti zaštite (međunarodni pravni standardi, regionalna krivična zakonodavstva, primjena i mjere unapređenja zaštite)“, prezentiranom na istoimenoj Konferenciji Misije OEBS-a u Srbiji u Beogradu 22. i 23. oktobra 2020. godine, Zbornik radova, Beograd, 2020, str. 177-206, Ur. Stanko Bejatović; ISBN 978-86-6383-093-6

3d. Naučni radovi

Objavio osam naučnih radova, i to:

1. Miodrag Simović, Dragan Jovašević, Marina Simović, Pojam i elementi krivičnog djela u pravu Republike Srpske, Dijalog, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo, broj 1-2, 2018, str. 47-73

ISBN 0350-6177

DOI: 10.5644/DIJALOG.2018.1-2.04.

2. Miodrag Simović, Dragan Jovašević, Nasilje u porodici u međunarodnom krivičnom pravu, Zbornik radova „Kambovski liber amicorum“, Makedonska akademija nauka i umjetnosti, Pravni fakultet „Justinijan prvi“ Univerziteta „Sv. Kiril i Metodij“, Skopje, 2019, str. 467-485. Ur. Georgi Stardelov.

ISBN 978-608-203-261-0

COBISS.MK-ID 110662922

3. Miodrag Simović, Mile Šikman, Adequacy of penal policy in criminal cases of organized crime, „Teme“, Niš, Vol. XLIII, No 4, 2019, str. 931 - 956

DOI Number <https://doi.org/10.22190/TEME190918056S>

Print ISSN: 0353-7919; Online ISSN: 1820-7804,

COBISS.SR-ID 559631

The journal “Teme” is indexed in: *Index Copernicus*, *CEEOL*, *EBSCO*, *SCIndex*, *DOAJ*

4. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Saradnja Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim krivičnim sudom, „Sudska praksa“, Sarajevo, godina XVII, 2020, broj 83, str. 11-30.

ISSN 1840-0019

UDK 34

5. Миодраг Симович, Станко Беятович, Юридическое лицо в качестве субъекта уголовного преступления в Республике Сербской, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Nišu, broj 83, godina LVIII, 2019, str. 105-124.

UDK: 343(497.6)

doi:10.5937/zrpfni1983105S

UDK 34(058)

ISSN 0350-8501

Collection of Papers, Faculty of Law, Nis je u punom tekstu dostupan u HeinOnline bazi podataka, EBSCO bazi Legal Source, kao i u bazi Central and Eastern European Online Library – CEEOL.

6. Miodrag Simović, Jelena Kuprešanin, O nekim karakteristikama krivičnih djela sa elementima nasilja, „Pravna misao“, Sarajevo, broj 9–10, 2020, str. 7-24.

UDK 343.6 343.9

ISSN 0555-0092

ID 4200785450004

Časopis “Pravna misao” indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost) i uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory;

7. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Ustavni sud Bosne i Hercegovine kao pozitivni zakonodavac, Godišnjak Fakulteta pravnih nauka, godina 10, broj 10, Banja Luka, jul, 2020, Banja Luka, str. 64-77.

UDK: 34

ISSN 2232-9668 (Print); ISSN 2232-9684 (Online)

DOI: 10.7251/GFP2010064S

UDC: 342.565.2(497.6)

Indexed in: ebscohost.com; citefactor.org/contact; scholar.google.com; doisrps ka.nub.rs; crossref.org; road.issn.org; worldcat.org; esjindex.org.

8. Miodrag Simović, Živorad Rašević, Vladimir Simović: Cyber warfare and international cyber law: Whither? Journal of criminology and criminal law, Serbian association for criminal law theory and practice, Institute of criminological and sociological research, Belgrade, 2020, Vol 58, No. 3, pp. 23-37.

UDK: 341.48; 343.43/.45:004.738.5

doi: doi.org/10.47152/rkkp.58.3.2) (HeinOnline)

HeinOnline is indexed in many discovery services such as EBSCO EDS, Innovative’s Encore Duet, and Innovative’s Encore Discovery Solution (without

EDS), so integrating HeinOnline into your library is an effortless process. HeinOnline has also indexed all journals into Google Scholar.

3e. Učešće na naučnim i stručnim skupovima (kao referent)

Učestvovao na 23 naučna i naučno-stručna skupa i konferencije (međunarodne i domaće), sa radovima objavljenim u zbornicima, i to:

1. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Marina Simović, Applicability of guarantees set out in article 5 of the European convention for the protection of human rights and fundamental freedoms to determine detention: challenges of judicial transformations in Bosnia and Herzegovina, International Scientific Conference “Archibald Reiss Days” Thematic Conference Proceedings of International Significance, Belgrade, 7-9 November 2017, Thematic conference proceedings of international significance, Academy of criminalistic and police studies, Belgrade, 2017, pp. 163-176, Ur. Biljana Simeunović-Patić.

351.74/.75; (082) 351.86(082) 343.85(082)

ISBN 978-86-7020-386-0,

ISBN 978-86-7020-190-3 (niz)

COBISS.SR-ID 249246732)

2. Miodrag Simović, Marina Simović, Vladimir Simović, Zaštita „uzbunjivača: međunarodni standardi i praksa Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, referat podnesen na Okruglom stolu na temu „Pravni položaj uzbunjivača u uporednom i domaćem pravu (pravni i etički aspekti)“, 6. februara 2019. godine, u sklopu obilježavanja Dana Pravnog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci, Zbornik radova, Pravni fakultet Univerziteta u Banjoj Luci, 2020, str. 61-96, Ur. Igor Milinković .

ISBN 978-99938-50-91-5

COBISS.RS-ID 129877761.

3. Miodrag Simović, Dragan Jovašević, Vladimir Simović, Abuse of Official Position and Authorities in the Law of Republika Srpska, 3rd International Scientific Conference EMAN 2019, EMAN 2019 – Economics & Management: How to Cope With Disrupted Times, Conference Proceedings, Ljubljana, Slovenia March 28, 2019, Belgrade, 2019, pp. 17-29. Ur. Vuk Bevanda.

ISBN 978-86-80194-17-2

ISSN 2683-4510

DOI: <https://doi.org/10.31410/EMAN.2019>

COBISS.SR-ID 281054988.

4. Miodrag Simović, Milena Simović, Deklaracija o pravima građana u kontekstu Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i sloboda, Zbornik radova sa Okruglog stola povodom obilježavanja 75. godišnjice Drugog zasjedanja ZAVNOBIH-a, održanog u Sanskom Mostu, 30. juna i 1. jula 2019. godine, SABNOR Bosne i Hercegovine, Odbor za obilježavanje 75-godišnjice Drugog

zasjedanja ZAVNOBIH-a, Sarajevo, 2020, str. 39-58
94(497.63)“1944“(063)(082). Ur. Mirko Pejanović.
ISBN 978-9958-9392-8-0
COBISS.BH-ID 39398662

5. Spasoje Tuševljak, Miodrag Simović, Vladimir Simović, Ivan Tuševljak, Urban and architectural performances in the function of defining of strategy of sustainable development of tourist destination, 3rd International Scientific Conference on Recent Advances in Information Technology, Tourism, Economics, Management and Agriculture – ITEMA 2019 – Bratislava, Slovakia, October 24, 2019, Conference Proceedings published by the Association of Economists and Managers of the Balkans, Belgrade, pp. 19-25, Printed by: Skripta International, Belgrade. Ur. Vuk Bevanda.

ISBN 978-86-80194-23-3

ISSN 2683-5991

DOI: <https://doi.org/10.31410/ITEMA.2019>.

6. Miodrag Simović, Dragan Jovašević, Vladimir Simović, Nasilničko ponašanje na sportskoj priredbi ili javnom skupu: krivična odgovornost i kažnjivost u pravu Republike Srbije, referat podnesen na Međunarodnom naučnom skupu „Nauka i praksa poslovnih studija”, održanom 25. oktobra 2019. godine na Univerzitetu za poslovne studije Banja Luka, Zbornik radova, Univerzitet za poslovne studije, Banja Luka, 2019, str. 17-28. Ur. Radovan Klincov.

ISBN 978-99955-95-19-7

ISSN 2566-3178

UDK 316.647.5:343(497.6RS)

DOI 10.7251/ZUPS2007017S.

7. Miodrag Simović, Vladimir Simović, O nekim osnovnim pojmovima i izvorima međunarodnog krivičnog prava, referat podnesen na Naučnom skupu povodom Dana Pravnog fakulteta koji je u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Međunarodnog saveza pravnika, Moskva, i Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu, Beograd, održan 26. oktobra 2019. godine na Palama, na temu: „Pravo, tradicija i promjene“, Zbornik radova, Tom II, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Istočno Sarajevo, 2020, str. 335-357. Ur. Dimitrije Čeranić.

UDK 34(082)

ISBN 978-99938-57-51-8

UDK/UDC 341.4

COBISS.RS-ID 129565953.

8. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Dragan Jovašević, Criminal offenses against security of computer data in the Republika Srpska according to the criminal law of 2017, International scientific conference “Archibald Reiss days” Belgrade, 6-7 November 2019, Thematic conference proceedings of international

significance, volume I & II University of Criminal Investigation and Police Studies Belgrade, 2019, pp. 285-298. Editor-in-Chief Stevo Jačimovski

ISBN 978-86-7020-431-7

ISBN 978-86-7020-190-3),

International Scientific Conference “Archibald Reiss Days“ is organized by the University of Criminal Investigation and Police Studies (UCIPS) in Belgrade, in cooperation with the Ministry of the Interior of the Republic of Serbia, Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia, National Police University of China, Volgograd Academy of the Russian Ministry of Internal Affairs, Lviv State University of Internal Affairs, Faculty of Security in Skopje, Faculty of Criminal Justice and Security in Ljubljana, Police Academy “Alexandru Ioan Cuza“ in Bucharest, Academy of Police Force in Bratislava and University of Banja Luka Faculty of Security Sciences.

9. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Osnovi za isključenja krivične odgovornosti u međunarodnom krivičnom pravu, referat podnesen na Četvrtom međunarodnom naučnom skupu „Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama (acquis communautaire) Evropske unije“ - Stanje u Bosni i Hercegovini i iskustva drugih“, u organizaciji Istraživačkog centra Banja Luka (Think Tank Banja Luka) u saradnji sa Institutom za uporedno pravo iz Beograda (Institute of Comparative Law Belgrade), održanom u Banjoj Luci, 20. marta 2020. godine, Banja Luka, 2020, str. 113-132. Ur. Nataša Mrvić Petrović, Nikolina Grbić Pavlović.

UDK 340.13(4-672 EU: 497.6)(082)

ISBN 978-99976-914-0-8 (Istraživački centar)

ISBN 978-86-80186-55-9 (Institut za uporedno pravo)

COBISS.RS-ID 128219137.

10. Miodrag Simović, Amna Hrustić, Zakonitost dokaza u krivičnom postupku, referat podnesen na Jedanaestoj međunarodnoj naučnostručnoj konferenciji „Krivično zakonodavstvo i prevencija kriminaliteta (norma i praksa)“, u organizaciji Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu, Ministarstva pravde Republike Srpske, Centra za edukaciju sudija i tužilaca Republike Srpske i Grada Trebinje, u Trebinju, 23. i 24. aprila 2020. godine, Zbornik radova, Trebinje, 2020, str. 429-452. Ur. Miodrag Simović

UDK 343,2(082) 343.85(082)

ISBN 978-99976-36-62-1 (Grafomark)

COBISS.RS-ID 8827928)

11. Miodrag Simović, Mile Šikman, Ograničavanje ljudskih prava i suzbijanje organizovanog kriminala, referat podnesen na Naučnom skupu sa međunarodnim učešćem „Pravna tradicija i integrativni procesi“, u organizaciji Pravnog fakulteta Univerziteta u Kosovskoj Mitrovici, 22. i 23. maja 2020. godine u Kosovskoj Mitrovici, Zbornik radova „Pravna tradicija i integrativni procesi“,

I tom, Kosovska Mitrovica, 2020, str. 11-34. Ur. Duško Čelić.

343.85:343.9.022

ISBN 978-86-6083-064-9.

12. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Marina Simović, Porodično nasilje u Bosni i Hercegovini: pojam, uzroci i pravni standardi, referat podnesen na Trećim forenzičkim susretima na temu „Nasilnički kriminalitet - Seksualna delinkvencija i nasilje u porodici“, u organizaciji JZU Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac, 19. juna 2020. godine, Zbornik radova, JZU Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac, oktobar 2020, str. 144-168. Ur. Ratko Kovačević i Miodrag Simović.

ISBN 978-99976-740-2-9

COBISS.RS-ID 129795585.

13. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Krivična djela zloupotrebe opojnih droga u zakonodavstvu zakona država jugoistočne Evrope, referat podnesen na Međunarodnom naučnom skupu „Evropske i evroazijske integracije – prednosti i nedostaci“, u organizaciji Evropskog univerziteta Brčko distrikta, 26. juna 2020. godine, Prvo izdanje, Zbornik radova, Evropski univerzitet Brčko distrikta, 2020. godine, Brčko, str. 55-69. Ur. Albina Fazlović.

UDK 613.83:343(4)

ISBN 978-99955-99-53-9

COBISS.RS-ID 128581633.

14. Miodrag Simović, Vanda Božić, Kaznena djela protiv sigurnosti prometa u hrvatskom kaznenom zakonodavstvu, referat podnesen na XV Međunarodnoj konferenciji “Bezbjednost saobraćaja u lokalnoj zajednici”, Vrnjačka Banja, od 24. do 27. juna 2020., u organizaciji Kriminalističko-policijskog univerziteta, Beograd, 2020, str. 87-97. Ur. Krsto Lipovac i Miladin Nešić.

656.08(497.11)(082)(0.034.2);352.07(497.11)(082)(0.034.2)

656.08 (497.6)(082) (0.034.2)

ISBN 978-86-7020-444-7

COBISS.SR-ID 15821321.

15. Miodrag Simović, Dragan Jovašević, Vladimir Simović, Tax Crimes in the Law Practice of Republic of Serbia, 19th International Conference 20-23 August 2020 Burgas, Bulgaria, Economy & Business, Volume 11, 2017, Volume 11, 2017, pp. 87-105. Ur. Renata Novakova i Abil Yerlan

ISSN 1314-7242.

This journal is indexed by Scientific Electronic Library eLIBRARY Russia, China National Knowledge Infrastructure (CNKI) Scholar, IDEAS: Economics and Finance Research, EconPapers, EconBiz, EZB, CiteSeerX, Microsoft Academic, Semantic Scholar, Base, Polish Scholarly Bibliography.

16. Miodrag Simović, Mira Spremo, Misuse of psychoactive substances and criminal reactions in Bosnia and Herzegovina, International scientific thematic conference Drugs and Drug Addiction: Legal, Criminological, Sociological and Medical issues, Thematic conference proceedings of international significance, Palic, 02-03 september 2020, Institute of Criminological and Sociological Research Serbia, Belgrade, 2020, pp. 157-160. Editors Milena Milićević, Ivana Stevanović;
343.575(082) 316.624:613.83-056.83 (082) 616-056.8:613.83(082)
ISBN 978-86-80756-33-2
COBISS.SR-ID 1840256

17. Miodrag Simović, Azra Adžajlić-Dedović, Marina Simović, Reforma sistema zaštite žrtava krivičnih djela u Bosni i Hercegovini, referat podnesen na LX redovnom godišnjem savetovanju Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu na temu „Oštećeno lice i krivičnopravni instrumenti zaštite (međunarodni pravni standardi, norma i praksa)“, održanom na Zlatiboru od 17. do 19. septembra 2020. godine, Zbornik radova Zlatibor - Beograd, 2020, str. 171-190. Ur. Stanko Bejatović;
343.2/.7(082)
341.217.02(4-672EU:497.11)(082)
ISBN 978-86-6411-012-9 (Intermex)
COBISS.SR-ID 243538956.

18. Miodrag Simović, Milena Simović, Vladimir Simović, Pravo na privatni i porodični život u praksi Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, referat podnesen na Petoj međunarodnoj naučnoj konferenciji „Društvene devijacije“, održanoj u Banjoj Luci, 18. i 19. septembra 2020. godine, Zbornik radova, Centar modernih znanja, Banja Luka i Resursni centar za specijalnu edukaciju, Beograd, Banja Luka, 2020, str. 38-60. Ur. Nebojša Macanović. Svi radovi sa Konferencije su dostupni u međunarodnoj bazi CEEOL.

UDK:341.645+341.231.14(497.6)
DOI:10.7251/ZCMZ2001038S
ISBN 978-99976-761-9-1
COBISS.RS-ID 129288193.

Ovaj rad se može potražiti na linku <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=2436>.

19. Miodrag Simović, Amna Hrustić, Evropsko pravo kao okvir pravosudne saradnje u krivičnim stvarima, referat podnesen na Sedamnaestom savetovanju „Oktobarski pravnički dani“, 2. i 3. oktobra 2020. godine u Banjoj Luci, u organizaciji Udruženja pravnika Republike Srpske i pravnih fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci i Istočnom Sarajevu, Pravna riječ, Banja Luka, broj 63, godina XVII, 2020, str. 461-480. Ur. Rajko Kuzmanović.

ISSN 1840-0272
UDK 34.

20. Miodrag Simović, Mile Šikman, Human rights and organised crime - limitation of human rights v. prevention of organised crime, International Scientific Conference “Towards a Better Future: Human rights, Organized crime and Digital society”, Bitola 03 October, 2020, Conference Proceedings, Volume II, Faculty of Law - Kicevo, University “St. Kliment Ohridski” – Bitola, Bitola, 2020, pp. 129-139. Ur. Goran Ilik, Angelina Stanojaska.

UDK 342.72/.73:343.9.02(497.6)

ISBN 978-608-4670-14-8 (V. 1)

ISBN 978-608-4670-15-5 (V. 2)

COBISS.MK-ID 52460549.

21. Miodrag Simović, Marina Simović, Human dignity and protection from discrimination, referat podnesen na 3rd annual International Scientific Conference „The Right to Human Dignity“, held from 27-28 October, 2020 in Novi Sad, Serbia, the Provincial Protector of Citizens - Ombudsman and the Institute for Criminological and Sociological research from Belgrade, supported by the OSCE – Mission to Serbia, Yearbook „Human rights protection, the right to human dignity“, Number 3, Novi Sad, 2020, pp. 379-403. Ur. Zoran Pavlović.

ISBN: 978-86-89417-12-8 [PZG]

ISBN: 978-86-80756-36-3 [IKSI]

COBISS.SR-ID 23489801.

22. Miodrag Simović, Amna Hrustić, International law as framework of judicial cooperation in criminal matters, International scientific conference “Archibald Reiss days” Belgrade, 18-19 November 2020, Thematic conference proceedings of international significance, University of Criminal Investigation and Police Studies Belgrade, 2020, pp. 139-147. Editor-in-Chief Stevo Jaćimovski.

ISBN 978-86-7020-453-9

ISBN 978-86-7020-190-3.

23. Miodrag Simović, Amna Hrustić, Zakonitost dokaza u krivičnom postupku u Engleskoj, referat podnesen na 33. Međunarodnoj naučnoj konferenciji Kopaoničke škole prirodnog prava – Slobodan Perović „Unifikacija prava i pravna sigurnost“, 23. decembra 2020. godine, Zbornik radova, Tom prvi, Beograd, 2020, str. 567-587, Ur. Jelena S. Perović Vujačić

340.137(082) 340.131(082) 342.721(082)

ISBN 978-86-903009-8-3

ISBN 978-86-903009-7-6 (za izdavačku cjelinu)

COBISS.SR-ID 28128265.

3g. Prikazi

Objavljeno 13 prikaza u časopisima, i to:

1. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Pravna misao, Sarajevo, broj 1-2/2020, str. 93-103.

ISSN 0555-0092
ID 4200785450004.

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

2. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Ustavno pravo, „Sudska praksa“, Sarajevo, godina XVII, broj 83, 2020, str. 242-274
UDK 34

3. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Ustavno pravo, „Sudska praksa“, Sarajevo, godina XVII, broj 84, 2020, str. 245-280
UDK 34

4. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Pravna misao, Sarajevo, broj 3-4/2020, str. 99-107
ISSN 0555-0092,
ID 4200785450004

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

5. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Pravna misao, Sarajevo, broj 5-6/2020, str. 100-111.
ISSN 0555-0092
ID 4200785450004

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

6. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Pravna misao, Sarajevo, broj 7-8/2020, str. 93-103.
ISSN 0555-0092
ID 4200785450004.

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

7. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Pravna misao, Sarajevo, broj 9-10/2020, str. 97-104
ISSN 0555-0092
ID 4200785450004

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

8. Miodrag N. Simović, Vladimir M. Simović, Ustavno pravo, „Sudska praksa“, Sarajevo, godina XVII, broj 85, 2020, str. 260-296.
UDK 34.

9. Miodrag Simović, prikaz knjige Miloš Trifković: Harmonizacija sistema nauke u Bosni i Hercegovini, „Pravna misao“, Sarajevo, broj 7-8/2020, str. 74-87.

ISSN 0555-0092
ID 4200785450004

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

10. Simović, Miodrag, Simović Vladimir, Praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Tuzli, godina IV, broj 1/2019, str. 302-311.

Print ISSN: 2303-8632,
UDK 34.

Nalazi se u bazi Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

11. Simović, Miodrag, Simović Vladimir, Praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Tuzli, godina IV, broj 2/2019, str. 343-352.

Print ISSN: 2303-8632
UDK 34

Nalazi se u bazi Central and Eastern European Online Library (CEEOL).

12. Miodrag Simović, Vladimir Simović, Ustavno pravo, „Sudska praksa“, Sarajevo, godina XVII, broj 86, 2020, str. 274-306

UDK 34.

13. Simović, Miodrag, Simović, Vladimir, „Sudska praksa Ustavnog suda Bosne i Hercegovine“, Pravna misao, Sarajevo, broj 11-12/2020, str. 98-106

ISSN 0555-0092
ID 4200785450004

Indeksira se u bazi Legal Source (EBSCOhost), uvršten je u Ulrichweb Global Serials Directory.

4. *Recenzije*

Hana Korać, Vjekoslav Vuković, Alisa Begović - Begtašević: Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda, Univerzitet u Travniku, 2019, str. 490.

Ljiljana Komlenović, Naučna istraživanja kriminaliteta u Republici Srpskoj - problemi i pravci razvoja, Fakultet za bezbjednost i zaštitu, Banja Luka, 2019, str. 279.

Mile Matijević, Nedeljko Šušljik, Zoran Šarčević, Uvod u kriminalistiku, Fakultet bezbjednosnih nauka, Brčko, Banja Luka, 2020, str. 161

Adnan Pirić, Kriminalistički i krivičnoprocesni aspekti otkrivanja, razjašnjavanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela, Sveučilište/Univerzitet u Vitezu, Vitez, 2020, str. 252.

Kopaonička škola prirodnog prava – Slobodan Perović, 33. susret Kopaoničke škole prirodnog prava „Unifikacija prava i pravna sigurnost“, od 13. do 17. decembra 2020. godine na Kopaoniku.

Glavni i odgovorni urednik, član Organizacionog odbora i recenzent na Jedanaestoj međunarodnoj naučnostručnoj konferenciji „Krivično zakonodavstvo i prevencija kriminaliteta (norma i praksa)“, u organizaciji Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu, Ministarstva pravde Republike Srpske, Centra za edukaciju sudija i tužilaca Republike Srpske i Grada Trebinje, u Trebinju, 23. i 24. aprila 2020. godine;

Urednik i recenzent na Trećim forenzičkim susretima na temu „Nasilnički kriminalitet - Seksualna delinkvencija i nasilje u porodici“, u organizaciji JZU Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac, 19. juna 2020. godine.

Član Recenzentskog odbora i Naučnog odbora na IV. Međunarodnom naučnom skupu „Usaglašavanje pravne regulative sa pravnim tekovinama (acquis communautaire) Evropske unije“ - Stanje u Bosni i Hercegovini i iskustva drugih“, u organizaciji Istraživačkog centra Banja Luka (Think Tank Banja Luka) u saradnji sa Institutom za uporedno pravo iz Beograda (Institute of Comparative Law Belgrade), održanom u Banjoj Luci, 20. marta 2020. godine.

5. Mentor na doktorskoj disertaciji

Mr. Milimir Govedarica: Transfer krivičnog gonjenja kao poseban oblik međunarodne krivičnopravne pomoći, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 25. februara 2020. godine.

6. Mentor na magistarskom radu

Amna Hrustić, Razmjena i priznanje dokaza u krivičnom postupku među državama članicama Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta Zenica, 19. mart 2020. godine.

Azra Mejrušić, Apsolutno bitne povrede krivičnog postupka, Pravni fakultet Univerziteta Zenica, 27. jula 2020. godine.

Dragan Mojević, Položaj i uloga sudske policije u krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 27. oktobar 2020. godine.

7. Učešće u komisijama za odbranu magistarskog rada

Petar Komlenac, Krivično djelo silovanja u krivičnom pravu Republike Srpske, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 27. oktobra 2020. godine, predsjednik Komisije.

Davor Stupar, Kriminalistička prognoza i prevencija krivičnih djela teških krađa na području Banje Luke, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, 27. oktobra 2020. godine, predsjednik Komisije.

8. Članstvo

Member of European Society of Criminology, University of Lausanne ESC – ICDP, Sorge – BCH, Lausanne, Switzerland (od 2020. godine).

Member of IPRA (International Peace Research Association), Nairobi – Kenya (od 2020. godine).

Član Predsjedništva Udruženja pravnika Republike Srpske.

Član Predsjedništva Udruženja pravnika Republike Srpske i Republike Srbije.

Šef Katedre za krivičnopravne nauke Udruženja pravnika Republike Srpske.

Potpredsjednik Srpskog udruženja za krivično pravo i kriminologiju iz Beograda.

Glavni i odgovorni urednik časopisa „Vještak“ iz Banje Luke.

Član Redakcije časopisa „Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja“, Beograd.

Član Redakcije časopisa „Revija za kriminologiju i krivično pravo“, Beograd.

Član Redakcije i Naučnog odbora časopisa Pravna riječ, Banja Luka, Udruženja pravnika Republike Srpske.

Član Redakcije časopisa „Defendologija“ iz Banje Luke.

Član Uredništva časopisa „Arhiv za pravne i društvene nauke“ Pravnog fakulteta Univerziteta za inženjering i menadžment iz Lukavice, Srpsko Sarajevo.

Član Redakcije i Međunarodnog izdavačkog savjeta Revije za krivično pravo i kriminologiju Makedonskog udruženja za krivično pravo i kriminologiju.

Član Upravnog odbora Balkanskog naučnog centra Ruske akademije prirodnih nauka iz Moskve u Beogradu.

Član Uređivačkog odbora na LX redovnom godišnjem savjetovanju Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu na temu „Oštećeno lice i krivičnopravni instrumenti zaštite (međunarodni pravni standardi, norma i praksa“, održanom na Zlatiboru od 17. do 19. septembra 2020. godine.

Programme committee of International scientific thematic conference Drugs and Drug Addiction: Legal, Criminological, Sociological and Medical issues, Thematic conference proceedings of international significance, Palic, 02-03 september 2020, Institute of Criminological and Sociological Research Serbia,

Član Redakcije Zbornika radova sa Okruglog stola povodom obilježavanja 75. godišnjice Drugog zasjedanja ZAVNOBIH-a, održanog u Sanskom Mostu, 30. juna i 1. jula 2019. godine.

Član Naučnog odbora na Sedamnaestom savjetovanju „Oktobarski pravnički dani“, 2. i 3. oktobra 2020. godine u Banjoj Luci, u organizaciji Udruženja pravnika Republike Srpske i pravnih fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci i Istočnom Sarajevu.

Akademik Miloš Trifković

Aktivnosti u ANUBiH

- Predsjednik ANUBiH do 31. 12. 2020. godine
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Centra za sistemska istraživanja ANUBiH
- Član Odbora za pravne nauke Odjeljenja društvenih nauka ANUBiH
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH do 31. 12. 2020. godine (po funkciji predsjednika ANUBiH)
- Predsjednik Koordinacionog odbora za praćenje izbora novih članova ANUBiH 2020–2023. godine
- Član Organizacionog odbora za obilježavanje 75 godina trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a
- Pridruženi član Rektorske konferencije/Rektorskog zbora Bosne i Hercegovine do 31. 12. 2020. godine (u okviru funkcije predsjednika ANUBiH)
- Glavni autor „Izveštaja o radu Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine za period od 1. 7. 2017. do 31. 12. 2020. godine“. Izveštaj je prihvaćen na organima ANUBiH zaključno sa Skupštinom od 7. 12. 2020. godine
- Predsjednik Radne grupe za izradu Studije izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine (po funkciji predsjednika ANUBiH)
- Predsjednik Komisije za izradu prijedloga dizajna i strukture web stranice ANUBiH (po funkciji predsjednika ANUBiH)

Međunarodna saradnja

- Stalni učesnik konferencije u okviru Berlinskog procesa (Joint Science Conference of the Berlin Process, JSC–WBP)
- Organizacija službene posjete predsjednika OEAW, akademika Antona Zeilingerera ANUBiH od 10. 3. 2020. godine do 12. 3. 2020. godine

Učešće u projektima

- Voditelj trogodišnjeg CSI projekta „Harmonizacija sistema nauke u BiH“. Sredstva za treću godinu rada u iznosu od 20.000,00 KM je na osnovu javnog poziva obezbijedilo je Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke. Izveštaj: „Pravni izgled sistema nauke u Bosni i Hercegovini i prijedlozi za njegovu harmonizaciju“, ANUBiH, Sarajevo 2020. godine, str. 243;
- Koautor empirijskog istraživanja u okviru projekta „Harmonizacija sistema nauke u BiH“ u saradnji sa Federalnim zavodom za statistiku i

ANUBiH, Sarajevo 2020. godine., urednici dr. sci. Emir Krenić i akademik Miloš Trifković, str. 47;

- Organizator, uvodničar i izlagač rezultata istraživanja na okruglom stolu projekta „Harmonizacija sistema nauke u BiH“ kao završne manifestacije projekta „Harmonizacija sistema nauke u BiH“, Sarajevo, 23. 6. 2020. godine
- Rukovodilac Organizacionog odbora i Naučnog odbora za pripremu međunarodne naučne konferencije u 2020. godine pod naslovom: „Sistem nauke – faktor ubrzavanja ili usporavanja naučnoistraživačkog rada u državi“
- Voditelj i glavni autor izvještaja projekt: „Praćenje ostvarivanja Strategije djelovanja ANUBiH u periodu 2015–2020. godina“. Izvještaj je prihvaćen na godišnjoj Skupštini ANUBiH 7. 12. 2020. godine
- Autor materijala „Specifičnosti studije izvodljivosti projekta ANUBiH „Opća Enciklopedija Bosne i Hercegovine“, str. 38, recenzenti član ANUBiH prof. dr. sci. Ivan Markešić i dopisni član prof. dr. sci. Fikret Čaušević. Radna grupa za OEBiH je 22. 9. 2020. godine prihvatila materijal, a Predsjedništvo ANUBiH ga je odobrilo na sjednici od 20. 10. 2020. godine;
- Online učesnik međunarodnog skupa Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“, Zagreb pod naslovom „Enciklopedika 2020“, Zagreb, 15. i 16. oktobra 2020. godine prezentirao rad „Specifičnosti studije izvodljivosti projekta ANUBiH „Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine“
- Autor rada *Uticaj Dejtonskog mirovnog sporazuma na inovacioni sistem u Bosni i Hercegovini* koji je predstavljen na okruglom stolu organiziranom povodom obilježavanja 25. godišnjice Dejtonskog mirovnog sporazuma: *Dosezi i problemi u izgradnji mira i funkcionalne države Bosne i Hercegovine*, Odjeljenje društvenih nauka ANUBiH, Sarajevo, 11. 12. 2020. godine

Održana predavanja

- Predavanje u okviru „Državnog savjeta“ pri Platformi za progres pod naslovom „Sistem nauke u Bosni i Hercegovini: faktor razvoja ili stagnacije društva?“ dana 16. 1. 2020. godine;
- Govor na obilježavaju Jubileja 43 godine od osnivanja Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru 12. 2. 2020. godine;
- Uvodno obraćanje na međunarodnoj naučnoj konferenciji UNSA i Univerziteta u Tuzli: „Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995– 2020: uzroci, razmjere i posljedice“, Sarajevo 19. 10. 2020. godine.

Ekspertska mišljenja

- Ocjena nacрта statuta jednog dioničkog društva

- Član Komisije općinskog načelnika Općine Centar Sarajevo za praćenje provođenja Odluke Općinskog vijeća o dodjeli stadiona „Asim Ferhatović Hase“ Fudbalskom klubu „Sarajevo“
- Mišljenje o pravnim pitanjima holding organizacija u Bosni i Hercegovini

Ostale aktivnosti

- Član Poslovnog savjeta Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
- Član WAAS (World Academy of Art and Science)
- Član EASA (European Academy of Sciences and Arts)

Dopisni član Fikret Čaušević

Aktivnosti u ANUBiH

- Fikret Čaušević – autorski tekst publikovan na web stranici ANUBiH – „Članovi ANUBiH o Covid-19“ - <https://www.ANUBiH.ba/index.php/bs/category-blog>
„Ekonomске i društvene posljedice pandemije Covid-19: Globalna ekonomija, EU, regija Zapadnog Balkana, i Bosna i Hercegovina“, Sarajevo, 04.04.2020. https://www.ANUBiH.ba/images/COVID/20200422_causevic_BHS.pdf
„Some economic and social consequences of the Covid-19 pandemic for the global economy, the EU, the Western Balkans, and Bosnia and Herzegovina“, Sarajevo, 4 April, 2020 https://www.ANUBiH.ba/images/COVID/20200422_causevic_EN.pdf
- Član delegacije ANUBiH na video-sastanku sa predsjedavajućim Predsjedništva Bosne i Hercegovine gospodinom Šefikom Džaferovićem, Sarajevo, 11. 5. 2020.
Dostupno na: <http://www.predsjednistvobih.ba/saop/default.aspx?id=88250&langTag=bs-BA>
- Član delegacije ANUBiH na sastanku sa gospodinom predsjedavajućim Predsjedništva Bosne i Hercegovine gospodinom Šefikom Džaferovićem u zgradi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 17. 6. 2020.
Dostupno na: <http://predsjednistvobih.ba/saop/default.aspx?id=88372&langTag=bs-BA>
- Recenzija teksta: „Specifičnosti Studije izvodljivosti projekta ANUBiH Opća enciklopedija Bosne i Hercegovine“; autor: Akademik Miloš Trifković, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Recenzija napisana i prosljeđena u ANUBiH 24. 7. 2020.
- Fikret Čaušević – autorski tekst prezentiran na Okruglom stolu ANUBiH povodom 25. godišnjice Dejtonskog mirovnog sporazuma „Bosanskohercegovačka ekonomija u preddejtonskom i postdejtonskom vremenu: analiza dugoročnih efekata osmišljene strategije nasuprot barijera biznisu izazvanih političkom provincijalizacijom“, rad prezentiran u ANUBiH, Sarajevo, 11. 12. 2020.

Aktivnosti izvan ANUBiH:

- Predavanja na: Doctoral School of Regional Studies and Business Administration, predmet: „Disequilibrium Dynamics“, Budapest-Gyor, Hungary, February-March, 2020.
- Predavanja na dodiplomskom studiju (I ciklus) Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, predmet: „Finansijski sistem Evropske unije“, Sarajevo, februar-maj, 2020.

- Fikret Čaušević. (2020) „Ekonomске perspektive Bosne i Hercegovine tokom Globalne korona-krize“. U: Mahmutćehajić, R., Babić, M., Maurer, D. (eds) Sarajevo i svijet – U pandemijskim vidicima, Zbornik radova sa šeste međunarodne konferencije, Međunarodni forum Bosna, Sarajevo (april/maj), str. 271-298.
- Predavanja na doktorskom studiju (III ciklus) Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, predmet: „Historija ekonomske misli“, Sarajevo, maj, 2020.
- Predavanja na dodiplomskom studiju (I ciklus) Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, predmet: „Osnove ekonomije“, Sarajevo, oktobar-decembar, 2020.
- Predavanja na dodiplomskom studiju (I ciklus) Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, program na engleskom jeziku, predmet: „Principles of Economics“, Sarajevo, oktobar-decembar, 2020.
- Predavanja na postdiplomskom studiju (II ciklus) Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, predmet: „Svjetski finansijski sistem“, Sarajevo, novembar-decembar, 2020.
- Izlaganje na konferenciji: „Twenty Five Years Later: Dayton Agreement and the European Pathway of Bosnia and Herzegovina“ u organizaciji Ambassade Republike Italije u Bosni i Hercegovini, tema izlaganja: „Economic Integration and Internal Market: EU and BiH Compared“, dostupno na: https://ambsarajevo.esteri.it/ambasciata_sarajevo/bs/ambasciata/news/dall-ambasciata/2020/12/venticinque-anni-dopo-accordi-di.html

Publikacije

Istraživačka monografija (research monograph):

- Čaušević Fikret (2020). *Global Financial Centers, Economic Power, and (In) Efficiency*, Springer International Publishing: Imprint: Palgrave Pivot, Cham, Switzerland. ISBN 978-3-030-36575-2; ISBN eBook 978-3-030-36576-9; DOI 10.1007/978-3-030-36576-9.
Indeksirana u Scopus bazi: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85088725983&origin=resultslist>
Indeksirana i u: ProQuest i EBSCOhost bazama.
U periodu januar-decembar 2020. ova knjiga je publikovana u devet izdanja – link za publikovana izdanja je sljedeći:
https://www.worldcat.org/title/global-financial-centers-economic-power-and-inefficiency/oclc/1134854374/editions?referer=di&edition_sView=true

Intervjui:

- Al Jazeera Balkans – 13. 3. 2020 - <https://balkans.aljazeera.net/videos/2020/03/13/causevic-eu-do-kraja-godine-mora-izdvojiti-hiljadu-milijardi-eura>
- N1 – 10. 4. 2020 - <https://www.youtube.com/watch?v=dguo1TiCAdw>
- Al Jazeera Balkans – 10. 4. 2020. - <https://balkans.aljazeera.net/program/kontekst/2020/4/10/kontekst-geopolitika-korona-virusa>

Sarajevo, 27. 1. 2021.

Odjeljenje humanističkih nauka

Akademik Esad Duraković

Aktivnosti u ANUBiH

- Obavljao dužnost sekretara Odjeljenja humanističkih nauka

Aktivnosti izvan ANUBiH

Aktivnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

- Učestvovao u komisijama za izbor nastavnika i saradnika na Odsjeku za orijentalnu filologiju
- Član Savjeta časopisa u Aleksandriji *Siyāqāt al-luġa wa al-dirāsāt al-bayniyya* (Contexts, Language and Interdisciplinary Studies)

Aktivnosti u Orijentalnom institutu u Sarajevu

- Kao glavni urednik godišnjaka *Prilozi za orijentalnu filologiju* (izdavač Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu), uredio broj 69

Objavljeni radovi

Članci:

- „Zašto timski prijevod Kur’ana ne može biti opravdan“, *Preporod*, br. 3/1157, Sarajevo, 1. februar 2020, str. 40.
- „Arapski jezik kao svjetski jezik – pedeset godina poslije“, *Preporod*, br. 14/1168, Sarajevo, 15. jul 2020, str. 48.
- „Eruditsko arbitriranje jednog metatekstualnog sraza“, *Društvene i humanističke studije*, Univerzitet u Tuzli, Vol. V, br. 3, Tuzla, 2020, str. 463-466, ISSN 2490-3647 (online)
- „Religija i nacija: k politizaciji religije i sakralizaciji politike“ (str. 135-145); „Izvođenje testa iz konteksta kao jedan od uzroka krize suvremenog muslimanskog svijeta“ (str. 181-193), *Odnos religije spram politike i nacije*, Zbornik radova sa simpozija održanih u Islamskom centru, Zagreb, Mešihat Islamske zajednice, Zagreb, 2020, ISBN 978-953-6330-57-7.
- „Na’arāt fi al-ši’r wa al-siyāsa... Ši’riyya Silāyġitš“, fi: ‘āri’ Silāyġitš, *Multaqā al-kalimāt, al-’Ān wa Ma’had al-dirāsāt al-šarqiyya fi Brištūnā, ‘Ammān*, 2020, pp. 9-20. Tarġama: Ismā’īl Abū al-Bandūra. ISBN 978-9923-13-263-0.
- “Kur’ansko afirmiranje konekstualizacije i procesualnosti”, *Takvim za 2021. godinu*, El-Kalem, Sarajevo, 2020, str. 19-27.
- Na elektronskim i u printanim medijima objavio 24 kritička teksta.

Recenzije

- Avdija Hadrović, *Muslimanski svijet danas. Introspekcija*, Connectum, Sarajevo, 2020, recenzent, redaktor i lektor Esad Duraković. ISBN 978-9958-29-177-7. COBISS.BH-ID 28634630. Recenzija objavljena u knjizi pod naslovom:)
- Ćamil Duraković, *Srebrenica – zaboravljeno obećanje*, Srebrenica, 2020, ISBN 978-9926-484-18-7. COBBIS.BH-ID 41672710 Recenzija objavljena u knjizi na str. 9-1)
- Zehrdin Hadžić, *Kazivanja*, Jajce, 2020. ISBN 978-9926-484-00-2. COBISS.BH-ID 40860678 (Recenzija objavljena u knjizi na str. 173-174)
- Feti Mehdiu, *Izabrani radovi*, Priština, 2020. ISBN 978-9951-8988-5-0. (Recenzija objavljena u knjizi, pod naslovom „Umjesto predgovora“, str. 9-11)
- Mirza Sarajkić, *Pjesnici Temmuza: uvod u savremenu arapsku poeziju*, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2020.
- Recenzirao više naučnih radova za *Priloge za orijentalnu filologiju*, br. 69, izdanje Orijentalnog instituta Univerziteta u Sarajevu.

Intervjui

- Dvanaest intervjuja printanim i elektronskim medijima u BiH i u svijetu, na bosanskom i arapskom jeziku.

Akademik Serafin Hrkać

Aktivnosti u ANUBiH

- Član Odjeljenja humanističkih nauka

Zbog problema s vidom nije imao aktivnosti u 2020. godini

Akademik Dževad Juzbašić

Aktivnosti u ANUBiH

- Prisustvovao pojedinim sjednicama Odjeljenja humanističkih nauka ANUBiH
- Direktor Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH
- Član Redakcije časopisa Godišnjak/Jahrbuch Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH
- Gostujući urednik za jubilarni broj časopisa Godišnjak/Jahrbuch CBI ANUBiH, br. 48, 2019, koji je posvećen dugogodišnjem uredniku, dopisnom članu Blagoju Govedarici. Planirana je promocija jubilarnog broja Časopisa, međutim, zbog nezahvalne epidemiološke situacija, izazvane virusom COVID-19, nije bilo mogućnosti održavanja planirane promocije
- Predsjednik Odbora za istorijske nauke ANUBiH. U sklopu Odbora, održana je jedna sjednica Redakcione grupe, 3. 3. 2020. godine, za pripremu zbornika radova s referatima međunarodne naučno-kulturološke konferencije „Istoriografija o Bosni i Hercegovini (2001–2017)“
- Glavna aktivnost Odbora bila je međunarodna naučno-kulturološka konferencija „Istoriografija o BiH (2001–2017)“ koja je održana 21. i 22. juna 2019. godine u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, odnosno njen krajnji rezultat, objava zbornika radova u dva dijela: „Prilozi za historiografiju Bosne i Hercegovine (2001–2017) I/1 i I/2“. Planirana je promocija Zbornika radova, međutim, zbog nezahvalne epidemiološke situacija, izazvane virusom COVID-19, nije bilo mogućnosti održavanja planirane promocije
- Član Organizacionog odbora za pripremu okruglog stola „75. godišnjica Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a: uloga Trećeg zasjedanja ZAVNOBiH-a u društvenom i političkom razvoju Bosne i Hercegovine“
- Član Savjeta časopisa Dijalog

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član komisije za istoriju jugoistočne Evrope Fondacije pro oriente u Beču
- Profesor emeritus Univerziteta u Sarajevu
- Na Filozofskom fakultetu, 17. 1. 2020. godine u 11 sati, prisustvovao sastanku Odsjeka za historiju i Ruske delegacije (Ruska akademija nauka pod vođstvom potpredsjednika Akademije, Nikolaja Makarova). Razgovaralo se o mogućoj saradnji između ruskih i bosanskih historičara

Akademik Abdulah Šarčević

Aktivnosti u ANUBiH

- Član Odjeljenja humanističkih nauka
- Član Centra za filozofska istraživanja
- Član Odbora za filozofiju

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Internacionalnog parlamenta pisaca (Pariz)
- Član Udruženja pisaca Bosne i Hercegovine
- Član Počasnog vijeća Međunarodnog foruma Bosna
- Član Suda časti Društva časti Društva pisaca Bosne i Hercegovine
- Član P.E.N. centra Bosne i Hercegovine
- Član Upravnog odbora Bioetičkog društva

U 2020. godini akademik Abdulah Šarčević nominiran je za dodjelu Svjetske nagrade za humanizam za 2021. godinu. Nominacija je potvrđena i nagrada će biti dodijeljena početkom 2021. godine.

Zbog bolesti nije mogao u punom kapacitetu učestvovati u aktivnostima u ANUBiH i izvan ANUBiH.

Dopisni član Mile Babić

Aktivnosti u ANUBiH

- Direktor Centra za filozofska istraživanja ANUBiH
- Sudjelovanje u radu Odjeljenja humanističkih nauka
- Priprema međunarodnoga simpozija iz filozofije u organizaciji Centra za filozofska istraživanja ANUBiH (u povodu 250. obljetnice rođenja G. W. F. Hegela)

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastavne aktivnosti

- Redovna nastava na diplomskom studiju Franjevačke teologije u Sarajevu

Članstvo u redakcijama časopisa

- Glavni urednik časopisa *Jukić* (Sarajevo)
- Član uredništva međunarodnoga teološkog časopisa *Concilium* (na pet jezika: engleskom, njemačkom, portugalskom, španjolskom i talijanskom)
- Član uredništva časopisa *Forum Bosnae* (Sarajevo)
- Član uredničkog vijeća časopisa *Bosna Franciscana* (Sarajevo)
- Član savjeta izdavačke kuće Connectum (Sarajevo)
- Član savjeta časopisa *Dijalog* (Sarajevo)
- Član uredništva edicije *Colloquia Franciscana* (Sarajevo)

Prigodno predavanje

- Predavanje *Bosanska religijska pluralnost* u okviru UN-ova tjedna o skladu religija, Međunarodni forum Bosnae, Sarajevo, 5. 2. 2020.
- Predavanje pod naslovom *Bosanski franjevci reformatori kršćanstva* na saboru Udruge đaka visoke Franjevačke klasične gimnazije 4. 7. 2020. održanom u Zagrebu.
- Predavanje u povodu 75. obljetnice osnutka Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine (Sarajevo, NUBBiH, 5. 10. 2020).
- Predavanje na simpoziju o životu i djelu fra Luke Markešića 18. 10. 2020.
- Sudionik u diskusiji na okruglom stolu *25. godišnjica Daytonskog mirovnog sporazuma* održanom u ANUBiH 11. 12. 2020.
- Predavanje pod naslovom *Antifašizam i religija* u organizaciji SABNOR-a u Kantonu Sarajevo održano 21. 12. 2020.

Radovi u periodici i skupnim publikacijama

- Babić, M. (2020). Utemeljitelj nove političke teologije. – *Svjetlo riječi*, 38/442, 54–55. [U povodu smrti Johanna Baptista Metza (1928–2019)].
- Babić, M. (2020). Epohalni govor. – *Svjetlo riječi*, 38/444, 54–55. [Nadnaslov]: “Međunarodni dan sjećanja na žrtve Holokausta”.
- Babić, M. (2020). Struka i misija. Dubravko Lovrenović, *Baštinici i taoci prošlosti*, priredio Ladislav Tadić, Svjetlo riječi, Sarajevo 2019, 271 str. – *Bosna Franciscana*, 28/52, 430–433.
- Babić, M. (2020). Govor na pogrebu Ive Banca. – *Svjetlo riječi*, 38/450, 55.
- Babić, M. (2020). Nema nepogrešiva kolektiva. – *Svjetlo riječi*, 38/451, 54.
- Babić, M. (2020). Predan do savršenstva. – *Svjetlo riječi*, 38/451, 64–65. [Nadnaslov]: “In memoriam: Mehmed Gribajčević Meša”.
- Babić, M. (2020). Religija i nacija iz perspektive političke teologije. – Zbornik radova sa simpozija održanih u Islamskom centru Zagreb *Odnos religije spram politike i nacije. Simpoziji pod nazivima “Religija i politika” i “Religija i nacija” održani su 2018. i 2019. godine u Islamskom centru Zagreb, Kongresna dvorana “h. Salim Šabić” povodom radnog otvorenja Islamskog centra Zagreb*. Ur. Nermin Botonjić. Zagreb: Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj, 195–206.
- Babić, M. (2020). Portret Ivana fra Frane Jukića. – *Colloquia Franciscana II*. 200. obljetnica rođenja Ivana Frane Jukića (1818–1857). Ur. Dolores Grmača i Marko Karamatić. Sarajevo: Kulturno-povijesni institut Bosne Srebrene, 17–33.

Intervjui i izjave

- Čovićevo služenje velikosrpskoj politici će doživjeti krah. – Al Jazeera Balkans, 15. III. 2020. # [Intervju vodila] Elma Ljubčić.
- Treba razdvojiti pojam mise za stradale bez suđenja i veličanje NDH. – Klix, 9. V. 2020.

Nastupi

- Sudjelovanje u emisiji *Specijal na N1: Religija u doba pandemije* na TV N1, Sarajevo 21. 4. 2020.
- Gostovanje u emisiji *Izvan okvira* na TV N1, Sarajevo 28. 9. 2020. Razgovor vodio Nikola Vučić. Trajanje emisije 51:58 min.
- Razgovor o vjerskim slobodama, TV Sarajevo, 15. 12. 2020.

Priznanje

- Plaketa Vijeća Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo 22. 12. 2020.

Dopisni član Blagoje Govedarica

Aktivnosti u ANUBiH

- Član Odjeljenja humanističkih nauka
- Član Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH
- Urednik časopisa Godišnjak/Jahrbuch Centra za balkanološka ispitivanja
- Rukovodilac Projekta digitalizacije kartoteke „Grobovi prastanovnik sjeverozapadnog Balkana“
- Član Savjeta časopisa „Dijalog“, časopisa za društvena i filozofska pitanja
- Predsjednik Organizacionog odbora obilježavanja 140 godina Arheologije u Bosni i Hercegovini
- Učestvovao u radu svih sjednica Odjeljenja humanističkih nauka (neposrednim prisustvom i elektronskim putem)
- Vodio redakcijske poslove pripreme časopisa Godišnjak/Jahrbuch Centra za balkanološka ispitivanja br. 49 za 2020. godinu, uključujući obezbjeđivanje priloga u zemlji i inostranstvu, obavljanje recenzije za četiri rada, kao i obezbjeđenje finansijske podrške od strane Njemačkog arheološkog instituta iz Berlina
- Održao konsultativni sastanak i organizovao dalji rad na unošenju podataka za digitalizaciju kartoteke „Grobovi prastanovnika sjeverozapadnog Balkana“, kao i Građe za rječnik crkvenoslavenskog jezika koju priprema član našeg Centra za balkanološka ispitivanja, prof. dr. L. Nakaš. Objekti kartoteke nalaze se u završnoj fazi digitalizacije i trebalo bi da se uskoro postave na podstranicu Centra u okviru nove WEB stranice ANUBiH
- Obavio organizacione pripreme za nastavak arheoloških istraživanja na Glasincu (Klisura u Kadića brdu i Ilijak) koja su zbog rata morala biti prekinuta 1991. godine. Ukoliko obezbijedimo potrebna sredstva nastavak istraživanja bi bio već 2021. godine, u saradnji sa Zemaljskim muzejem Bosne i Hercegovine iz Sarajeva i Muzejom iz Doboja
- Zajedno sa predstavnicima institucija suorganizatora razradio naučni program obilježavanja 140 godina Arheologije u Bosni i Hercegovini, uključujući i međunarodni skup “Civilizations, Cultures, Epochs” International Conference on the occasion of 140 years of archaeology in Bosnia and Herzegovina, Sarajevo 22.-24. October 2020. Za sve predviđene manifestacije bila su obezbijena i sredstva i učesnici. Za međunarodni skup su bile odrađene teme i referenti. Nažalost, pandemija izazvana širenjem korona-virusa spriječila je održavanje svih planiranih aktivnosti, te su one odložene do daljnjeg. Da ova važna obljetnica ne bi prošla nezapaženo, pripremljen je obimni specijalni prilog u dnevnom

listu „Oslobođenje“ od 11. 10. 2020. godine u kome je objavljen moj obimni prilog posvećen razvoju arheološke nauke, sa posebnim osvrtom na njen razvoj u Bosni i Hercegovini

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Obavljao aktivnost honorarnog profesora na Institutu za Praistorijsku arheologiju Slobodnog univerziteta u Berlinu
- Kao editor i autor učestvovao u publikaciji materijala internacionalnog simpozija „ Die Cucuteni-Kultur und ihre südlichen Nachbarn im 5. Jt. v. Chr. Suceava 2020. U koautorstvu sa I. Manzurom objavio naučnu raspravu u toj ediciji (str. 113-129), pod naslovom „Die Bolgrad-Aldeni-Kultur im nordwestlichen Schwarzmeergebiet: zur Frage einer balkanischen Steppenkolonisation in der Mitte des 5. Jt. v. Chr.“
- Kao dopisni član Njemačkog arheološkog instituta i naučni saradnik njegovog Eurazijskog odjeljenja, a u saradnji sa Ukrajinском akademijom nauka (Arheološki muzej Odesa) učestvovao u istraživanjima praistorijskog tumula Kairy u Ukrajini (Oblast Odesa). U saradnji sa Centrom za konzervaciju i arheologiju Crne Gore i Univerzitetom iz Olomuča (Republika Češka) obavio istraživanje tumula Kujava-Frutek u Crnoj Gori.

Dopisni član Senahid Halilović

Aktivnosti u ANUBiH

- Sudjelovao u radu Odjeljenja humanističkih nauka
- Rukovodio Centrom za leksikologiju i leksikografiju
- Rukovodio projektima „Bosanskohercegovački lingvistički atlas“, „Općeslavenski lingvistički atlas“ i „Evropski lingvistički atlas“

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastava

- Izvođenje nastave na II. i III. ciklusu studija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

Objavljene knjige

- HALILOVIĆ, S. i dr. (2020) Bosanskohercegovački lingvistički atlas: Fonetika. Sarajevo: SLAVISTIČKI KOMITET
(link: https://slavistickikomitet.ba/Bosanskohercegovački_lingvisticki_atlas.pdf)

Objavljeni tekstovi

- HALILOVIĆ, S. (2020) Razvoj dijalektologije u Bosni i Hercegovini. U: Zbornik radova u čast Josipu Liscu, Zadar: Sveučilište u Zadru, str. 295-316.

Recenzije

- recenzija rada „Обшеславянский лингвистический атлас и компаративистика XXI в. (к 60-летию проекта 1958–2018)“ za časopis Croatica et Slavica Iadertina (Zadar)

Sudjelovanje na naučnim skupovima

- Godišnje zasjedanje nacionalnih komisija OLA 27. 10. 2020. (onlajn, na platformi Zoom).

Mentorstvo i članstvo u komisijama za odbranu magistarskih i doktorskih radova

- Mentor u izradi više magistarskih radova i član više komisija za ocjenu i odbranu magistarskih radova na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu
- Mentor u izradi četiri doktorska rada na Doktorskom studiju iz lingvistike i Doktorskom studiju iz lingvističke bosnistike Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu; komentor u izradi jednog dokorskog rada na poslijediplomskom doktorskom studiju Lingvistike Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Članstvo

- Član Redakcije „Općeslavenskog lingvističkog atlasa“ Međunarodnog komiteta slavista (Moskva)
- Član Redakcije Biblioteke „Bosnistika“ (Sarajevo)

Dopisna članica Marina Katnić-Bakaršić

Aktivnosti u ANUBiH

- Zamjenica sekretara Odjeljenja
- Članica Odbora za izdavačku djelatnost

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni radovi

- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Uloga modalnih glagola u kritičkoj stilistici. Sarajevski filološki susreti 5. Zbornik radova. Knjiga 1. Ur. Ismail Palić. Sarajevo: Bosansko filološko društvo. Str. 51-60.
- Katnić-Bakaršić Marina (2019) O metaforama i putovanjima: fragmenti o stilu Tvrtka Kulenovića. Novi Izraz, 75-76, juli-decembar 2019. 76-80.
- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Suočenja kao ključni princip promišljanja književnosti: fragmenti o djelu Hanife Kapidžić-Osmanagić. Novi Izraz, 77-78, januar-juni 2020. Str. 114-116.
- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Tijelo kao ključna konceptualna metafora. Prikaz knjige: Senadin Musabegović. *Umiruće tijelo politike*. Sarajevo / Zagreb, Buybook, 2019. Novi Izraz, 77-78, januar-juni 2020. Str. 148-150.
- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Ilijas Tanović / (Gacko 3. 7. 1942. – 7. 7. 2010.) Bilješka o životu i djelu. U: U zrcalima sjećanja. Zbornik radova u sjećanje na profesora Ilijasa Tanovića. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 13-15.
- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Sjećanje na Ilijasa: nekoliko fragmenata. U: U zrcalima sjećanja. Zbornik radova u sjećanje na profesora Ilijasa Tanovića. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 16-18.
- Katnić-Bakaršić Marina (2020) Nekoliko riječi o radovima u Zborniku. U: U zrcalima sjećanja. Zbornik radova u sjećanje na profesora Ilijasa Tanovića. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 19-23.

Promocije

Promotorica na sljedećim promocijama:

Senadin Musabegović. *Umiruće tijelo politike*. Sarajevo, ALU, 2020.

Promocija Adijata Ibrišimović Šabić: *Čehov u Sarajevu*. BNP Zenica (online promocija). 3. 6. 2020.

Filozofski fakultet i Akademija scenskih umjetnosti u Sarajevu

Predavanja na I, II i III ciklusu studija

Mentorstvo za doktorsku tezu Dženane Hajdarpašić, mentorstva na I. i II. ciklusu studija

Članstvo

- Članica međunarodne redakcije časopisa Fluminensia (Rijeka)
- Članica redakcije Zbornik u čast prof. dr. Ilijasa Tanovića U zrcalima sjećanja (Sarajevo, Filozofski fakultet, 2020)

Odjeljenje medicinskih nauka

Akademik Muhidin Hamamdžić

Aktivnosti u ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Član Odbora OMN za kardiovaskularnu patologiju
- Član Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH
- Član Savjeta časopisa *Acta Medica Academica*
- Aktivno redovno učešće u radu sjednica Odjeljenja medicinskih nauka
- Član Komisije za praćenje kandidacionog postupka i utvrđivanje kandidacione liste za izbor časništva ANUBiH

Akademkinja Mirsada Hukić

Aktivnosti u ANUBiH

- Aktivnosti u Odjeljenju medicinskih nauka
- Predsjednica Odbora za naučnoistraživački i istraživačko-razvojni rad ANUBiH
- Predsjednica Odbora za mikrobiologiju i srodne discipline ANUBiH
- Članica Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja
- Članica Redakcionog odbora časopisa Acta Medica Academica
- Direktorica Centra za kontrolu bolesti i geozdravstvene studije

Projekti

- Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem (ELIS): ekspertni sistem za praćenje i sprečavanje širenja epidemije COVID-19, Projekat ANUBiH 2020.

Projekat će biti aktivan do okončanja pandemije.

- „Napredno biostatističko modeliranje u epidemiološko lokacijsko-obavještajnom sistemu za praćenje i sprečavanje širenja COVID-19”, odobrenog od strane **Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo** po prijavi na Javni poziv za sufinansiranje naučno-istraživačkih / umjetničko-istraživačkih i istraživačko-razvojnih projekata iz Budžeta Kantona Sarajevo za 2020. godinu, po Odluci broj 1/05-34-12880-8/20 od 29. 12. 2020. godine.

Projekat je u završnoj fazi izrade.

- Projekat ANUBiH u saradnji sa Medicinskim univerzitetom Beč: Virusne, bakterijske i parazitarne bolesti koje prenose krpelji: Seroepidemiološko istraživanje populacije Federacije Bosne i Hercegovine.

Izrada Projekta je zaustavljena zbog izbijanja pandemije COVID-19 i nemogućnosti izlaska istraživačkih timova na teren. Kada se steknu uslovi biće nastavljena, jer su obezbijeđena potrebna sredstva.

Geoportal

Kao rezultat rada na ELIS projektu na web stranici ANUBiH postavljen je geoportal na kome se prati vremensko i prostorno kretanje pandemije COVID-19 (<http://epidemija.gis.ba/webcity/#/>).

Međunakademijska saradnja

Nastavljena je međunakademijska saradnja 3 akademije nauka i umjetnosti: ANUBiH, HAZU i SAZU u oblasti zoonoza. Saradnja je bila bazirana na kontaktima između predstavnica Akademija, akademkinje Tatjane Avšić, akademkinje Alemke Markotić i akademkinje Mirsade Hukić, te njihovim angažmanom kao

gošći urednice u uređivanju specijalnog izdanja „Microorganisms“ posvećenog zoonozama. „Microorganisms special issue on zoonotic diseases“ (Microorganisms (ISSN 2076-2607; CODEN: MICRKN) is a scientific, peer-reviewed, open access microbiology journal published monthly online by MDPI).

Članci

- Hukić M, Avdihodžić H, Kurolt IC, Markotić A, Hanjalić J, Kapur-Pojškić L, Mahmuljin I, Avdić M, Salimović-Bešić I, Smajlović-Skenderagić L. A novel flavivirus strain detected in phlebotomine sandflies in Bosnia and Herzegovina. *Med Glas (Zenica)*. 2020 Aug 1;17(2):301-307. doi: 10.17392/1212-20. PMID: 32602297.
- Hadžić-Hasanović V, Jerković-Mujkić A, Hasanović E, Bačić A, Hukić M. Phenotypic and genotypic detection of ESBL-producing *E. coli* isolates from chicken skin in Bosnia and Herzegovina. *Med Glas (Zenica)*. 2020 Aug 1;17(2):308-315. doi: 10.17392/1206-20. PMID: 32602298.
- Deumić A. et al. (2021) Decision Support System Based on Artificial Neural Network for Prediction of Antibiotic Sensitivity of Causative Agents of Urinary Tract Infection in Certain Geographical Regions. In: Jarm T., Cvetkoska A., Mahnič-Kalamiza S., Miklavcic D. (eds) 8th European Medical and Biological Engineering Conference. EM-BEC 2020. IFMBE Proceedings, vol 80. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-64610-3_37
- Salimović-Bešić I, Musa S, Tihic N, et al. Epidemiology of measles cases and phylogenetic analysis of the virus circulated in the Federation of Bosnia and Herzegovina during 2018: implications for elimination efforts [published online ahead of print, 2020 Feb 1]. *Med Glas (Zenica)*. 2020;17(1):10.17392/1054-20. doi:10.17392/1054-20
- Avdić M., Mašetić Z., Sayed A.E., Odošić L., Hukić M. (2020) A Novel Approach in Determination of Biofilm Forming Capacity of Bacteria Using Random Forest Classifier. In: Badnjević A., Škrbić R., Gurbeta Pokvić L. (eds) CMBEBIH 2019. CMBEBIH 2019. IFMBE Proceedings, vol 73. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-17971-7_42
- Hukic M, Ponjavic M, Tahirovic E, Karabegovic A, Ferhatbegovic E, Travar M, Serdarevic F. SARS-CoV-2 virus outbreak and the emergency public health measures in Bosnia and Herzegovina: January - July, 2020. *Bosn J Basic Med Sci*. 2020 Oct 21. doi: 10.17305/bjbms.2020.5081. Epub ahead of print. PMID: 33091331.
- Ponjavić M, Karabegović A, Ferhatbegović E, Tahirović E, Uzunović S, Travar M, Pilav A, Mulić M, Karakaš S, Avdić N, Mulabdić Z, Pavić G, Bičo M, Vasilj I, Mamić D, Hukić M. Spatio-temporal data visualization

for monitoring of control measures in the prevention of the spread of COVID-19 in Bosnia and Herzegovina. *Med Glas (Zenica)*. 2020 Aug 1;17(2):265-274. doi: 10.17392/1215-20. PMID: 32602300.

- Goletic T, Konjhodzic R, Fejzic N, Goletic S, Eterovic T, Softic A, Kustura A, Salihefendic L, Ostojic M, Travar M, Mrdjen V, Tihic N, Jazic S, Musa S, Marjanovic D, Hukic M. Phylogenetic pattern of SARS-CoV-2 from COVID-19 patients from Bosnia and Herzegovina: lessons learned to optimize future molecular and epidemiological approaches. *Bosn J of Basic Med Sci* [Internet]. 2021Feb.12 [cited 2021Feb.28]; Available from: <https://bjbms.org/ojs/index.php/bjbms/article/view/5381>

Knjige, monografije

- Hukić M, Ponjavić M, Serdarević F, Tahirović E, Karabegović A, Ferhatbegović E, Goletić T, Travar M, Uzunović S, Pilav A, Jogunčić A, Mulić M, Karakaš S, Avdić N, Mulabdić Z, Pavić G, Bičo M, Vasilj I, Mamić D, Huseinagić S, Nikolić A, Lazić D. Pandemija COVID-19 u Bosni i Hercegovini: mart/ožujak-juni/lipanj 2020. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 2020-08. Sarajevo 2020. Available from: https://www.researchgate.net/publication/343480493_Pandemija_COVID-19_u_Bosni_i_Hercegovini_martozujak-junilipanj_2020#fullTextFileContent [accessed Jan 10 2021].
- Hukić M, Ponjavić M, Serdarević F, Tahirović E, Karabegović A, Ferhatbegović E, Goletić T, Travar M, Uzunović S, Pilav A, Jogunčić A, Mulić M, Karakaš S, Avdić N, Mulabdić Z, Pavić G, Bičo M, Vasilj I, Mamić D, Huseinagić S, Nikolić A, Lazić D. COVID-19 pandemic in Bosnia and Herzegovina: March-June 2020. Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina, 2020-08. Sarajevo 2020. Available from: https://www.researchgate.net/publication/343851942_COVID-19_pandemic_in_Bosnia_and_Herzegovina_March-June_2020#fullTextFileContent [accessed Jan 10 2021].

Prezentacije

- Rezultati projekta su prezentirani: članovima ANUBiH, predsjedniku Predsjedništva Bosne i Hercegovine, Kriznom štabu Kantona Sarajevo, Kriznom štabu FBiH, Kriznom štabu Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla, doktorima i studentima medicine.

Kongresi, simpoziji, konferencije i predavanja

- Hukić M, Ponjavić M. Epidemiološki lokacijsko-obavještajni sistem - Pandemija COVID 19. Bezbjednosne krize u 21. vijeku i kako njima upravljati? Video konferencija. Video conference: SECURITY CRISES IN THE 21ST CENTURY AND HOW TO MANAGE THEM?

Belgrade, October 2020. The conference is organized by the Center for Risk Analysis and Crisis Management, Belgrade, Serbia and the Croatian Association for International Studies - HUMS, Zagreb, Croatia.

- Hukić. M, SARS-COV-2 i COVID 19 – trenutni status i buduće perspektive. PORODIČNI ZDRAVSTVENI FORUM. Specijalna olimpijada Bosne i Hercegovine. Tuzla, 26. 11. 2020. The family health forum, UNFPA, Specijalna olimpijada BiH, Tuzla 26. 11. 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=pH2C9KLtHSM>;
- Hukić M, SARS-CoV-2 i COVID-19 bolesti: trenutno stanje i buduće perspektive. DRUGI INTERNACIONALNI KONGRES DJEČIJE I ADOLESCENTNE PSIHOTERAPIJE „Značaj i mogućnosti psihosocijalne podrške u zaštiti djece i mladih, u doba i poslije pandemije Covid-19” od 2. do 4. decembra 2020. <https://congress.bhidapa.ba/bs/>
- Hukić M. The Global Research Collaboration for Infectious Disease Preparedness (GloPID-R). COVID- 19 Research Synergies Meetings, Virtual events – July 16, 17, 20, 21 and 23, 2020.
- Hukić M. Primjena savremenih laboratorijskih metoda u dijagnostici novih bolesti: COVID-19. Postiplomski studij, Medicinski fakultet, Univerzitet u Tuzli, 2020.

Rad u međunarodnim stručnim timovima

- Programski komitet za specifičnu implementaciju programa Horizont 2020 (the Programme Committee for the specific programme implementing Horizon 2020 - the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) - Configuration ‘Health, demographic change and well-being’ Programme Committee)
- Izvršni odbor Međunarodnog društva za hantaviruse (ISH) (the Executive Committee of the International Society for Hantaviruses (ISH))

Članstvo

- Članica Interakadenskog partnerstva (The Inter Academy Partnership (IAP))
- Članica Izvršnog odbora Međunarodnog udruženja o Hantavirusima
- Članica Evropske mreže za uvezene virusne bolesti
- Članica Udruženja mikrobiologa BiH

Akademkinja Lidija Lincender-Cvijetić

Aktivnosti u ANUBiH

- Od 2014. potpredsjednica ANUBiH. Aktivno učešće u radu Izvršnog odbora ANUBiH i Predsjedništva ANUBiH
- Od 2017. drugi mandat kao potpredsjednica ANUBiH
- Članica Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH
- Predsjednica Odbora za maligna oboljenja OMN ANUBiH
- Članica Odbora za biblioteku i dokumentaciju ANUBiH
- Članica Odbora za gerontologiju i gerijatriju OMN ANUBiH
- Od decembra 2020. godine – treći mandat kao potpredsjednica ANUBiH
- Članica Radne grupe za izradu Studije izvodljivosti „Opće enciklopedije BiH“ ispred Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH
- U završnoj fazi izrada monografije *Suvremena radiologija zrdjelice* (promocija će biti upriličena u ANUBiH kad se promjene postojeća ograničenja u vezi sa pandemijom COVID-19)

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Prof. emeritus Univerziteta u Sarajevu
- Mentor odbranjenog doktorata kandidatkinje Sanje Hadžović na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu (2020)
- Mentor rada na doktoratu dr. Vesne Đurović Sarajlić (čeka se termin odbrane na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Mostaru – 2021)
- Aktivan učesnik u 2020. godini u izradi Udžbenika iz Radiologije za studente Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

Članstvo

- Članica Udruženja radiologa BiH
- Članica Evropskog Udruženja radiologa – ESR

Objavljeni radovi

- Is 64-Row Multi-Detector Computed Tomography Angiography Equal to Digital Subtraction Angiography in Treatment Planning in Critical Limb Ischemia?/December 2019, Psychiatria Danubina 31(Suppl 5):814-820, Vesna Djurovic Sarajlic, Dragan Totic, Amina Bico Osmanagic, Refet Gojak, Lidija Lincender

Akademik Slobodan Loga

Akademik Slobodan Loga nije imao aktivnosti u 2020. godini zbog poteškoća sa zdravstvenim stanjem.

Akademkinja Senka Mesihović-Dinarević

Aktivnosti u ANUBiH

- Predsjednica Odbora za kardiovaskularnu patologiju OMN
- Sudjelovala u radu Odjeljenja medicinskih nauka
- Predsjednica Organizacionog odbora Internacionalnog Naučnog Simpozija „Srce i....“ u ANUBiH.
- Članica Odbora za maligna oboljenja OMN
- Članica Odbora za gerontologiju i gerijatriju OMN
- Članica Odbora za međunarodnu saradnju

Aktivnosti izvan ANUBiH

Nastava

- Nastava na predmetu Pedijatrija-Kardiologija: redovna profesorica Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Nastava na predmetu Hitna stanja u Pedijatriji: redovna profesorica Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru
- Nastava na predmetu Kardiologija: redovna profesorica Evropskog Centra za mir i razvoj Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija, Crna Gora.

Recenzentica knjiga / radova

- naučno istraživački rad Acta Medica Croatica
- naučno istraživačkog rada Journal of Cardiology and Cardiovascular Diseases
- recenzija Udžbenika “Zdravstvena njega djeteta” /odabrana poglavlja/ Autori: Darinka Šimunović-Glamuzina i sur 2020. Sveučilište Mostar, Fakultet za zdravstvene studije, 2020

Objavljeni radovi i uredništva

- Dinarević S: “Corona and Children, A letter to Editor”, JHS, 2020 in press
- Senka M. Dinarević, Anes Jogunčić Lutvo Sporišević, Vjekoslav Krželj, Kristen Sarić, Liana Cambj-Sapunar, Davor Petrovic, Berislav Topić, Sanja Jurišić, Senad Saric, Samir Prohic, Aida Ramić: The impact of oral health and dietary habits of the pregnant woman on the development of fetal and newborns cardiovascular system, Journal of Perinatal Medicine, 2020, in press
- Lutvo Sporišević, Senka Mesihović-Dinarević, Anes Jogunčić, Aida Pilav: “Coronavirus disease 2019 (COVID-19): a new pediatric challenge” Journal of Health Sciences, 2020;10(2):103-108 <http://www.jhsci.ba>

- L. Sporišević, Anes Jogunčić, Senka Mesihović-Dinarević, Zoran Budimić, Mirela Lisičić-Konaković, Aida Lokvančić - Bekto: The relationship between diet Mediterranean Quality Index (KIDMED) and nutritional status in preschool children, 10th Europediatrics Congress, Zagreb, Croatia, 2021.
- Senka Mesihović-Dinarević, Anes Jogunčić, Kristen Sarić, Lutvo Sporišević, Berislav Topić, Vjekoslav Krželj, Liana Cambj-Sapunar, Davor Petrović, Sanja Jurišić, Senad Sarić, Samir Prohić: Child's blood vessel development in relation to mother's dietary eating habits and oral health, 10th Europediatrics Congress, Zagreb, Croatia, 2021.

Sudjelovanje na naučnim i stručnim skupovima

- U toku 2020. godine učestvovala kao predavačica, uvodničarka, organizatorica ili promotorica na 7 naučnih i stručnih manifestacija
- Predavač: Holter Škola: „EKG Holter monitoring pedijatrijskih pacijenata“ Udruženje kardiologa BiH 21. 3. 2020.
- Predavač: Ekonomski fakultet u Sarajevu-Poslovna akademija, Univerzitet u Sarajevu, Master studij u saradnji sa Ekonomskim fakultetom u Zagrebu, smjer Upravljanje kvalitetom u zdravstvu; Poslovna akademija /Postdiplomski studij/: „Osiguranje i upravljanje kvalitetom menadžmenta u zdravstvenoj ustanovi – studija: ustanova tercijernog nivoa“ 2. 4. 2020. i 3. 4. 2020.
- Predavač i Uvodničar: Dubrovnik Talks: 4th Mediterranean Forum, University SSST, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina, Advances in medical and Dental Practice and Science, October 23-24 2020: The role of medicine and health services in the process of health promotion of the population, What's new in cardiovascular medicine: The influence of mother's nutrition and oral health on the child's blood vessel development, Online.

Javna predavanja

1. Lječnička komora Unsko Sanskog kantona i Medical Park Hospital Turkey; **Dinarević S:** Kada liječnik iz primarne zdravstvene zaštite upućuje dijete kardiologu? Edukativni seminar, Bihać, 27. 2. 2020.
2. **Dinarević S:** Uloga LGG i SB u jačanju imunološke odbrane crijeva i cijelog organizma, Edukativni seminar, Abelo farm, Sarajevo, Hotel Hills, 12. 2. 2020. godine
3. **Dinarević S:** Uloga probiotika u tretmanu atopijskog dermatitis, NBL, Edukativni seminar, Sarajevo, Online, 26. 9. 2020. Sarajevo
4. **Dinarević S:** „Primjena preparata D vitamina u pedijatrijskoj populaciji“ i „Primjena preparata željeza i D vitamina u Pedijatrijskoj populaciji“, Edukativni seminar, Amsal, Sarajevo, Prava priča, 25. 9. 2020.

Projekti

- „Kardiovaskularno i Oralno Zdravlje“ u toku
- ANU Slovenije – saradnja sa Odborom za KVB

Mentorstvo i članstvo u komisijama za odbranu magistarskih, doktorskih radova i studentskih radova

- Mentorica i članica komisije u odbrane doktorske disertacije, Medicinski fakultet, Univerzitet Tuzla, u toku
- Ukupan broj subspecijalističkih ispita od 2003. godine kao predsjednik Komisije iznosi: 16, a kao član 5, *Specijalistički ispiti iz Pedijatrije* od 1999. godine, ukupan broj kao predsjednik Komisije iznosi: 75, a kao član Komisije: 26.

Članstvo

- Članica Udruženja Kardiologa Bosne i Hercegovine
- Članica Ljekarske komore
- Redovna članica Evropskog udruženja pedijatara kardiologa (AEPC)
- Redovna članica Kraljevskog Koledža pedijatara (RCPCH)
- Redovna članica Britanskog udruženja pedijatara kardiologa (BPCA)
- Članica Evropskog Udruženja kardiologa (FESC)
- Redovna članica General Medical Council (GMC)
- Članica Evropske Akademije nauka i Umjetnosti
- Članica Izdavačkog Savjeta časopisa Pedijatrija danas
- Članica Uredništva časopisa Medicinski žurnal
- Članica Izdavačkog Savjeta časopisa Acta Medica Academica
- Članica ISCD

Akademkinja Ljerka Ostojić

Aktivnosti u ANUBiH

- Članica Odjeljenja medicinskih nauka
- Članica Redakcije časopisa *Acta Medica Academica*
- Članica Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja
- Predsjednica Odbora za gerijatriju i gerontologiju

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Redovita profesorica na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru i Sveučilišta u Splitu
- Predsjednica je Matice hrvatske Mostar u kojem svojstvu promiče kulturni identitet hrvatskog naroda na svim područjima umjetničkog, znanstvenog i duhovnog stvaralaštva.
- Radi na istraživačkom području pojedinih zdravstvenih i istraživačkih problema u gerijatriji, posebno na promjenama lokomotornoga sistema, reumatološkim bolestima, njihovoj učestalosti u populaciji, posebno stima dijagnostike i terapije, te najučestalijim bolesnim stanjima u gerijatrijskoj praksi u kontekstu dijagnostičke i terapijske personalizirane medicine.

Uredništvo:

- Ostojić Lj, urednica. Zbornik radova sa simpozija Neurogerijatrija/neurologija starijeg životnog doba, 21. februar 2019. Posebna izdanja knjiga CXCIV, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH knjiga 58. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020.

Objavljeni radovi:

- Gilic B, Ostojic L, Corluca M, Volaric T, Sekulic D. Contextualizing Parental/Familial Influence on Physical Activity in Adolescents before and during COVID-19 Pandemic: A Prospective Analysis. *Children (Basel)*. 2020 Sep 3;7(9):125.
- Beqa Ahmeti G, Idrizovic K, Elezi A, Zenic N, Ostojic L. Endurance Training vs. Circuit Resistance Training: Effects on Lipid Profile and Anthropometric/Body Composition Status in Healthy Young Adult Women. *Int J Environ Res Public Health*. 2020 Feb 14;17(4):1222.
- Duraković Z, Ostojić Lj, Mišigoj-Duraković M, Ostojić Z. Promjene termoregulacije u starijoj dobi. U: Ostojić Lj, urednica. Zbornik radova sa simpozija Neurogerijatrija/neurologija starijeg životnog doba, 21. februar 2019. Posebna izdanja knjiga CXCIV, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH knjiga 58. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020. p. 18-28.

- Ostojić Lj, Mišigoj-Duraković M. Fizička aktivnost osoba Starije životne dobi. U: Ostojić Lj, urednica. Zbornik radova sa simpozija Neurogerijatrija/neurologija starijeg životnog doba, 21. februar 2019. Posebna izdanja knjiga CXCIV, Odjeljenje medicinskih nauka ANUBiH knjiga 58. Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; 2020. p. 40-51.

Akademik Husref Tahirović

Aktivnosti u ANUBiH

- Direktor Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja
- Zamjenik sekretara Odjeljenja medicinskih nauka
- Član Predsjedništva ANUBiH ispred Odjeljenja medicinskih nauka
- Glavni i odgovorni urednik časopisa *Acta Medica Academica**
- Predsjednik Odbora za izdavačku djelatnost**
- Aktivno učestvovao u radu sjednica Odjeljenja medicinskih nauka
- Projekt: „Život i djelo dr. Stanka Sielskog (1891–1958)“. Nosilac projekta Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH, Sarajevo. Voditelj projekta: akademik Husref Tahirović. Finansiranje projekta: različiti izvori. Godina: 2016–2020.
- Projekt „Dr. Isak Samokovlija: liječnička biografija i spisateljski rad zdravstveno-prosvjetnog sadržaja“. Nosilac projekta Centar za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH, Sarajevo. Voditelj projekta: akademik Husref Tahirović. Finansiranje projekta: različiti izvori. Godina: 2017–2020.

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni radovi s afilacijom ANUBiH

- Custovic A, Tahirovic H. Asthma and Allergies: From Diagnosis-Based Approach towards Personalised Treatments. *Acta Med Acad.* 2020 Aug;49(2):93-102.
- Fuchs B, Tahirović H. Gisela Januszewska (née Rosenfeld), an Austro-Hungarian ‘Woman Doctor for Women’ in Banjaluka, 1899-1912. *Acta Med Acad.* 2020 Apr;49(1):75-83
- Tahirović H, Fuchs B. Jadwiga Olszewska: A Woman Pioneer in Medicine in Serbia and Bosnia and Herzegovina. *Acta Med Acad.* 2020 Aug;49(2):207-216.
- Fuchs B, Tahirović H. Rosa Einhorn (1872-1950): A Woman Pioneer in Medicine between Bosnia (1902-1913), New York, and Palestine. *Acta Med Acad.* 2020 Dec;49(3):281-291.

Časopisi

- Glavni i odgovorni urednik časopisa *The Central European Journal of Paediatrics*, UKC Tuzla, Tuzla.

* Ljetopis ANUBiH 2020, 104–108.

** Ljetopis ANUBiH 2020, 117–121.

- Član Redakcionog odbora i Izdavačkog savjeta časopisa *Acta Medica Salliniana*, UKC Tuzla, Tuzla.

Recenzent u časopisima u 2020. godini

- Acta Medica Academica

Organizacija stručnih i naučnih sastanaka

Sastanci pedijatarata regiona sjeveroistočne Bosne i Hercegovine (mart – oktobar) u 2020. godini nisu održani zbog pandemije COVID-19.

Akademik Berislav Topić

Aktivnosti u ANUBiH

- Predsjednik Odbora za oralno zdravlje OMN
- Član Odbora za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN
- Član Odbora za maligna oboljenja OMN
- Član Izdavačkog savjeta Acta Medica Academica

Aktivnosti u OMN u 2020. i Izborana skupština ANUBiH u decembru 2020. održane su uspješno online komunikacijom u kojima sam aktivno sudjelovao.

Publikacije, skupovi:

- Topić B, Ivanišević G, Vučak I. Akademik Marko Ciglar 1911–1998. Život i djelo. Pripremljen tekst monografije tokom 2020, predan Medicinskoj nakladi Zagreb koji će biti odštampan 2021. u povodu 110. godišnjice rođenja akademika Ciglara.

Akademik Enver Zerem

Aktivnosti u ANUBiH

- Član Redakcije časopisa Acta Medica Academica
- Član Odjeljenja medicinskih nauka
- Član Centra za koordinaciju medicinskih istraživanja OMN ANUBiH
- Urednika bibliografije članova OMN ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Koordinator internističkih disciplina u Kantonalnoj bolnici „Dr. Safet Mujić“ Mostar
- Profesor na katedri Interne medicine na Zdravstvenom studiju Univerziteta „Džemal Bijedić“ Mostar

Objavljeni radovi

- Zerem E, Kunosić S, Zerem D, Boloban A, Zerem O, Zlomužica E. Benefits of abdominal paracentesis drainage performed ahead of percutaneous catheter drainage as a modification of the step-up approach in acute pancreatitis with fluid collections. Acta Gastroenterol Belg. 2020 Apr-Jun;83(2):285-293.
- Zerem E, Özkan H, Agayev RM. Catheter-Related Complications of Percutaneous Drainage in Step-up Approach for Management of Pancreatic Necrosis. J Gastrointest Surg. 2020 Aug;24(8):1904-1905. doi: 10.1007/s11605-020-04669-5. Epub 2020 Jun 19.
- Zerem E, Ažderović A. Comment on the Article Addressing Spirituality, Religiosity and Nationalism from the Perspective of Public and Global Mental Health. Psychiatr Danub. 2020 Spring;32(1):124-126.
- Zerem E. Dilemmas about instructions for administering drugs and indications for their use: is there negative effect of pharmaceutical industry? Clin Transl Med. 2020 Jan 30;9(1):11. doi: 10.1186/s40169-020-0267-0.

Redakcije i izdavački savjeti časopisa

- Član Izdavačkog savjeta časopisa World Journal of Gastroenterology
- Član Izdavačkog savjeta časopisa World Journal of Clinical Cases
- Član Izdavačkog savjeta časopisa Balkan Medical Journal – Turkey
- Član Redakcijskog odbora časopisa Pancreatic diseases and therapy
- Član Redakcijskog odbora časopisa Hepathology research, Dove press
- Član Izdavačkog savjeta časopisa Paediatrics Today, UKC Tuzla, Tuzla

- Član Izdavačkog savjeta časopisa „Scripta Medica“, Banjaluka
- Član Izdavačkog savjeta časopisa Acta Medica Saliana UKC, Tuzla i

Recenzent u časopisima citiranim u bazi Current Contents u 2015. godini

- World Journal Gastroenterology, 8 recenzija,
- Surgical Endoscopy, 1 recenzije
- Journal of Gastroenterology and Hepatology, 2 recenzije,
- JVIR, 1 recenzija

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Akademik Vladimir Beus

Aktivnosti u ANUBiH

- Prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Predsjednik Odbora za prirodne resurse i Komisije za šumarstvo ovog Odbora
- Član Savjetodavnog vijeća za okoliš Federacije Bosne i Hercegovine (predstavnik ANUBiH)
- Član Odbora za međunarodnu saradnju
- Član Komisije za praćenje izbornog procesa Časništva ANUBiH
- Priprema obilježavanja Svjetskog dana šuma – 21. mart

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član redakcionog/uređivačkog odbora edicija: *Works of the Faculty of Forestry University of Sarajevo*, *Šumarski list*, Hrvatsko šumarsko društvo, Zagreb, *Hacquetia*, Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana, *Naše šume*, Udruženje inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo
- Član Upravnog odbora Udruženja inženjera i tehničara šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo
- Predsjednik Komisije za pripremu prijedloga za izbor u zvanje redovnog profesora, Odlukom Vijeća Šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu,
- Član Povjerenstva za dodjelu počasnog zvanja profesor emeritus, Odlukom Senata Sveučilišta u Zagrebu

Objavljeni rad

- Beus, V. (2020): O formiranju aleje duž saobraćajnice Zmaja od Bosne u Sarajevu, *Naše šume*, God. XVIII, br. 60-61, Sarajevo

Recenzija knjige

- Priručnik za prepoznavanje drvenastih vrsta, autor prof. dr. Neđad Bašić, Šumarski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2020.

Recenzije članaka

- Članci u časopisu *Naše šume*, UŠIT, Sarajevo

Prikaz knjige

- Bašić, Neđad (2020); Priručnik za prepoznavanje drvenastih vrsta, *Naše šume*, God. XVIII, br. 60-61, Sarajevo

Akademik Dejan Milošević

Aktivnosti u ANUBiH

- Sekretar Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad
- Učešće u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka

Konferencije

ANUBiH je bila pokrovitelj naučne konferencije *Drugi susret fizičara Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem*, održane 19. 10. 2020. godine u prostorijama ANUBiH, u organizaciji Društva fizičara u Federaciji Bosne i Hercegovine. Tim povodom je objavljena publikacija:

- International Physics Conference in Bosnia and Herzegovina, Book of Abstract, D. Milošević (editor), A. Salčinović Fetić (technical editor), Physical Society in Federation of Bosnia and Herzegovina, Sarajevo, 2020. [ISSN 2744-1059]

Radovi objavljeni u naučnim časopisima

- A. Gazibegović-Busuladžić, D. Habibović, M. Busuladžić, and D. B. Milošević, „*Molecular strong-field approximation for photodetachment of electrons from homonuclear diatomic molecular anions*“, J. Opt. Soc. Am. B **37** (3), 813–819 (2020)
- A. Jašarević, E. Hasović, R. Kopold, W. Becker, and D. B. Milošević, „*Application of the saddle-point method to strong-laser-field ionization*“, J. Phys. A: Math. Theor. **53**, 125201 (2020)
- S. Kovačević, A. Čerkić, M. Busuladžić, and D. B. Milošević, „*Electron-atom potential scattering in a corotating bicircular laser field*“, Laser Physics **30**, 055301 (2020)
- D. B. Milošević and W. Becker, „*Generation of elliptically polarized soft x rays using high-order harmonic generation with orthogonal two-color laser fields*“, Journal of Physics: Conference Series **1508**, 012001 (2020)
- M. Busuladžić, A. Gazibegović-Busuladžić, A. Čerkić, and D. B. Milošević, „*Signature of molecular symmetry in the plateau region of the photoelectron spectra: Above-threshold ionization of the C₂ molecule*“, Phys. Scr. **95**, 075402 (2020)
- B. Fetić, W. Becker, and D. B. Milošević, „*Extracting photoelectron spectra from the time-dependent wave function: Comparison of the projection onto continuum states and window-operator methods*“, Phys. Rev. A: General Physics **102**, 023101 (2020)
- D. B. Milošević and W. Becker, „*High-order harmonic generation by bi-elliptical orthogonally polarized two-color fields*“, Phys. Rev. A: General Physics **102**, 023107 (2020)

- D. Habibović, A. Gazibegović-Busuladžić, M. Busuladžić, A. Čerkić, and D. B. Milošević, „*Strong-field ionization of homonuclear diatomic molecules using orthogonally polarized two-color laser fields*“, Phys. Rev. A: General Physics **102**, 023111 (2020)
- A. E. Kučkalić, W. Becker, and D. B. Milošević, „*Application of the Phase-Space Path Integral to Strong-Laser-Field-Assisted Electron-Ion Radiative Recombination: A Gauge-Covariant Formulation*“, Symmetry **12**, 1606 (2020)
- D. Habibović and D. B. Milošević, „*Ellipticity of High-Order Harmonics Generated by Aligned Homonuclear Diatomic Molecules Exposed to an Orthogonal Two-Color Laser Field*“, Photonics **7** (4), 110 (2020)

Radovi i učešća na naučnim konferencijama

- W. Becker, J. Chen, and D. B. Milošević, „The strong-field approximation: strenghts, shortcomings, and outlook“, Quantum Battle in Attoscience, University College, London, July 1–3 (2020)
- Dejan Milošević, „Virtual workshop Quantum Battle in Attoscience – An Example of Science Communication“, keynote speaker, Connect 2020, Neum, Bosnia and Herzegovina, August 27 (2020)
- Dino Habibović, Azra Gazibegović-Busuladžić, Mustafa Busuladžić, Aner Čerkić, Dejan B. Milošević, „Laser-induced processes in orthogonally polarized two-color laser field“, predavanje, International Physics Conference in Bosnia and Herzegovina, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hecegovine, Sarajevo, October 19 (2020)
- Benjamin Fetić, Wilhelm Becker, Dejan B. Milošević, „Extracting photoelectron spectra from time-dependent wave-packet calculations“, lecture, International Physics Conference in Bosnia and Herzegovina, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hecegovine, Sarajevo, October 19 (2020)
- Mirsad Tunja, Benjamin Fetić, Dejan B. Milošević, „Ab initio calculations of the photoelectron spectrum: comparison of different methods“, poster, International Physics Conference in Bosnia and Herzegovina, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hecegovine, Sarajevo, October 19 (2020)
- Dino Habibović, Wilhelm Becker, Dejan B. Milošević, „Generation of elliptically polarized high-order harmonics exposing aligned diatomic molecules to orthogonally polarized two-color fields“, poster, High Intensity Lasers and High Field Phenomena, Optical Society of America, JW1A. 21, November 16 (2020)

Aktivnosti izvan Akademije

Aktivnosti na Prirodno-matematičkom fakultetu i Univerzitetu u Sarajevu

- Član Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu
- Predsjedavajući Savjeta za nauku i umjetnost Univerziteta u Sarajevu
- Šef Katedre za atomsku, molekularnu i optičku fiziku
- Izvođenje nastave na dodiplomskom, postdiplomskom i doktorskom studiju
- Redovne aktivnosti naučno-istraživačke grupe Samophys

Projekti

- „Novi metodi generacije mekih X zraka i rasijanjih elektrona pomoću kompleksnih laserskih polja“, projekat sufinansiran od Ministarstva za obrazovanja, nauku i mlade, Kanton Sarajevo (2019–2020)
- „Uticaj elektromagnetskog zračenja na molekularne anione“, projekat podržan od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Federacija Bosne i Hercegovine (2019–2020)

Aktivnosti u profesionalnim organizacijama

- Recenzije za naučne časopise
- Član Američkog fizičkog društva i Američkog optičkog društva,
- Član redakcijskog odbora časopisa Glasnik hemičara i tehnologa Bosne i Hercegovine
- Član Evropske akademije nauka i umjetnosti
- Član Znanstvenog savjeta Instituta za fiziku iz Zagreba
- MC Member, COST Action CA18212 - Molecular Dynamics in the GAS phase
- MC Member, COST Action CA 18222 - Attosecond Chemistry

Akademik Mladen Trkovnik

U nastavku naših istraživanja sintetizirali smo (7,9-dihidroksi-3-(4,5,7-trihidroksi-2-okso-2H-kromen-3-il)-4H-furo(3,2-C)kromen-4-on), koji je pokazao antihistaminsko djelovanje. Sinteza ovog spoja ide Pechmannovom kondenzacijom floroglucinola i cijanooctene kiseline u prisutnosti plinovitog HCl, kao katalizatora. Na ovaj način nastaje ketamid koji se hidrolizira sa koncentriranom solnom kiselinom i prelazi u 4,5,7-trihidroksi-2H-kromen-2-on. Nakon toga se ovaj spoj otopi u acetonu i kondenzira sa dialdehidom glioksalom. Ovaj novosintetizirani spoj pokazao je intenzivno antivirusno djelovanje prema HIV-virusu.

Antivirusna istraživanja ovog izvrčena su na sljedećim virusima: enterovirus A-J, rinovirusi A-C, virus influence A-C i ostalim tipovima virusa kao što su: H1N1, H3N2, H5N1, H7N7, H1N2, H9N2, H7N2, H7N3, H1oN7, H7N9, HPV, HSV-2, varičela zoster virus. E-Barr virus, humani citomegalo virus (HHV-5), hepatitis A-C viruse (HAV,HBV,HCV), Hiv-1, HIV-2, SARS virus, Banna virus, rubeola virus, human parainfluenza virus (hPIV).

Ova supstanca predana je na Institut R. Bošković i čeka se na testiranje na korona virus.

Gore navedni spoj i njegovo testiranje zaštićeni su patentom US 10,266,545B2; Apr. 23. 2019.

Akademkinja Mirjana Vuković

Aktivnosti u ANUBiH

- Kao članica učestvovala u radu:
- Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Predsjedništva ANUBiH
- Uredništva matematičkog naučnog časopisa „Sarajevo Journal of Mathematics“ (SJM)
- kao glavna urednica tog Časopisa u 2020 priredila 2 broja: Vol. 16, No. 1 Vol. 16, No. 2. Brojevi Vol. 15, No. 2 (2019) i Vol. 16, No. 1 (2020) – publikovani u 2020. su bili posvećeni *Akademiku F. Vajzoviću* i *H. I. Milleru* inostranom članu ANUBiH, a u Vol. 16, No. 2 (2020) koji je u štampi izlazi članak posvećen akademiku Manojlu Maraviću povodom 100 godina od njegovog rođenja i 20 godina od smrti
- Odbora za biblioteku i dokumentaciju
- Odbora za izdavačku djelatnost
- Radne grupe Predsjedništva ANUBiH za izradu Studija izvodljivosti Opće enciklopedije Bosne i Hercegovine
- Redovno prisustvovala zajedničkim aktivnostima u ANUBiH
- Organizovala javno predavanje u ANUBiH: Profesor dr *Alexei Panchishkin*, sa Instituta *Joseph Fourier* u Grenoble-u je trebalo da, u maju 2020. godine, održi javno predavanje na temu: *Weakly motivic Shimura's zeta functions via p-adic L-functions*, koje je, zbog corone, odgođeno za narednu godinu

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Koordinatorica asocijacije European Woman in Mathematics (EWM) za Bosnu i Hercegovinu
- Članica Srpskog naučnog Društva Matematičara (SNDM)
- Članica Naučnog komiteta časopisa Scientific Research of Institute of Mathematics and Computer Science, Institute of Mathematics and Computer Science, University of Technology of Czestochowa, Poland
- Vanjska članica Advisory Board of Centre for Studies in Discrete mathematics (CSDM), Department of Applied Sciences, Vidya Academy of Science and Technology Campus, Thalakot-Tukara, Thrissur, Kerala, INDIA: <http://csdm.org.in/pages/cpages/advisors.html>
- Pozvana da budem jedan od organizatora webinara „Mathematics for Human Flourishing in the time of Covid and Post Covid-19“ zajedno s prof. M. Mitrović, Mašinski fakultet, Niš, Srbija i M.N. Hounkonnou (ICMPA-UNESCO), University of Abomey-Calavi, Benin i
- Editor of Asian-European Journal of Mathematics (World Scientific)

Radovi objavljeni u naučnim časopisima koji se referišu u Zentralblatt fuer Mathematik i Mathematical Reviews i sa Scopusom

- Mirjana VUKOVIĆ, *Параградуированные кольца и их радикалы (Paragraded Rings and their Radicals)*, Fundam. Prikl. Mat. Moskovskog Državnog Univerziteta – Lomonosov (zadnji broj za 2020).
- M. VUKOVIĆ, *On Noncommutative Paragraded Rings*, Sarajevo Journal of Mathematics, Vol. 16 (29), No. 1, pp. 5 – 11.
- M. VUKOVIĆ, *Remembering Academician Manojlo Maravić (life and work)* Sarajevo Journal of Mathematics, Vol. 16 (29), No. 2, pp. 145 – 152.

Ostali radovi:

- M. VUKOVIĆ, *Paragraded Rings and some open Questions*, Proceedings CON-TEMPORARY MATHEMATICAL PROBLEMS „Conference Dedicated to Professor Milenko Pikula“, Trebinje, 12-13 October, 2018 (11 pages);
- M. VUKOVIĆ, *Prof. dr Milenku Pikula povodom 70 godina od rođenja*, Proceedings CONTEMPORARY MATHEMATICAL PROBLEMS „Conference Dedicated to Professor Milenko Pikula“, Trebinje, 12-13 October, 2018 (7 pages);
- M. VUKOVIĆ, *100 godina od rođenja Akademika Manojla Maravića*, Godišnjak Matice Drevničke, Časopis za nauku, kulturu, književnost i umetnost (*Posvećen 75. godišnjici pobjede nad fašizmom*), 14, Bajmok, 2020, p. 75-90. (ISSN 1820-631X).
- M. VUKOVIĆ, *100 godina od rođenja i 20 godina od smrti akademika Manojla Maravića* (Sjećanje), Naša Škola (Časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja), LXVI, Br. 262 (92), Sarajevo 2020, p. 5-11. (UDK BA ISSN 0547-308X).
- M. VUKOVIĆ, V. Perić, *Algebra I (Pregled Teorije i Riješeni zadaci)*, Sarajevo (2021), 370 str. (pripremljena za štampu);
- M. VUKOVIĆ, *Akademici Matematičari* (M. Bajraktarević, M. Maravić, F. Vajzović, V. Perić i B. Martić) (u pripremi).

Učešće na konferencijama i naučnim skupovima sa radom (ANUBiH u afilaciji):

- M. VUKOVIĆ, *Naučna konferencija posvećena Aleksandru Vasiljeviću Mihaljovu povodom jubileja – 80 godina od rođenja*, Katedra Više Algebre, Moskovskog Državnog Univerziteta Lomonosov, Moskva, 9. 11. 2020. god.
<https://us02web.zoom.us/j/86218702334?pwd=ZTlseFpmTm1NNU8zSWxSdmk2VmgrUT09I> Pristup konferenciji: 862 1870 2334; kod za dostup: 087545

- *M. VUKOVIĆ, Naučna konferencija posvećena A.V. Mihaljovu povodom jubileja – 80 godina od rođenja, Katedra Više Algebre, University Sao Paolo*
- Rezensirala više naučnih članaka za više različitih časopisa, između ostalog Scientific Research of Institute of Mathematics and Computer Science, Institute of Mathematics and Computer Sciences, University of Technology of Czestochowa, Poland i Sarajevo Journal of Mathematics i Mathematical Reviews AMS.

Dopisni član Rifat Hadžiselimović

Aktivnosti u ANUBiH

- Formiranje **Centra za demografsku genetiku ANUBiH***

ČLANOVI PRVOG SAZIVA**

Suradnik	Institucija
Adisa Ahmić	PMF, UNTZ
Kasim Bajrović	INGEB, UNSA
Edin Bujak	Filozofski fakultet, UNSA
Adnan Busuladžić	Zemaljski muzej BiH
Nedim Čović	Fakultet STO, UNSA
Mirela Džehverović	INGEB, UNSA
Blagoje Govedarica	ANUBiH
Rifat Hadžiselimović	ANUBiH, INGEN
Senahid Halilović	ANUBiH, UNSA
Jasmina Hindija Čakar	INGEB, UNSA
Jasminka H. Halilović	Univerzitet Brčko Distrikt
Abdurahim Kalajdžić	INGEB, UNSA
Samim Konjicija	ETF, UNSA
Lejla Lasić	INGEB, UNSA
Damir Marjanović	UNSA, Skupština KS
Dina Masnik	ANUBiH
Aida Pilav	Zavod za javno zdravstvo KS
Amela Pilav	INGEB, UNSA
Lejla Pojskić	INGEB, UNSA
Naris Pojskić	INGEB, UNSA
Pavao Rudan	HAZU, Zagreb
Aida Sarač Hadžihalilović	Medicinski fakultet, UNSA
Muriz Špahić	PMF, UNSA
Senad Šljuka	PMF, UNSA
Gazmend Temaj	Evropski univerzitet, Priština
Sabina Vejzagić	CBI, ANUBiH
Maruška Vidović	Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana

- Reaktiviranje **Komisije za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju ANUBiH**

* <https://www.ANUBiH.ba/index.php/bs/organizacija/organizacione-jedinice/centar-za-demografsku-genetiku>

** https://bs.wikipedia.org/wiki/Centar_za_demografsku_genetiku_Akademije_nauka_i_umjetnosti_Bosne_i_Hercegovine

KOMISIJA ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU ANUBiH

Suradnik	Institucija
Kasim Bajrović	INGEB, UNSA
Dalibor Ballian	Šumarski fakultet, UNSA
Vladimir Beus	ANUBiH
Adaleta Durmić Pašić	INGEB, UNSA
Fuad Gaši	Poljoprivredno-prehrambeni fakultet, UNSA
Semina Hadžiabulić	Agromediteranski fakultet Univerzitet "Džemal Bijedić"
Rifat Hadžiselimović	ANUBiH
Naris Pojskić	INGEB, UNSA
Stojko Vidović	Medicinski fakultet, UNBL

- Iniciranje (prihvaćenog) pokroviteljstva ANUBiH za **2. kongres genetičara BiH, sa međunarodnim učešćem** (jesen 2021)
Priprema za predavanje – okrugli sto o genetički modificiranim organizmima na temu: „Genetički modificirani organizmi – javna percepcija i bh. legislativa“, u februaru 2020. godine.
Moderatori: prof. dr. *Rifat Hadžiselimović*, dopisni član i prof. dr. *Kasim Bajrović*
- Predavači – prof. dr. *Adaleta Durmić*: Genetički modificirani organizmi i javna percepcija GMO,
- Prof. dr. *Fuad Gaši*: Konvencionalne metode i genetičke modifikacije u oplemenjivanju biljaka,
- Prof. dr. *Dalibor Ballian*: GMO u šumarstvu i bh. legislativa.
Na predavanju bi pored članova ANUBiH, uposlenika UNSA i Grupacije biotehničkih nauka UNSA bili pozvani i studenti (zbog pandemije, odloženo za 2021)
- Kreiranje biografskog članka o akademiku Ljubomiru Berberoviću
- Aktivan doprinos radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka ANUBiH

Aktivnosti van ANUBiH

- Predsjednik Redakcijskog odbora **2. kongresa genetičara BiH, sa međunarodnim učešćem** (jesen 2021)
- Predsjednik Redakcijskog odbora naučnog časopisa „Genetics & Applications“
- Predsjednik komisije za odbranu jednog doktorskog rada u Odsjeku za biologiju PMF-a UNSA

Publikacije

Knjiga

- Šljuka S., Sarač Halilović A., Mušanović J., **Hadžiselimović R.** (2020): Bioantropološki repetitorij i praktikum. PMF UNSA.

Naučni i stručni radovi

- **Hadžiselimović R.** (2020): Balkanski neorasizam – *Lupus in fabula*. (Platforma pristupnog predavanja) Dijalog, 3-4: 84-104.
- Bajrović K., Pojskić N., **Hadžiselimović R.** (2020): Genetika naroda Bosne i Hercegovine – između autozabluda i balkanske mitomanije. *Damar*, 4 (28): 30-35.
- Sarač – Hadžihalilović A., Jaković K., Musić M., Šljuka S., Hasanbegović I., **Hadžiselimović R.** (2020): Anthropometric studies of head diameters in Bosnian high school students. *Acta Medica Saliniana*, 50 (1):18-23.
- Sarač – Hadžihalilović A., Ajanović Z., Hasanbegović I., Šljuka S., Rakanović – Todić M., Aganović I., Maleškić – Kapo S., **Hadžiselimović R.** (2020): Bioanthropological analysis of human occipital condyles using geometric morphometric method. *Saudi Journal of Biological Sciences*, 27 (12): 3415-3420.
- Temaj G., Xharra Sh., Xharra-Sopi K., Sopi M. R., **Hadžiselimović R.** (2020): Frequency of ABO blood groups in the South West region of Kosovo. *Anthropologist*. 40: 1-3.
- Behluli E., Xharra S., Moder A., Nefic H., **Hadžiselimović R.**, Temaj G. (2020): Klinefelter Syndrome in Metabolic Syndromes Cardiovascular and Autoimmune Disorders. *CPQ Medicine* 10 (2): 1-11.
- Xharra S., Behluli E., Nefic H., **Hadžiselimović R.**, Sopi – Xharra K, Temaj G. (2020): When Ribosomal Protein Go Bad-Mutation of Ribosomal Protein RPS23 in Different Diseases. *CPQ Cancer* 3 (1) 1-7.
- Zajc M., Tomas- Petranović Ž., T Škarić-Jurić T., Moder A., Xharra S., Sopi K., **Hadžiselimović R.**, Nefic H., Temaj G. (2020): Palmar and Finger Ridge Count in Two Isolated Slavic Muslim Populations (Zhupa and Gora) from Kosovo in Comparison with Kosovo Albanians *Acta morphologica et anthropologica*, 27: 3-4.

Učešće na naučnim konferencijama

- Prvi kongres genetičara Bosne i Hercegovine, sa međunarodnim učešćem
- Ajanović Z., Sarač – Hadžihalilović A., Hasanbegović I., Šljuka S., Rakanović – Todić M., Aganović I., Maleškić Kapo S-, **Hadžiselimović R.**, Prazina I. (2020): Analysis of gender differences on parietal human skull using geometric morphometric method. 2020 International Conference on Biotechnology and Bioengineering, 16 – 18. decembar (webinar / virtual online).

Recenzije

- Ahmić A.: Osnove opće genetike – koncept gena i hromosoma. Udžbenik UNTZ
- Stalni recenzent naučnog časopisa *Genetics & Applications*, BiH
- Stalni recenzent naučnog časopisa *Molecular Biology Reports* Izdavač: Springer

Istraživački projekti

- Voditelj dugoročnog strateškog projekta: *Genetička struktura stanovništva srednjovjekovne Bosne*; INGEB – UNSA

Dopisni član Hazim Hrvatović

Aktivnosti u ANUBiH

- Sudjelovao u radu Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka
- Pripremio Program rada Centra za istraživanje i održivi razvoj krša

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni radovi u naučnim časopisima

- Négrel, P., Ladenberger, A., Reimann, C., Birke, M., Demetriades, R., Hoogewerff, J., Hrvatovic, H., Husnjak, I., Šorša, A., Zomeni, Z., the GEMAS Project Team: GEMAS: Geochemical distribution of Mg in agricultural soil of Europe (Article), rad prihvaćen za štampu u časopisu Journal of Geochemical Exploration Volume 221, February 2021, Article number 106706

Objavljeni radovi na naučnim skupovima

- Miošić, N., Samardžić, N., Hrvatović, H. (2020): The Current Status of Geothermal Energy Research and Use in Bosnia and Herzegovina, Proceedings World Geothermal Congress 2020, Reykjavik, Iceland, April 26 – May 2, 2020. 1-15.
- Marjanac, Lj., Mauch-Lenardić, J., Hrvatović, H., Mandić, O., Čurčić, S., Ljubas, V., a Skočibušić, I. & Ostojić, M. (2020): Enthusiasts, scientists, Franciscans and geoheritage – One story of success. Oxford Geoheritage virtual Conference, 25-28 May 2020.

Učešće u međunarodnim naučno-istraživačkim projektima

- Taxonomy, biogeography and evolution of the freshwater mollusk fauna of the Miocene Dinaride Lake System.

Učešće u domaćim projektima

- Projekt: Geološka istraživanja i eksploatacije nafte i plina u Federaciji BiH (promocija projekta, priprema Data room i tehničke dokumentacije za dodjelu koncesije)
- Projekt: Geološka istraživanja ležišta olova, cinka, barita i pratećih minerala na području Vareša
- Projekt: Geološka istraživanja nikla, olova, cinka, bakra, srebra i zlata na sjevernom obodu Ofiolitne zone Dinarida (područje Sočkovac-Živinice)
- Projekt: Geološka istraživanja bakra, srebra, cinka i olova na području Prača-Goražde

Nastavne aktivnosti

Profesor na doktorskom studiju Odsjeka za geologiju na Rudarsko-geološko-građevinskom fakultetu Univerziteta u Tuzli

Recenzije

Za naučni časopis: Journal of geochemical exploration

- GEXPLO_2019_590 IG005336: Research Paper:
Comparison of geochemical patterns from different sampling density geochemical mapping in Altay, Xinjiang Province, China Dec 07, 2020
15 Stefano Albanese, Ph.D. Xueqiu Wang
- GEXPLO_2020_485 Research Paper:
Base metal mobility linked to brine and hydrocarbon migration at the Huincul High in the Neuquén Basin, Argentina: Implications for the formation of sediment-hosted base metal deposits

Za naučni časopis: Geološki anali Balkanskog poluostrva, Beograd

- The role of the pre-Alpine polycrystalline basement in the paleogeographic configuration of Neotethyan basins (Western Balkans)

Za naučni časopis: Journal of Faculty of Mining, Geology and Civil Engineering, Tuzla, ISSN:

UDK: Vol. 2013/1, pp. 01-08

- Paleontological and stratigraphic characteristics of Badenian and Sarmatian in the profile of borehole DH-1, near Lukavac (Tuzla Basin, Central Parathetys)
- Recenzija Elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi kompleksne rude olova, cinka i barita na ležištu Rupice (općina Vareš).
- Recenzija nacрта Geotehničke studije za Idejni projekt snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do /i Sarajeva.

Članstvo u uredništvu

- Geološki anali Balkanskog poluostrva, Beograd.
- Glasnik Zemaljskog muzeja BiH, Prirodne nauke, Sarajevo.
- Glasnik Rudarsko-geološko-građevinskog fakulteta u Tuzli.

Intervjui

Intervjui u dnevnim novinama i na televizijskim programima iz problematike istraživanja nafte i zemljotresa.

Odjeljenje tehničkih nauka

Akademik Ejup Ganić

Aktivnosti u ANUBiH

- Učestvovao u aktivnostima unutar Odjeljenja tehničkih nauka
- Član Centra za sistemska istraživanja
- Član Odbora za biblioteku i dokumentaciju

Aktivnosti izvan ANUBiH

Razvojni projekti na Univerzitetu Sarajevo School of Science and Technology (SSST)

- Nastavak rada na razvoju *Instituta „King Salman“* za naučno-istraživački rad iz medicinskih nauka i kompjuterskih nauka
- Izrada elaborata o *osnivanju laboratorijskog kompleksa studijskog programa iz Stomatologije* u okviru Sarajevo Medical School na Univerzitetu SSST (nastavak)
- Izrada elaborata o *osnivanju laboratorijskog kompleksa studijskog programa iz Farmacije* u okviru Sarajevo Medical School na Univerzitetu SSST
- Mediterranean Forum 2020- MEF2020- Projekat godišnjih skupova za zemlje Mediterana iz problematike ekonomije, digitalizacije, energetike, data science, medicine, obrazovanja i migracija (Skup od šest konferencija)

Uredništva - Međunarodni naučni časopisi i knjige

- Founding Editor-in-Chief, International Journal Thermal and Fluid Science, Elsevier, New York
- Consulting Editor, Journal of Engineering Thermophysics, Springer Verlag
- Consulting Editor, Russian Journal of Theoretical and Applied Mechanics – Institute of Mechanics, SB RAS
- Co-Editor, Elsevier Book Series in Thermal and Fluid Science

Međunarodne naučne funkcije

- *Prvi počasni član (founder –1988)*, Assembly of World Congress on Experimental Heat Transfer, Fluid Mechanics and Thermodynamics – od septembra 2001.
- *Senior Member*, International Steering Committee on Engineering Education (2002-), Washington DC
- Član leaderske grupe predsjednika/osnivača privatnih univerziteta iz USA, Ujedinjenog Kraljevstva i Njemačke (G20)

Rukovođenje značajnim društvenim i međunarodnim projektima

- Visokoškolska ustanova Univerzitet – Sarajevo School of Science & Technology (SSST), Predsjednik /Chancellor
- MET Fondacija, predsjedavajući upravnog odbora
- Council Member of GAPID (Global Alliance for Partnership in International Development) – Chairman Dr. Mahathir M., Prime Minister of Malaysia
- SSST d.o.o. Dubrovnik, Director

Knjige

- E. Ganić, *Brčko arbitraža 1996-1999*, (pripremljen tekst, u procesu revizije)
- E. Ganić, *King Salman, The Bosnian Legacy* – dodatno izdanje na arapskom jeziku, Dobra knjiga, Sarajevo

Nastupi

- Nekoliko seminara, intervjua i TV nastupa na temu obrazovanja, političke situacije u zemlji i okruženju, Dejtonskom sporazumu, članstvu u NATO-u, ...za domaće i inostrane medije
- Nekoliko tribina u BiH na temu “Mart 1992 – Pitanje referenduma i ondašnje dileme”

Ostalo

- Učešće u mentorstvu doktorskih disertacija na Univerzitetu SSST
- Učešće u mentorstvu i pripremi većeg broja naučno-istraživačkih projekata na SSST-u
- *Winter Academy 2020* za SSST- jednosedmični serijal predavanja za maturante iz programa studija za kompjuterske nauke, informacione sisteme, ekonomiju, političke nauke i međunarodne odnose, strane jezike (engleski i njemački) i medicinske nauke. Učešće u pripremi programa akademije
- *Winter Academy 2020* za Gimnaziju SSST- jednosedmični serijal predavanja učenicima završnih razreda osmogodišnje škole i priprema za polaganje mature). Učešće u pripremi programa akademije

Akademik Kemal Hanjalić

Aktivnosti u ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Predsjednik Odbora za energiju, energetiku i okoliš (OEEO). U tom svojstvu:
 - inicirao i učestvovao u organizaciji Naučno-stručnog savjetovanja „Kvalitet zraka u gradovima – Regionalni simpozij“, (Udruženje konsultanata BiH/pokrovitelj ANUBiH), Swiss Hotel Sarajevo, 30–31. 1. 2020. godine
 - radio na pripremi (urednik) Posebnog izdanja ANUBiH/OTN „Budućnost postojećih i novih termoelektrana u BiH u energetskej tranziciji“ (ANUBiH/JP EPBiH), održanog u ANUBiH, Sarajevo, 21. 11. 2019. godine

Aktivnosti izvan Akademije

- Profesor emeritus, Univerzitet u Sarajevu/Tehnički univerzitet Delft, Nizozemska
- Ex-Officio (kao raniji Predsjednik) Izvršnog odbora Međunarodnog centra za prenos toplote i mase (ICHMT) sa sjedištem u Ankari, Turska
- Član uređivačkih odbora i savjeta (Editorial Boards, Editorial Advisory Boards) časopisa, *Flow, Turbulence and Combustion Journal (Springer)*, *Int. J. Heat and Fluid Flow (Elsevier)*, te programskih odbora više naučnih skupova
- Co-chairman 10th *Int. Symp on Turbulence, Heat and Mass Transfer (u pripremi)*, St Petersburg, Rusija 7-10 July 2020 (*zbog COVID19 pandemije odgođen za juli 2021. god.*)
- Predsjednik Naučno-stručnog odbora *Regionalnog simpozija o planiranju kvaliteta zraka u gradovima*, Sarajevo 30–31. 1. 2020. godine- Udruženje konsultanata inženjera BiH
- Emeritus member, Intern. Scientific Committee, SEDEWES Centre (Intern. Centre for Sustainable Development of Energy, Water and Environmental Systems), Zagreb
- Član Savjeta za nauku i umjetnost UNSA

Publikacije

- Arinç F., Hanjalić K., et al.. 2020, In Memoriam-Graham de Vahl Davis, *Int. J. of Heat and Mass Transfer*, 119486
- Hadžiabdić M., Hanjalić, K., 2019/20, Elliptic relaxation hybrid RANS-LES (ER-HRL) for complex wall-bounded fluid and heat flow, *ERCOFTAC (European Collaboration in Flow, Turbulence and Combustion)*, Bull. 121, pp 17-24

- Hadžiabdić M., Arnaut, S., Čorović, F., Begić, T., Hanjalić, K., 2020, Vjetar i disperzija polutanata u realnim urbanim konfiguracijama - Kompjuterska simulacija korištenjem naprednih CFD modela i metoda, Zbornik radova, *Regionalni simpozijum o planiranju kvaliteta zraka u gradovima*, Sarajevo 30-31. januar 2020. Udruženje konsultanata inženjera BiH, Rad br. 14, str. 164-181. http://uki.ba/2020/05/05/soz_zbornik-radova/
- Hadžiabdić, M., Hafzović, M., Ničeno B., Hanjalić, K., 2020, Computer simulation of air flow and pollutant dispersion: a new paradigm for urban planning and design, Zbornik radova 2. *Konferencija o urbanom planiranju i regionalnom razvoju, Sarajevo, 15-16. oktobar 2020*, Udruženje konsultanata inženjera BiH, Rad br. 12, str. 172-189, <http://uki.ba/2021/01/24/zbornik/>
- Hanjalić, K., 2020, Kompjuterska simulacija urbane mikroklimе: neizbježno oruđe za upravljanje kvalitetom zraka, Zbornik radova, *Regionalni simpozijum o planiranju kvaliteta zraka u gradovima*, Sarajevo 30-31. januar 2020. Udruženje konsultanata inženjera BiH, Rad br. 02, str. 24-39. http://uki.ba/2020/05/05/soz_zbornik-radova/
- Hanjalić, K., 2020, 20th Anniversary of SDEWES: 20th Anniversary of SDEWES: A Tribute to late Professor Naim Afgan and his legacy to ICHMT and SDEWES, 4th SEE (South-East Europe) SDEWES Conf., Sarajevo 28.6-2.7.2020, *Thermal Science*, Vol. 24, No. 6A, pp. 3433-3435
- K. Hanjalić, B.E. Launder, 2020 Eddy-Viscosity Transport Modelling: A Historical Review, In: Runchal A. et al. (Eds) *50 Years of CFD in Engineering Sciences, A Commemorative Volume in Memory of D. Brian Spalding*, Springer Nature Singapore Pte Ltd. pp 295-316
- Palkin E., Mullyadzhyanov R., Hadžiabdić M., Hanjalić K. 2020. Active heat transfer and flow control over a cylinder by rotary oscillations. In: A.N. Shipliyuk (editor), *Proc. The 20th Intern. Conf. on the Methods of Aerophysical Research (ICMAR 2020)*, Nov. 1 –7, 2020, Novosibirsk, Russia, Novosibirsk Parallel 2020, UDK 533.6+532.5.013.4+551.5:371.3 BBK B253.33я431(0), pp 135-136.

Priznanja

- Nusselt-Reynolds Prize 2021, *Assembly of World Conferences on Experimental Heat Transfer, Fluid Mechanics and Thermodynamics*. <http://www.exhft.org/index.php/history-nu-re-prize/>

Akademik Enver Mandžić

Aktivnosti u ANUBiH

- Član Predsjedništva ANUBiH
- Sekretar Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH
- Član Odbora za izdavačku djelatnost ANUBiH
- Član Centra za sistemska istraživanja
- Član Centra za leksikologiju i leksikografiju

Aktivnosti izvan ANUBiH

Projekti

Ekspert u projektu „Response on landslides and flash flood risk with early warning system design“ (akronim RESPONSa), po Međuregionalnom IPA programu prekogranične saradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora

Članstvo u organizacijama i organima

- Član savjetodavno-stručnog tijela za istraživanje i eksploataciju nafte i plina Vlade FBiH, delegiran ispred ANUBiH
- Predsjednik Udruženja za promociju likovne umjetnosti i očuvanje kulturne baštine, Tuzla, Tuzlanski kanton, BiH
- Predsjednik Društva filatelista i numizmatičara, „Tuzla“, u Tuzli
- Direktor Internacionalnog annala moderne i savremene umjetnosti minijature Tuzla, Galerija GM

Knjige

- Enver Mandžić. Ogledi, Likovne kritike, prikazi, osvrti, CIP- Katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 73/76 (497.6), ISBN 978-9958-13-160-8, COBISS.BH-ID 41411590
- Enver Mandžić. Hronika Tuzle, knjiga recenzirana i predata u štampu, zbog neriješenih finansija, nije izašla iz štampe u 2020. godini
- Enver Mandžić. Razglednice zauvijek, Život u Bosni i Hercegovini 1895-1918. na razglednicama, knjiga proširena u odnosu na prvobitni sadržaj, recenzirana, pripremljena za štampu 2021. godine
- Kolekcionarstvo kao sudbina, knjiga u pripremi

Ostale aktivnosti

- Pisanje prikaza stvaralaštva likovnih umjetnika za kataloge izložbi organiziranih u galerijama u BiH

- Organizacija i realizacija izložbi likovnih umjetnika u Galeriji GM u Tuzli i likovnim institucijama u drugim gradovima u BiH
- Kolekcionar likovnih djela savremene umjetnosti Bosne i Hercegovine od 1980. godine
- Kolekcionar djela za Muzej savremene umjetnosti minijature. Muzej je lično privatno vlasništvo
- Kolekcionar različitih predmeta koji predstavljaju jedinstvenu kulturno-historijsku baštinu u BiH. Predmeti su izloženi u Muzeju koji je lično privatno vlasništvo. Izložbene zbirke ne postoje nigdje u drugim mjestima u Bosni i Hercegovini

Akademik Zijo Pašić

Aktivnosti u ANUBiH

- Generalni sekretar ANUBiH
- Član Predsjedništva ANUBiH
- Predsjednik Komisije za naučno-tehnološke osnove rekonstrukcije i razvoja BiH Predsjedništva ANUBiH
- Član Centra za sistemska istraživanja
- Član Odbora za energiju, energetiku i okoliš Odjeljenja tehničkih nauka ANUBiH
- Član Počasnog odbora 2. savjetovanja BH K/O CIRED

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Savjeta za standardizaciju Instituta za standardizaciju BiH – BAS
- Predsjednik Tehničkog odbora „Bosanskohercegovačke komisije za elektrotehniku – BAKE“
- Član Upravnog odbora „Bosanskohercegovačke komisije za elektrotehniku – BAKE“
- Član CIGRE BiH
- Član međunarodnog profesionalnog udruženja IEEE

Akademkinja Branislava Peruničić

Aktivnosti u ANUBiH

- Učestvovala u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Članica Predsjedništva ANUBiH
- Članica Odbora za biblioteku i dokumentaciju
- Članica Centra za sistemska istraživanja
- Angažovana u radu na knjizi „Sjećanja o akademikima Svetozaru Zimonjiću i Božidar Matiću“
- Radila na pripremi Odbora za biotehniku u saradnji sa Odjeljenjem medicinskih nauka ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Članica Savjeta za nauku i umjetnost Univerziteta u Sarajevu (predstavica Grupacije tehničkih nauka)

Objavljeni radovi

- Zero dynamics assignment and its applications to the stabilization of linear time-varying systems, D Hernández, EA Vázquez, LM Fridman... - Automatica, 2020 – Elsevier
- Robust cascade control of electrical drives using discrete-time chatter-free sliding mode controllers with output saturation, MP Petronijević, Č Milosavljević, B Veselić... - Electrical ..., 2021 – Springer
- Discrete-Time Sliding Mode Control of Linear Systems with Input Saturation, B Veselić, Č Milosavljević... - ... Journal of Applied ..., 2020 - content.sciendo.com
- Projektovanje klizne površi za klizne režime višeg reda u linearnim sistemima sa više ulaza, B Veselić, Č Milosavljević, B Draženović - etran.

Ostalo

Sudija u međunarodnom takmičenju za najbolje izlaganje doktorske disertacije za tri minuta (3M)

Akademik Asif Šabanović

Aktivnosti u ANUBiH

- Prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Predsjednik Odbora za Mehatroniku
- Član Odbora za naučnoistraživački i istraživačkorazvojni rad Predsjedništva ANUBiH
- Zamjenik sekretara OTN

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Predsjednik “Knowledge Forum” HUMAN LIFE ADVANCEMENT FOUNDATION, P.O Box 29 Suite 1B Level 5, Menara Dato’ Onn, Putra World Trade Centre, 45 Jalan Tun Ismail, 50480 Kuala Lumpur Malaysia, www.hlaf.org.my
- Član organizacionih komiteta konferencija:
- Član Upravnog odbora Internacionalnog Univeziteta Sarajevo,
- Član Tehničkih komiteta IEEE za:
 - * Technical Committee on Variable Structure and Sliding Mode Control (TCVSSMC), IEEE CSS
 - * Technical Committee on Education in Engineering and Industrial Technologies, IEEE IES
 - * Technical Committee on Sensors and Actuators, IEEE IES

Predavanja na redovnim studijama

- Understanding Science and Technology, International University of Sarajevo
- Motion Control Systems, , International University of Sarajevo
- Power Electronics, International University of Sarajevo
- Advanced Motion Control, International University of Sarajevo
- Introduction to Robotics, International University of Sarajevo

Recenzije i ocjene

Recenzent više naučnih časopisa i naučnih konferencija za oblasti mehatronike, upravljanja, energetske elektronike i robotike

Publikacije u časopisima/recenziranim zbornicima

- Tarik Uzunovic; Asif Sabanovic; Minoru Yokoyama; Tomoyuki Shimono
Novel Algorithm for Position/Force Control of Multi-DOF Robotic Systems

2020 IEEE 16th International Workshop on Advanced Motion Control (AMC); 14-16 Sept. 2020, **DOI:** 10.1109/AMC44022.2020.9244337

- Burak Oztoprak, Eray A. Baran and Asif Sabanovic
Bilateral teleoperation with continuously variable scaling and PD force control
Transactions of the Institute of Measurement and Control 1–11, 2020
DOI: 10.1177/0142331219895922, journals.sagepub.com/home/tim

Publikovane knjige

- Tarik Uzunović and Asif Šabanović
Motion Control of Functionally Related Systems, CRC Press, Taylor and Francis Group, 2020, ISBN 978-0-367-20880-6 (Hardback)

Dopisni član Isak Karabegović

Aktivnosti u ANUBiH

- Aktivno sudjelovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Aktivno sudjelovao u radu Odboru za mehatroniku
- Aktivno sudjelovao u radu Odbora za energiju, energetiku i okoliš
- Organizao 6. međunarodnu konferenciju „Nove tehnologije, razvoj i primjena“ NT-2020, a ANUBiH je suorganizator na kojoj su uvodničari iz USA, Engleske, Njemačke i Hrvatske eminentni stručnjaci iz novih tehnologija. Na konferenciji je izloženo 103. naučna rada 268 autora i koautora iz 26 zemalja. Izdavač knjige radova je Izdavačka kuća SPRINGER
- Aktivno radio na pripremi 7. međunarodne konferencije „Nove tehnologije, razvoj i primjena“ NT-2021.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Aktivno izvođenje nastave iz predmeta: Statika, Kinematika i Dinamika na Univerzitetu u Bijaću
- Aktivno sudjelovanje u nastavi II i III ciklusa na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Objavljene knjige

1. Isak Karabegović (Editor) 2020. , “NEW TECHNOLOGIES, DEVELOPMENT AND APPLICATION III, Izdavač: Springer International Publishing AG, Cham, Swizerland, ISBN 978-3-030-46816-3; 994 str.
2. Isak Karabegović, Z. Haznadar, S. Pašić, 2020, Knjiga sažetaka, 6. Međunarodne naučne konferencije, “Nove tehnologije, razvoj i primjena”, Izdavač: Društvo za Robotiku u Bosni i Hercegovini, ISSN 2303-7512; 122 str.
3. Isak Karabegović, Lejla Banjanović-Mehmedović, 2020. “INDUSTRIAL ROBOTS: Design, Applications and Technploy”, Izdavač: NOVA Science Publichers, New York, USA, ISBN: 978-1-53617-779-4; 443 str.
4. Isak Karabegović, A. Kovačević, L. Banjanović-Mehmedović, P. Dašić (Ed.) 2020. , “Integration Industry 4.0 in Business and Manufacturing, IGI Global, Pennsylvania, USA, ISBN 10:1799827259; ISNB 13: 9781799827252; 661 str.

Objavljena poglavlja u knjigama

- Isak Karabegović, E. Karabegović, M. Mahmić, E. Husak, 2020, The Implementation of Industry 4.0 by using Industrial and Service Robots in the Production Procesess, (in English, pages 30), Book: Integration

- Industry 4.0 in Business and Manufacturing, Published: IGI Global, Hershey PA, USA, (ISBN10:1799827259; ISBN13: 9781799827252 <https://www.igi-global.com/gateway/book/222291>)
- Isak Karabegović, 2020, The Application of Robotics in the Industry, (in English, pages 26), Book: INDUSTRIAL ROBOTS: Design, Application and Technology, NOVA Science Publisher, New York, USA, USA ISBN:9781536177794; ISBN: 978-1-53617-779-4; <https://novapublishers.com/>
 - Isak Karabegović, E. Karabegović, 2020, Smart Sensors: Suport for the Implementation of Industry 4.0 in Production Procesess, (in English, pages 17), Book: Integration Industry 4.0 in Business and Manufacturing, Published: IGI Global, Hershey PA, USA, (ISBN 10:1799827259; ISBN 13: 9781799827252 <https://www.igi-global.com/gateway/book/222291>)
 - Isak Karabegović, V. Doleček. 2020, Mobile Robotics ,Environmental and Agricultural Informatics: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications, (in English, pages 29), Published: IGI Global, Hershey PA, USA, (ISBN 13: 9781522596219; ISBN 10: 1522596216; ISBN 13: 9781522596226; DOI: 10.4018/978-1-5225-9621-9.ch029;<https://www.igi-global.com/gateway/book/222291>)

Organizirao i održao promociju knjiga u ANUBiH

- “Integration Industry 4.0 in Business and Manufacturing, IGI Global, Pennsylvania, USA.
Promotori: prof. Rajkumar Roy (City University London), prof. Miran Brezočnik (University Maribor), prof. Hazim Bašić (Univerzitet u Sarajevu), Prof. Samir Lemeš (Univerzitet u Zenici)
- “INDUSTRIAL ROBOTS: Desing, Applications and Technploy”, Izdavač: NOVA Science Publichers, New York, USA. Promotori: prof. Viktorio Malisa (President des Verenis, F-AR, Wien), prof. Karl Gotlih (University Maribor), prof. Zoran Miljković (Univerzitet Beograd), prof. Avdo Voloder (Univerzitet u Sarajevu), prof. Maida Čohodar Husić (Univerzitet u Sarajevu)

Uređivanje časopisa

- SPRINGER NATURE SN Applied Sciences, Engineering: New Technologies in Mechanical Engineering, Robotics, and Intelligent Transport Systems, (<https://springer.com>); - gost urednik časopisa
- International Journal of Engineering Works (IJEW), Kambohwell Publisher Enterprises, (<https://www.ijew.io>); - zamjenik urednika časopisa

Objavljeni naučni radovi u časopisima

- R. Tomović, S. Dizdar, S. Isić, S. Tuka. Isak Karabegović, 2020. FEM analysis of inspection manhole on large steel tanks, *Journal of process mechanical engineering* 0(0), 1-13, <https://journals.sagepub.com/loi/pie>; DOI: 10.1177/0954408920974142
- Karabegović Isak, Karabegović E., 2020, Povećana sigurnost radnika primjenom kolaborativnih robota u proizvodnim procesima Industrije 4.0, *Časopis SIGURNOST*, Vol. 62, No. 1, 11-18. (<http://www.zirs.hr/> ; <https://doi.org/10.31306/s.62.1.5>)

Sudjelovanje na međunarodnim naučnim konferencijama sa radovima

- Isak Karabegović, 2020, The Role of the Fourth Industrial Revolutions - Industry 4.0 in Automation, Measurement and Regulation, SCADA Systems, Automation, Online Conference, Beograd, 16. December 2020.
- Isak Karabegović, E. Husak, 2020, Robotics as the Most Important Segment of Industry 4.0, Artificial Intelligence & Robotics for today & tomorrow, Online Conference, 10-11 November 2020, <https://www.eventackle.com/search/view?id=btb3tho84hqg7r6t1480>
- Isak Karabegović, 2020, The role of “Industry 4.0” in innovative and technological advancement of the textile industry, International Conference on Technics, Technologies and Education ICTTE 2020, Yambol, Bulgaria, November 4-6, 2020, <https://ictte.eu/>
- J. Jovanovic , Xiaoqin Sun , Isak Karabegović, The Electricity Consumption through Energy-Efficient Behavioral Patterns within Households. International Conference on Automation Science and Engineering -ICASE-2020, 01st November, 2020 Vijayawada, India, pp. 49-62.
- Isak Karabegović, E. Karabegović, M. Mahmić, E. Husak, 2020, Dissemination of Patents of the Base Technologies of the Fourth Industrial Revolution – Industry 4.0 In: Isak Karabegović (eds) *New Technologies, Development and Application II 2019. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 128. Springer Nature Switzerland AG 2020 ,pp:3-15., ISSN 2367-3370; e-ISSN 2367-3389; (https://doi.org/10.1007/978-3-030-46817-0_1; <https://www.springer.com/gp/book/9783030468163>)
- Gordana Jovanović Doleček, Isak Karabegović, 2020, Green Technology Approach to Comb-Based Decimators Design, In: Isak Karabegović (eds) *New Technologies, Development and Application II 2019. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 128. Springer Nature Switzerland AG 2020, pp: 3-15., ISSN 2367-3370; e-ISSN 2367-3389; (https://doi.org/10.1007/978-3-030-46817-0_54; <https://www.springer.com/gp/book/9783030468163>)
- Isak Karabegović, 2020, Innovative sensors and their role in product

automation textile industry processes, 3th International Scientific Conference, Contemporary Trends and Innovations in the Textile Industry, 17-18. September 2020, Union of Enginners and Technicians of Srbija, Beograd, Serbia, ISBN 978-86-900426-2-3: pp. 60-68.
(<https://www.sits.org.rs/textview.php?file=konferencije.html&lang=en>)

Aktivno učešće u naučnoistraživačkim projektima

- Isak Karabegović, i dr., 2020, Istraživanje optimalne putanje mobilnog robota za dezinfekciju prostora od corona virusa, naučno istraživačkora-zvojni projekt Sarajevo 2020: www.mon.ks.gov.ba
- Karabegović Isak, Husak Ermin i dr., 2019, Erasmus Projekt No. 2019-1-BG01-KA107-061660, academic year 2019-2020. (Technical University – Sofia (TUS), Bulgaria)
- Karabegović Isak, i dr., 2017, Wider Impacts and Scenario Evaluation of Autonomous and Connected Transport, COST EU Framework Programme Horizon 2020,
(http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA16222?management)
- Karabegović Isak, i dr., 2017, Indoor living space improvement: Smart Habitat for the Elderly, COST EU Framework Programme Horizon 2020,
(http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA16226?management)

Aktivno učešće u održanoj panel diskusiji

- „Industrija 4.0 i razvoj robotike u Bosni i Hercegovini i Zapadnom Balkanu“
- „EVROPSKA SEMICA ROBOTIKE“ 24. novembra, 2020. godine; organizator Evropska Unija

Recenzije

Recenzirao ukupno pedeset osam naučnih radova za časopise i međunarodne konferencije

Članstvo

- Član International Association for Technological Development and Innovations, Sumy, Ukraine
- Član naučnih i organizacionih odbora osam međunarodnih konferencija u svijetu
- Član redakcije u dvadesetčetiri časopisa u svijetu

Dopisni član Izet Smajević

Aktivnosti u ANUBiH

- Prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odjeljenja tehničkih nauka
- Član Odbora za energiju, energetiku i okoliš; prisustvovao sjednicama i učestvovao u radu Odbora
- U proceduri izbora časništva ANUBiH 2020. godine izabran na poziciju zamjenika sekretara Odjeljenja tehničkih nauka
- Rukovodio pripremom za štampu (u funkciji predsjednika Organizacionog odbora) Posebnog izdanja ANUBiH „Budućnost postojećih i novih termoelektrana u Bosni i Hercegovini u energetskej tranziciji“ u kojem su, uz poštovanje relevantnih procedura u ANUBiH, pripremljeni za štampu svi radovi izloženi na međunarodnom Savjetovanju, kao i Zaključci Savjetovanja, koje je pod istim naslovom, dana 21. 11. 2019. godine, održano u ANUBiH. Organizator Savjetovanja je ANUBiH/OTN-OEEO, a suorganizator i finansijer JP EP BiH d.d. Sarajevo. Ovo Posebno izdanje je pripremljeno za štampu, a štampanju će se pristupiti odmah nakon odobrenja organa ANUBiH da se to Izdanje štampa, u vezi sa čime je odlučivanje u završnoj fazi.

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Član Lokalnog organizacionog komiteta i član Programskog komiteta: 4th SEE SDEWES conference, held online 28th June–2nd July 2020 and has brought together around 190 scientists, researchers, and experts in the field
- Član Naučnog savjeta za International Symposium on Innovative and Interdisciplinary Applications of Advanced Technologies – IAT 2021, 12th days of BHAAAS, Mostar, June 24-27, 2021; Chair of Mechanical Engineering Symposium
- Grad Visoko: Vodeći član Savjetodavne grupe za održivu energiju i ublažavanje klimatskih promjena

Recenzije

- Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) Grada Visoko za period do 2030, Visoko, juli 2020. godine

Naučno-stručni skupovi

- Regionalni simpozij o planiranju kvaliteta zraka u gradovima, UKI BiH, pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Sarajevo 30-31. 1. 2020.

Međunarodne naučne i stručne organizacije

- Aktivan član Adria Section of Combustion Institute, ASCI

Odjeljenje umjetnosti

Akademik Dževad Karahasan

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Pripremio izdanje Hamza Humo, „Grozdanin kikut i izabrane pjesme” na engleskom
- Sudjelovao u promociji Izabranih pjesama Abdulaha Sidrana na engleskom
- Pripremio promociju knjige „Patuljak iz zaboravljene zemlje” Ahmeda Hromadžića na engleskom, koja nije odštampana zbog epidemije

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Predaje na Filozofskom fakultetu sarajevskog Univerziteta
- Davao brojne intervjuje za kineske medije povodom izlaska romana „Što pepeo priča” na kineskom jeziku
- 3. oktobra održao govor „U miru – s kim?” u svečanoj sali vijećnice grada Osnabrück u okviru obilježavanja godišnjice Westfalenskog mira

Nagrade

28. augusta na Getheov rođendan **primio Goetheovu nagradu**

Akademik Veselko Koroman

Aktivnosti u ANUBiH

- Sudjelovanje u radu Odjeljenja umjetnosti

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni tekstovi

- U jutru ovom, Bježeći od mene, Jednom u tjednu, Prah sam, Gdje si više, Svakih sedam godina, Ukazalo se meni, Zašto mislim, „Forum“, br. 1–3
- Na čemu gine znanost, „Hrvatsko slovo“, 25. IX.
- Pričao bih s tobom, Doista, Munja nakon munje, Zna da ga boli, U kasnu jesen, Uši biljne, Na svršetku lipnja, Uskoro, Prije mijena, U svijetu koji vidim, „Republika“, br. 11–12.
- Dvije, tri uvodne napomene, „Osvit“, br. 99–100.

Ostale aktivnosti

Član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb

Akademik Abdulah Sidran

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Sudjelovao u radu Odjeljenja umjetnosti
- Sudjelovao u radu Odbora za izdavaču djelatnost
- Sudjelovao u realizaciji IV ciklusa projekta Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljene knjige

- Sidran, Abdulah. 2020. A Nurija Veli. Sarajevo: Connectum, 2020. ISBN 97899267164

Predavanja

- Na Katedri za slavistiku University of Chicago održao predavanje i razgovor sa studentima, na temu *Značaj jezika i kulture u profiliranju biznis-menadžera, i Tranzicija balkanskih društava u ogledalu jezičke prakse.*

Tokom dvadesetodnevne književne turneje u Kanadi i SAD-u (februar/mart 2020) posjetio Univerzitate u Čikagu i Bostonu. S velikom radošću ustanovio da u svojim bibliotekama imaju primjerke Edicije *Međunarodna afirmacija književnosti Bosne i Hercegovine*

Akademik Zlatko Ugljen

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Održao predavanje na Međunarodnom arhitektonskom festivalu *Dani Orisa*
- Član Znanstvenog vijeća za turizam i prostor HAZU od 2019. godine

Akademik Petar Perica Vidić

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Učestvovao u radu Odjeljenja umjetnosti ANUBiH

Aktivnosti izvan ANUBiH

- Priredio dvije samostalne izložbe
- Naslikao preko 200 umjetničkih slika

Dopisni član Slobodan Blagojević

Aktivnosti u ANUBiH

- Sudjelovao u radu Odjeljenja umjetnosti
- Imenovan za predstavnika Odjeljenja umjetnosti Radne grupe za izradu Studije izvodljivosti Opće enciklopedije BiH
- Pripremao selekciju poezije i proze Nikole Šopa za štampanje IV ciklusa projekta *Edicija*

Aktivnosti izvan ANUBiH

Objavljeni tekstovi i prijevodi

- *Pjesnici u sjeni*, antologija američkih pjesnika prve polovine XX st. (rani modernizam):
- Prevodi i tekstovi o pjesnicima: Alexander Posey, Marsden Hartley, Charles Hanson Towne, Harry Kemp, Alfred Kreymborg, Joyce Kilmer, John Gould Fletcher, John Hall Wheelock, Conrad Aiken, John Peale Bishop, Maxwell Bodenheimer, Morris Bishop, Phelps Putnam, Charles Reznikoff, Rolfe Humphries, F. Scott Fitzgerald, Stephen Vincent Benet, Melvin B. Tolson, Malcolm Cowley Robert Francis, Kenneth Fearing, Countee Cullen, Lorine Niedecker, Carl Rakosi, Louis Zukofsky, Kenneth Rexroth, George Oppen, Ben Belitt, Robert Hayden, Weldon Kees, William Stafford, David Ignatow, May Swenson.
- *Art*, magazin, Podgorica 2020. Zbog novoiskrslih političkih prilika broj će se pojaviti u prvoj polovini 2021.
- *Moja Velika knjiga lirske poezije Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije od početaka do danas* trebala se pojaviti još krajem 2019. Spremna za štampu (tri toma, 2200 strana; u toku realizacija koja se prenosi u narednu 2021. godinu).

Dopisni član Radivoje Mandić

Aktivnosti unutar ANUBiH

- Obnašao funkciju sekretara Odjeljenja umjetnosti ANUBiH
- Učestvovao u radu Predsjedništva ANUBiH
- Učestvovanje u Komisiji za odabir novog časništva ANUBiH
- Radio na razradi pripreme projekta za reprint knjige autora Juraja Neidhardta i Dušana Grabrijana *Arhitektura Bosne i Put u savremeno*

FINANSIJE

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2020. GODINU

I	PRIHODI	Planirano	Ostvareno
1.	Prihodi od Budžeta Kantona – redovni	1.300.000	1.300.000
2.	Prihod od Kantona Tuzla – jednokratni	24.000	24.000
3.	Prihod od Budžeta Grada – jednokratni	25.000	25.000
4.	Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostorija i pozitivnih kursnih razlika	25.000	26.466
5.	Prihod od naučne i umjetničke djelatnosti (sredstva ostvarena putem prijave na javne pozive i konkurse ili direktnim zahtjevima)	250.000	133.537
6.	Prihodi od postojećih sredstava i namjenski dobivenih sredstava	15.000	0
	Σ	1.639.000	1.509.003
II	RASHODI	Planirano	Ostvareno
1.	MATERIJALNI RASHODI		
1.1.	Putni troškovi	30.000	958
1.2.	Izdaci za energiju	35.000	22.518
1.3.	Izdaci za komunalne usluge*	35.000	34.995
1.4.	Nabavka materijala	18.000	19.270
1.5.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	6.000	4.030
1.6.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.000	1.920
1.7.	Izdaci za tekuće održavanje**	80.000	54.382
1.8.	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	8.000	5.066
1.9.	Ugovorene usluge i druge posebne usluge***	327.000	234.811
	Σ	542.000	387.950
2.	AKADEMIJSKE NAGRADE I PLAĆE		
2.1.	Akademjske nagrade članova ANUBiH	530.000	511.520
2.2.	Bruto plaće uposlenika	440.000	434.309
2.3.	Doprinosi poslodavca	50.000	45.602
2.4.	Ostale naknade	77.000	73.428
	Σ	1.097.000	1.064.859
Ukupno (1+2)		1.639.000	1.452.809
(I-II)		0	56.194

Služba za ekonomsko-finansijske poslove

PRIJEDLOG FINANSIJSKOG PLANA ZA 2021. GODINU

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE	BUDŽET ZA 2021. GODINU
I. UKUPNO TEKUĆI IZDACI ANUBiH	1.589.000,00
<i>Plaće i naknade troškova zaposlenih</i>	1.057.000,00
Bruto plaće i naknade plaća	450.000,00
Akademjske naknade	530.000,00
<i>Naknade troškova zaposlenih</i>	77.000,00
Naknade troškova prevoza na posao i s posla	16.000,00
Naknade za topli obrok	37.000,00
Naknade za regres za godišnji odmor	12.000,00
Otpremnina zbog odlaska u penziju	0,00
Naknade u slučaju smrti i teže invalidnosti	5.000,00
Druga neoporeziva davanja uposlenicima (30%)	7.000,00
<i>Doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi</i>	53.000,00
Doprinosi poslodavaca	50.000,00
<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</i>	214.000,00
Putni troškovi	15.000,00
Izdaci za energiju	35.000,00
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	35.000,00
Nabavka materijala i sitnog inventara	30.000,00
Izdaci za usluge prevoza i goriva	6.000,00
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.000,00
Izdaci za tekuće održavanje	83.000,00
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	8.000,00
<i>Ugovorne i druge usluge</i>	265.000,00
Ugovorene i druge posebne usluge	265.000,00
II. UKUPNO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA	45.000,00
Nabavka opreme	45.000,00
UKUPNO ZA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE	1.634.000,00
Broj zaposlenih	23

ZAHVALNICE ZA 2020. GODINU

Časopis Sarajevo Journal of Mathematics

Naziv uplatioca	KM
Predsjedništvo BiH	2.000,00
Otto Harrassowitz GMBH	190,14

Časopis Dijalog

Naziv uplatioca	KM
Fondacija za izdavaštvo	2.000,00
Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	1.000,00

Časopis Acta Medica Academica

Naziv uplatioca	KM
MEDTRONIC	5.617,88
Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“	150,00
Bosnalijek d.d. Sarajevo	440,00
Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona	1.000,00
Dom zdravlja Gornji Vakuf-Uskoplje	200,00
Dom zdravlja Kantona Sarajevo	100,00
Dom zdravlja Tuzla	100,00
Zavod za javno zdravstvo SBK/KSB	1.000,00
Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo	200,00
JZU UKC Tuzla	100,00
Alexandros Kyriakidis	736,28
JZU Zdravstveni centar Brčko	700,00
Novo Nordisk Pharma d.o.o. Sarajevo	300,00
Alkaloid d.o.o. Sarajevo	450,00
Maida Zonić-Imamović	300,00
Jasmin Zvorničanin	150,00
Miroslava Sovičova	684,54
Eleni Panagouli	530,91
BUSHRA RASHEED NOAMAN	373,94
EAST VIEW INFORMATION SERVICES	83,59
OMER IBRAHIMAGIĆ	65,00
DEPART.OF BIOTECH.AND LIFE SCIE	410,72
NORMA PATRICIA ADAN-BANTE	804,73
OZLEM IBRAHIMOGLU	342,27
EMIR SOKOLOVIĆ	600,00
VILDANA DŽEMIDŽIĆ	350,00
GORAN STRKALJ	273,82
THEODOROS TROUPIS	410,73
ALMA GAVRANOVIĆ-GLAMOČ	450,00

EMIR FESTIĆ	200,00
MEDICINSKI FAKULTET U RIJECI	273,82
THEODOROS LOUPIS	462,46
RUŽICA ZOVKO	450,00
MICHALEAS SPYROS	479,18
EVANGELIA KOPANAKI	479,18
EMANUELE CECCHI	403,96
MUDR. AZZAT AL-REDOUAN	180,29

Centar za balkanološka ispitivanja (Godišnjak)

Naziv uplatioca	KM
GeoAVAS d.o.o. SARAJEVO	2.500,00
Fondacija za izdavaštvo	2.000,00
Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo	1.000,00
Alexander Von Humboldt	1.485,76
Deutsches Archaologisches Institut	3.343,30

Međunarodna afirmacija savremene bh. književnosti

Naziv uplatioca	KM
Općina Centar Sarajevo	10.000,00

Odbor za kardiovaskularnu patologiju

Naziv uplatioca	KM
Farmavita d.o.o. Sarajevo	1.000,00

Međunarodna saradnja ANUBiH

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	10.000,00

Izdavačka djelatnost ANUBiH

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	35.300,00

Historijografija o BiH (2001–2017)

Naziv uplatioca	KM
Predsjedništvo BiH	5.000,00

Centar za lokalnu samoupravu

Naziv uplatioca	KM
Općina Novi Travnik	300,00
Općina Tomislavgrad	200,00
Općina Vogošća	250,00
Općina Visoko	1.000,00
Općina Žepče	200,00
Općina Stari Grad	1.500,00
Općina Ilijaš	1.500,00
Dopremijer FBiH	800,00

Doktor Isak Samokovlija: liječnička biografija i spisateljski rad zdrav.-prosvj. sadržaja

Naziv uplatioca	KM
Općina Fojnica	300,00
Jevrejska Opština Sarajevo	1.000,00
Fondacija za izdavaštvo	1.400,00

Sistem nauka - faktor ubrzavanja ili ograničavanja razvoja

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	42.389,00

Centar za filozofska istraživanja

Naziv uplatioca	KM
Glovia d.o.o.	5.000,00

Rekonstrukcija toaleta

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	32.311,00

Epidemiološki lokacijski obavještajni sistem (ELIS) sa geoportalom na kome se permanentno prati stanje širenja COVID-19

Naziv uplatioca	KM
Zavod za javno zdravstvo SBK/KSB	3.000,00
Općina Centar	5.000,00

ANUBiH kao cjelina

Naziv uplatioca	KM
Federalno ministarstvo kulture i sporta	20.000,00
Kanton Tuzla	24.000,00
Grad Sarajevo	25.000,00

Služba za ekonomsko-fnansijske poslove

IN MEMORIAM

AKADEMIK MUHAMED FILIPOVIĆ

(1929–2020)

Muhamed Filipović je rođen 3. 8. 1929. godine u Banjaluci. U rodnom gradu završio je osnovnu školu i realnu gimnaziju. Filozofiju, uz prirodne nauke i historiju, studirao je u Beogradu i Zagrebu, a diplomirao je 1952. godine. Doktorat iz oblasti filozofije odbranio je 1961. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Iste godine je izabran za docenta, 1967. godine za vanrednog, a 1972. za redovnog profesora. Na Odsjeku za filozofiju i sociologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu držao je nastavu iz predmeta: Logika, Gnoseologija, Ontologija, Opća sociologija, Povijest socijalnih i političkih doktrina. Metodologija socioloških istraživanja i Politička ekonomija.

Od prvog izbora do penzioniranja 1999. godine, Muhamed Filipović je predavao navedene predmete na svom fakultetu, a gostovao je i na drugim fakultetima i naučnim institucijama u tadašnjoj državi i inozemstvu (Njemačka, Austrija, Danska, Norveška, Švedska, Švajcarska, Velika Britanija, Sjedinjene Američke Države, Kanada i SSSR).

Za dopisnog člana ANUBiH izabran je 1976, a za redovnog 1982. godine. Obavljao je funkciju potpredsjednika ANUBiH od 1999. do 2008. godine.

Autor je velikog broja studija, monografija i drugih djela iz više naučnih oblasti – logike, historije filozofije, historije duhovnog i kulturnog života Bosne i Hercegovine, estetike, sociologije i politike. Pisao je i književne kritike i eseje, kao i eseje iz oblasti slikarstva. Objavio je stotine publicističkih radova u listovima i časopisima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu. Vodio je brojne polemike i rasprave o mnogim društvenim problemima. Bavio se i leksikografijom: bio je glavni i odgovorni urednik *Enciklopedije Jugoslavije* za BiH. Svojim radovima i istupima u javnosti otvarao je brojna pitanja, inicirao rasprave i polemike koje su imale odjeka u našoj javnosti. Objavio je 47 autorskih knjiga, bio je urednik 6 publikacija, objavio je 9 priloga u knjigama/monografijama, u raznim zbornicima objavio je 18 radova, u periodici i dnevnoj štampi objavio je nekoliko stotina radova.

Kao što sam naveo, objavio je 47 autorskih knjiga, od koji navodim samo neke naslove:

Religija i moral; Rukovođenje u industriji BiH; Lenjin: monografija njegove misli; Marksizam i savremena filozofija; Bosna i Hercegovina – Separat Enciklopedije Jugoslavije o Bosni i Hercegovini; Safet Krupić – marksistički filozof, književni kritičar i estetičar...; Filozofija jezika; Bošnjačka politika...; Bio sam Alijin diplomata; Komunizam i nostalgija; Pitanje odgovornosti za rat u Bosni i Hercegovini 1992–1996; Bosna i Hercegovina u okovima nacionalizma; Tragedija Bosne; Islam i teror; Devetnaest etida posvećenih Mihailu Mihailoviču Bachtinu; Filozofija: udžbenik za gimnaziju; Ko smo mi Bošnjaci...; Filozofski eseji; Bosanski dub lebdi nad Bosnom; Pokušaj jedne dubovne biografije; Kraj bošnjačkih iluzija: rasprava o uzrocima poraza bošnjačke politike i odgovornosti za njih; Pitanje o kraju filozofije i dr.

Široj javnosti poznati su njegovi brojni tekstovi u dnevnoj i periodičnoj štampi, te niz intervjuva u e-medijima. Na temelju uvida u obimnu bibliografiju akademika Muhameda Filipovića, nameće se zaključak da je akademik Filipović bio, naravno, u prvome redu naučnik, naučnoistraživački radnik, zatim produktivan pedagog i univerzitetski profesor. Valja naglasiti da je bio i izuzetno angažiran intelektualac koji je pomno i analitički, čak strastveno, rekao bih, pratio zbivanja u svijetu oko sebe, u društvu u kome je živio. To važan dio Filipovićeve ukupne aktivnosti, njegova opusa. Dakle, njegov cjelokupni rad, prije svega naučni, ali i društveni i politički, pripadaju onoj vrsti angažmana za koji nije pretjerano reći da ostavlja značajnog traga u svome vremenu.

Dugovječna, izuzetna produktivnost akademika Muhameda Filipovića okončana je njegovom smrću u Sarajevu 26. 2. 2020, u 91. godini života.

Ovim povodom mogu reći da smrt naučnika, kao i umjetnika, ima onu vrstu značaja kojim njihov potpis iredizira u tom smislu što njihov opus privodi sudu povijesti. To je čas kada se konačno opraštamo s njihovim tijelom, ali zauvijek ostajemo s njihovim djelom.

Akademik Esad Duraković
sekretar Odjeljenja humanističkih nauka

AKADEMIK DŽEVAD HOZO

Dževad Hozo je rođen 1938. godine u Užicu. U Bihaću je završio gimnazijsko školovanje, a nakon toga upisao studij historije umjetnosti na beogradskom univerzitetu. 1958. godine upisao je Likovnu akademiju u Ljubljani, gdje je diplomirao 1963. godine, kad je upisao grafičku specijalku kod prof. Rike Debenjaka. Studijski se usavršavao na putovanjima i studijskim boravcima u Francuskoj i Poljskoj, Njemačkoj, Austriji, Maroku i Švicarskoj. 1973. godine postaje docent za grafiku, time ujedno osnivač i voditelj katedre za grafiku na novoosnovanoj Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu. Jedan od rezultata rada na katedri za grafiku je i knjiga „Umjetnost multioriginala“ objavljena kod Prve književne komune u Mostaru 1988. godine. 1979. godine izabran je za vanrednog a 1983. za redovnog profesora Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu. U Akademiju nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine primljen je 1981. godine. Dobio je desetine domaćih i stranih nagrada za umjetnički rad, priredio više od četrdeset samostalnih izložbi u raznim gradovima i državama, sudjelovao u profiliranju Collegium artisticuma kao važnog mjesta u likovnom životu Sarajeva.

Ovo je samo dio činjenica koje izvana, ravnodušno i za sve jednako, govore o jednom značajnom životu i djelu. Ali o ljudima, kao i o umjetnosti, moramo govoriti objektivno i subjektivno, izvana i iznutra istovremeno, jer o čovjeku svjedočimo i svojim unutrašnjim bićem, svojim osjećanjima i iskustvima, simpatijama i antipatijama, onako kako umjetnost svjedoči o čovjekovom prisustvu na zemlji i o svom autoru. Zato mi dozvolite da odstupim od činjenica i progovorim o onome što Dževad Hozo meni lično znači.

Kao umjetnik Dževad Hozo pripada onoj dragocjenoj struji modernih umjetnika koji tragaju za temeljnim, arhetipskim formama koje presudno određuju sliku svijeta u jednoj kulturi. Jednu od tih arhetipskih, temeljnih formi naše bosanske kulture, Dževad Hozo je prepoznao u nadgrobnom kamenu nišanu (bašluku, kako smo ga mi u Duvnu zvali dok sam bio dijete, valjda zato što stoji iznad glave). Kad apstrahirate one elemente ljudskog tijela koji čovjeka dovršavaju kao individuum, kad tijelu dakle oduzmete ono što je pojedinačno, jedinstveno i zato smrtno, dakle prolazno, ostane forma koja očigledno i veoma tijesno korespon-

dira s nišanom. Na tu čudesnu igru formi, na duboku srodnost ljudskog tijela i nadgrobnog kamena, na međusobno dopunjavanje i neodvojivost pojedinačnog i općeg, smrtnog i trajnog, u temeljnim formama naše kulture, mene je upozorio upravo Dževad Hozo svojim umjetničkim radom. Ljudsko tijelo i nadgrobni kamen, osnovni znaci života i smrti, u bosanskoj kulturi idu zajedno, neodvojivi i jedno drugom potrebni. Otkako sam upoznao djelo Dževada Hoze, ja drugačije čitam Hamzu Humu i Maka Dizdara, Ivu Andrića i tekstove sa stećaka. Dobra umjetnost Vam uvijek bar malo promijeni pogled na svijet ili sebe samoga i pomogne Vam da u sebi ili oko sebe otkrijete nešto novo, što možete onda nositi sa sobom kroz život.

Nakon što smo se malo bolje upoznali, Dževad Hozo i ja smo se oslovljavali s „Imenjače“. Jednom sam ga, želeći se našaliti, oslovio sa „Limenjače“ i objasnio to činjenicom da grafičar ima mnogo posla s limom. S osmijehom je prihvatio i imenovanje i objašnjenje, a meni je bilo kristalno jasno da je oboje prihvatio zato što se u njegovom slučaju čovjek i njegov zanat ne mogu razdvojiti onako jasno kako to žele proroci mehaničkog svijeta. Ovu neraskidivu vezu bića i zanata, Dževad Hozo je svjedočio i kao profesor. Poznajem nekoliko njegovih bivših studenata i svi su mi potvrdili da je za profesora Hozu student nešto znao tek onda kad je ono što treba znati postalo dio njegovog bića i dobilo pečat njegove osobe. Tek tada je student, odnosno mladi umjetnik, sposoban izraziti sebe, jer izraziti sebe znači nešto svoje, jedan dio sebe – objektivirati, otkriti drugima, omogućiti im da ga shvate. Izrazio si sebe onda kad se u izrazu pojedinačno i opće, objektivno i subjektivno, trajno i neponovljivo, prožimaju, međusobno dopunjavaju i osvjetljavaju onako kako se u Hozinim likovnim formama dopunjavaju i osvjetljavaju nadgrobni kamen i ljudsko tijelo.

Zajednica ne gubi ovakve ljude ni onda kad oni umru.

akademik Dževad Karahasan

INDEX IMENA I PREZIMENA RADNOG SASTAVA ANUBiH

- Babić, Mile 16, 147, 151, 154, 225
Beus, Vladimir 15, 122, 172, 173, 174, 176
Blagojević, Slobodan 16, 98, 183, 286
- Cvitković, Ivan 14, 15, 93, 108, 185, 186
- Čaušević, Fikret 16, 108, 129, 135, 138, 215, 217, 218
Čičić, Muris 15, 22, 93, 94, 108, 121, 123, 129, 130, 135, 136, 137, 138, 187
- Duraković, Esad 14, 15, 23, 108, 121, 122, 147, 148, 220, 221, 300
- Filipović, Muhamed 15, 30, 109, 147, 299
- Ganić, Ejup 15, 135, 178, 265
Govedarica, Blagoje 16, 109, 112, 113, 119, 147, 149, 150, 174, 228, 259
- Hadžiselimović, Rifat 16, 110, 172, 174, 175, 177, 259, 260
Halilović, Senahid 16, 98, 99, 102, 109, 147, 151, 152, 174, 230, 259
Hamamdžić, Muhidin 14, 15, 23, 104, 155, 157, 158, 160, 234
Hanjalić, Kemal 15, 122, 123, 178, 180, 182, 267
Hozo, Dževad 15, 183, 301, 302
Hrkać, Serafin 15, 108, 147, 222
Hrvatović, Hazim 16, 172, 173, 263
Hukić, Mirsada 15, 46, 70, 95, 96, 102, 104, 121, 122, 147, 155, 158, 166, 171, 235
- Juzbašić, Dževad 15, 108, 112, 113, 147, 149, 150, 152, 223
- Karabegović, Isak 17, 178, 179, 180, 181, 275, 276, 277, 278
Karahasan, Dževad 15, 97, 108, 116, 183, 281, 302
Katnić-Bakaršić, Marina 17, 23, 117, 147, 151, 232
Koroman, Veselko 15, 183, 282
Kukić, Slavo 15, 108, 119, 129, 130, 132, 134, 145, 146, 147, 191, 195, 199
- Lincender-Cvijetić, Lidija 14, 15, 22, 104, 106, 116, 155, 158, 159, 166, 179, 239
Loga, Slobodan 15, 104, 155, 158, 171, 240
- Mandić, Radivoje 14, 17, 23, 183, 184, 287
Mandžić, Enver 14, 15, 23, 117, 135, 178, 179, 180, 269
- Martinović, Juraj 16, 108, 123, 147
Mesihović-Dinarević, Senka 16, 102, 104, 122, 155, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 241, 242
Milošević, Dejan 14, 16, 23, 110, 121, 123, 172, 176, 177, 252, 253
- Ostojić, Ljerka 16, 104, 155, 158, 159, 160, 244
- Pašalić Kreso, Adila 14, 16, 108, 129, 145, 188, 189
Pašić, Zijo 14, 16, 123, 135, 178, 179, 180, 271
Pejanović, Mirko 16, 22, 92, 93, 108, 122, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 145, 146, 147, 193, 196, 205
Peruničić, Branislava 14, 16, 23, 116, 135, 178, 179, 272
- Sidran, Abdulah 16, 117, 183, 283
Simović, Miodrag 14, 16, 23, 108, 129, 133, 134, 138, 142, 144, 197, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211
Smajević, Izet 17, 178, 179, 180, 279
- Šabanović, Asif 16, 23, 121, 130, 147, 178, 179, 180, 273, 274
Šarčević, Abdulah 16, 108, 147, 153, 224
- Tahirović, Husref 14, 16, 23, 97, 104, 106, 108, 117, 119, 121, 123, 155, 156, 158, 159, 246
Topić, Berislav 16, 104, 155, 158, 162, 166, 171, 241, 242, 248
Trifković, Miloš 10, 14, 16, 23, 27, 46, 62, 63, 91, 99, 101, 108, 112, 115, 121, 129, 132, 135, 136, 138, 210, 214, 215, 217
Trković, Mladen 16, 110, 172, 255
- Ugljen, Zlatko 16, 183, 184, 284
- Vidić, Petar Perica 16, 22, 23, 34, 35, 42, 122, 184
Vuković, Mirjana 14, 16, 23, 110, 112, 116, 117, 119, 172, 175, 176, 256, 257
- Zerem, Enver 16, 104, 155, 158, 159, 166, 249